

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

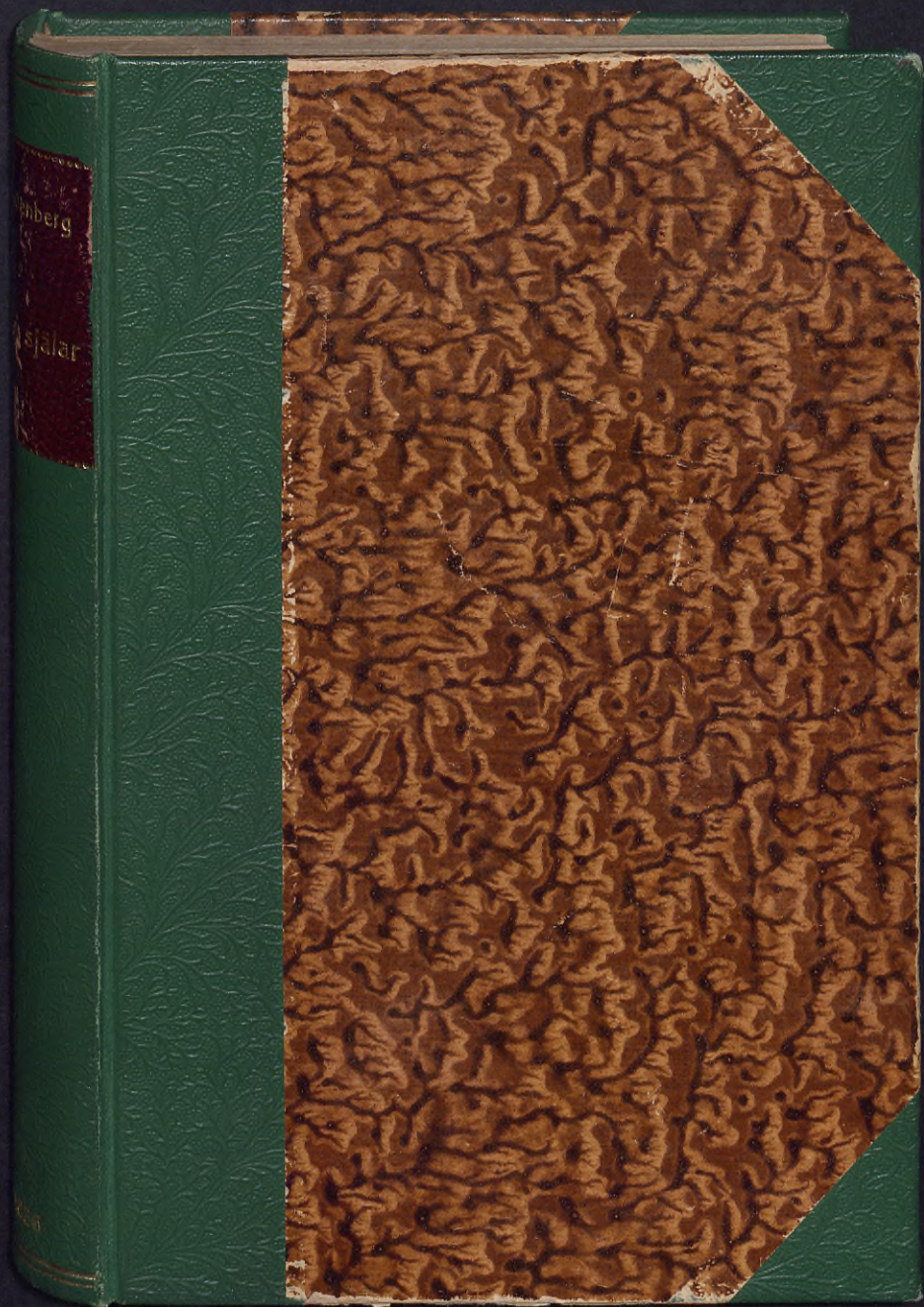
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

nberg
sjar

CENTRAL-
BIBLIOTEKET

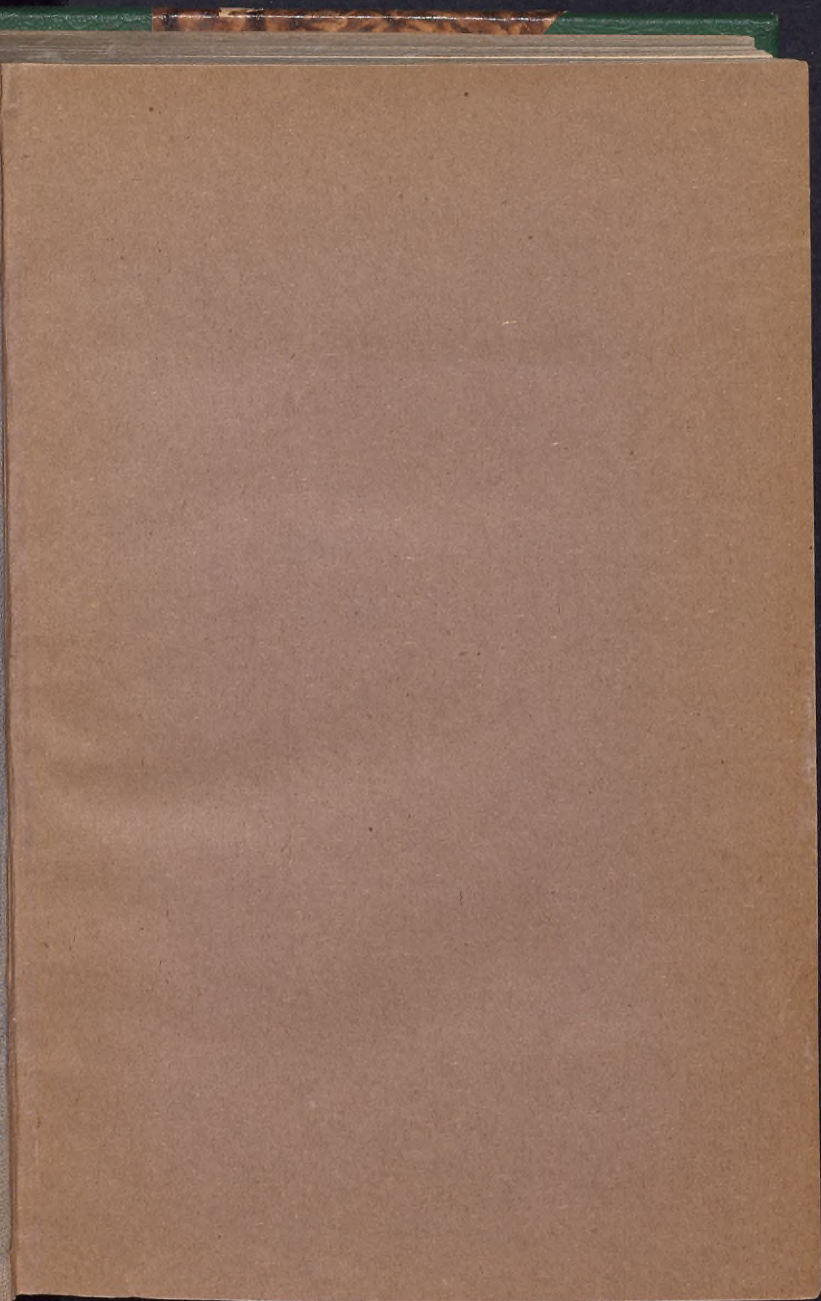
Litt.
Sv.

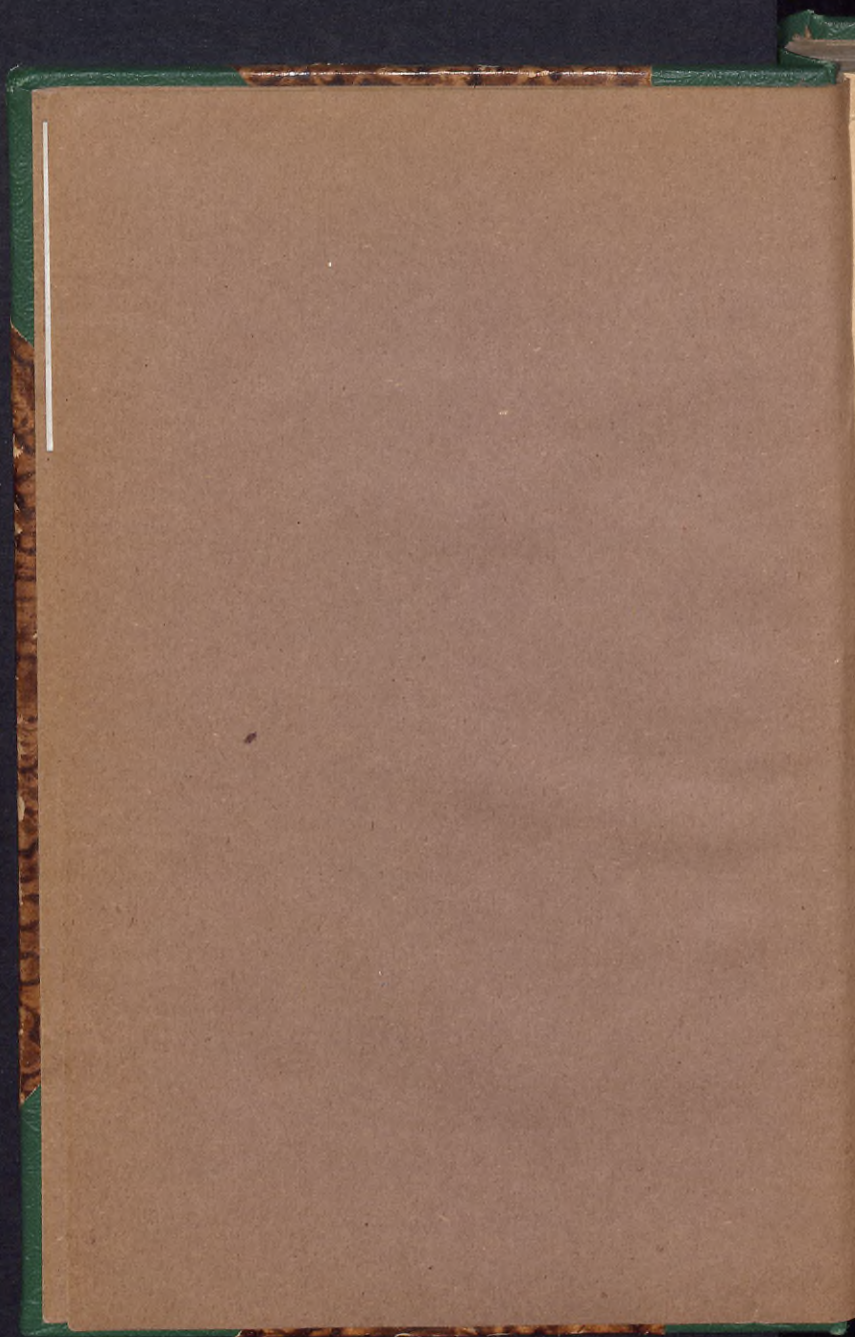
TRANEMÅLA SAMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADS BIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

SMÅ SJÄLAR.

EN HVAR DAGSHISTORIA

AF

ANNA WAHLENBERG.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

SMA SJÄLAR.

EN HYRDAYSHISTORIA

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1886.

Hela familjen hade varit nere vid jernvägen, både far, mor, syster och bröder.

Och nu förde de henne hem i triumf.

Den ene föll den andre i talet. Man hade så mycket att fråga om och berätta. Hon hade ju varit borta i tre hela år. Slutligen var man vid porten.

John sprang förut uppför trapporna för att öppna tamburdörren med sin egen nyckel. Han rörde sig hurtigt och friskt, tog två trappsteg i taget. Men pojke var han icke längre. Det hade kommit en viss säkerhet i sätt och hållning, som gjorde honom till man, och den fordom rangliga figuren hade utbildats. Ja, han var nu också tjugotre år, den äldste i syskonringen.

Så fort de kommit inom dörren, var det den lilla lifliga fru Falck, som slog sina armar om dottern och kysste henne gång på gång. Det var bara på detta hon gått och tänkt hela den odrägligt långa vägen från stationen. Hon kunde ej bli lugn, icke riktigt tro på, att hon verkligen fått

tillbaka sin egen flicka, förr än hon tryckt henne till sitt bröst.

Och så höll hon henne ifrån sig, mönstrande henne från topp till tå. Hon hade allt vuxit betydligt. Den smärta, medelhöga gestalten sköt ett halft hufvud öfver moderns. Håret, som förut varit nästan blondt, hade mörknat till cendré. Och så hade hon klippt lugg, en sådan der buskig, vågig, engelsk lugg, som låg långt ner i pannan.

»Fy,» sade fru Falck leende och försökte stryka upp den. Men det klädde henne riktigt bra, gaf någonting pikant åt de djupliggande grå ögonen inunder och för öfrigt åt hela ansigtet. Eller kanske hade hon rent af blifvit förändrad till sin fördel? Hyn var klar och frisk, och de oregelbundna dragen, som under uppväxtåren varit något knotiga, hade fått en behaglig afrundning.

Under tiden försökte Elna att lossa hennes kappkrage och Max, gymnasisten, familjens yngste, hade trägen sysselsättning med att knäppa upp knapparna i hennes långa kappa.

Slutligen lyckades det dem att få henne afpelsad. Dörrarna öppnades, och hon fördes in i salen, der kronan var tänd och bordet dukadt.

Strax innanför tröskeln stod grosshandlar Falck med utbredda armar och väntade. Såg han inte ändå bra rar ut, hennes gråhåriga, gamla pappa, der han stod, så stor och bred och präktig och med den der godhertade minen!

Hon slöt sig intill honom.

»Siri, mitt barn,» sade han med vibrerande röst och kysste henne, »välkommen! Välkommen hem igen, fastän du kommer till ett annat hem än det du lemnade för tre år sedan. Du skall nog finna mycket förändradt. Men en sak är det inte. Det är din fars hjerta.»

Han kysste henne på pannan, och hon tackade leende.

Det der afpassade, litet sentimentala talet, som han alltid tog fram vid högtidliga tillfällen, kände hon åtminstone igen. Hon kunde icke bli något vidare rörd som han, därför att hon visste, att den der rörelsen så lätt kunde framkallas hos honom vid allra minsta anledning. Men så tyckte hon detta var styggt tänkt. Nog var han hjertligt glad åt hennes hemkomst, det syntes ju. Och det var lika mycket för att visa sin erkänsla, som för att uttrycka sin glädje hon tog Elna om armarna och jublande utbrast:

»Åh, att jag är hemma igen!» Hon såg på far och mor och syskon. »Tänk att jag är hos er igen!» Så tog hon häftigt tag i Max och klappade honom.

»Har du längtat?» frågade fadern.

»Ja då!»

Systemen stack sin arm under hennes, och så skulle de gå omkring och se hur allting såg ut.

Det var verkligen mycket förändradt, sedan hon var hemma sist. Den stora, dyrbart inredda våningen hade förbytts till en mindre och tarfligare. De elegantaste möblerna voro försvunna och åt-

skilliga enklare nyköpta. De hade kommit på senaste tiden, när man fått råd att komplettera något efter den stora auktionen, då nästan allt hvad de egt gått under klubban. Något tomt såg det emellertid ännu ut. Man kunde räkna upp många saker som fattades, mattor på golfven, spelbord mellan fönsterna i salen, athénienne och spegel i förmaket, och dessutom en mängd andra föremål, som mera höra till prydnaden än nyttan. Sådant fick man försaka så länge. Men hvad som fans var ordnad med skickliga händer, de enkla, hvita gardinerna draperade med fulländad smak, broderier öfverallt. Mellan dörrarna till sängkammaren och förmaket hade man hängt upp en gammal, omodern äkta sjal som draperi, höga bladväxter voro arrangerade i olika ställ, och här och der på någon tom vägg prunkade ett slags panopli, med fri fantasi hopsatt af gamla knifvar, några kinesiska solfjädrar, ett par ruskor vass, tre, fyra något spruckna, antika tallrikar och en krokig sabelslida.

Siri skrattade åt dessa små dekorationspåhitt, yttrade sin förtjusning öfver hemtrefnaden, som låg öfver det hela, och beundrade vissa nya saker. Men om de försvunna nämnde hon ingenting. Det skulle ha stört glädjen, och hon anmärkte det endast för sig sjelf. Hvad hon genast saknade var taflorna, faderns stolthet och förnöjelse. Det måtte ha gränt honom obeskrifligt att skiljas vid dem.

Men när hon kom in i hans rum, väntade henne en öfverraskning. Der sutto de ram vid ram allesammans, eller åtminstone de bästa i sam-

lingen, dyrbara gamla mästerverk, för hvilka hon visste, att han blifvit bjuden flera tusen kronor. De hade sålunda kunnat räddas.

Hon vände sig förvånad och glad mot fadern, som stod bredvid henne och lyste af belåtenhet.

»Ja,» sade han, »här ser du strandvraket. Det är alltid något, men så gick också mina böcker i stället.»

Hans böcker, ja! Det måste kännas hårdt att vara med och se på, hur nästan allt hvad man egt och hållit kärt togs ifrån en styckvis, värderades och såldes. Hon hade sluppit ifrån allt sammans, knapt känt något obehag alls, borta som hon var.

Vid tanken på hvad allt han måst lida och känna, kom det något så vekt öfver henne. Hon stod ett ögonblick och betraktade honom innerligt med frågande, sorgsna ögon. Hon hade så gerna velat klappa hans hand, sagt »stackars lilla pappa», eller något sådant. Men sedan barndomen var hon ovan att smeka honom, och kom sig därför icke för.

Medan hon gick vidare i rummen och såg sig omkring, tyckte hon, att det var något hon saknade, men kunde icke få klart för sig hvad det var, hur hon än ansträngde sitt minne. Det var någonting, som fattades, som icke bort fattas, något som hon väntat att finna, men ej fann.

Slutligen for det för henne som en blix, just som hon händelsevis kom att fästa blicken på den långa tråkiga rad af stolar, som upptog en af sidoväggarna i förmaket.

Den antika byrån! Hvar var denna lilla för-
tjusande, eleganta möbel, hennes mors stolthet,
som hon haft med sig från sitt föräldrahem? Den
var väl aldrig såld?

Hon hviskade sin fråga till modern.

»Jo, kära du,» svarade hon. »Det var ju
inte värdt att hålla på den, när allt annat som var
snyggt måste gå. Det bjöds åtta hundra kronor
under hand för den, och det antogs förstås. För
annars,» tillade hon i lägre, litet hviskande ton,
»hade han ju inte kunnat behålla allt sitt gamla
tafvelskräp derinne.»

Det var således på det viset han kunnat rädda
alla taflorna! Och han, som tagit på sig en så
undergifven min och endast talat om böckerna!
Om han uppoffrat en enda af de gamla onyf-
tiga relikerna på väggarna, hade han kunnat
bespara sin hustru många grämmande tankar, som
hon naturligtvis måst känna vid förlusten af snart
sagdt det käraste minnet hon egde från sitt för-
äldrahem. Hon hade alltid varit så betagen i den
lilla klenoden. Stackars kära, lilla mamma!

Det kom en liten fläkt af misstämning öfver
återseendets glädje. Men ett par ögonblick der-
efter gick den bort igen.

Det var så jublande roligt att åter vara
hemma, att prata och skratta med syskonen, att
bli ompysslad så ömt af sin egen mamma, se sin
far vid så godt humör och visa henne en upp-
märksamhet, som han aldrig gjort förr.

De voro alla så glada att ha henne hos sig, och det var det, som gjorde henne så godt.

»Men du är allt bra mager ändå,» sade fru Falck, när hon efter qvällsvarden fått henne bredvid sig i soffan. »Det har också varit en ansträngande tid för dig, stackars liten. Att vaka som du fått göra!»

»Åh, det gjorde mig ingenting alls!»

»Ja, man ser då förstås alltid smärt ut i svart.»

Siri satt tyst och tycktes tankfull. Modern teg också. Så småningom fylles hennes ögon med tårar, och hon lutade sig plötsligt mot dotterns axel.

»Han var bra rar och snäll,» sade hon snyftande.

Siri svarade enstafvigt och lågt, men darrade, då modern slöt henne intill sig och började tala i afbrutna, gråtqväfvda ord om sin älskade bror, som gått bort ifrån dem, från henne, systemen, och från Siri, som han velat bli en far för, och hvilket han ju också varit den korta tid han haft henne hos sig. Hon smekte Siri, såg henne in i ögonen och strök hennes hår. Det var nästan, som om hon till slut glömde bort sin egen sorg för att trösta sitt barn.

»Min stackars lilla flicka,» sade hon. »Och ni två, som höllo så mycket af hvarann!»

Då grosshandlar Falck tvingats uppgifva sin affär och stod utan tillgångar och verksamhet, hade hans svåger skyndat att hjälpa honom. Det bistånd han kunde lemna i reda pengar var emellertid obetydligt, och han beslöt därför att lätta svårigheterna på

det bästa sätt han ansåg sig kunna, nämligen genom att uppfostra ett af barnen.

John hade genast blifvit erbjuden plats på kontor, Elna var sjutton år och hade slutat skolan. Max' undervisning kostade obetydligt, ty han skulle också gå affärsvägen. Men Siri deremot hade ännu minst två år kvar af sin studietid för att kunna bli ansedd som en ung dam med uppfostran. Och det var således hon, som mest trängde till hjälp.

Han tog henne med sig till sitt hem i Göteborg, och inom kort tid hade hon blifvit både hans och hans hustrus favorit. Deras äktenskap var barnlöst, och hon intog därför så mycket lättare en dotters plats.

Ingenting sparades hvarken på hennes uppfostran eller nöjen. Det enda man kunnat anmärka på den ömma vård hon fick, var att den förra icke leddes med någon synnerlig urskiljning.

Hon gick i den bästa skolan och tog dessutom privatlektioner i språk. Men hur hon skötte sina studier, tog man icke stor notis om. Vilde hon försumma dem för ett nöje, så fick hon. Om eller på hvad sätt hon läste öfver, var aldrig något tal. Och när hon under konfirmationstiden tröttnade på alltihop och bad att få sluta, hade man naturligtvis icke hjerta att underkasta henne vidare lästvang, helst som hon ej behöfde tänka på att i framtiden försörja sig sjelf. Hon var deras adoptivbarn och skulle ärfva allt hvad de egde. Dessutom skulle hon naturligtvis gifta sig, och hvad

tjenade då allt bokvettet till? — En så söt flicka som Siri skulle nog få en bra man — sade morbrodern till tanten. Han kunde icke tänka sig, att en flicka var ämnad att uppfostras och lefva för något annat än äktenskapet. Och det var ej utan, att Siri höll med honom om den saken.

Emellertid sjuknade han helt hastigt och lemnade det jordiska efter endast några få veckors plågor. Han hade icke hunnit göra det ringaste för att ordna något för Siri i sitt testamente. Och då utredningen af hans kvarlåtenskap var färdig, fans det till allas förvåning en helt ringa behållning.

Siri stod för andra gången inför samma öde. Hon måste återigen byta om hem, ty tanten kunde icke längre erbjuda henne något, emedan hon själf måste bort till slägtingar. Och så återstod det intet annat än att vända om till föräldrarna.

Först sörjde hon öfver denna nödvändighet. Det föreföll henne så motbjudande att komma tillbaka till dem som en börda, från hvilken de för alltid trott sig befriade. Men brefven från både far och mor voro så hjertliga och välkomnande, och dessutom hade deras förmögenhetsutsigter nu förbättrats. Herr Falek hade åter fått i gång en ganska bra, liten affär, och hans förhoppningar voro de ljusaste.

Slutligen slog hon aldeles bort allt grubbleri öfver denna sak, och när hon kom hem var det med oblandad glädje öfver återföreningen.

Hon hade öfverlemnadt sig så helt åt lyckan att åter vara bland glada, friska menniskor och menniskor, som hon höll så innerligt af, att hon ej haft en tanke på den närmast förflutna sorgliga tiden, förrän modern återkallade den i hennes minne. Det kom någonting tryckande öfver henne. En mängd tankar, som hon icke kunde bli qvitt, stormade på henne, och den första sorglösa glädjen ville ej riktigt komma igen under återstoden af qvällen.

Då systrarna lemnats för sig sjelfva i deras gemensamma sofrum, blef likväl samspråket så lifligt som möjligt. Det ville aldrig ta något slut på prat och berättelser.

Siri packade upp sin koffert, Elna såg på och hjälpte henne att hänga in klädningarna. Den hade hon haft då och den då, berättade Siri. Den broschen hade hon fått på en födelsedag och det armbandets på sin konfirmationsdag. Hvarje småsak hade sin historia.

Och så skulle de kläda af sig, men det gick icke fort. Elna skulle lära Siri, hur hon vred upp sitt hår.

Först framåt ett på natten släcktes lampan, och ändå fortsattes konversationen bortåt en halftimme. Slutligen kände Elna sig alltför sömning och sade godnatt.

Det blef tyst i rummet. De stoppade täckena om sig, och Elna vände sig mot väggen. Hennes ögonlock värkte, och hon tyckte det var en riktig njutning att få sluta till dem. Men tio minuter

derefter spratt hon upp ur sin första ljuftva slummer vid att någon frågade, om hon sof.

Det var med mycket svag och otydlig röst hon svarade nej.

»Får jag komma till dig?»

Siri satt upprätt i sängen med ena foten utanför.

»Ja, gör det, om du vill.»

Med en släng var täcket af, och en slankig, vitklädd figur kom i två hopp öfver golfvet fram till Elnas säng och kröp ned bredvid henne.

Siris sätt var ganska besynnerligt. Hon hade ingenting att säga, lindade endast armarna kring systemns hals och lade sin kind tätt intill hennes.

Men Elna var för sömnig att vidare reflektera deröfver, tills hon plötsligt tyckte sig förnimma en snyftning.

»Gråter du?»

»Nej, nej,» sade Siri häftigt och låg tyst igen.

»Hvad är det, Siri?»

»Jo, det är bara det, ser du, att jag inte alls är som ni tro. Ni tro att jag är så oskyldig och hygglig. Jag ser så ut, förstås. Men det är jag inte, och jag vill inte, att ni ska' tro mig om det, när jag i stället är så... så...»

Hon borrhade ner ansigtet vid systemns axel.

»Åh Elna, du vet inte... Om du visste hvad det pinade mig, när mamma satt och beklagade mig för jag förlorat morbror och talade om, hur tant skref, att jag vakat så strängt och skött honom så ömt. Hon trodde, att jag sörjde så för-

färligt . . . inte hade en tanke på annat än honom . . . Och, vet du Elna . . . Nej nej, jag kan inte tala om det.»

Hon slöt sig ännu fastare intill systemen och denna, som icke förstod det ringaste af hela detta utbrott, visste ej hvad hon skulle säga. Skulle hon söka trösta henne, eller hade hon verkligen gjort något illa? Hon bad henne vara lugn och frågade gång på gång hvad det var.

»Du är så rar och hygglig du,» hviskade Siri nerifrån kuddarna. »Du har nog aldrig haft sådana fäniga och otäcka tankar som jag.»

Elna sökte reda på hennes lurfviga hufvud, lade armen om hennes hals, försäkrade henne, att fäniga tankar ha väl litet hvar, och gjorde allt för att lätta den själfbekännelse, som tycktes vara så svår och påkostande att få fram.

»Hvad är det då för tankar, Siri? På hvad?»

»Jo, ser du . . . jag . . . jag tyckte om någon.»

Det kom så lågt och otydligt, att Elna knappast hörde det, och om Siri icke redan varit så djupt ner bland kuddarna som möjligt, hade hon nog lyckats begrafva sig i sängkläderna, ty så energiskt borrhade hon ner hufvudet. På systemens intresserade frågor om hvem det var och böner om vidare förklaring, svarade hon först ingenting, men sedan nämnde hon ett namn med motvillig och sträf röst.

»Doktor Blewitz? Det var ju er husläkare?»

»Ja,» kom det lika tyst som förut.

Men med det samma vände Siri sig om och satte sig halft upp i sängen.

»Är det inte rysligt, Elna,» sade hon, fort och häftigt. »Medan morbror låg der så sjuk och jag satt och vakade öfver honom, och de trodde att jag var alldeles uppgifven af sorg och ängslan, så kunde jag ibland, ja riktigt ofta sitta och tänka på en annan, längta efter, att han skulle komma, inte bara för morbrors skull. Och när han varit och gått, kunde jag nästan glömma bort stackars morbror och allt förfärligt för långa stunder... satt och tänkte öfver hvad han sagt till mig... hade riktigt roligt. Jag kunde inte låta bli... Nej, nej, jag vill inte komma ihåg det der! Åh, att man ska' gå och dras med sådana der känslor, fastän man tycker det är otäckt... rysligt... förskräckligt! Och *då* till...»

»Tycker du inte om honom ännu,» frågade Elna nyfiket.

»Nej... ja, jag vet inte,» svarade Siri. Elna hade ryckt henne ur tankegången. »Det känns, som det skulle gå bort litet, när jag talar om det. Det är nog bra, att man talar ut, vet du. Och så får du klart för dig, hur jag är.»

»Tycker han om dig då?»

»Det vet jag inte alls. Vi ha sett hvarann så litet, ett par gånger på bjudningar och så hemma en eller annan gång. — Det är då också så dumt alltihop,» utbrast hon plötsligt med ett litet skratt och lade sig ned igen.

»Men, ser du, så der fånig är jag,» fortsatte hon. »Och det är inte första gången, fastän det just då var så mycket mera otäckt. Sådana tankar

komma öfver mig, utan att jag vet af det. Det känns, som om jag skulle kunna hålla af någon alldeles rysligt... alldeles förskräckligt, bara jag fick för mig sjelf, och det vore någon, som höll af mig. Och när jag så träffar någon, som har något trefligt hos sig, eller någonting varmt glin-drande i ögonen, pratar på ett visst sätt eller, ja, du förstår... något sådant, jag vet inte hvad — så dyka de der känslorna upp. Jag kan inte hjälpa det. Åh, Elna, kan du hålla af mig mera nu, när du vet hur jag är?»

Hon klämde sig intill systemen och höll henne så fast, som om hon med våld ville hålla sig kvar på den plats, som den frivilliga hjertebikten kanske beröfvat henne.

Men Elna stötte henne icke ifrån sig. Tvärtom smekte hon henne, skrattade litet öfverlägset och gjorde henne allehanda små skämtsamma frågor, hvaröfver hvilade en lätt skymt af satir.

Först besvarade Siri dem med en ångerfull synderskas upprigtighet, men snart började också hon att se alltsammans i en mindre allvarsam dager. Det var ändå bra mycket väsen för ingenting att icke kunna sofva och ej låta andra sofva för sådana der samvetsqual. Och de slutade med att turvis gifva hvarann åtskilliga små viktiga, men pikanta förtroenden och skratta i kapp åt hur »tokig man kan vara».

Siri kände sig befriad från en god del af sina skrupler, sedan hon fått tala om dem och såg, att Elna tog dem så lätt. Men alldeles borta voro de

ändå icke. Då hon legat tyst en stund, kommo de tillbaka igen, först som en smygande känsla af otillfredsställelse och sedan som tvifvel på, att Elna hade rätt i sin uppfattning. I alla händelser förstod hon icke längre, hvad de haft så roligt åt. Om de der känslorna, som hon skämts för, verkligen icke voro någonting att skämmas för — ja, då vore de ej heller någonting att förlöjligen och skratta åt.

Elna hade redan sofvit länge, innan Siri upphörde att fundera, och hennes sömntyngda ögonlock föllo tillsammans.

Gett halft år hade gått, och Siri började känna sig mera hemmastadd i sina nya förhållanden. Först hade hon tyckt, att allting var så underligt. Hon kände ej riktigt igen sig. Detta tarfliga hem med förenklade lefnadssätt och vanor var så olikt både det förra hon lemnat häruppe och det i Göteborg. Hon saknade en mängd lyxartiklar och beqvämligheter, som hon aldrig vetat hvad det ville säga att umbära. Hon var ung, glad och begifven på nöjen. Hon ville lefva med, gå på teatrar och baler, skridskopartier och andra förlustelser, kläda sig elegant och köpa sig allt möjligt lappri, som föll henne i smaken. Men nästan allt det der fick hon försaka, och det grämde henne mer än hon ville tillstå för sig sjelf.

Isynnerhet var det en sak, som plågade henne. Hon hade inga fickpengar. Behöfde hon den minsta småsak, måste hon säga till sina föräldrar, och det var henne så obeskrifligt motbjudande att tigga och be. Hon hade aldrig behöft det förut, ty hvad hon fått hvar månad i handkassa hade alltid rik-

ligt räckt till, ehuru hon ingalunda var sparsam af sig. Fadern hade också ett sätt att alltid beklaga sig öfver utgifter, hvilket afskräckte henne lika mycket som den mulna min, hvarmed han lemnade det begärda. Och modern hade så litet att råda öfver.

Hon sade sig sjelf, att det var dumt att gräma sig öfver sådana småsaker. Hon hade ju allt hvad hon behöfde, mat och husrum. Och kläder fick hon också, när behovet var påfallande. För öfrigt äfven lyxartiklar och nöjen. Det hände ibland att fadern, när han var vid godt humör, kunde köpa biljetter till en teater och bjuda dem allesammans, eller komma hem med en dyrbar present i kläde-dräigtsväg åt någon af dem. Och det var ju alltid en förströelse och glädje, ehuru man kan hända hellre velat se en annan pjes än den han valt, och många gånger hellre önskat sig penningevärdet för presenten, så att man kunnat skaffa sig hvad man bättre behöft och som mer varit i ens egen smak.

Men det var just det som kändes tryckande att så sällan få följa sin egen böjelse, att alltid lefva, inskränka sig, kläda sig och roa sig efter andras.

En morgon stod Siri och småputtrade framför sin utdragna byrålåda, medan hon synade det ena paret handskar efter det andra. När hon kommit till det tionde och sista, kastade hon det häftigt tillbaka på högen bland de andra och började stoppa in dem i asken igen. Det fans icke ett af dem, som dugde.

»Nå, men de grå du hade i söndags,» sade hennes mor, steg upp från sitt arbete och kom fram för att hjälpa henne med undersökningen.

Men hennes långsamma synande och förklaringar, att det och det paret nog kunde gå an, retade Siri ännu mer. Om det var något hon höll strängt på, så var det en elegant hand- och fotbeklädnad, förmodligen därför, att hon ansåg sig ha skäl att vara nöjd med sina händers och fötters form och storlek och icke ville fuska bort naturens gåfvor. Det gjorde henne rent af olustig att ta på sig ett par skrynkliga, vida handskar, som förlorat sin fason, och moderns »går an» och »mycket bra», lät för henne ungefär som om hon skulle sagt: »det kan vara godt nog åt dig».

»Tänk, att man inte ska' kunna göra så mycket en gång, att man kan förtjena sig sjelf till ett par handskar,» utbrast hon slutligen och smällde otåligt upp och igen med locket till en toalettask.

»Men du kan ju be pappa,» sade fru Falck.

»Åh, han bryr sig minsann inte om, ifall jag går trasig eller ej! Han tycker bara, att jag är ett påhäng, nu se'n jag kom igen.»

Hon vände ryggen åt modern, för att hon icke skulle se hur hon stod och bet ihop tänderna.

Åh, den der föreställningen hade börjat gro hos henne igen på senaste tiden!

»Fy Siri,» sade hennes mor och tog henne om armen. »Du borde verkligen skämmas. Påhäng! Så'nt ord! Hvad är det der för dumheter? Du är väl i herrans namn vårt eget barn.»

Det föreföll henne verkligen så galet, hvad dottern hade sagt, att hon efter några ytterligare beskärnelser icke fäste någon vidare vikt vid det, utan om igen började uppmana henne att vända sig till fadern.

»Du kan ju säga honom, att du ska' gå på visit till Göranssons, de der odrägliga människorna, som han alltid ska' krusa för och dra' hit. Gör det, så får du på fläcken.»

»Men jag tänker inte gå dit. Jag tål dem lika litet jag, som du,» sade Siri skarpt. Hon kunde aldrig riktigt förlika sig med moderns uppdrifna förmåga att alltid hitta på utvägar.

»Nåja, du gör som du vill,» sade fru Falk.

»Du skulle bara vara litet mer som Elna,» tillade hon efter en stund. »Ta honom om halsen och klappa honom. Det tycker han om. Kom ihåg när han gaf henne det der blåa klädnings-tyget. Han är inte snål, bara man tar honom på rätta sättet.»

»Hvarför gör du det inte sjelf då, mamma?»

»Jag! Tycker du jag skulle gå och göra mig till. Det skulle just klä' mig,» sade fru Falk muntert. Men strax derpå återtog hon med allvar-sammare röst: »Det är detsamma med mig, ser du,» och gick tvärt ut ur rummet.

Siri såg efter henne. Det lät som om hon kommit att tänka på något, som gjorde henne ondt. De hade talat om fadern. När Siri tänkte efter, kunde hon ej påminna sig, att hon sett en smekning vexlas mellan föräldrarna. De voro

vänliga mot hvarann på sitt vis, och ibland kunde det hända, att modern på sitt lekfulla, muntra sätt skämtande ryckte honom i skägget och kallade honom vid det vanliga smeknamnet »gamla Brunte», tog tag och ruskade honom eller hittade på någon annan barnslighet. Men något ömhetsbevis kom aldrig i fråga. Hvems fel kunde det vara? Hon var böjd att skylla på fadern, ty sjelf hade hon heller aldrig kunnat känna någon innerligare förtrolighet för honom, isynnerhet icke nu, se'n hon kom hem igen. Hon tyckte, att han ej brydde sig om henne mer.

De första dagarna hon var hemma, hade han varit glad och vänlig, intresserat sig för henne på allt sätt. Men sedan, när det ej längre var nytt att se henne, blef han annorlunda. Han kunde visserligen skämta och prata med henne. Men det var allt. Hon kunde icke undgå att tycka, det hans sätt var mera som mot en främling än ett af hans barn.

Det stötte henne mest, när hon såg honom intressera sig för de andra. Max' bokliga framsteg efterfrågades regelbundet, och åt Elnas försök i målning egnade han stor uppmärksamhet. Men hvad Siri tog sig till, frågade han aldrig efter.

Hon sade sig sjelf, att det troligen var därför, att han aldrig märkt, att hon hade någon fallenhet eller talang, och trodde henne fullt sysselsatt i hushållet.

Men så kunde han väl åtminstone gifva någon uppmuntran åt hennes sträfvanden i det afseendet.

Strax efter sin hemkomst hade hon tagit sig för att hjälpa sin mor med hvad hon kunde för att ändå göra någon nytta, när hon nu var tvungen att komma tillbaka och tynga på föräldrarna. Och om hon än visste, att hvad hon uträttade ej var af stort värde, förtretade det henne ändå, att fadern skulle upptaga det som någonting, som alldeles föll af sig sjelft, helst som Elna icke brydde sig om att åtaga sig några dylika pligter. Hon skötte bara sina lektioner i målning och gaf några andra i språk åt nybegynnare, använde pengarna till sin toalett, och när det icke räckte till, gick hon helt enkelt och smekte och hviskade med sin pappa, som för det mesta skrattade och tog upp plånboken. Men att på samma gång tänka på Siri kom ytterst sällan i fråga.

Hennes mor uppmanade henne att vara mera lik Elna. Ja, hvarför kunde hon icke? Det var ej godt att säga.

Som barn hade hon stått mycket väl hos fadern. Hon hade varit hans rodocka, därför att hon var odygdig som en pojke och så bra förstod sig på att ge näbbiga svar. Det roade honom obeskrifligt att höra henne snäsa åt honom, som alla andra var smått rädda för, och som också i nästa ögonblick kunde traktera henne med ett par örfilar, om skämtet gick för långt.

Men så småningom började fadern vara mera »ute bland affärsvänner», som han sjelf kallade det, och sysselsatte sig icke så mycket som förr med sin familj. Siri fick jennåriga kamrater att

leka med, och kamratskapen med fadern försvann efter hand. Han hade sin verld, hans barn hade sin. Och der intogs snart första platsen af modern, som för dem blef allt hvad han ej brydde sig om att vara, fick deras förtroende, var deras rådgifverska och vän.

Det var endast en eller annan gång han utdelade en kategorisk befallning för att öfvertyga sig sjelf om sin faderliga myndighet och hålla respekten vid lif. Så kunde han till exempel säga till om, att barnen skulle äta sagosoppa till frukost, emedan det var så helsosamt, eller ge order om, att de skulle vara i säng på slaget åtta.

Men hvad han vann dermed, var åtminstone icke respekt, ty Siri mindes, hur de redan tidigt började göra anmärkningar öfver, att han för egen del försakade det helsosamma, och sjelf åt stekta ägg och fogel m. m. Och ej heller stärktes de svaga kvarlevorna af vördnaden genom några förmaningar från modern, ty hon hade alltid haft för vana att bakom ryggen på fadern göra om hvad han gjort eller lemna hans vilja utan afseende, så fort det kunde gå an utan upptäckt.

Det var ibland, som om hon varit riktigt hätsk på honom. Hon klandrade honom i främmandes närvaro och till och med i barnens. Och kunde hon genomdrifva sin vilja genom något knep eller undflykter, så gjorde hon det utan betänkande.

Sedan fadern gått, försvann sagosoppan ögonblickligt, och kaffe dracks hela laget rundt. Och sedan de kommit i säng om qvällarna, flyttade hon

en lampa mellan sängarna, så att de kunde få läsa sina julklappsböcker eller till och med spela ett parti mariage på nattduksbordet.

Det var omoraliskt, men roligt. Och om de icke heller lärde sig synnerligen respekt för modern, så höllo de sig deremot så mycket innerligare till henne som sin trogna hjälp och tillflykt.

Men ju mer Siri försökte framleta någon förtrolighetskänsla mot fadern, ju mindre ville det lyckas henne. De hade kommit för långt ifrån hvarann. Hon måtte tänka aldrig så mycket på hans goda egenskaper, hur rar han var, när han gick och beredde dem öfverraskningar och njöt af deras glädje, hur deltagande han visade sig, när någon var sjuk, hur alla menniskor berömde honom för hans redbarhet. Det lemnade henne ändå oberörd. Hon kunde akta fadern och äfven hålla af honom. Men någon förtrolighet. Nej . . .

Men hur kunde då Elna?

Ja, det hade visst aldrig blifvit ett fullt så främmande förhållande mellan dem som mellan honom och de öfriga.

Hon var så söt Elna, man kunde gerna säga vacker. Han hade alltid tyckt om att draga i hennes ljusa, lockiga hår och få henne att skratta, så groparna syntes i kinderna. Och de der vanorna, som han aldrig riktigt kommit ifrån, närmade dem på sätt och vis till hvarann. Dessutom hade Elna ett smeksamt och mildt sätt, som i allmänhet drog menniskor till henne. Det föll sig så naturligt för henne att vara hjertlig mot fadern liksom mot alla

andra. Hon behöfde icke några djupare känslöstämningar eller inre rörelse för att få innerlighet i sina stora, mörkblå ögon eller en vek linie kring sin fina mun.

Siri hade suttit en god stund med hufvudet i händerna och sysslat med sina tankar, då hon hörde det gå i dörren.

Det var modern, som kom igen. Hon gick rakt fram till henne och stack henne något i handen, utan att säga ett ord.

Det var två mynt, en tvåkrona och en femtioöring.

»Mamma . . .» utbrast Siri.

»Seså, köp dig nu ett par nya.»

»Men du sade ju i morse, att du inte hade ett öre. — Är det ur hushållskassan?» frågade Siri tvekande. Hon tänkte på ett sådant uppträde det blifvit, då fadern en gång i förargelsen öfver, att det enligt hans åsigt gick åt för mycket pengar, sett igenom hushållsboken och fått sigte på en post lydande på hårnålar. Hörde det till hushållet? Skulle de kanske spisa hårnålar? Om frun behöfde hårnålar, kunde hon säga till särskildt om pengar till det. Han tålde icke något fusk i hushållsboken.

»Tst, tst, det behöfver du inte bry dig om. Köp du handskarna,» sade fru Falek.

»Bara du inte får obehag af det, mamma. Pappa blir kanske ond.»

»Nej bevars, han får inte reda på det.»

Siri satt och tummade på slantarna. Hon var ändå inte riktigt lugn.

»Jag har inte samvete att ta' dem, mamma, om du inte vill säga mig, hvar du fått dem ifrån,» sade hon slutligen.

»Kors, det är hushållspengarna, vet jag,» svarade fru Falck litet förtretad. »Hvar skulle jag annars få något ifrån? De smulor han ger mig särskildt, håller han minsann så väl reda på, som om de vore uppskrifna.»

»Men . . .»

»Ja — ser du, de der stå inte i hushållsboken. Om du ändtligen vill veta det, skall jag säga dig hvad det är. Det är prutpengar.»

»Prutpengar?»

Fru Falck sydde ifrigt. Hon var tydligt en smula nervös af det der samtalet, men ville ändå visa sig ogenerad.

»Ja, du förstår,» sade hon, »i boken står hvad allting kostar, hvad som begärts för saker och ting. Men skilnaden mellan det och hvad jag gifvit, det lägger jag här.» Hon slog hurtigt med handen på sin klädningsficka.

Siri satt tyst med nedslagna ögon. Ju längre hon funderade, ju mer brände henne silfret hon höll i handen. Moderns förklaring hade gjort ett pinsamt, obehagligt intryck. Till slut lade hon sakta pengarna ifrån sig på bordet, icke alldeles vid moderns plats, men ej heller riktigt framför sin egen. Och så tog hon sitt arbete.

Men i detsamma lyfte fru Falck på hufvudet, kastade en skarp blick först på pengarna och sedan på Siri.

»Vill du inte ha dem?» frågade hon.

»Nej tack, mamma.»

»Jaså, du anser dem kanske vara stulna?»

»Nej, inte det . . . Men . . .»

Siri kände sig skygg, då hon mötte moderns ögon och såg ett par röda flammor stiga upp på hennes kinder. Hon var naturligtvis djupt sårad, och Siri blef rädd att behöfva säga sin mening rent ut.

»Jo, det är just så du tänker, jag ser det nog,» sade fru Falck. »Men om det vore mitt sista ord, så säger jag dig, att det är mina pengar, mina ärligt förtjenta pengar. Och så får du tänka hvad du vill.»

Hon tog åter fatt i sin söm med sådan beslut-samhet, som om hon höll sig för god att kosta ett enda ord till på saken. Men handen darrade, så att den knappt kunde hålla fast nålen. Och så sjönk den ned i knäet igen.

»Först och främst har han bara att göra med hvad en sak kostar, och inte med hvad jag lyckas få den till, för det måtte väl vara min egen för-tjenst,» återtog hon hastigt och brådskande, som om hon fort ville komma ifrån den der första punkten.

Hon höll upp för att hemta andan.

»Och för det andra,» sade hon med tonvigt och lutade sig fram öfver bordet, »så skall jag säga dig, att jag icke en gång skulle anse dem stulna, om jag så tagit dem ur hans egen port-monnä. Nej, minsann skulle jag det.»

»Åh mamma, du kan inte mena . . .» Hennes skarpa ton och ord hade upprört Siri, så att hon ej visste, hvad hon skulle tänka eller säga. Modern såg nervös ut, och det var något utmanande i hennes blick.

Och så bröt det riktigt löst.

»Jag menar, jo! Det heter förstås, att det är han som försörjer familjen. Det är honom man har att tacka för allting, honom, som sitter på kontoret tre timmar om dagen och för resten ligger på soffan och läser tidningen och är ute . . . ja, ute i sällskapslivet. Men jag, som sträfvat från morgon till kväll, som hvarken har ro natt eller dag för grubbel att få den fattiga styfvern att räcka till, som nästan arbetat ut min kropp på de här åren, jag gör ingenting, jag! Mitt arbete är ingenting värdt, inte ens så mycket som en pigas, för hon får åtminstone lön. Jag skall tacka som för en nåd, om jag får något. Jag har ingenting att bestämma öfver, ingenting att säga. Jag skall lyda, krusa och vara tacksam som en hund, ty det är han som drar försorg om mig, fastän jag trälar som en slaf. Men ser du, det säger jag, en sådan skilnad *kan* det inte vara inför gud på den enas och den andras arbete.»

Orden kommo i en oafbruten ström, och uttrycket i det upphetsade ansigtet var hårdt.

»Han är skyldig mig mycket, mycket du,» fortsatte hon efter ett ögonblick. »Det är jag som vårdat och uppfostrat er, fastän ni också äro hans barn, och se'n, när vi blefvo fattiga, är det jag,

som arbetat för er och oss allesammans med kropp och själ, utan rast och ro, knappt haft en stund för mig själf. Och han? Hvad har han gjort? Jo, han har jämrat sig öfver den tunga bördan att behöfva dra försorg om en hel stor familj, ätit middag ute, då vi haft för dåligt hemma, lånat upp pengar att lefva på den första tiden och se'n lånat upp nya pengar för att sätta upp affären, som nu för några timmars arbete om dagen ger honom så mycket, att han själf kan lefva herrelif som förut med vänner och vin och värdshusfester och dessutom slänga åt oss några smulor, knappt hälften af hvad han själf lefver upp.

»Säg du så mycket du vill, att det ändå är han, som förtjenar vårt bröd på sitt glada lif, medan mitt arbete och slit inte är värdt någonting. Men jag säger ändå: det är han, som är skyldig mig och inte jag honom. Och om jag så skulle stjäla ur hans egen ficka, så vore det bara mitt jag tog. Ja, det säger jag!»

Nålen var åter i gång och farten feberaktigt hastig, fastän säkrare än nyss. Nu hade hon fått sjunga ut ordentligt, och det gjorde henne godt. Den brännande hettan stannade ännu kvar på kinderna, men det var icke längre harmen, som kokade i blodet. Utbrottet hade väckt till lif en själfkänsla, som verkade helt upplifvande, kom henne att hålla hufvudet käckt och gaf henne en viss bestämd min.

Siri satt fortfarande tyst. Sådana ord hade hon aldrig förr hört från sin mor. Visst var hon

häftig och höll sällan inne med hvad hon tänkte, men så rakt på sak hade hon ännu aldrig talat.

»Men hvarför säger du inte åt honom, mamma?» frågade hon slutligen. »Säg honom, hur orättvist han behandlar dig.»

»Säga åt honom! Jo det skulle väl bli ett väsen! Jag har haft nog af det. Förr disputerade vi om åtskilligt, men det blef naturligtvis alltid som han ville ändå, och så hade man bråket dessutom. Då är det bättre att ha lugn. Jag bad honom en gång att få en del af mina pengar, som jag fick efter mormor. Jag ville hjälpa syster Charlotte.»

»Nå?»

»'Dina pengar', sa' han. 'Jag vet inte af att du har några pengar'. Och så upplyste han mig om, att en hustru eger ingenting. Nej, vill man vinna någonting ser du, så får man smeka och be och göra sig till. Och kan man inte det, men ändå vill ha rättvisa, så får man ta' den, hur man kan.»

Det föreföll Siri, som om hon först nu lärt riktigt känna sin mor. Att hon icke var fullt lycklig, ehuru hennes friska och lifliga lynne tydde på tillfredsställelse, hade hon anat. Men hur mycket hon lidit och hur känslig hon var, hade hon icke kunnat föreställa sig.

Det var ett slaflif hon lefvat, utan tack och lön. Det måste vara bittert att veta sig med offret af hela sin tid, sina tankar, sina krafter, icke kunna köpa några som helst rättigheter eller fördelar hvarken för sig sjelf eller sina barn, icke en gång

anses försörja sig sjelf, medan deremot fadern genom några timmars lätt arbete kunde säga: »det är mig ni ha att tacka för allt». Att se sitt sträfsamma, uppoffrande lif så ringaktadt bredvid hans egoistiska, njutningsrika.

Det var endast ett fåfängt, oresonligt trots, då hon sade, att han var skyldig henne så mycket, något som hvar och en skulle skratta åt. Makten, rättigheterna, anspråken på tacksamhet voro obestriddligen på hans sida, skyldigheterna, tacksamheten och underkastelsen på hennes.

Men i detta ögonblick kände Siri sig uppfylld af qvällande, stigande, stormande känslor af ömhet och erkänsla mot denna stackars maktlösa qvinna, som hon ju icke hade att tacka för sitt uppehälle eller några som helst värdefullare välgerningar. Och den innerliga förtrolighet och sympati, som hon förgäfvos sökt framkalla för fadern, försörjaren, som hon hade att tacka för allt, kände hon osökt strömma emot sin fattiga mor, som icke gaf eller hade att ge sina barn något annat än sina outtröttliga omsorger, sitt arbete, sig sjelf.

Hon hade ofta funnit modern småaktig och stött sig på hennes små beräkningar och manövrer. Men nu ursäktade hon henne allt. Det var icke mera att undra på än att det träd växer krokigt, som trycks ner af ett annat.

Då fru Falck såg upp och mötte Siris fuktiga, allvarsamma ögon, betraktade hon henne, som om hon tänkte säga något vidare. Men så vände hon

hastigt bort sin blick och sydde igen som förut. En stund derefter bad hon att få saxen och såg på henne helt småleende.

»Ja, det ä' ett bekymmer te' vara gift,» sade hon muntert. — »Akta dig du!»

Siri svarade ingenting.

»Hör du, Siri,» sade modern efter ytterligare några ögonblick.

»Ja.»

»Sitt nu inte och tänk på det der jag sade om pappa. Man pratar så mycket dumt, när man blir häftig, öfverdrifver isynnerhet. Han har nog sitt han med, må du tro. Det är inte för godt minsann, att gå och grubbla och tänka ut, hvad man ska' ta sig till. För resten har han nog bekymmer, som vi inte kunna veta. Och om han inte kommer ihåg oss precis så bra som sig sjelf och inte just tycker, att man gör rätt för någonting, så kommer det sig af, att herrar ingenting begripa. De ha nu en gång fått den tron, att ett hushåll går nästan af sig sjelf, och att fruntimmer behöfva så fasligt litet.»

»Ja visst,» sade Siri tankspridd. Hon hade knappt hört ett ord.

»Man får lof att ha öfverseende med herrarna. Man har gunås fel lite hvar.»

»Ja, naturligtvis.»

Samtalet dog bort igen. Men bäst Siri sydde som ifrigast, kände hon något kallt i sin hand.

Det var åter silfverslantarna, som modern energiskt stoppade in mellan hennes fingrar.

»Se så,» sade hon, »tag dem nu.»

Och den gången lade Siri dem icke tillbaka på bordet.

»Tack mamma,» hviskade hon, föll henne häftigt om halsen och kysste henne.

»**B**ref från Göteborg!» skrek Elna i dörren och höll det hvita kuvertet öfver hufvudet. Siri sprang upp och ryckte det till sig.

Det var alltid en stor glädje att få bref från tanten, och hon ref upp det helt bråskande.

Medan hon läste, stod Elna och väntade, ty vanligtvis blefvo dessa bref hela familjens egendom. Men Siri läste långsamt, och då hon hunnit till slutet af fjerde sidan, började hon om igen, utan att säga ett ord. Ungefär på midten af tredje sidan dröjde hon längst och fick på några ögonblick en helt varm färg.

»Nå men så säg då! Hvad är det för märkvärdigt?» frågade Elna, som uppmärksamt betraktade henne. »Är det något om doktor Blewitz?» fortsatte hon, då hon icke fick något svar.

»Ja. Han skall flytta.»

»Hvart?»

»Till Stockholm. Tant skrifver, att han tänker bosätta sig här.»

»Nej, är det sant,» utbrast Elna. »Då får man se honom.»

»Det är väl för din skull. Han måste längta efter dig,» tillade hon skrattande.

Men hon blef helt tvärt afsnäst, och då hon ändå vågade komma fram med det välmenande förslaget att höra efter hvilken dag han skulle komma, så att de kunde gå ner och ta emot honom vid stationen, stampade Siri foten i golvet och befalde henne häftigt att vara tyst, något som naturligtvis ej kom i fråga.

Vidare konversation blef emellertid icke af, ty Siri satt tyst, men fortfarande med hög färg i gungstolen och gungade sig otåligt fram och tillbaka.

Hon tyckte icke om, att hennes ömtåligaste känslor behandlades på detta raljerande, nonchalant retsamma sätt, och hade mer än en gång ånkrat, att hon anförtrott sin hemlighet åt systern.

Det var en kvarleva från skoltiden, detta behof att utgjuta sig för någon, som drifvit henne till Elna redan första qvällen hon kom hem. En af hennes läskamrater och hon hade varit oskiljaktiga från hvarann, talat om för hvarann hvar känsla, hvart grubbel i religion eller annat, hvar tanke de haft. Och då de någon gång resonnerade om sina hjertans oroliga, nyvaknande känslor, var det med djupaste allvar och nästan med ett slags blygsel. Det var egentligen under och efter konfirmationsperioden de kommo sig riktigt in på dessa själfransakelser, och när Siri tänkte tillbaka på denna tid och mindes med hvilken sublim högtidlighet de diskuterade de allra minsta småsaker och fördömde sig sjelfva för de oskyldigaste tankar, kunde hon

icke annat än tycka, att de varit bra naiva och barnsliga.

Hon lade allt oftare band på sin öppenhjertighet, och det var numera endast sällan hon gaf sina känslor luft och svalkade sitt hjerta genom att bikta sina samvetsqual. Hon drog sig allt mer och mer för att göra sig löjlig för Elna, och någon annan hade hon icke att gå till. Modern skulle nog ännu mindre förstå henne i sådana saker.

Det var också längesedan de talat om doktor Blewitz. Sista gången skedde det, när hon kommit hem från en kalkåkning uppfylld af förtjusande minnen, men också af starkt missnöje med sig sjelf. En af kavaljererna, som varit hennes riddare under nästan hela qvällen, hade intresserat henne ovanligt mycket. Hon kunde icke låta bli att tänka på honom, och för att lugna sig sjelf måste hon berätta för Elna hvilka flygtiga, oroliga känslor hon hade, att hon rent ut sagdt varit otrogen sin kärlek.

Men älskade hon verkligen ännu doktor Blewitz? Naturligtvis. Men när hon riktigt gick sig in på lifvet med frågan, visste hon icke hvad hon skulle svara.

Han hade nog blifvit henne mera främmande på sista tiden. Det var så längesedan hon sett eller hört något ifrån honom. Hon kunde ej ens riktigt påminna sig, hur han såg ut. Han var blond, ett kort ansigte med bred panna och humoristiskt leende. Jo, nu mindes hon. Drag för drag rann upp. Nu såg hon honom så tydligt.

Det var ändå svindlande roligt att tänka på, att han skulle komma! Hennes retlighet försvann. Och då hon steg upp ur gungstolen för att gå ut och på vägen gick förbi Elna, tog hon henne om lifvet och svängde rundt med henne.

»Hvad nu,» utbrast systemen, förvånad öfver den så hastigt påkomna vänligheten.

»Du skall få se, hvad du kommer att tycka om honom.»

Och så sprang hon ut.

En månad efteråt fick Siri återigen bref från sin tant innehållande nyheten, att doktor Blewitz skulle afresa inom de närmaste dagarna, och att hon, tanten, skulle skicka upp honom till Siri med helsingar.

Två dagar efter brefvets ankomst började Siri vänta. Det var första dagen han kunde komma. Men det var då också obilligt begärtdt, att han skulle gå på visiter direkt från jernvägen. De följande dagarna var hon mera orolig, spratt till när det knäppte i dörrarna, och tyckte sig oupphörligt höra främmande röster. Hon var nästan säker på, att han skulle komma. Men han dröjde, och hela veckan gick.

På söndagen var hon öfvertygad om att resan blifvit uppskjuten, och hennes nervösa väntan hade nästan gått öfver.

Men klockan tolf, just som de voro samlade för att äta frukost, ringde det så konstigt på tamburklockan, att hon måste glänta på salsdörren och se efter, hvem det var. En främmande mansröst

uttalade en fråga till jungfrun, som svarade ja och släppte in en herre, klädd i elegant, blå ytterrock.

Jo, det var ju han! Han sjelf!

Med hastiga steg skyndade hon bort och helsade honom välkommen.

Det var ett hjertligt, varmt handtag de gäfvos hvarann. I det ögonblicket hade Siri knappt en tanke på sina flickfantasier. Ljudet af hans något breda, skorrande dialekt återförde henne till det förra, kära hemmet, och deras möte här i tamburen påminde henne om huru många gånger hon sprungit emot honom under morbroderns sjukdom och otåligt stått och väntat på, att han skulle få af sig ytterkläderna.

Hon frågade om sin tant och närmare bekanta der nere. Och han svarade.

Under tiden betraktade hon honom uppmärksamt. Han var sig icke alldeles lik, hade blifvit smått fetlagd och jovialisk oaktadt sina knappa trettio två år. De ljusa mustascherna hade mörknat något och voro uppåtböjda på ett misstänkt sätt.

Usch, han måtte väl aldrig begagna snobbvax, tänkte Siri.

Hon kände först riktigt igen honom, då han skulle ställa bort sin käpp, men innan dess höjde på den litet och strök den öfver knoppen, det klumpiga, gulmålade hundhufvudet med den röda tungan, som hon gjort narr af mer än en gång.

Det tindrade till i hans smala, ljusa ögon, och han fick på sig samma gamla, lustiga min som

alltid, då han skulle uttrycka hvad han ville i ett småleende.

Siri skrattade.

Hon hade en gång beskyllt honom för att vara för mycket »lord» att vilja bära den der käppen under en timmas promenad i sta'n, hvarpå han svarat, att han var *tillräckligt* »lord» för att kunna göra det. Sedan hade han begagnat den hvarenda dag och påstod, att han adlat den.

»Den ska' adlas i Stockholm med,» sade han nu.

Det är icke godt att säga på hvad vis Siri uttydde denna trohet mot det gamla vidundret till käpp, men hon måtte ha letat fram ur den någonting smickrande för henne sjelf att döma efter det halft förlägna sätt, hvarpå hon vände sig bort och litet fafatt yttrade:

»Äh, tänker ni verkligen det!»

De kommo in i salen med helt upprymd utseende, och Siri presenterade honom laget rundt.

Han blef mottagen på det hjertligaste.

Grosshandlar Falck och doktorn hade träffats i Göteborg och kommo genast in i ett samtal om ställningar och förhållanden dernere. Och efter en stund bad värden att få behandla sin gäst familjärt och bjuda honom dela den framdukade frukosten, ett förslag som doktorn också genast antog. Med sin vanliga godmodighet och rättframhet slog han sig ner och gjorde sig strax hemmastadd, som om han varit en ofta sedd vän i huset.

Siri gick omkring med glänsande ögon och var stolt öfver honom. Hon skyndade sig att

sätta fram ett nytt kuvert, passade upp på honom, plockade en mängd olika saker framför hans plats och gick oupphörligt i vägen för sin mor.

»Nå men tänk då på hvad du gör, Siri,» sade fadern. »Doktorn får ju inte rum för sitt glas en gång.»

Karotter, brödkorgar och assietter stodo verkligen nästan ofvanpå hvarann och trängdes ända in på hans fallrik, så att det hela mera liknade en charkuteridisk än ett frukostbord.

De skrattade åt henne allesammans utom doktorn sjelf, som såg på henne helt förebrående, der han satt bakom sitt rikliga matupplag.

»Fy, fröken Siri,» sade han, »det trodde jag er inte om.»

»Hvad då?»

»Ni smickrar mig åtminstone inte. I Göteborg såg jag er ofta vara så här artig. Men det var endast mot gamla herrar. Ju äldre de voro, ju mera förekommande blef ni.»

»Ja,» sade Siri skrattande, »man skall väl ha någon vördnad för . . .»

Hon ämnade säga någonting spetsigt om den tilltagande stadgan i hans utseende, som hon, sanningen att säga, icke var riktigt belåten med, men hejdade sig i sista ögonblicket vid tanken på, hur näbbigt och påfluget det skulle låta, och började i stället plocka bort den ena assietten efter den andra.

»För hvad?»

»Hur mycket vördnad vill ni ha kvar,» frågade hon hastigt.

»Tack, nu är det bra,» sade han och höll fast karotten, som hon sist tog tag i, »så der lagom till husbehof.»

Det glimmade åter till i de der smala ögonen, en sådan der blick, som sade mycket mer än orden, som man fick tyda hur man ville, och som man kunde tyda på så många sätt. Och just det der underförstådda hade ett egendomligt behag med sig. Det var som hade man ett slags hemlighetsfullt språk emellan sig, en outtalad sympati.

Ja, Siri brydde sig nu icke alls om att ta närmare reda på hvad som låg i den der blicken, men den värmden henne ändå på ett sällsamt sätt. Hon hade icke på länge känt sig så lätt och glad till sinnes, så fallen för att göra någonting riktigt tokigt bara för att få luft. Tankarna flögo hit och dit.

Det var obeskrifligt roligt att se honom sitta der, alldeles som om han hörde till dem. — Hade han verkligen blifvit gammal? Nej. Snarare tvärtom. Han liknade nästan en pojke, när man såg honom från sidan. Den der lustiga hårtesten vid tinningen och den illpariga tjufpojksminen, så väl hon kände igen dem! Och nacken med det tättklippta håret! Då han lutade sig framåt, såg hon hur fint böjd den var, och hur håret, som fjunades ner vid halsen, låg som ett glest dun öfver det barnsligt mjuka, hvita hullet. Hon skulle velat smeka den.

Men med detsamma den der lusten kom öfver henne, nöp hon sig hårdt i handen. Hon fann sig sjelf afskyvärd.

Då man slutat äta, förde herr Falck sin gäst omkring i våningen. Han skulle visa honom sina taflor m. m. och hade dessutom en hel mängd saker att tala om. Grosshandlarn var alltid förtjust att råka nya människor, ty han visste att hans qvickheter, historier och samtalsämnen voro af något begränsadt antal, och därför bäst senterades af dem, som icke hört dem förut. Dessutom var det någonting särskildt fängslande hos doktor Blewitz. Han hade en viss förmåga att framkalla en liflig och behaglig stämning omkring sig, icke genom någon anmärkningsvärd qvickhet eller konversationstalang, men genom en naturlig lätthet att sätta sig in i stämningar, förhållanden och karakterer.

Han förstod så väl hvad man ville säga, om det också var dunkelt uttryckt. Ett tillfälle till skämt lät han aldrig gå förbi, och halfqvädna visor kunde han fortsätta med variationer, som kastade en ny och oväntad dager öfver det sagda.

Han hade en märkvärdigt snabb uppfattning. Det såg nästan ut, som om hans säkra läkareblick, hvilken skapat hans framgångar inom yrket, följde honom till sällskapslifvet och gjorde hans lycka äfven der. Man trifs alltid väl i en människas sällskap, som förstår en, och ännu bättre om hon dertill intresserar sig för det förstådda.

Efter en grundlig inspektion kommo de slutligen tillbaka till förmaket.

Man slog sig ner för att prata i lugn och ro. Men plötsligt fick grosshandlarn en ny idé, steg

upp, vinkade åt Blewitz att följa med och förde honom fram till ett staffli, hvarpå stod en tafla med baksidan utåt rummet.

Då han tog i den för att vända den rätt, sprang också Elna upp.

»Nej pappa, pappa, du får inte!»

»Åh, var inte dum! — Doktorn skall veta, att det bara är ett förstlingsarbete. Men det är ändå inte så tokigt. Eller hvad sägs?»

Han vände om taflan, utan att bry sig om Elnas protester och sura miner. Den föreställde ett sommarlandskap i aftonbelysning, var målad med hjerta färger och såg ut som om den vore kopierad efter ett oljetryck.

Doktor Blewitz försjönk i betraktelser, och Siri undrade hvad han skulle säga. Hon visste att han icke var någon konstkännare.

Slutligen fäste han blicken på Elna med ett dröjande och allvarligt uttryck, som om han ansåg, att han stod i begrepp att afgöra något af vigt.

»Den är mycket vacker,» sade han.

Hvad det lät platt ur hans mun! »Den är mycket vacker!» Det der skräpet!

Siri betraktade honom förvånad. Icke en skymt till skämtsamhet i hans ansigte! Menade han då allvarsamt?

Elna rodnade och skyndade att slänga undan sitt mästerverk, något som han lät passera utan anmärkning. Om han tyckte det var så vackert, hvarför sade han ej då, att det var synd att handskas med det så der brutalt. Men han såg

helt lugnt på, huru hon stufvade undan det bakom en soffa, och började så tala om annat.

Efter ett par timmars visit steg han slutligen upp för att gå. Men innan han fick taga afsked, måste han lofva både herr och fru Falek att komma snart igen, och efter alla tecken gjorde han det mycket villigt och gerna.

Vid salsdörren stannade han ett ögonblick och sade halfhögt till Siri:

»Jag har någonting med mig åt er från er tant.»

»Har ni! Hvar är det då,» ropade hon för-
tjust som ett barn. Det var så längesedan hon fick någon present.

»Jag glömde det och var redan halfvägs hit, när jag kom ihog mig. Men så tänkte jag: det kan vara bra till nästa gång vi råkas.»

»Åh, hvad ni kan vara stygg! Nästa gång kunde väl vara bra ändå.»

»Tror ni det? — Ja, eftersom ni har så brådt-
om, skall jag skicka upp det med ett stadsbud.»

Hon stod och fingrade på sin urkedja.

»Nej,» sade hon, »då väntar jag hellre.»

»Tack! Det var snällt.»

Han smålog och tryckte hennes hand. Men då han icke släppte den genast, drog hon hastigt undan den och följde honom icke en gång ut i det yttre rummet.

Det förekom henne, som om hon sagt honom rent ut, att hon längtade efter honom. Och den tanken var ytterst retsam. Men på samma gång

var hon glad. Nu kunde hon vara säker om, att han skulle komma snart igen.

Innan veckan gått om hade han också aflagt en ny visit, denna gång utan att glömma presenten. Och sedan dröjde det icke länge, förrän han helt hemmastadd infann sig då och då på olika tider, kom en eftermiddag och stannade kvar till qvällen eller mötte herr Falek på gatan och följde honom hem till middagen.

Han kunde ännu disponera sin tid nästan efter godtycke, ty den praktik han fått öfvertaga efter en bortrest kollega var ganska obetydlig, och sjelf hade han ännu icke hunnit att skaffa sig en större.

Det blef alltid gladt, då han kom. Siri njöt af hans besök med sorglös förtjusning. Om hennes känslor för honom mattats af skilsmessan, så utvecklade de sig nu så mycket hastigare, upp-togo henne så helt, att hon till och med icke längre hade någon plats öfrig åt sina vanliga funderingar öfver ställningar och förhållanden omkring sig. Hon var lycklig, och därför var hon nöjd med allt och alla.

Men icke fick hon behålla honom mycket för sig sjelf. Hennes far var gerna hemma, när han visste doktorn vara i antågande, och då skulle det spelas bräde eller talas politik. Gossarna lade också rätt ofta beslag på honom. Gud vet, hvad de hade för sig inne i deras rum. Men Max titulerade honom »du» och brukade gillande kalla honom »en gammal, hederlig pojke».

Och när han sökt upp henne inne i hörnet mellan nerierna, och de kommit in i ett riktigt trefligt och muntrande samtal om minnen från Göteborg eller något annat ämne af gemensamt intresse, kunde hon vara öfvertygad om, att modern skulle flytta sig till dem med sitt arbete. Doktor Blewitz var hennes synnerliga favorit, och hon visade honom det vid alla möjliga tillfällen.

Den enda som icke tycktes förstå sig riktigt på honom var Elna. Hon bibehöll mot sin vana vis å vis nya bekantskaper ett något främmande sätt, kanske därför att han var temligen olik de andra unga herrar, som hörde till deras umgängeskrets, och med hvilka hon brukade underhålla sig särdeles lifligt. Eller också berodde det möjligen på, att han syntes en smula oviss om hur han skulle närma sig henne. Det såg ut som om det varit ett missförstånd emellan dem.

Ett par gånger, då Siri gått ut i något hushållsgöromål och lemnat dem för sig sjelfva, hade hon vid återkomsten funnit dem inbegripna i samtal. Men konversationen flöt merendels tungt och allvarligt.

Det var så olikt honom att tala förstånd. Knappast någonsin hade Siri kunnat förmå honom till det. Om hon började resonnera med honom om något, som hon sjelf fann intressant och allvarligt, kunde hon vara säker om, att han ett tu tre gaf alltsammans en tokrolig vändning, så man måste skratta.

Och att då se honom sitta der och tala så högtidligt med Elna, som hon visste icke alls hade någon benägenhet för djupsinnigare betraktelser. Det var för galet! Elna, hvilkens smak tvärtom låg åt den lätta, pikanta konversationen. Trodde han kanske, att hon var ett högre intelligent väsen, därför att hon förde sig och talade så stillsamt och lugnt och hade så mörka, stora ögon.

Det var verkligen komiskt att se henne sitta der och slå upp dem så allvarligt och begrundande, när han talade om vigten af att få gatorna ordentligt reglerade, en fråga som troligtvis intresserade dem begge lika litet.

Hvarför kunde de ej vara naturliga?

Det försatte Siri i dåligt lynne, ty hon fick för sig att Elna gjorde sig till. Den förebråelsen hade hon för öfrigt inom sig ofta gjort henne förut vid olika tillfällen, men alltid tystat ned med att anklaga sig sjelf för afundsjuka. Nu kunde hon det emellertid ej, ty det der nya sättet var alltför retsamt. Det föreföll henne både obehagligt och dumt. Och det var med en viss skadeglädje hon skyndade sig att afbryta dem och försöka göra narr af Elnas vetenskapliga kunskaper och intressen.

4.

En dag då de sutto vid middagsbordet, frågade John med en ton som skulle låta en passant, om någon hade sett doktor Blewitz' nya ekipage.

Frågan väckte allmän uppmärksamhet.

Man hade länge hört talas om, att han väntade ett, men det var ingen som visste närmare besked om dess ankomst.

Hade John sett det?

Ja, han hade sett det.

»Nå, hur såg det ut? Var det vackert?»

John gjorde en grimas.

»High fashion och litet till,» sade han.

Litet till? Hvad ville det säga?

Han uppmanades att beskrifva och gjorde det med minutiös noggrannhet.

Det var en liten lätt, lackerad engelsk droska med blå- och gulmålade hjul. Fotsacken bestod af en björnskinnsfäll, fasthållen med klor af gul metall och blå emaljering. Kusken hade en väldig björnskinnskrage med blå och gula agraffer. Dito

mössa. Selyget ljusst och elegant med blågula kokarder vid hästens öron.

»Nå, var det vackert?» frågade Siri och såg upp litet misstroget, ty Johns beskrifningssätt hade icke varit utan en viss skämtsam anstrykning.

»Lull-lull,» sade han lakoniskt.

»Åh, jag är säker på, att det inte tog sig illa ut. Doktor Blewitz har alltid god smak. Han vet nog hvad han gör.»

»Ja, det tror jag visst. Alla menniskor stirrade, så de kunde tappa ögonen, och det får han godt af.»

»Jag vet bara inte hur han har råd. Det måste vara bra dyrt allt det der,» sade fru Falck. »Och tänk en sådan våning sen!»

»Ja, det går så länge det går,» sade grosshandlaren och tog sig sorgglöst en ny portion kött. Han kände till det der, han.

Men för Siri lät hvad han sagt som ett klander, och hon brusade upp.

»När man är läkare, är man ju tvungen att slå på stort nu för tiden, om man vill det ska gå,» sade hon. »Och för resten fick han ärfva bra mycket efter sin mor, som dog för ett par år sedan, och efter sin far också, fastän det gått åt förut. Så inte kan man säga, att han är lättsinnig, inte.»

Man brast i skratt rundtomkring.

Det varma försvarstalet verkade mera roande än logiskt öfvertygande. Allt hvad det inbragte henne var stickord från höger och venster, och hon hade icke annat att göra än försöka svälja sin förargelse.

En annan middag ett par veckor efteråt stod John vid smörgårdsbordet och talade i låg ton med sin far, som såg både förvånad och intresserad ut. Plötsligt slog han till ett gapskratt.

»Ja, men är du säker på det?»

»Säker ja! Jag har aldrig hört talas om, att man kan vara färgblind på blått och gult.»

Siri gick förbi dem än med en bricka, än med något annat och hörde då och då ett ord, men kunde icke uppfatta hvad det var fråga om, ehuru hon uppbjöd hela sin iakttagelseförmåga, ty hon hade hört doktor Blewitz' namn bland det öfriga.

Slutligen kunde hon icke längre styra sin nyfikenhet, utan tog John i armen.

»Hvad är det ni tala om?»

»Hemligheter.»

»Ah, kan du icke säga mig hvad det är?»

»Nej. Det lyckas inte.»

»Åhjo! Kan du inte vara snäll!»

Hop drog och drog honom i rockärmen. Men John rådde henne med broderlig omtanke att vänja sig af med den fula ovanan att lägga sin näsa i blöt, vände henne ryggen och gick bort till de andra. Hon fick lugna sig så godt hon kunde och söka stilla sin aptit på kunskapens frukt med vanlig husmanskost.

Sedan de gått från bordet och skilts åt, dröjde det likväl icke länge, förrän någon knackade på dörren till Johns rum, och Siri steg in.

Han såg genast hvad hon ville och försökte göra klart för henne, att besöket kom olägligt, och

att han önskade vara i fred. Men det gjorde föga intryck. Hade hon en gång kommit in, var det icke så lätt att bli af med henne.

»Nu ska' du inte vara förarglig, John,» sade hon och gick bort till soffan, der han satt. »Jag hörde, att ni talade om doktor Blewitz.»

»Nå, det är väl inte lagförbjudet att tala om honom heller!»

»Nej, men det såg ut som om ni talade illa om honom. Ni skrattade . . .»

»Jaså, tänker du uppträda som någon slags försvarsadvokat igen,» sade John skrattande. »Och det innan du vet, hvad det är fråga om.»

Siri skämdes. Hon insåg, att hon blottat sina känslor och gjort sig löjlig. Först var hon på väg att säga någonting häftigt och springa sin kos. Men så tog hon mod till sig igen, dels emedan hon nu en gång förrådt sig, och det icke kunde hjälpas, dels emedan hon alltid känt sig på visst sätt dragen till sin äldste bror, ehuru han behandlade henne en smula öfverlägset, och någon egentlig förtrolighet därför icke kunnat uppstå.

Fastän han satt der och gungade med ena benet lagt ofvanpå det andra och såg ut att ha roligt åt henne, var det ingenting retsamt i hans sätt. Hon beslöt att låtsa om ingenting och bara gå på.

»Ja, det vore väl inte så underligt, om jag ville ta honom i försvar,» sade hon käckt. »Jag är ju den, som han egentligen är bekant med här i huset, och det kan inte vara roligt för mig att

höra er stå och hviska så der tvetydigt om en god vän till mig.»

»Nej, det förstås,» sade John småleende, men återhållande med fin takt alla vidare anmärkningar.

»Du kan emellertid vara lugn. Det var inte heller något svartare förtal. Vi anmärkte bara, att hans ekipage är så mycket i rörelse.» Hans ton var litet tveksam, som om han öfverlade hvilket vore rättast: tiga eller tala.

»Nå, hvad är det med det?»

»Ingenting annat märkvärdigt, än att det kör på de finaste gatorna, och att det stannar framför de elegantaste husen.» Nu lät han mera beslutsam.

»Nå än se'n, än se'n då,» utbrast Siri så ifrig, att hon blef helt varm. Hon kände med sig att John öfvervunnit sina betänkligheter och nog skulle tala ut, när han börjat.

»Han har väl blifvit mera känd,» fortsatte hon. »Jag tyckte han sade häromdagen, att han hade riktigt brådtom.»

»Känd! Känd på tre veckor! Ja, det är inte en gång så länge han haft ekipaget.»

»Nå, men . . .»

»Jo, ser du,» sade John, »jag skall säga dig en sak, efter du nu nödvändigt vill veta det. Herr doktorn är en klippsk karl, en karl, som kommer sig upp i världen, i fall inte alla tecken slå fel. Kan du gissa hvad han gör i de der fina husen?»

»Nej.»

»Han går upp och tittar efter, om det inte fins några råttor på vindarna.»

»Hvad pratar du!»

»Eller också går han in på bakgården och räknar fönsterrutorna. Eller också kilar han upp och ned i trapporna och frågar efter en person, som han bestämdt vet inte bor der i huset.»

»Hvarför skulle han göra allt det der då,» frågade Siri och såg förnärmad ut.

»Jo, det kan du också få veta. Under tiden, förstår du, står ekipaget utanför porten, och alla som gå förbi titta på allt det blågula och björn-skinnet. Antingen har man sett det förut, och då tänker man: 'Aha, doktor Blewitz!' Och så ser man på det fina huset och säger till sig sjelf: 'Åhå, han har kommit in i bättre familjer. Han är comme il faut'. Eller också känner man honom inte, och då kan man i de flesta fall inte låta bli att fråga kusken, hvem ekipaget tillhör. Och så tänker man precis som de andra: 'Åhå,' etc. Det sätter fart i praktiken det der, må du tro.»

Siri satt stum. Det lät så konstigt allt det der, så galet! Skulle doktor Blewitz, den elegante, noble doktor Blewitz, som hon ansåg vara så fin-känslig och stå så mycket öfver menniskor i allmänhet, skulle han kunna nedlåta sig till en sådan simpel krämkomedi? Ne-nej! Det var omöjligt.

»Det kan inte vara sant,» sade hon kort.

»Ja, det trodde jag också, när jag hörde det berättas på kontoret häromdagen. Men i för-middags, när jag var ute ett ärende, såg jag just den blågula grannlåten utanför Pontinska huset på Drottninggatan och kom genast på idén att öfver-

tyga mig om sanningen, ty det var ändå en temligen obehaglig historia att få utspridd. Och kunde den motsägas, ville jag gerna vara med om det. Jag gick in i porten och väntade, tills han kom ner. Han såg mig inte. Se'n gick jag upp samma trappa, hvarifrån han kommit och frågade i alla våningar, om doktor Blewitz nyss varit der. — Det var ingen i hela huset, som kände till det namnet.»

Siri satt med nedböjdt hufvud och stack fingrarna ut och in genom maskerna i sin sjal och, utan att veta hvad hon gjorde, drog hon den ena tråden efter den andra ur fransen.

»Men då skulle han ju vara en... en... — hon sökte efter ordet — ... en äfventyrare,» sade hon slutligen.

»Åh nej. Snarare en smula humbug då!»

»Ja, humbug!» Hon bet sig i läppen.

»I det fallet ja. Men duglig läkare är han ju ändå. Och man är tvungen att vara litet humbug förstår du, om man vill komma någonstans. Han har väl inte gjort något ondt, vet jag! Det är ju ingenting att fästa sig vid, när man vet, att han är en präktig karl för resten.»

Det lät alldeles som om han ville trösta henne. Men hon satt bara tyst och stirrade ned i mattan.

»Det är nödvändigt, ser du. Det är alldeles nödvändigt,» fortsatte John i samma föreställande ton. »Hvart tror du man kommer med bara arbete? Om han höll på och knogade i åratal med

de patienter, som komma till honom af sig sjelfva, fattiga stackare, som inte ha råd att vara frikostiga, skulle han minsann inte få hälften så stor och lönande praktik, som han nu får på ett halfår.»

»Kan man inte komma fram annat än genom humbug, så är det väl bättre, att det går genom humbug, än att det inte går alls. När man inte får ut sin rätt, så tar man den på krypvägar eller på hvad sätt som helst.»

»På krypvägar! Och det skulle man ha rätt till?»

»Ja. Ibland åtminstone.»

Siri kom ovilkorligen att tänka på sin mor. Hon mindes hur hon förlåtit henne, för att hon tog i hemlighet, hvad hon ansåg vara sin rätt. Och sjelf hade hon en längre tid varit med om att dela vinsten af detta smygssystem. Detta sjelffrättskipande bakom folks ryggar hade hon lugnt sett på och öfvertygat sig om vara ingenting annat än rättvisa. Men var det ena rätt, var det andra det också. Doktor Blewitz hade ingenting gjort, som han behöfde skämmas för, eller som måste sänka honom i hennes ögon. Han hade bara skaffat sig rätt, fastän på smygvägar. Och sådant gillade hon ju.

Hon gick in till sig och satte sig att läsa. Hon ville ha bort det obehagliga intryck, som den der historien i alla fall lemnat efter sig. Men då hon kommit till slutet af första sidan, hade hon icke en aning om hvad den innehöll. Och då hon började om igen och hann något längre fram, utan

att tappa sammanhanget, var det genom verklig ansträngning.

Slutligen kastade hon bort boken, tog på sig hatt och kappa och gick ut. Det var ett par små ärenden hon hade att uträtta, och hon var riktigt glad att komma ihåg det.

Första andetagen i den friska vinterluften kändes betydligt upplifvande. Hon gick på fort och raskt, nöjd att ha sluppit ut ur det qvafva, tråkiga rummet. Det ryckte upp en att känna den knarrande snön under fötterna, höra slädarnes pinglande bjellror och se gaslyktornas muntra, glimmande sken upplysa de många figurerna, som passerade förbi. Hon stirrade hvar och en i ansigtet, såg efter hur de voro klädda. Det fans alltid något anmärkningsvärdt.

Men då hon gått en stund, intresserade det henne icke längre. Öfver hufvud var det ändå någonting enahanda med alla dessa människor, samma hvardagliga, klumpiga drag, samma tråkiga, själlösa uttryck. Sjelfva gatan med sitt vimmel af slädar, bärare, kälkar, skjutna af smutsiga springgossar och personer, som försökte komma öfver från den ena sidan till den andra, föreföll henne dyster. Det der lifvet rörde sig så maskinmässigt och jemnt, som om det satts i gång af ett urverk. Luftens kändes gråkall och ruskig. Hon önskade att hon aldrig gått ut, var led på att springa i butikerna, förargade sig, om någon förbigående snuddade vid hennes kappa, och kände sig trött, innan hon gått långt.

Plötsligt stannade hon. Dörren till en cigarrbutik hade öppnats, och en herre stod på trappsteget ännu konverserande med någon innanför. Den litet satta figuren, ställningen och så mycket hon kunde se af halsen och ena kinden (allt som var synligt af hufvudet) påminde henne om doktor Blewitz.

Hon drog sig åt väggen, tänkte ett ögonblick vända om eller smyga sig in i en port. Det kom öfver henne en obestämd motvilja, en rädsla för att behöfva tala med honom.

Så kom han ut och gick emot henne. Men hon hade misstagit sig. Det var en främmande person.

Hon andades lugnt igen och gick på. Men nu hade hon åter börjat se sig omkring. Om hon skulle möta honom! Ja, då skulle hon säga honom någonting . . . fråga honom. Nu längtade hon nästan att få se honom.

Ändå! Ändå, hur man resonnerade, var det något lumpet, förnedrande i den der komedien han spelade.

Det hjälpte icke, att hon tänkte på sin mor och försökte försvara honom med samma skäl som henne. Det kom henne endast att också känna afsky öfver den så kallade rättvisa, som praktiserades i hemmet. För öfrigt var det väl en himmelvid skilnad, när man rätt tänkte på det. Modern, hon var förtryckt, hennes lif och arbete tog man emot, utan att ge henne någon ersättning. Hon hade ingen utväg att göra sin vilja och rätt gällande

och kunna lefva som menniska annat än genom att tillgripa dessa krypvägar. Men doktor Blewitz! Han kunde ju arbeta med hopp om framgång. Han hade framtid, kunskaper, pengar, ett redan börjadt rykte. Och ändå ville han gå genvägar, stjäla sig till anseende på ett så lumpet, löjligt, föraktligt sätt. Göra sig till humbug för att komma litet fortare fram.

Åh, fastän John suttit der och försvarat honom, såg hon nog hvad han tänkte! Han tyckte också det var simpelt.

Dessa tankar, som hon så länge hållit tillbaka, icke vågat ge luft, men som nu ohejdade strömmade öfver henne, när de en gång brutit sig väg, de uppfylde henne med ångest. Det var ju ofattligt, att det vår om honom hon kunde tänka så, honom, som hon ställt så högt öfver alla andra.

Hon försökte ursäktas honom på nytt, föreställa sig att alltihop berodde på tillfälligheter eller skämt. Han kunde ju varit ute och åkt, emedan han ändå hade häst och ingenting annat att göra, hade så stannat för att hvila hästen och gått upp i huset i den pojkaktiga afsigten att sedan få höra af kusken, om någon stannat och beundrat ekipaget. Han var naturligtvis stolt öfver det, och på sådana der skämtsamma idéer hade han ju alltid öfverflöd. Om han också tänkt på, att det kunde ha någon allvarligare effekt, erkände han det kanske icke för sig sjelf, beräknade det ej så der kallt.

Men hur hon tänkte och funderade, ville det ändå icke lyckas henne att finna någon riktig an-

taglig förklaring. Och slutligen kom hon hem trött af promenaden, men ändå mera uttröttad af sina grubblerier.

Hon tog icke af sig i tamburen, utan gick in som hon var, för att hänga ytterkläderna i sin egen garderob.

I salen sutto modern och Elna, sysselsatta med handarbete, och fadern läste qvällstidningen vid samma bord som de. Han knyckte häftigt på den, der han satt och höll ut den framför sig med båda händerna och tycktes vara i samtal med sin hustru, ehuru han vände sig ifrån henne. Hon hade nämligen släppt sin söm och berättade eller förklarade något i temligen upphetsade ordalag, medan hon lutade sig fram emot honom öfver bordet.

De svarade endast med ett kort »godafton» på Siris helsning, och hon gick slapp och trött öfver rummet upptagen af att knäppa upp knäpparna i sin kappa.

»Du vill kanske inbilla mig, att det kan gå upp i gasform,» sade herr Falck sneglande öfver tidningen.

»Jag vill icke inbilla dig någonting alls. Du hör ju hvad jag säger.»

»Jag hör hvad du säger, ja. Och jag vet hvad jag vet. Tre pund smör på en och en half månad, det är nästan för starkt. Läger ni det i spisen, använder ni det som pomada, smörjer ni skodona med det, eller hvad gör ni af det? Tror du jag har pengar att vräka i sjön?»

Siri hade öppnat dörren, men stannade med handen på låset. Hennes blick släppte ej modern.

»Hvart är det du vill komma med allt det här,» sade fru Falck, »Menar du, att vi inte ska använda smör längre i huset? Jag kan inte hjälpa, att det gått åt. Vi ha inte haft något matsmör på sista tiden.»

»Och tänk hvad Charlotte öfverflödar,» sade Elna. »Jag tror bestämdt det går åt två skålpund i veckan bara för hennes del.»

Modern rörde häftigt om i sykorgen.

»Ja, jag har aldrig sett maken till människa!»

»För att icke säga människor,» anmärkte grosshandlarn och vände sig helt om på stolen.

»Ja, det kan du ha rätt i. Man kan verkligen tala om människor. Var så god och kom ihåg, att det varit tre herrbjudningar i den här månaden.»

»Herrbjudningar! Ett par priffepartier.»

»Men, ser du pappa,» inföll Elna med sin smekande röst, »du vet väl, att man alltid får beräkna dubbelt af allting, när det är bara herrar mot på en vanlig bjudning.»

Herr Falck fnyste till, mumlade något och fördjupade sig åter i sitt qvällsblad. Han var nedtystad, men icke öfverbevisad. Det var ganska ofta han misstänkte, att han blifvit lurad såväl ekonomiskt som i afseende på sina önskningar och befallningar. Och uppdagades något fusk, blef han ursinnig. Det var icke längesedan han inför barnen kallade sin hustru en bedragerska och röt åt henne, så att huset skalf, därför att hon gifvit Max till-

låtelse att vara borta från skolan och skrivit ett sjukbetyg, som han icke kunnat erhålla af sin far, oaktadt han hade verkliga skäl för sitt uteblifvande. Men lyckades man lista sig undan, så bråkade han aldrig länge. Troligtvis insåg han, att stränga herrar måste få ögontjenare, och nöjde sig hellre med sin skenbara makt än att lossa litet på myndigheten och sin kära pung.

Fru Falck suckade.

»Ja, så får ni väl börja på att äta gröt om qvällarna,» sade hon undergifvet och satte sig till rätta i stolen.

Strax derpå kom hon att se upp och observerade Siri, som ännu stod stel och orörlig vid dörren.

»Hvarför står du der Siri? Ska' du inte gå och ta' af dig?»

Hon svarade icke. Men moderns tilltal tycktes ge henne lif igen. Hon böjde sig ned för att taga upp sin tappade muff och gick sin väg, utan att vända sig om, fastän hon hörde hur de frågade, hvarför hon var så besynnerlig.

Hon hade tegat, stått tyst och hört på hela detta samtal, och ändå hade hon så lätt kunnat ge sin far en tillfredsställande förklaring öfver det underliga försvinnande, hvaröfver han grubblade sin hjerna. Den ifrågavarande matvaran skiljde sig på intet vis genom några ovanligt dåliga egenskaper från andra af samma slag. Den hade hvarken det felet att vara lämplig till skosvärta eller — att gå upp i gasform. Ej heller utöfvade den någon

så särdeles mystiskt lockande dragningskraft på familjens tjänsteande. Hemligheten låg deri, att minst tredjedelen deraf lemnat huset och vandrat öfver till en bekant familj mot kontant erkänsla. Det var en gång, då mor och döttrar fått en obetvinglig lust att se ett modernt skådespel, hvars tendens grosshandlarn på det bestämdaste ogillade, och som han aldrig skulle tillåtit dem att se, än mindre kosta ett öre på. Hur man skulle få tillfälle att ta det i betraktande, var emellertid icke svårt att utfundera. Grosshandlarn var ju borta nästan hvarenda qväll. Svårare var det deremot med de erforderliga medlen. Men när så fru Larsson en dag afundades dem det billiga pris, hvarför de erhållit sitt utmärkta smör, låg det nära till hands att erbjuda henne öfvertaga en del af partiet. Elna försäkrade visserligen, att hon skulle ersätta det försålda, när hon fick betalt för sina lektioner, men då detta inträffade behöfdes naturligtvis pengarna bättre till hennes egna behof. Så hade man ingen annan råd, när ransakningsstunden kom, än att ljuga eller »svänga sig», som det också kunde kallas. Och den som icke ville vara med om det, fick tiga och inbilla sig, att det var mera hederligt.

Men när Siri kom in i sitt rum, kastade hon sig rak lång på soffan och körde ned hufvudet mellan soffkudden och karmen. Så låg hon en god stund, kanske närmare en timma.

Hvad hade hon icke velat ge för att få springa in till sin far och tala om för honom från början

till slut, hur hon smög bakom hans rygg, hur hon kunde tiga och låta honom tro henne om godt, hur otäckt falsk hon var! Det skulle ha känts skönt, om han talat till henne riktigt hårdt och strängt. Åh, om hon fått det!

Men nu kunde hon icke för sin mors skull, och därför ville hon icke tänka på någonting, bara somna, komma ifrån alltihop, allt äckel och leda mot sig sjelf och andra.

Sömnen kom likväl icke, och hon tänkte fortfarande, tänkte på honom, som hon älskat eller älskade, på sin mor och sig sjelf. Och ju mer hon försökte döma klart och rättvist, ju mer förvirradt blef det henne. Det var endast en sak hon var viss på, den att hon sjelf icke ville vara med längre. Hon ville ha rent spel, det måtte kosta hvad det ville, hennes mor fick känna sig sårad, och hon sjelf få försaka än så mycket. Om än de andra hade ursäkter, så kunde, ville hon icke vara med längre!

Moderns steg hördes i rummet bredvid, och innan dörren öppnades, hade hon rest sig upp och slängt af sig ytterkläderna.

»Sitter du i mörkret,» utbrast fru Falck förvånad. »Mår du icke bra?»

Hon svarade fåordigt och försäkrade, att hon endast var trött.

»Då kanske du borde lägga dig genast. Du är bestämdt icke riktigt rask ändå,» sade modern och lade handen på hennes panna. Dess brännande

hetta gjorde henne orolig, och hon gick ut för att laga till ett glas saft och vatten och säga till om bäddning.

Siri klädde af sig, medan sängen gjordes i ordning. Hon var glad att slippa tala vid någon.

Höljande morgon vaknade Siri med en känsla af tyngd och obehag. Det föreföll henne som om någonting sorgligt hade händt, som om hon mistat något. Så påminde hon sig plötsligt hvad det var. Gårdagens tankar och känslor lågo öfver henne som en börda, med hvilken man satt sig till hvila. Men hon orkade icke resa sig och känna den i hela dess tyngd, orkade icke tänka om och lefva sig in i allt det der igen. Hon var för trött.

Långsamt och håglöst klädde hon sig och gick slutligen in i salen.

Der var strålande ljust. Morgonsolen låg in och sken på de nyss vattnade krukväxterna, så att bladen med de svällande ådrorna lyste saftigt ljusgröna. Den varma luften var mättad af hyacintdoft, som dock längre fram i rummet blandade sig med de aromatiska ångorna från kaffekokaren, hvilken blank och nyskurad stod och sken på det dukade frukostbordet.

Vid sin plats satt modern sysselsatt med att skära bröd och skrattade åt Max, som var vid briljant humör, emedan han hade skurlof, och som riktigt kommit i farten med att berätta skolhistorier.

»Nå, det var bra,» sade hon till Siri. »Jag tänkte just gå in med kaffe till dig. — Hur är det med dig i dag?»

Siri svarade att hon mådde bra, tog emot koppen som räcktes henne och slog sig ned. Under tiden fortsatte Max sina anekdoter, och hon måste skratta med.

Så kom Elna in, icke för att dricka kaffe, det hade hon gjort förut, men för att tala om: att hon tänkte gå ut till Manilla och helsa på en för detta skolkamrat, nu lärarinna derute, som lofvat henne få låna en länge önskad bok. Siri måste följa med. Vädret var så härligt! Och på hemvägen kunde de gå upp på museum.

Siri drog visserligen på svaret, men kunde icke säga nej. Hon undrade öfver sig sjelf. Hur kunde det komma sig, att hon icke längre kände sig så utledsen och modlös som i går, att hon verkligen hade håg för någonting. Det frestade henne riktigt det der att komma ut i Djurgårds-skogen och andas skogsluft. Och hvart hade hennes motvilja för allt och alla tagit vägen? Och den der känslan af att ha bedragit sig på den hon mest höll af?

Tanken på doktor Blewitz medförde visserligen ännu någonting stickande plågsamt, men så småningom blef hon lugnare. Hvarför skulle man gå

och gräna sig och döma hvarandra hårdt? Alla hade ju sina fel och svagheter. Man fick lof att dragas med dem, hålla af menniskor för deras goda sidor och lefva så gladt och sorglöst man kunde.

»Nå, går du med? Ja eller nej?»

»Ja, om jag bara icke skämdes så för min hatt. Den ser så ryslig ut i solskenet.»

Och så fick hon en idé, sprang efter en ask med band och plymer och satte sig att klippa, profva och sy. Hatten var färdig i flygande fläng. Men så måste de ha påbredda smörgåsar med sig till mellanmål, ty promenaden skulle troligtvis draga flera timmar, och Siri kaxade så länge på sin mor, tills hon också fick en liten flaska med sherry i fickan. Det skulle sätta piff på lunchen, och hon var särdeles stolt öfver sitt påhitt.

Så bar det af ut i det fria öfver gator och torg till Djurgårdens tystare trakter.

När de kommit in i skogen, och ingen menniska syntes till mellan furustammarna eller på landsvägen så långt man kunde se, grep Siri Elna om handlofven och sprang, rusade framåt i den vildaste, ystraste fart, obekymrad om systemens befallningar att släppa och hot att falla omkull. Slutligen stannade hon och stödde sig flämtande mot ett träd, under det hon skrattande såg på Elna, som nästan förbi af trötthet stod och grälade på henne med alla krafter hon hade kvar.

Det var skönt härute. Luftten, som fylde lungorna, tycktes vidga hela bröstet. Siri kände sig

så stark, att hon kunnat lyfta något mycket tungt, och så lätt, att hon kunnat dansa uppåt berget.

Bara det att lefva är ändå något härligt, när man är ung och frisk och stark.

Sedan lifsandarna fått luft, fortsatte de vägen mera stillsamt, gjorde sin visit och gingo hemåt, småpratande i all sköns förtrolighet. Genom att tala om bekanta, hade de kommit in på känslornas kapitel, och då samtalet en gång afstannade, frågade Elna hastigt:

»Om doktor Blewitz inte skulle tycka om dig, Siri, skulle du då bli olycklig?»

Det var icke sagdt i den vanliga skämtande ton, hvarmed hon brukade behandla detta ämne, och hvilken hon för öfrigt till glädje för Siri nästan lagt bort på sista tiden. Frågan kom oväntadt. Siri hade knappast gjort sig den förut. Sedan han kommit till Stockholm och börjat umgås hos dem, hade hon, utan att erkänna det för sig sjelf, likväl fast trott på, att också hon var något för honom. Det såg, det kände hon ju.

»Om han inte skulle tycka om mig,» upprepade hon för sig sjelf. Hon hade undrat om hon skulle kunna upphöra att tycka om honom, men tanken på hur det skulle vara, om han icke skulle bry sig om henne, hade aldrig på allvar oroat henne.

»Jag vet inte,» sade hon.

»Skulle du aldrig kunna tycka om någon annan?»

Hon funderade om igen. Gårdagens grubblerier trädde åter fram för henne.

»Jag vet inte,» upprepade hon på nytt. »Nej, Elna, vi ska' inte tala om det der. Det är ju så innerligt dumt!»

Elna teg på begäran, utan att envisas det ringaste, och för en stund gingo de tysta, hvar och en upptagen af sina egna tankar.

Hastigt stack Siri sin arm under systemns.

»Säg mig,» sade hon, »hur skall jag få något arbete? Kan du inte skaffa mig någonting att göra?»

»Någonting att göra! Ja, hvad skulle det vara?»

»Att läsa med småbarn eller något annat, hvad som helst.»

»Nej, det kan jag visst inte,» sade Elna med bestämd ton. »Du vet väl, att jag inte sjelf kan få så många lektioner jag vill. För resten har du ju full sysselsättning i hushållet.»

»Ja det ja,» utbrast Siri buttert. »Men hvad är det för någonting? Hvem ä' det, som tycker man gör någon nytta för det. Det är bara som det ska så vara. Nej, jag vill ha ett arbete, som är värdt någonting, som man kan förtjena pengar på. Ser du, jag måste skaffa mig pengar på något vis, för annars är det slut med mig, annars går jag och blir usel och småaktig. Och det vill jag inte.»

Elna skrattade.

»Hvad för slag, påstår du att pengar gör en hygglig och storsinnad. Det brukar väl annars vara tvärtom.»

»Nej, det är så, det är alldeles säkert. Om man inte har pengar, kan man inte få göra hvad man vill, och då blir man hård och besynnerlig

och tänker så mycket styggt och räknar ut och bjuder till på så många lumpna, föraktliga sätt att ändå få hvad man önskar sig. Men om man sjelf förtjenar sig pengar, så har ingen någonting att säga. Då gör man som man vill och skaffar sig hvad man vill och lefver som man vill. Då behöfver man aldrig krusa och tigga och vara rädd.»

Hennes ögon strålade, medan hon talade, och oaktadt den ganska skarpa kölden glödde kinderna af värme och upphetsning. Men så hade de också gått uppför en dryg backe.

Högsta punkten var nu nådd, och framför dem låg dalen med sin kuperade mark, bevuxen med vresiga, kala ekar och grönskande barrskog. Vägen slingrade sig gråaktig och strimmig af medspår öfver de hvita, kulliga snöfälten, och till venster bredde sig sjön, frusen och slät, med sin bugtande gränslinie af bergkransade, kajbelagda och husklädda stränder.

Siri stannade deruppe och drog några djupa, lugna andetag.

»Åh, jag känner mig så stark och frisk,» sade hon. »Jag tycker, att jag skulle kunna arbeta med sådan fart. Det skulle vara riktigt uppfriskande att få ta i tu med någonting på allvar. Och se'n, när jag så hade pengarna i handen, hvad jag då skulle njuta, njuta du, Elna! Göra hvad jag ville! Köpa saker! Ge bort saker! Gå på teatern! Läs hvad jag sjelf tyckte! Inte behöfva ligga någon till last och bli krypande och smygande. Åh, det vore att lefva. Säg, vore det inte!»

»Jo visst,» sade Elna helt lugnt, »om man bara kunde få någon passande sysselsättning, som det vore förtjenst med. Men det är just det, som är så svårt.»

»Ja, men nog tycker jag, att jag skulle duga till någonting. Verlden är ju så stor, och jag är ju ung och stark och inte precis dum heller.»

»Åhja, det kunde ju hända, att du kunde få plats som köksa, eller gå i hus och sy, eller . . .»

Det var ett brutalt sätt att draga ned en till jorden. Siri svarade ingenting, men ökade hastigt sin gång, så att Elna måste springa för att hinna upp henne.

»Blef du ond nu igen?»

Hon gick bara på.

»Det var väl inte något farligt att säga,» fortsatte Elna urskuldande. »Jag menar bara, förstår du, att om man vill aldrig så gerna, så är det inte godt för fruntimmer att få något att göra, till om de ingenting kunna. Allting beror på hvad man fått lära sig.»

»Ja, och jag kan ingenting. Men i värsta fall så får jag väl bli köksa då, som du säger.»

»Seså, hvarför skall du vara så häftig,» sade Elna och tog fast i henne. Hon kunde aldrig stå länge ut med att se någon vara ledsen eller ond. »Vi ska försöka tänka ut något. Jag skall hjälpa dig så mycket jag någonsin kan. Tyst nu ska vi se . . .»

»Du sade ju nyss, att det var omöjligt.»

Men i nästa ögonblick var Siri fångad. Elna hängde sig vid hennes arm och började göra upp det ena förslaget efter det andra, naturligtvis oantagliga hvart enda ett, men framställda på ett sätt, som för ögonblicket dref till reflektioner. Ämnet upptog dem hela vägen. Nationalmuseum glömdes bort, och då de stodo hemma vid porten, blefvo de helt öfverraskade att promenaden varit så kort.

På toalettspiegeln inne i deras rum väntade ett bref fäst i ramen. Utanskriften var till Siri, och både den och poststämpeln sade henne genast från hvem det var. Hon bröt det och läste. Det var tantens vanliga kärleksfulla ord. Hon längtade efter sin egen flicka. Och ännu mer. Denna gång undrade hon i obestämda ordalag, om det icke skulle vara möjligt, att de snart skulle få återse hvarann.

Siris blick flög ned till sista sidans kant, der några rader tillagts med annan handstil.

Det var en direkt inbjudning från den släkting, der tanten bodde, och som Siri mycket väl kände, en fråga om hon icke skulle vilja komma och stanna en tid hos dem för att glädja sin fostermor och äfven värdfolket. Hon skulle vara hjertligt välkommen.

Vid middagen lemnade Siri brevet till fadern och betraktade honom uppmärksamt, medan han läste. Det tycktes icke göra stort intryck.

»Jaså,» sade han efter en flygtig genomögning, »de vilja ha dig dit ned på en tid.»

»Ja.»

Små själar.

Siri slog ner ögonen. Hon kunde icke säga mer. Och ändå satt hon i spänd, ifrig längtan efter ett löfte att få resa. Om hon fått det, skulle hon kunnat springa upp och kyssa honom i glädjen, det kände hon. Men att göra något för att framtvinga ett gynnsamt svar, det kunde hon icke förmå sig till.

»Vi ska tänka på det,» sade han och gaf henne igen brevet.

»Vi ska tänka på det.» Åh, då visste hon alltför väl hur det skulle bli. I morgon hade han glömt bort alltsammans. Hon kramade ihop papperet, så att det låg som en boll i fickan.

»Pengar!» Alltid skulle det möta henne, det der »pengar!»

En tid bortåt gick Siri i ständig väntan. För hvarje dag hoppades hon, att Elna skulle lyckas skaffa henne några lektioner, eller att hon sjelf skulle uppspana något. Men förgäfves. Det tycktes verkligen vara omöjligt.

Då hennes otålighet genom dessa gäckade förhoppningar slutligen uppdrifvits till en outhärdlig grad, gick hon en dag in till sin far och bad honom, att hon skulle få lära sig bokföring. Hon hade tänkt på det många gånger förut, men icke vågat föreslå det, ty hon kände instinktlikt, att han icke var benägen till samtycke.

Först skrufvade han sig på stolen och började tala om olämpligt arbete för fruntimmer. Så försäkrade han henne, att hon aldrig skulle stå ut

med att sitta på en kontorsstol tio timmar om dagen, och då hon ändå envisades, lofvade han att tala med en af sina bekanta, som kände till en person, som höll handelsinstitut. Hon hade åtminstone vunnit något genom sin enträgenhet och lifvades på nytt af förhoppningar.

Men den der vännen, som var bekant med handelsinstitutprofessorn, var en ovanligt osynlig personlighet. För hvarje gång hon frågade sin far om han träffat honom, svarade han, att han sökt honom, men icke lyckats få fatt i honom. Och dervid stannade det.

Ibland blef hon så uttröttad af alla omöjligheter, att hon nästan tyckte det gjorde det samma med alltihop. Det kunde ju gerna vara som det var. Hon led ju icke brist på någonting, och när allt kom omkring, var det kanske bara dumheter att gräma sig öfver, att hon »låg föräldrarna till last». Hvad hon kostade var ju egenligen ingenting att tala om. Att få tillfredsställa sin egen smak och egna önsknings var ju heller ingenting så viktigt, att man icke kunde lefva det förutan.

Och ehuru det kostade på henne, ehuru hon gjorde det med afgjord motvilja och sjelfförakt, kunde hon då och då ännu ta emot moderns välvilja, dels för att hon var för svag att vilja såra henne med ett afslag, dels emedan hon med ett slags dof hätskhet tänkte: »det är inte mitt fel. Jag skulle vilja vara annorlunda, men jag kan inte, och då får det gå som det går».

Andra stunder var hon deremot nervöst orolig och kunde icke förlika sig med sitt dagliga lif.

Under ett sådant anfall satte hon sig en gång att rifva fram allt gammalt sefignar, som hon, modern och Elna samlat på i årtal. Efter några veckors arbete och med hjälp af åtskillig annan materiel, upphandlad för lånta pengar, blef deraf ett par ganska vackra soffdynor, monterade med röd och mossgrön atlas. Stolt öfver sitt verk och öfver att åtminstone ha åstadkommit något, bar hon bort dem tidigt en morgon och satte in dem i en försäljningslokal för fruntimmersarbeten.

Men det dröjde med afyttringen, och då hon blef otålig och missmodig, försäkrade man henne, att det var alldeles för tidigt. De allra vackraste arbeten kunde sitta der i årtal, utan att finna köpare.

Sådant lät icke mycket uppmuntrande.

Ändtligen tycktes likväl oturen brytas, ty hon lyckades verkligen erhålla en lektion. Den erbjöds henne emellertid på ett lika egendomligt som oväntadt sätt.

Elna kom en dag hem och berättade, att hon mött Kristin, deras forna hushållerska, som gift sig med urmakar Hultgren, hvilken hade en liten butik midt emot dem, då de ännu bodde i sin eleganta våning på Malmskilnadsgatan. Det hade den tiden varit syskonens och isynnerhet Siris stora nöje att tidt och ofta springa dit öfver och i timal sitta i den lilla bodkammaren och peta i gamla, förbrukade klockor och prata med Hultgren, som

var en godlynt menniska, tyckte om barn och alltid hade roliga historier att berätta.

Då Elna mötte henne, hade hon börjat beklaga sig öfver sin gosse, Konrad, deras enda barn. Hon hade inga händer med honom nu, se'n han börjat i elementarskolan.

Så hade hon blifvit smått brydd och frågat Elna, om hon icke visste någon, som skulle vilja gå hem till dem och läsa lexorna med honom om eftermiddagarna, icke för att han ej kunde lära sig sjelf, för han behöfde bara titta i boken, så flög det i honom. Men det skulle vara för att hålla honom hemma under den värsta tiden mellan fyra och sex, för då ville han alltid ut att slåss med de andra pojkar och kom hem med blåsvullna ögon och bulor öfver hela kroppen nästan för hvar dag. Det var nu icke så mycket de kunde ge, men femtio öre gången kunde det väl alltid bli.

»Hon trodde förstås, att jag skulle erbjuda mig och tacka för den förmånliga platsen,» sade Elna skrattande. »Jag såg nog hur hon stod och klämde.»

»Nå, tänker du inte antaga det,» frågade Siri.

»Antaga det! Femtio öre för att sitta och vakta en pojke hvar eftermiddag! Nej tack, barnjungfru får hon söka sig någon annanstans.»

»Jaså. Då ska jag göra det.»

Elna blef något flat. Hon hade alls icke tänkt på Siri.

»Ja,» sade hon, »det kan ju passa ganska bra för dig, som inte har något annat att göra.»

Hon erbjöd sig att följa med till urmakarens, och några dar derefter var Siri mycket riktigt antagen som lexläserska för unga Hultgren mot tre kronor i veckan. Det var alltid något.

Hon triftes ganska väl i sin anställning. Konrad var icke svår att komma öfverens med. Han lade band på sin kärlek till det fria berserkarlifvet af respekt för den fina damen. Och föräldrarna voro hjertliga, välmenande människor, som funno sig högst smickrade öfver att se henne hos sig.

Det var en egendomlig trefnad i detta lilla tarfliga hem, der det arbetades från morgon till qväll, men der man ändå hade tid att då och då springa öfver till hvarann från strykbrädan i gårdsrummet till bodkammaren och från arbetsbordet i bodkammaren till gårdsrummet; der man tog emot grannarnas visiter utan att släppa hvad man hade för händer, om icke möjligen för att lyfta på kaffepannan, som alltid stod till reds i spiseln; der man alltid hade småsaker att gräla om, men var så fullkomligt öfverens och tillfreds i det stora hela.

För öfrigt var det egentligen ingen annan än Kristin, som beskärnade sig, och det mera af naturlig talträngdhet och böjelse för filosofi än af egentligt missnöje. Hon kunde understundom lemna dörren öppen och stå och träta och muttra långa historier om folks oförstånd och galenskaper. Folk, det var Hultgren det, åtminstone som oftast. Men han bara skrattade, såg på Siri, som satt med

Konrad vid samma bord, och pekade menande inåt gårdsrummet.

»Hör på'na',» sade han en gång. »Kan man inte få lefvande för sig vördig pastorn i Klara?»

»Hva' sa' du?» ljöd det från strykbrädan.

»Jag sa' bara, att du har rätt till innersta pricken. Man drar verkligen bort obegripligt med tid med det der springet på bjudningar. Men i morgon tar jag min själ med mig Olssons stora väggklocka, så kan jag alltid reparera fjedrarna medan det språkas, och du skulle stoppa på dig ett par jern och värma dem vid kaffeveden, så kunde du alltid hinna med att stryka några skjortor på fällbordet.»

Hon mumlade för sig sjelf derinne något, som hvarken hördes eller förstods. Men efter en stund kom hon ut och staplade upp en mängd struket linne på ett par stolar.

»Seså, sitt nu inte der och förstör ögonen,» sade hon och började utan vidare att plocka bort verktygen från honom. »Du vet väl hvad doktorn har sagt.»

»Ja, vi ska också ha upp ljus nu.»

»Åh kors, man ska väl ha andrum i skymningen, vet jag.»

»Bara man hade tid till'et.»

Han drog henne i koftärmen och gick efter tändstickorna. Men hon nappade dem af honom.

»Skäms med dig! Ska du vara så oartig att inte komma och prata med fröken, medan vi dricka kaffe.»

»Ja se, bara man hade tid.»
Och der stod han och kliade sig bakom örat, under det Siri storskrattade, och Kristin drog på mun.

Så var det nästan alltid.

Hon uttryckte sin mening genom sitt oförbät-
terliga puttrande, och han sin på sitt godmodiga
sätt. Och så slutade de med att förstå hvarann
lika bra som om de ordentligt resonnerat tillsam-
mans. Ögonblicket efter sedan Kristin kallat sin
man för »folk utan vett och moral», kunde hon
gå in och sätta på honom hans skinntröja och se
efter, att det icke drog från fönstret. Och när han
sagt någonting väl kryddadt kunde det hända, att
han ropade ditin: »Hallå, Kajsa-Stina, hur drog
den spiken. Få vi surkål till qvälln?» Hvarpå
hon svarade: »tyst han», hvilket ville säga så myc-
ket som »nu kan det vara bra».

Hur mycket släp och slit det än var under
det låga taket, såg man ändå, att der bodde två
lyckliga och nöjda menniskor, och det var kanske
derför, som trefnaden gjort sig bofast och märk-
bar äfven för främmande, som kommo dit in.

En afton, då Siri fullgjort sitt åliggande, gick
hon icke direkt hem, utan tog en omväg för att
höra efter, hur det slog till med affärerna i soff-
dynor. Då hon kom utanför butikfönstret, sökte
hon förgäfvos efter en slik mossgrönt atlas, som
brukade skymta fram undan de öfriga framlagda
sakerna. Förvånad stod hon en stund och spa-
nade mycket noggrant, men den fans der icke,

och det var icke utan vissa vaknande förhoppningar hon öppnade den pinglande boddörren och frågade efter sina arbeten.

»Kuddarna äro sålda, båda två.»

»Båda två!»

Det var något af förtjusning i rösten, fastän hon försökte beherska sig och icke låta märka, att en sådan obetydlighet kunde glädja henne. Men den lilla lifliga bodfrökens vana öga upptäckte det i alla fall, och det gjorde henne meddelsam.

»De köptes på en gång af en herre för en vecka sedan. Hvad var det nu han hette Bertha,» frågade hon ropande inåt andra rummet. »Det var ju du, som bar bort dem.»

Det var tyst. Springflickan tycktes vara ute.

Då det icke heller vid andra tillropet kom något svar, drog fröken ut disklådan och började räkna upp pengarna.

»Ja en doktor var det emellertid,» sade hon och lade upp tre tiokronor på disken.

Siri stoppade ned dem i portmonnäen och gaf tillbaka provisionen. Det var med en underlig känsla hon lät guldslantarna glida mellan fingrarna. Att de verkligen voro hennes, hennes egna förtjenta pengar! Aldrig hade hon varit så glad åt några pengar förr, och ändå hade hon handskats med ganska mycket. Morbrodern hade ofta gifvit henne femtiokronorssedlar på namnsdagar och födelsedagar, och det var naturligtvis roligt att veta sig som egare till en sådan förmögenhet. Men så som nu hade hon icke känt det. Fingrarna

nästan darrade, då hon knäppte igen läset. De första riktigt, riktigt egna pengarna!

Men så kom hon ihog sig. Hon var ju inbegripen i full konversation.

»Jaså en doktor,» upprepade hon. Och med detsamma hon sade ut ordet, rann det för henne en gissning.

»Hur var det ni sade, att han hette?»

»Ja, det är det, jag inte kommer ihog. Han såg ganska ung ut.»

»Kanske han hette Blewitz,» frågade Siri. Hon påminde sig, att han en gång frågat henne hvad hon skulle göra med sina arbeten, som hon sträfvade så flitigt med. Och hon hade svarat uppriktigt.

»Ja, ja visst! Alldeles. Blewitz var det,» sade fröken ifrigt. »Han tyckte, att de voro utmärkt vackra.»

Således hade hon gissat rätt.

Siri var icke hågad allt vidare förlänga samtalet, utan klippte af det med en kort anmärkning och gick ut.

Hela hennes förtjusning öfver pengarna var borta. Hon kände sig icke längre så der barnsligt glad, stolt och förhoppningsfull, som i det ögonblick hon fick dem i handen. Hvad som låg i portmonnäen, var nu ingenting annat än några vanliga mynt, sådana som hon fått många gånger förr. De hade förlorat detta *något*, som väckt hennes förtjusning. Hon kunde icke längre betrakta dem som sina egna, riktigt egna, hvarför förmådde hon icke fullt göra klart för sig, men det var nu

så. Det var icke allenast sig sjelf hon hade att tacka för dem, det var också en annan, som af medlidande gifvit henne, hvad hennes arbete ensamt icke kunnat förskaffa henne.

Men hon kände sig likväl icke nedstämd. Tvärtom, det var någonting som jublade inom henne, och kom henne att snart glömma bort pengar och allt annat prosaiskt.

Hade hon icke nu ett bevis på, att han tänkte på henne, verkligen brydde sig om henne? Han hade velat glädja henne, ehuru han trodde, att hon aldrig skulle få veta hvem som gjort henne den der tjensten, ty när han var hemma två dagar förut, sade han ej ett ord till häntydning. Det var finkänsligt gjort af honom! Det visade hur varmhjertad och ädel han ändå var i grund och botten, såsom hon alltid velat föreställa sig honom.

Detta enda lilla drag var nog att med ens blåsa bort det frö till misstroende, som legat och grott och redan i smyg börjat tära på hennes kärlek. Och skönt var det att bli af med det. Det kändes som om en riktig börda tagits bort. Den förra sorglösa lyckan intog henne på nytt, och under hela hemvägen släppte hon icke den berusande tanken ifrån sig: »han bryr sig ändå om mig. Ja, det gör han!»

Så fort hon ringt på tamburklockan, hörde hon hastiga steg öfver tågmattan. Det var Elna, som öppnade.

»Skynda dig,» sade hon ifrigt. »Gå genom pappas rum och kom in så fort du kan.»

»Är det främmande,» frågade Siri.

»Ja. Gå nu bara.»

»Hvem är här då? Och hvad är det åt dig?»

»Ingenting. Seså!»

Elna skrattade, öppnade dörren till herr Falcks rum och sköt henne igenom.

Hon sprang in till sig, tog af sig i största hast, slätade håret, böt om krage och manchetter. När hon kom ut, hörde hon röster. Salen var likväl tom, men i förmaket sutto modern och Elna vid divansbordet och bredvid dem en herre med ryggen åt dörren. Han reste sig, då hon kom in.

Det var ingen annan än doktor Blewitz.

»Så snart igen,» tänkte hon och undrade hvad han kunde vilja, ty utan ärende brukade han aldrig komma så ofta.

De helsade, satte sig ned, och några ord utbyttes om vädret, nyttan af promenader m. m. Siri började redan fråga sig, hvarför Elna tagit emot henne med en så egendomlig ifver. Det var ju ingenting alls å färde, bara en vanlig visit.

Men när hon såg på systemen, satt denna och smålog för sig sjelf, och strax derpå vände sig doktor Blewitz emot henne.

»Jag kommer med en hemställan i dag, fröken Siri,» sade han. »Skulle ni vilja gå på bal om torsdag, det vill säga i dag åtta dagar till? Stor, offentlig bal.»

»På ball»

Hon blef alldeles förvånad. Skulle han bjuda dem på ball!

»Ja,» sade han leende som om han läst hennes tankar, »ni kunde väl aldrig tro, att en stadgad person som jag, vetenskapsman med trägna pligter och allvarliga intressen, skulle försöka uppträda som balkavaljer? Jag kommer nog också att göra en slät figur. Men både er mor och er syster ha lofvat att inte skämmas för mig.»

»Nej,» sade Siri långsamt och såg på de andra, »är det verkligen meningen?»

»Tror ni inte. Var så god.»

Han räckte henne ett elegant utsiradt, tryckt bjudningsbref, hvarpå hennes namn var skrivet med stora, tydliga bokstäfver.

Det var en anmodan att torsdagen den 20:de april bevista Vestgöta gilles högtidsbal å hôtel Phoenix.

»De ha legat öfver mig en längre tid och pockat på, att man skall vara med,» fortsatte han. »Slutligen föll det mig in att fråga, om ni ville hjälpa till att illustrera. Och kan man komma i angenämt sällskap, så är det inte så svårt att uppoffra sig.»

»Ja tack, visst vill jag, om vi bara få för pappa,» sade Siri.

Hon visste i första ögonblicket icke riktigt hvad hon skulle säga. Föreställningen om att få komma på bal, stor offentlig bal i Stockholm var allt för öfverväldigande. Sedan hon kom hem, hade hon icke dansat mer än ett par gånger på

mindre bjudningar, några hvarf före och några hvarf efter supén, och det i mörk klädning och utan handskar. Det var allt.

»Hvarför skulle pappa neka oss det,» inföll Elna. »Jag är tvärtom öfvertygad om, att han blir glad att vi få roa oss litet. Det är så längesedan.»

»Tänker ni dansa med doktor Blewitz?»

»Ni mins visst inte längre, att det fans en tid, då vi dansade tillsammans? Ja, nog är det oförståndigt vid min ålder, men inte förty vågar jag ändå bjuda upp er till första polkan.»

»Oförståndigt,» utbrast Siri ifrigt. »Nej, jag var bara rädd för, att ni skulle vara blaserad som alla andra herrar öfver tjugö år. Och det är det värsta jag vet!»

»Tackar,» sade han bockande.

»Ja, jag är verkligen så glad, att ni inte är det. Det är sanning det!»

Så brast hon ut i skratt, utan att egentligen veta hvad hon skrattade åt. De andra stämde in utan att heller riktigt förstå hvad det var för lustigt, och samtalet blef muntert. Mest uppsluppen af allesammans var Siri. Men det var också en märkvärdig qväll, först det der med kuddarna och så den hägrande balen. Litet emellanåt stack hon handen i fickan för att känna efter, om portmonnäen låg qvar. Nu behöfde hon icke heller ängsla sig för sin toalett. Medan hon pratade och skratade, kunde hon ändå sitta och tänka på, hvad hon skulle välja för tyger och färger. Något luftigt skulle det vara. Hon ville känna sig som i

en sky. Förgätmigej i håret och blå band på axeln, nej, som rosetter på klädningen . . .

En annan tanke sysselsatte henne också. Hon måste tala med doktor Blewitz, säga honom att hon visste hvem det var, som köpt hennes arbeten. Det föreföll henne en smula motbjudande, men hon hade ingen ro, förr än hon fått tacka honom.

Emellertid ville det icke yppa sig något tillfälle att få tala vid honom ensam. När hon bad honom komma ut i salen för att se på blommorna, följde Elna med, och strax derpå kommo gossarna in. Så blef det qvällsvardsdags, och man gick ut för att äta.

Men som hon icke hade någon synnerlig aptit, stannade hon kvar efter de andra och öppnade ett fönster för att svalka sig. Hon höll det endast helt litet på glänt, för att det icke skulle bli något märkbart drag för de andra, och njöt af att känna den svala luftströmmen öfver panna och kinder.

»Hvad gör ni der, fröken Siri?»

Doktors skarpsynta ögon hade upptäckt henne, och han kom in för att hejda det misstänkta tilltaget.

Sedan hon med lugn tagit emot några förebråelser för obetänksamhet, stängde hon fönstret och stod ett par ögonblick obeslutsam sysslade med gardinvecken.

»Doktor Blewitz,» sade hon tvärt, »jag vet att det är ni, som köpt mina arbeten.»

»Jag!»

»Ja just ni.»

»Hvilka arbeten?»

»Åh, naturligtvis de der gamla kuddarna jag sydde och satte in på Jakobs Bergsgatan. Det behöfver jag ju inte säga er.»

»Det var ett besynnerligt påstående,» sade han och strök sina mustascher, som om han funderade på något högst oförklarligt.

»Hur kan ni stå der och göra er så oskyldig? Jag försäkrar er, att jag vet det. De sade mig det i boden, och för resten syns det så väl på er... Tror ni, att ni kan narra mig?»

Nej, det trodde han icke längre. Det var icke lätt att hålla god min under ett förhör, som fördes med så mycken beslutsamhet. Han kunde icke återhålla ett leende.

»Nej fröken Siri, er tror jag verkligen inte, att man för så lätt bakom ljuset. Ni låter då aldrig en fattig syndare få göra sina små snedspång i fred.»

Hon svarade icke strax.

»Det var mycket snällt af er,» började hon med förändrad röst, »och jag tackar er så mycket, fastän...»

Från de djupa ögonen flög en snabb blick.

Ehuru han icke förstod all den hängifvenhet den uttryckte, förstod han likväl dess innerlighet.

»Tacka! Det är väl jag, som skulle tacka, eftersom det är jag, som gjort den bästa affären.»

Han betraktade henne oafvändt. Den enkla, grå klädningen slöt sig så smidigt kring de runda axlarna och det mjuka, smärta lifvet. Hon hade

blifvit fylligare på sista tiden. Som hon dragit sig litet inom gardinen, kunde han icke se mycket af det nedböjda hufvudet, endast en del af profilen och det ljusbruna håret, som krusadt och yfvigt låg ned öfver pannan. Hyn hade fått en varm, frisk färg, som i aftagande skiftningar bredde sig ända upp mot tinningen, och de rörliga läpparne skilde sig åt, som om hon ämnat säga något.

Men hon fick icke fram det. En gång förut hade hon stått så der stum under hans blick. Det var i Göteborg, några dagar innan hon reste hem. Om natten hade hon icke kunnat sofva.

Hon började maka till rätta blomkrukorna i fönstret och plockade bort några små vissna blad.

»Jag hade tänkt ut en sådan utmärkt plan,» fortsatte han slutligen. »Ni och er mor och syster skulle ju en dag komma och afsyna min våning, och då skulle ni få skåda ert verk paraderande i soffan. Jag hade velat se er min.»

Hon vände sig hastigt emot honom.

Jaså, var det därför . . . Således hade det icke alls varit hans mening att göra det i tysthet. Så kan man inbilla sig! Men hvad gjorde också det, om han haft sin lilla uträkning?

»Jaså, då var det synd, att jag fick veta det förut.»

Hon började trumma på rutan.

»Ja, nu kan det tyvärr inte hjälpas. Men om ni fortfarande tänker bråka med sådant der, så säg till mig. Det behöfs verkligen broderier i en våning, för att det inte skall se tomt ut.»

»Nej tack, det vill jag inte,» sade hon kort.

»Vill ni inte. Hvarför det?»

»Derför att . . . Ja, det är detsamma.»

»Men ni måste väl kunna ge något skäl,»
sade han förvånad.

»Vill ni vara riktigt allvarsam,» frågade hon
hastigt, »och svara mig uppriktigt på en sak?»

»Ja visst.»

»Då ni köpte de der sakerna, gjorde ni det
bara för att ni behöfde dem?»

»Naturligtvis.»

»Inte alls för min skull, för att göra mig en
tjänst?»

Hon såg en smula blyg ut, der hon stod och
strök med fingrarna öfver fönsterposten och tycktes
icke riktigt våga se upp. Det fans ändå ett visst
koketteri hos henne, medvetet eller omedvetet.

»Jo . . .» Han drog på ordet. »Det vill säga,
kanske jag också tänkte på, att ni kunde tycka
det vara roligt att bli af med dem, när ni en gång
satt ut dem för det ändanålet.»

»Ja ser ni, jag visste väl det,» utbrast hon,
»och det är derför ni inte får köpa något vidare
af mig. Jag vill inte sälja åt bekanta. Jag vill,
att man skall köpa mina arbeten för deras skull
och inte för min.»

»Nej men, fröken Siri, hvad är det ni säger?»

»Ja, ni får skratta åt mig om ni vill, men
det är sanning. Jag kan inte med det. Det är
som ett slags medlidande.»

»Ja, men kära fröken Siri, när nu arbetet är fullkomligt värdt hvad man ger...»

»Det är detsamma. Det är ändå någonting annat än bara arbetet, som gjort att jag fått pengarna, och det vill jag inte. Det är som om man skulle köpa något annat af mig på samma gång.»

»Köpa något annat!»

Doktor Blewitz brast ut i högt skratt. Detta resonnemang hade alltför lustiga pointer.

»Ni vill inte förstå mig,» sade Siri sakta. Det retade henne, att han aldrig ville tala allvarsamt.

Men när han fortsatte att skratta, blef hon osäker på sig sjelf. Hon kände med sig, att hon icke riktigt kunnat förklara sig, och när allt kom omkring, var det kanske mycket väsen för ingenting. Hvad var det egentligen att resonnera om? Hvarför skulle man icke kunna taga emot tjänster af människor? Det var man ju alltid tvungen till. Hon visste knappast sjelf längre hvad hon menat. Det var ändå märkvärdigt hvad en sak kunde krympa och förlora sin betydelse, när andra fann den löjlig. Hon kunde icke se på honom.

»Hvad är det ni ha så roligt åt?»

Det var Max, som kom i dörren och gick fram till dem. Efter honom kom Elna och modern, alla med samma fråga.

»Jo,» sade doktor Blewitz ännu skrattande, »fröken Siri har verkligen rätt lustiga idéer ibland. Hon påstår, att om hon skulle sätta upp en affär,

skulle hon klistra upp ett plakat på butiksdörren med lydelsen: 'besök af bekanta undanbedes'. Hon vill inte sälja något åt vänner och bekanta, ty hon är rädd, att de skulle köpa mer än sjelfva varorna af henne. De skulle komma att handla upp hennes tacksamhet, erkänsla, tillgifvenhet, välvilja, etc. Och sådant har hon inte till salu.»

»Ja just precis,» sade Siri trotsigt och stack hufvudet utom gardinen.

När det derpå började hagla allehanda muntra frågor omkring henne, gick hon sin väg. Hon var förargad. Om han icke förstod henne, behöfde han åtminstone icke stå och drifva med henne i andras närvaro. Det hade hon icke trott honom om. För tillfället kände hon sig riktigt ond på honom.

Innan han gick, kom han bort till henne.

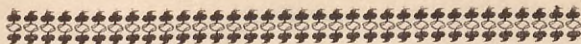
»Är ni stött på mig, fröken Siri?»

»Nej, hvarför skulle jag vara det?»

»Jo bestämdt, men jag lofvar att fundera riktigt skarpt på det der ni sade, så går det kanske upp ett ljus för mig till härnäst vi träffas.»

Hon bad honom att icke öfveranstränga sig och skrattade nu sjelf åt alltihop. Men inom sig ångrade hon, att hon någonsin talat vid honom om saken. De förstodo hvarann ändå icke fullt så bra, som hon förut trott.

6.

Påföljande morgon såg det mycket ostädadt ut i fröknarna Falcks rum.

På sängen lågo utbredda åtskilliga baltoaletter i ett mindre fräscht tillstånd. Olika sorters tyg och färger, alpacka, tarlatan och lenon i gult, skärt, blått och hvitt blandade sig om hvarandra. Ett par sidenskärp hängde öfver en stolskarm. Askar med blommor och band stodo på toaletten, och Elna, som dragit fram en liten nattsäck ur garderobens innersta gömma, låg på knä och kastade ut det ena paret solkiga balskor efter det andra.

»Nej,» utbrast hon, »det är bara skräp alltihop! Nåja, skor kunde jag väl alltid skaffa mig, men klädning! Det blir värre det.»

Hon suckade och satt stilla på golfvet med händerna i knäet.

»Tyst jag vet,» sade Siri, som stod och lyfte på baldrägterna. »Om du köper ett blått sidensarslif — jag har pengar — så kan du mycket väl använda den här blå lenonkjolen. Den är inte

alls förstörd, bara litet skrynklig, och det kan lätt hjälpas.»

Elna steg upp och undersökte på nytt den ifrågavarande dräkten. Hon var icke riktigt nöjd. Vidden var icke modern, och dessutom var det fel på garnityret. Men det kunde ju möjligen ändras.

»Nå, hvad skall du ha?» frågade Siri sin mor, som just kom in i rummet.

»Ja det fins inte så mycket att välja på. Jag tar naturligtvis min bruna sidenklädning.»

»Med de här gulskära rosorna vid halsen och på håret,» sade Siri och höll upp en knippa plyschblommor, som voro mycket väl bibehållna.

»Pytt! Blommor för mig! Nej, jag vill inte ha något annat än en spetskrage och en brosch.»

»Åh, hvarför det,» sade Siri och lade ned blommorna igen med en något tankspridd min.

»Det är ändå synd, att det inte kunde dröja några dar med balen,» tillade hon.

»Hur så?»

»Jo, öfver din födelsedag. Jag vet något, jag.»

»Hvad vet du då?»

Men hon skrattade bara. Det ville hon icke fram med.

»Har du lofvat att inte tala om det?»

Nej, det hade hon icke. Hon var icke alls invigd i hemligheten, utan hade kommit öfver den af en händelse, men tyckte ändå det var bäst att tiga. Detta var återigen icke fru Falcks och Elnas åsigt. Tvärtom, hade hon sagt A, måste hon också säga B.

Siri tvekade, men när modern slutligen försäkrade henne, att hon skulle bli lika glad antingen hon visste något eller ej, lät hon öfvertala sig att berätta, helst som hon, sanningen att säga, flera dar gått och stridt med begäret att offra sin tystlåtenhet.

Hon hade nyligen kommit in i en juvelerarbutik, der de varit kända i forna tider, för att hemta en brosch, hvars nål gått sönder, och som hon lemnat in till lagning en vecka förut. Det biträde, som hon då talat vid, var icke inne, och när hon sade sitt namn och bad att få sin brosch, gick man efter juveleraren sjelf, som kom ut och helsade mycket artigt. Derefter tog han fram ett etui, knäppte upp det och visade henne ett smycke, föreställande tre stjernblommor, sammansatta af små rosenstenar med svarta äkta perlor som pistiller. Det var lika egendomligt som vackert.

Då hon upplyste honom om misstaget, sade han, att han lofvat grosshandlar Falck att ha det färdigt samma dag och därför trott, att han skickat efter det. Men förmodligen var det ännadt till någon öfverraskning, och både han och hon öfverenskommo småleende om, att det var bäst att iakttaga tystnad.

»Om ni visste hvad det var förtjusande,» slutade Siri. »Det var naturligtvis samma perlor, som pappa fiskade i Norge den der sommaren. Jag kände så väl igen dem, fastän jag inte sett dem på flera år.»

Fru Falck stod och plockade med sakerna på sängen. Hon tycktes knappt höra på hvad Siri sade.

»Det skulle du haft om torsdag, mamma!»

»Åh, det är inte säkert, att jag får det alls,» sade hon likgiltigt.

»Hvem skulle då ha det?»

»Han behåller det kanske sjelf. Han tycker om att ha sådant der att gömma på i lådorna.»

Det knackade på dörren. Innan man kommit sig för med att säga »stig in», öppnades den också, först på glänt, sedan fullständigt, och herr Falck tittade in. Han gjorde stora ögon.

»Hvad nu, hur ser här ut!»

Oordningen der inne frapperade honom genast. Han hade kommit sent hem på qvällen och sofvit länge, så att man ännu icke hunnit meddela honom nyheten om balen.

Elna skyndade sig strax att berätta, och den tycktes glädja honom. Genom att försigtigt maka undan några hvita, garnerade underkjolar, beredde han sig plats på en stol, slog sig ned och började prata om den förestående festen, frågade hvilka som skulle komma dit, hvilka doktor Blewitz kände o. s. v.

»Nå, Siri,» sade han och nöp henne i kinden, »tror du, du kan lefva till torsdagen?»

»Jag skall försöka.»

»Ja, nu får du spara dina krafter riktigt förståndigt, så du har några kvar att extravagera med.»

»Åhja, är det bara någon som vill dansa med mig, så kan ni lita på, att jag ska hålla ut.»

Grosshandlarn skrattade.

»Jaså din byting, du tänker riktigt skena i väg, du!»

Han var vid godt lynne och fortsatte att raljera och prata med dem en bra stund. Men slutligen tog han upp sitt broderade cigarretui, och medan han noggrant sökte ut och skar af en lämplig cigarr, återfick han sin allvarsamma affärsmän.

»Om söndag ja,» sade han och letade efter tändstickorna. »Ja, om söndag går nu Max fram.»

»Om söndag åtta dar,» rättade fru Falck.

»Ja visst, om söndag åtta dar. Jag låter väl skriva upp oss allesammans till lördagen?»

»Ja naturligtvis.» Fru Falck svarade inifrån skåpet, der hon stod och satte in kartonger.

»Skriva upp oss,» upprepade Siri. Men med detsamma förstod hon. Om söndag åtta dar skulle läsbarerna i församlingen gå fram. Men som deras nattvardsgång ensamt drog ut flera timmar, kunde icke föräldrar och släktingar, som ville dela den heliga måltiden med dem, göra det på samma dag, utan fick därför enligt gammal sed de äldres nattvardsgång bli på lördagen förut, ungdomens skriftermålsdag.

»Inte behöfva vi väl gå med allihop,» tillade hon tvekande.

Grosshandlarn knäppte igen fodralet och stack det i fickan.

»Jag förmodar att ingen vill försumma att följa med Max,» sade han. »Jag har följt alla mina

öfriga barn under detta viktiga steg, och jag tänker inte heller lemna Max ensam.»

»Men jag tror inte, att jag kan, pappa. Åh, låt mig få slippa!»

Hon hade blifvit helt orolig. Talet om nattvardsgången hade kommit så oförberedt midt upp bland alla balrustningar och bestyr. Det låg någonting främmande och ofattligt i blotta föreställningen, att hon skulle vara med om att begå den högtidliga akten. Sin egen första och enda nattvardsgång tänkte hon tillbaka på som på en tid full af qual. Hon hade kämpat hårdt, bedt och bönfallit till gud dag ifrån dag, att han ville ge henne den fasta tro, hvarförutan man vore ovärdig att njuta frälsarens lekamen och blod. Och då hon icke blef bönhörd, men ändå gick fram till hans bord, var det med ångest och i hopp om, att ett under skulle ske med henne i sista stund, eller att gud åtminstone mera skulle se till hennes brinnande åtrå och vilja än till den bristande förmågan.

Skulle hon nu börja att kämpa igenom allt detta igen. Nej, det vore omöjligt.

Herr Falck rynkade ögonbrynen.

»Kan intel! Hvad är det för prat. Jag har för öfrigt sagt åt pastor Ramström, när han var här i onsdags, att vi skulle gå med allesammans. Hur skulle det se ut, om du drog dig undan? Du har väl inga samvetsbetänkligheter heller?»

»Nej...»

Siri kunde icke se honom i ansigtet. Hon var icke längre så oförskräckt inför honom som

då hon var barn. Hon blef nästan skrämmd, när han hade den der minen och den brutala tonen. Åtminstone rubbade den alltid hennes säkerhet. Dessutom visste hon ju icke hvad hon trodde eller icke trodde. Hon kunde icke svara annat än nej, eftersom hon icke kunde svara ja.

»Nå, då så är det ju afgjort.»

»Men då kunna vi åtminstone inte gå på balen,» tillade hon med låg röst. På något sätt måste hon protestera.

»Hvarför det då? Det är ju två hela dagar förut.»

»Ja, jag vet då så många som gått på bal dagen förut,» sade fru Falck.

»Men det kan jag inte. Jag vill inte, jag vill inte...» sade Siri utom sig och började nervöst kasta ihop drägterna i en hög.

»Ja, nog är det bra snart förut,» inföll Elna. »Och för öfrigt kan det göra det samma med balen för mig, för jag har ändå ingen klädning.»

Herr Falck steg upp, lade händerna på ryggen och började promenera fram och tillbaka.

»Se så, se så,» sade han »ta nu inte vid er så hett! Låt oss tänka på saken i lugn. När man inte har några brott på sitt samvete, behöfver man väl inte använda så fasligt lång tid för att bereda sig till en nattvardsgång.»

»Nej vet ni flickor, det tycker jag verkligen pappa har rätt i,» sade modern. Hon var riktigt hjertängslig för, att de möjligen skulle kunna gå

miste om det erbjudna nöjet. Hon hade gladt sig för deras skull om möjligt mer än de sjelfva.

Men ingen svarade. Grosshandlarn knäppte igen rocken och stälde sig att granska hår och polisonger framför spegeln. Han var särdeles omsorgsfull om sitt yttre. Men så var det också något att taga vård om. Oaktadt sina femtiofem år såg han ännu både ståtlig och bra ut.

»I alla fall är det ju ingenting man behöfver afgöra tvärt,» sade han. »Ni har ju åtskilliga dar på er och kan bestämma er flera gånger om. Vi få resonnera vidare i middag.»

Dermed nickade han och gick ut.

Så fort dörren slöts, började fru Falck att uttala sina åsigter. Enligt hvad hon kunde finna, var det ingenting att gå och grubbla öfver. Så vida man alltid hade sin religion med sig och icke läste in den i sin nedersta byrålåda för att bara ta fram den vid högtidliga tillfällen, behöfde man väl icke någon beredsetid för att fila och gnida och polera upp sin tro. Den skulle man väl alltid ha i ordning. Hon kunde icke med det der gudsnådliga dväljandet i betraktelser, liksom man vore en bit bättre, sedan man suttit en dag med händerna i kors och tänkt på saker, som man ändå hade på sina fem fingrar förut. Nej, för sin del kunde hon då gå direkt till kyrkan från stekgrytan eller ett förmiddagskafferep. Det gjorde henne icke det minsta, när hon en gång satt der.

Till slut fick hon Elna att svara sig, och efter en stund visade det sig, att deras åsigter voro temligen öfverensstämmande.

Elna vidhöll likväl fortfarande sin mening, att antingen balen eller nattvardsgången kom olägligt. För att icke vara omedgörlig medgaf också modern, att de kunnat infalla på mera passande dagar, ehuru hon på samma gång försäkrade, att hon alls icke kunde förstå hvarför de fastställda voro olämpliga. Och dermed ansåg hon frågan vara utredd.

Siri teg. Hon hade ingen lust att deltaga i samtalet. Det endast plågade henne, och hon kände sig allt mer och mer ängslig öfver det förestående.

Det var en tid och en ganska lång tid, under hvilken religionen aldrig lemnat hennes tankar. Hon hade pinat sig med grubblerier öfver sin bristande tro, ransakat och anklagat sig för att vara sämre än menniskor i allmänhet, eftersom den rätta tron icke ville komma. Och då hon slutligen icke kunde bära det ensam, gick hon till andra med sin oro. Med morbrodern hade hon brukat tala, och han rådde henne att icke tänka för mycket på de der sakerna. Om man trodde så mycket det var en möjligt och handlade derefter, så kunde gud icke begära mer. Det var hans åsigt, och på den lefde och dog han. I början syntes den Siri högst lätt-sinnig och ogudaktig. Hon kämpade vidare för sig sjelf. Men slutligen tröttnade hon. Lefnadslusten och lifsglädjen togo ut sin rätt, och omedvetet slöt hon sig till morbroderns enkla tro, som delades af så många tusen andra, ehuru de icke öppet erkände det. Hon måste låta sig nöja med den, eftersom hon icke lyckats göra våld på sitt förstånd.

Men var den också nog att föra henne fram till altaret? Det var någonting, som svarade nej inom henne, som omutligt, obetvingligt uppreste sig deremot.

Efter middagen smög hon sig in i faderns rum. Han satt vid skrifbordet med ryggen mot dörren och hörde icke, då hon kom.

»Pappa,» sade hon dröjande.

Han såg upp och mörknade genast vid åsynen af hennes ängsliga ansigte.

»Hvad vill du?»

»Jag ville bara be dig att få slippa gå med om lördag. Om jag bara kunde... Men det är omöjligt.»

»Jag trodde, att vi hade talat nog om det der,» sade han. »Men vill du ställa till spektakel och obehagligheter, så var så god. Ramström kommer naturligtvis att fråga mig hvarför du inte vill vara med, beskärma sig... Nåja, det får man finna sig i. Vill du göra mig emot så...»

Siri stod till hälften bakom stolen och höll ögonen på skrifbordsmattan. Skulle hon våga trotsa honom? Hon var så van att efterkomma allt hvad han begärde, att det förekom henne obegripligt, hur hon skulle kunna uthärda att gå här och se honom ständigt missnöjd, äta vid samma bord, höra honom tala vid de andra och alltid känna hans hårda, stumma ogillande öfver sig.

»Men jag tror inte, som jag borde,» sade hon skyggt, »och då vore det ju orätt...»

»Tror! Mins du hvad Faust säger?»

Han smålog och vände sig emot henne »Hvem är som säga kan: jag tror?» Om hvar och en, som har sundt förstånd, ville vara ärlig, så instämde han nog i de orden. En tro utan tvifvel anser jag vara omöjlig.»

Hon blef så öfverraskad, att hon stod och stirrade på honom, utan att komma sig för att svara.

»Men om du tänker så, hur kan du då sjelf gå med,» frågade hon slutligen.

»Emedan nattvarden är en skön uppbyggelsestund, upplyfter, stärker och förer närmare till det gudomliga, det må nu vara hvad det vill, bara frälsaren, eller bara gud, eller de två, och den heliga anda tillsammans, eller något annat. Det är mig likgiltigt. För mig är det en akt, som låter en känna, att man står i gemenskap med någonting öfversinnligt på samma gång som med alla sina medmänniskor. Och när jag då har mitt eget barn bland dem, som första gången skola smaka denna känsla, då vill jag vara med, då vill jag innerligt sluta det intill mig på samma gång som den öfriga menskligheten och — evigheten.»

Han hade talat lifligt, till och med varmt. Ögonen glänste, och då han slutat, drog han Siri intill sig.

»Seså,» sade han, »bort med alla griller! Du är ju en förständig flicka! Man skall lära sig tänka stort och öfverskådligt eller också inte alls.»

Detta »stort och öfverskådligt» uttalade han med verklig retorisk klang. Han var nöjd med sig

sjelf och tyckte, att han utvecklade sina åsigtter på ett klart och tilltalande sätt.

Man skulle knappast kunnat tro, att en person, hvilken tänkte så mycket på sig sjelf och så litet på andra som herr Falck, kunde vara sentimental och hålla på gemensamhetsprinciper. Men faktum var, att detta alltid hände vid högtidliga tillfällen, eller då något ämne af omfattande psykologisk betydelse kom på tal.

Siri var förvirrad. Hon förstod honom icke riktigt, men icke desto mindre gjorde hans ord verkan. Detta sätt att se i stort hade någonting anslående, ehuru det på samma gång föreföll henne tomt och innehållslöst. Allting vek ju undan för tanken. Hon frågade, hur man skulle fatta gud på ett sådant sätt.

Herr Falck gaf henne sväfvande svar. Enligt faderns förklaring tycktes gud försvinna, uppgå i rymden, i verldsaltet, bli till ett intet som dock skulle vara allt. Hon kände sig icke tillfredsstäld, men tröttnade icke att fråga och resonnera, ehuru hon under hela tiden tänkte mest på en sak, som gjorde henne glad. Fadern hade ändå en tro. Han var ingen skrymtare, som hon nästan misstänkt för sig sjelf.

Lycklig öfver sitt misstag och afbedjande det i tysthet, smög hon sig intill honom och lade till och med armen om hans hals.

»Men pappa, om jag nu inte heller kan tro som du!»

»Visst kan du det, om du vill...»

»Jag vet inte... jag tror inte...»

»Åhjo, försök, så går det nog,» sade han och klappade henne uppmuntrande på kinden. Derefter började han på nytt att utveckla sina teorier med en vältalighet, som närdes och ökades af sig sjelf, ty han njöt af den, så att den inspirerade honom till nya ansträngningar, och som Siri icke längre disputerade, var han öfvertygad, att hon gått in på hans uppfattning. Men om hon teg, var det därför, att hon icke ännu en gång vågade komma fram med en bön om att få slippa ifrån hela denna ceremoni, som var henne motbudande, hur hon än betraktade den. Hans hjertlighet afskräckte henne derifrån ännu mer än strängheten. Det förtroliga samspråket hade närmad dem till hvarann. Hon drömde redan om en ökad, innerlig, fortfarande förtrolighet, och hon önskade lifligt att kunna göra honom till viljes. Hon måste försöka tvinga sig in i den der religiösa stämningen, icke på faderns sätt, det föreföll henne alltför lättvindigt och beqvämt, som om hon velat gå någon slags genväg, utan på sitt eget. Hon måste kämpa, som hon gjort förr. Kanske skulle hon nu lyckas bättre. Det hoppet bjöd hon åtminstone till att intala sig sjelf, då hon lemnade fadern och gick att fortsätta sina betraktelser på egen hand.

Men hvarken qvällen eller den till hälften genomvakade natten gaf henne lugn och tillfredsställelse. Hon vaknade tung i hufvudet och så trött, att hon knappt orkade taga sig för med någon sysselsättning.

»Nå,» sade Elna helt oförberedt, medan hon tog på sig för att gå ut, »hur ska vi göra med klädningarna?»

»Gör som du vill,» svarade Siri, »jag går inte med!»

»Har du ändrat dig nu igen!»

»Ändrat mig! Jag har ju sagt hela tiden, att jag inte vill, sedan vi talade med pappa.»

»Ja, då går naturligtvis inte jag heller.»

Hon yttrade icke ett ord vidare, medan hon gick kvar och plockade in åtskilliga framkastade saker och lade ihop böckerna hon skulle ha med sig. Men surmulen och tvär såg hon ut. När hon gick, sade hon ett temligen buttert ajö. Strax derpå ringde det. Hon hade förmodligen icke velat göra sig besvär med att be jungfrun stänga, utan påminde på detta sätt, tänkte Siri.

Men det hördes röster derutifrån, och ett par ögonblick efteråt kom Elna in igen släpande på två stora paketer.

»Kan du tänka dig Siri . . . Ser du . . .» utbrast hon brådskande och pekade på omslagen, hvaraf det ena bar hennes, det andra Siris namn.

De refvos upp i hast, och på bordet lägo två stycken tarlatan, ett hvitt och ett blekrödt med blommigt garneringsatlas i samma färger.

Elna virade upp det hvita, draperade det omkring sig, kastade af sig hatten, hängde atlasen öfver axeln och svängde sig rundt framför spegeln under en mängd utrop.

»Är det inte vackert! Pappa är ändå bra snäll ibland! Men jag såg, att han var vid godt lynne, när han gick. Han hviskade åt mamma. Tänk, att han kan ha så god smak ibland! Det här är ju alldeles förtjusande, är det inte! Om jag skulle göra draperier så här?»

Hon hade alldeles glömt alla hinder för balen. Under det hon med ena handen samlade ihop det lätta tyget, lät hon det falla öfver kjolen i orediga veck, hvilka hon drog tillbaka med den andra.

»Tycker du inte det?»

»Åhjo, det vore nog vackert.»

»Nå men Siri, skall du då inte se på ditt! Hvad är det åt dig? Du står ju som en träbock.»

I en handvändning hade hon fått upp en massa blekrödt tarlatan, som hon svepte kring Siris hals. Och trots hennes sträfvan att göra sig lös, drog hon henne fram till spegeln.

»Ser du, det klär dig ju alldeles utmärkt! När allt kommer omkring, så är det kanske din rätta färg, fastän du inte försökt den förut.»

Siri såg på sin spegelbild.

Det der ansigtet med sin klara, friska hy och mörka, djupt liggande ögon tog sig icke illa ut i den böljande infattningen. Det cendréfärgade håret och de markerade ögonbrynen med de djupa skuggorna inunder stodo väl mot det blekröda. Det kom en mjuk, varm dager öfver hela hufvudet.

Hon höll redan handen i det skära tyget för att rycka bort det, men hejdade sig, nändes icke genast. Att det klädde henne kunde icke nekas.

Och när hon så fick håret friseradt, och blommor, några rosenknoppar på venstra sidan . . . och sitt hvita perlband om halsen . . .

Elna pratade fortfarande om hur man skulle sy och arrangera, och Siri lät henne hålla på, under det hon sakta rullade ihop stycket och slätade ut den tillskrynkade tarlatanen. Modern kom in och började rådgöra om hur man skulle få sömmerska. Hon kunde icke se sig mätt på de läckra tygerna.

»Nu få ni lof att tacka pappa riktigt hjertligt,» sade hon. Och vändande sig till Siri hviskade hon betydelsefullt: »Du kan gerna ta honom om halsen och klappa honom.»

»Jag vet inte,» svarade Siri undvikande.

Hon tänkte på hur hon skulle kunna neka att gå med nu, sedan fadern visat dem en sådan vänlighet och gifvit ut pengar för deras nöje. Han skulle naturligtvis bli ond, om han fick se sin öfverraskning förfelad. Hon kunde icke göra det, hon vågade icke.

När Elna bad henne gå med för att söka upp sömmerskan, tog hon på sig utan att protestera med ett enda ord. Hon ville betänka sig så länge. Och när hon sedan träffade fadern och tackade honom och såg honom så förtjust öfver sitt påhitt och sin goda smak, qväfdes hvarje utbrott af betänklighet på hennes läppar.

Det fick då bli som de ville. Hon skulle försöka att icke tänka och grubbla, utan sätta ut allt till sista stund. Det var det bästa. Hon skulle

bli sorglös, som de ville ha henne. Ja, det skulle hon. Men hon tog icke skulden på sig. Den var deras.

Och med ens skjutande undan alla allvarliga tankar deltog hon med ifver i balbestyren och tillät icke sin fantasi att ila längre fram i tiden än till torsdagen. Hvad som kom efter, fick hon tänka på sedan. »Hvar dag har sin omsorg» står ju till och med i bibeln. Kanske modern ändå icke hade så orätt i sin åsigt om en beredsetids obehöflighet.

De hade tagit af ytterkläderna i kapprummet, sett efter om ingenting skrynklats, knäppt sista knappen i handskarne och gingo nu uppför den breda, mattbelagda trappan, som ledde till festvåningen.

Doktor Blewitz hade bjudit fru Falck armen, och flickorna följde efter.

Siri tyckte sig gå så märkvärdigt lätt och elastiskt, utan att hon visste om det berodde på den tunna drägten eller dansskorna eller bådadera tillsammans. Hvardagskläderna måste vara bra tunga, efter skilnaden kändes så stor!

Deras klädningar hade lyckats förträffligt. Snitten var densamma på begges. En luftig, rikt draperad kjol. Öfver den ett kort, högt atlaslif garneradt med spetsar. Ärmarna halfkorta, nedtill vida, fodrade och förlängda med breda spetsar. Elna bar blå convolvuler i håret, på axeln och i klädningens uppfästningar. I Siris hår voro instuckna några lefvande rosor och hvita syrener, och vid bröstet bar hon en liknande bukett.

Det var nästan tomt i den stora salen. Den gjorde ett högtidligt intryck med sina väldiga, guldinfattade trymåer och blå draperier öfver de höga fönsterna, sina präktiga ljuskronor, sitt ofantliga, bonade golf, som ännu låg så fräscht och öde, endast beträddt af ett och annat promenerande eller samtalande par.

Inne i de andra rummen var det deremot så mycket lifligare.

Klockan visade nära åtta, och de flesta balgästerna voro komna. Man drack the, tecknade sina namn på programmen och pratade med detta dämpade sorl, så kännetecknande för en fests början, då man ännu håller på med de första helsningarna och banala fraserna, frågorna om de hemmavarande och tacksägelseerna för sist, då man ännu icke hunnit välja det sällskap man tänkt sig och ännu icke vet, om det är någonting bevändt med hela tillställningen.

Så fort musiken spelade upp, fördes Elna bort af doktor Blewitz. Men Siri satt ännu kvar hos modern. Hennes program var nästan fulltecknad, men första valsen hade hon ännu ledig. De hade kommit så sent, att herrarne redan hunnit försäkra sig om damer till denna dans, och Siri satt och betraktade de förbiskyndande paren litet modstulen öfver att behöfva vänta och icke genast få följa de lockande, gungande tonerna.

Hon hade sina blickar så oafvändt fästade på dörröppningen, att hon icke märkte två herrar, som närmade sig. Fru Falck måste hviska till henne.

»Får jag presentera: arkitekt Edmark, fröken Falck,» sade doktor Blewitz, som var den ena af dem och kommit tillbaka, utan att Siri märkt det.

Hon såg upp gladt öfverraskad. Det var ingen ny bekantskap. Ett par gånger förut under vintern hade hon träffat arkitekten på bjudningar och haft ovanligt roligt i hans sällskap, till och med funnit något intressant hos honom oaktadt hans lugna, något säfliga sätt. Å sin sida tycktes han också ha uppmärksammat henne rätt mycket, hvilket kanske något litet bidrog till det fördelaktiga intryck hon fått.

»Aha, det behöfdes ingen presentation, märker jag,» sade doktor Blewitz, då han såg deras bekanta helsning.

Och nästa ögonblick var han borta hos sin dam.

Herr Edmark bad om Siris program, fick det, tog fram sin blyertspenna och skref.

Han var lång, kraftigt bygd och såg ut att vara omkring tjugosex, tjugooåttå år. Ansigtet skulle ha förefallit ganska vackert, om icke de framskjutande kindkotorna och den afkortade hakan gifvit det en temligen grof form. Men det egde i alla fall något tilldragande genom sin friskhet och sitt öppna uttryck. För öfrigt liknade han mycket en sydländing med sitt mörka, vågiga hår, bruna hy och svarta, lysande ögon.

Då Siri fick tillbaka sitt program, kunde hon icke återhålla ett svagt utrop.

»Nej, hvad har ni gjort!»

Det hade funnits tre oupptagna danser, och han hade tecknat sig för alla tre. Som hon var van vid konvensen i Göteborg, blef hon häpen öfver denna djerfhet.

»Såg ni inte, hur flitig jag var?»

Nej, det hade hon icke gifvit akt på, upptagen som hon varit med att studera hans utseende.

»Ja, nu är det gjort,» sade han helt lugnt, »och om ni inte är nöjd, vet jag verkligen inte hur vi skola bära oss åt. Här fins ingen kautschuk, och att stryka öfver och klättra vore synd på ett så vackert papper.»

»Ja, det är nog sant,» sade hon leende, men ännu obestämd, hur hon skulle göra.

»Ni finner er således med resignation?»

»Jag får väl lof.»

»Det skall lära er att vara försigtigare en annan gång och se efter, hvad man tar sig för rättigheter,» sade han och lade hennes hand på sin arm.

»Ja, tack för lärdomen. Jag börjar verkligen mer och mer inse, att vi fruntimmer behöfva hålla ögonen öppna.»

Hon tyckte sjelf att det lät litet snusförnuftigt, och de skrattade båda två under det de gingo ut i balsalen.

Efter ett par minuters väntan lade han armen om hennes lif, och de dansade ut. Han förde icke synnerligen väl. Alltsom oftast stötte de emot andra par, och dessutom höll han så nära, att de icke kunde taga ut stegen. Hon hade gerna velat hvila en längre stund, men då de stälde sig i fön-

stersmygen, var det endast för ett par korta minuter. Sedan skulle de ut igen. Han tycktes vara road af att dansa, fastän han förklarade, att han icke gjort det på åtta år, hvilket också lätt kunde märkas.

Då valsen var slut, skaffade han henne en glace, och de satte sig i besittning af ett litet trefligt hörn mellan en soffä och ett spegelbord. De talade om hvarjehanda alldagliga ämnen med små försök att vara skämtsamma, resonerade om böcker och kommo slutligen in på en intressant recension af en nyligen utkommen, realistisk roman, som Siri icke fått lof att läsa för sin far, men som hon ändå genom bekantas skildringar mycket väl kände till. Naturligtvis låtsade hon som hon om läst den. Hon ville på inga villkor visa sig sipp och skändes öfver att låta honom få en aning om, att hon stod under ledband. Det skulle alldeles ha förstört den fria konversationen. Med en djerfhet, som förundrade henne sjelf, kastade hon sig tvärtom in på sociala frågor, hvarom hon alls icke egde någon kännedom, och hvarom hon aldrig förr vågat diskutera. Och han svarade och resonerade med henne fullkomligt allvarligt, som om hon vore honom jembördig i bildning och erfarenhet. Det var något nytt att bli så behandlad. Samtalet intresserade henne allt mer. Han talade så lugnt och klart, gaf henne skäl för åtskilligt hon funderat på och vederlade hennes sväfvande antaganden med en obeveklig logik, som delvis förargade henne, delvis väckte hennes beundran.

Musiken spelade upp på nytt, utan att de märkte det, förrän doktor Blewitz stod framför dem för att hemta henne till den öfverenskomna polkan.

»Jag tror ni sitter och gömmer er,» sade han. »Här har jag gått och letat hela våningen rundt.»

De reste sig. Siri ordnade något på sin dräkt, och de båda herrarna utbytte under tiden ett par ord med låg röst.

Som de stodo der bredvid hvarann, gjorde Siri en ofrivillig jämförelse. Aldrig förr hade det fallit henne in att mönstra doktor Blewitz i jemnbredd med någon annan. I hennes tankar hade han stått aldeles afskild från alla andra. Men nu gjorde hon det, och det var icke till hans afgjorda fördel. Hans ansigte var vackrare, dragen finare, uttryckte till och med mera intelligens än hans väns. Men den obetydliga, satta figuren tog sig något klumpig ut mot den andres höga, kraftfulla. I de svarta ögonen lågo mera allvar och värme än i de oroliga grå. Det var någonting utprägladt manligt i herr Edmarks oregelbundna, mörka ansigte, i hållningen och sättet, som saknades hos doktorn. Han såg nästan en smula fjantig ut, när han nu krökte armen i stark båge och frågade, om de skulle våga sig ut i verldshvimlet.

Så fort de börjat dansen, glömde hon emellertid bort dessa iakttagelser.

Det var ett verkligt nöje att dansa med doktor Blewitz. Han förde lätt, taktfullt och behagligt. Det föreföll henne, som om hon blef lyftad, så utan all egen medverkan tyckte hon sig

flyga öfver golfvat, och ändå låg hans arm visserligen fast, men alldeles icke hårdt om hennes lif. De kommo också särdeles väl öfverens, och han komplimenterade henne, då de slutat sina hvarf.

Derefter började doktorn låta balgästerna passera revy. En stor del kände han till och hade något att berätta om. Det var ganska intressant att höra litet sqvaller, och Siri lyssnade uppmärksam och road. Men midt under några pikanta anmärkningar om en ung, blåklädd fru med bara axlar, afbröt han sig och såg åt dörren till salongen.

»Jag tror Edmark skolkar,» sade han.

Siri såg dit. Han stod mycket riktigt helt ensam vid fröskeln och såg ut i salen.

»Han kom så sent och har väl inte fått någon dam,» anmärkte hon.

»Åhå,» sade doktorn, »väggarne äro ganska rikt dekorerade derinne. Men det ser ut, som han skulle vilja lära sig dansa af mig eller er.»

Siri drefs oemotståndligt att se mot dörren gång på gång. Doktor Blewitz tycktes få rätt. Han stod qvar, och alltid möttes deras ögon. Det förekom henne som om hans följde henne, som om han endast stod der för att betrakta henne.

Efter polkan kom en mängd andra danser med olika personer. Hon blef fjesad och omringad. Mellan danserna satt hon knappt en enda gång hos sin mor. Elna och hon blefvo ofta medelpunkten i en glad krets herrar och damer, som öfverbjödö hvarandra i prat, skämt och beslöjad kurtis.

Siri njöt af allt, upptog med tacksamhet kavaljerrernas beundran och platta artigheter, kände sig till och med smickrad af en temligen närgången och dum komplimång för sin toalett, hvars komposition påstods vittna om en poetisk smak och en divinationsförmåga, som utgjorde det qvinliga snillets högsta potens.

Den som framkom med detta sammelsurium var en medelålders, flintskallig, utlefvad baron och Siri kastade åt honom ett näbbigt, småqvickt svar, som hon i hvardagslag aldrig skulle vågat komma fram med. Men medvetandet om att hon såg bra ut denna qväll, var elegant klädd och uppmärksam, gjorde henne djerf och säker. Allt hvad hon sade föll sig så märkvärdigt bra. Man skratade åt henne, som om hon sagt qvickheter. Och uppmuntrad af framgången, gick hon på, skrattade och pratade med en öfverdådighet, som var henne främmande, koketterade till och med, ehuru endast litet, helt litet. Hon kände sig som en annan människa, som om hon kommit in i en ny kropp eller också fått en ny själ.

Hon var icke längre generad som förut, då hon märkte, hur herr Edmarks ögon följde henne. Hon vande sig dervid och fann det helt naturligt, ty hvart hon såg fäste sig blickar vid henne. Hon var vacker den qvällen.

Då hon dansade sin andra dans med arkitekten, hade hon doktor Blewitz och Elna till vis å vis. Siri märkte, att Edmark iakttog dem uppmärksamt, och medan sekonden figurerade gjorde

han åtskilliga frågor om doktor Blewitz, bland annat om de känt honom länge.

»Ja det vill säga jag,» sade Siri. »Han var busläkare hos min moster och morbror, när jag var i Göteborg.»

»Jaså, det är således för er skull han kommer hem till er,» anmärkte han leende.

»Ja. Först kom han, förstås, för min skull,» sade hon oförbehållsamt. Men då han betraktade henne på ett underligt sätt, kände hon en plötslig rodnad stiga upp för kinderna och vände sig hastigt bort.

Han frågade ingenting vidare, och samtalet gick en lång stund mycket trögt. De dansade snart ut, och mellan turerna sysselsatte de sig mest med observationer öfver de dansande.

Men då fransäsen var slut, slog Siri helt tvärt in på deras förra samtalsämne om böcker och deras tendenser. Den flyktiga förstämningen försvann. Medan de andra paren troppade in och spredo sig i de mindre rummen, bjöd han henne armen, och de promenerade långsamt hvarf på hvarf kring den stora, tomma salen, der man öppnade fönsterna för att släppa ut så mycket som möjligt af den qualmiga balatmosferen och i stället få in en smula frisk värluft. Hon önskade, att hon kunnat hoppa öfver åtminstone en eller ett par danser och fortfarande få gå här och prata. Så öppet, allvarligt och ogeneradt mindes hon sig ännu aldrig talat vid någon, undantagande sina skolkamrater och sin syster, hvilket ändå var någon-

ting helt annat. Och det skulle just vara på en bal med allt detta pladder omkring och med en person, som var nästan obekant. Det var besynnerligt . . . men roligt, uppfriskande, förtjusande . . .

Det ena ordet gaf det andra. Hon hade ännu så mycket att säga . . . Och så lyfte de odrägliga människorna på läktarn åter sina instrument. En sprittande vals lockade ut ifriga, skrattande par, och snart yrde det af luftiga drägter, lysande siden tyger och svarta frackskört. De måste draga sig tillbaka i ett hörn, och efter ytterligare ett par minuter hemtades Siri af en ung, slankig kandidat, som drog henne in i den värsta trängseln.

Klockan var half tre på morgonen, då den sista extradansen var slut, och herrarna med strimmiga damlager öfver sina rockar, damerna med sönderrifna, knappålsfästade drägter, vissnade blommor och eskorterade af sina felfria förkläden, stego ned för trappan till kapprummet.

Elna och Siri hade händerna fulla af kotiljonsbuketter, och sysselsatt med att rädda sin klädning från att bli nedtrampad tappade Siri en af dem. Den togs genast upp af en kavaljer bakom, och då hon tackade, märkte hon att det var herr Edmark, som räckte henne den. Han förklarade, att han letat efter dem och nu begaf sig ned för att höra om de gått.

Nerkomna hjälpte han doktor Blewitz att taga reda på kapporna och följde dem ned till vagnen. Medan modern och Elna stego upp, räckte Siri honom handen och sade sitt adjö.

»Adjö,» upprepade han. »Om man skall låna ett franskt ord för att taga afsked, kan man välja ett bättre. Jag säger: au revoir!»

Han tryckte hennes hand så hårdt och länge, att hon måste draga den ifrån honom, och ännu, då hon satt i vagnen och de rullade framåt i rask fart, tyckte hon sig se hans mörka ögon hvila på sig så genomträngande, så fuktigt glänsande...

Hon lutade hufvudet mot glasväggen med en besynnerlig, domnande känsla. De andra började prata, och hon hörde sig sjelf svara och tala som i en dröm. Det föreföll henne som om hon icke kunnat röra sig, icke förmått lyfta ett finger om hon velat det, och något försök gjorde hon icke.

Elna deremot såg icke ut att vara det minsta trött och berättade mycket lifligt en mängd lustiga iakttagelser, som doktor Blewitz skrattade åt. Han satt midt emot henne och plockade tid efter annan upp hennes solfjäder, buketter och näsduk, som oupphörligt rullade öfver från hennes knä till honom.

Gifvarne till buketterna hade hon väl reda på och karakteriserade dem träffande allesammans. När doktor Blewitz med anledning deraf ville veta om hon fått många kotiljongsmärken, skrattade hon och svarade, att hon fått några stycken. Derpå slog hon hastigt upp sin kapp och visade ett ögonblick det hvita, glänsande lifvet ända upp till halsen dekoreradt med guldpaperstjernor. Och så svepte hon lika snabbt om sig igen, leende helt skälmskt och belåtet.

Plötsligt stannade vagnen, och man hörde högljudda svordomar från kuskbocken. Siri fick genast lif och tittade ut från sitt vagnsfönster.

Hindret förorsakades af en täckvagn, som höll utanför ett hotell och upptog alltför stor plats af den smala gatan. Just som hästarna höllos in och strökos närmare trottoaren, stego en herre och en dam ut ur porten och gingo fram till ekipaget. Då damen berörde fotsteget, föll skenet från en gaslykta öfver hennes ansigte. Det var en ganska vacker profil, en något böjd näsa, blixtrande ögon, ett djupgående veck från hakan uppåt kinden, som tydde på ett intagande leende, men också på medelålderns börjande embonpoint.

I nästa ögonblick höll Siri på att ge till ett utrop, men qväfde det, utan att veta hvarför.

Damens kavaljer, som steg i upp vagnen efter henne, var grosshandlar Falck. Han sade ett husnummer åt kusken och ropade kör!

»Mamma,» hviskade Siri, då vagnen åter satts i rörelse, »såg du pappa?»

»Nej,» svarade fru Falck, »hvar då?»

»Det var han som steg upp i ekipaget.»

»Åhnej. Du såg nog fel. Det är så mörkt.»

Och ändå hade modern bort se honom bättre än Siri. Hon satt rätt fram i åkdonet och kunde icke ha undgått att observera både vagnen och personerna som stigit upp, helst som inga andra passerat förbi under tiden. Men som hon tydligen icke hade lust att vidare orda om saken, teg också

Siri, ehuru hon visste, att hon icke sett fel, och oakadt hon fann faderns åktur denna tid på natten högst besynnerlig. Uttröttad som hon var reflekterade hon emellertid icke länge deröfver. I morgon skulle han nog för öfrigt sjelf tala om orsaken.

Då de kommo hem, såg hon efter om hans rock hängde i tamburen. Men den fans der icke, och han var således ännu icke hemma. Men under det de höllo på att kläda af sig, hörde hon en nyckel vridas om i tamburdörren, och strax der- efter ljödo faderns välkända, knarrande steg öfver mattan.

Följande morgon vaknade Siri vid att modern, fullständigt i ordning och klädd i svart, stod vid sängen och sade till henne att stiga upp.

Hon reste sig yrvaken, stirrade på henne, men lade sig ner igen och vände sig åt väggen.

»Nej sesä, flickor,» sade fru Falck otåligt, »nu få ni verkligen lof att gå upp. Jag har ändå dröjt i det längsta med att väcka er. Klockan elfva börjar storförhöret, och ni ska' väl ha någon tid på er för att kläda er och hinna till kyrkan.»

Siri låg fortfarande orörlig. Hon var så sömnig, att hon hade svårt att riktigt få klart för sig, hvad det egentligen var fråga om. Storförhöret hade hon alldeles glömt bort. Det var ju för öfrigt ingenting, som rörde henne. Hvarför kunde hon icke få sofva?

Men då modern fortsatte att yrka på, att hon skulle stiga upp, gjorde hon det slutligen och

började mekaniskt kläda på sig. Hon visste icke, om det var strumpor eller skor hon fick fatt i. Vid åsynen af balklädningen, som hängde öfver en stol, de vissna blommorna, kotiljongsståten, programmet som låg och lyste som en skär blomma bredvid spetsnäsduken på bordet, lifvades hon emellertid upp så småningom. Gårdagens minnen vaknade. Elna och hon började prata, berätta i förblommerade ordalag, så att det icke skulle låta för skrytsamt, om hvad den och den sagt för dumma artigheter, hur man blifvit uppassad vid supén, hur många gånger man under kotiljongen blifvit uppjuden af samma person.

Det gaf en behaglig eftersmak att dröja vid alla dessa detaljer.

En beundrande blick, en smickrande fras, ett visadt företräde återkom oupphörligt för Siri, äfven då hon gick tyst för sig sjelf. Ett och annat pikant svar, som hon gifvit, och som väckt bifall låg henne också så väl i minnet. Hon kände sig nästan stolt öfver sig sjelf för den qvällen. Utan att märka det, mätte hon sitt eget värde efter den uppmärksamhet, som visats henne, och om hon denna qväll gått på bal igen, hade hon icke gjort det med samma rädsla i medvetandet om sin obetydlighet, som hon kände aftonen förut. Hon hade nu en säkrare förnimmelse af sin egen personlighet, sedan hon känt den uppskattad och liksom upplyftad bredvid, om ej öfver andra. Och den var högst angenäm, denna sjelftillfredsställelse. Oaktadt hon smått skämdes öfver den och försökte

hålla den borta, följde den henne envist till och med ända in i kyrkan.

Under hela det långa förhöret satt hon inkrupen i sitt bänkhörn, utan att höra ett ord, med sinnet uppfyllt af gycklande bilder, ljusa minnen och drömmar. Men hvad som tydligast föresväfvade henne ur hela detta minnenas kaos, var ett par glänsande ögon, som betraktade henne. Hon såg deras egare så lefvande framför sig, der han stod och höll hennes hand, icke ville släppa den, och då han slutligen måste, endast gjorde det i hoppet om återseende. Skulle de verkligen träffas mer. Och hvar? Och när? Och hur?

Hon stördes af ett buller från koret. Läs-barnen hade fallit på knä. Flickornas klädningar rasslade ännu, men så blef allt dödstyst. Då hon såg de täta lederna af blottade, ljusa hufvud, for en rysning igenom henne. Presten stod vid altaret med sin handbok och läste trosbekännelsen med vibrerande stämman. Vid slutet af hvar artikel sänkte han boken och gjorde barnen de vanliga frågorna om de trodde på gud, hans son och den heliga anda.

Som ett doft brusande sorl ljöd deras mångstämmiga »ja» genom kyrkan, lyfte sig, tycktes tränga genom hvalfven och dog bort.

Det skar till inom Siri som ett varningsrop, en väckelse.

I morgon var det hennes tur. Då skulle hon sitta på dessa samma bänkar och ligga nedböjd vid den hvita altarrundeln der borta för att taga

emot Kristi lekamen och blod. Och ve henne, om hon då icke kunde svara sitt »ja» ärligt och klart, om hon då icke var beredd till sinne och tro.

En qväljande ångest fick makt med henne. Hon knäppte ihop händerna och lutade ned hufvudet för att bedja. Men hon kunde icke. Som ett hän trädde i stället fram för henne minnena från balen, gengångartankar, som hade sysselsatt henne nyss förut här på samma plats. Med vämjelse sökte hon jaga bort dem, läste halfhögt sina böner. Men de kommo igen som en hemsökelse. De tycktes tillropa henne: »det är för sent! Det går icke att bli gudlig så här i sista stund med fåfånglighet i hjertat! Det går icke!»

Hon var så blek, då de stego upp för att gå hem, att modern frågade henne, om hon var sjuk. En brinnande hufvudvärk plågade henne också, ehuru hon icke märkt eller tänkt på det, förrän vid moderns fråga.

Hon blef glad, ty den väckte en förhoppning hos henne. Om den ville bli värre, riktigt svår, så att hon omöjligen kunde gå ut dagen derpå. Det vore ett bra sätt att komma ifrån alltihop. Åh, om hon ändå kunde bli sjuk, riktigt sjuk!

Vid middagsbordet talades icke mycket af hänsyn till Max, och balen berördes ej med ett enda ord.

Men sedan de stigit upp och gått in, följde John med flickorna till deras rum, som han ibland brukade, för att prata till kaffedags. Han var ganska sällskaplig, när han hade tid. Nu var han

också nyfiken och skulle höra hur det varit på gårdagens festlighet.

Siri satte sig genast i soffan, drog upp fötterna och lutade sitt värkande hufvud mot kuddarna.

»Jaså, det kommer efter för dig kan jag se,» sade han. »Lägg dig du ordentligt och bry dig inte om oss. Eller kanske du vill att jag skall gå?»

»Nej, visst inte. Sitt du!»

Han gick bort till fönstret, der Elna satt och började prata med henne. De talade tyst och utan liflighet. Elna var icke i humör att berätta. Hon hade också sina tankar fästade på morgondagen och tyckte, att det kunde vara tid på att bli allvarsam.

Men ett och annat högt ord och då och då ett litet skratt från John nådde likväl fram till Siri och gjorde henne retlig. Hur kunde de vara så obekymrade? Tänkte de då på rakt ingenting?

»Du kunde inte komma med i förmiddags John,» sade hon slutligen för att afbryta det olidliga hviskandet.

»Hvart då?»

»På storförhöret naturligtvis.»

»Tror du jag har tid till så'nt!»

»Åh, jag tycker du brukar få ledigt ganska ofta. Men det blef väl kanske för mycket att begära två dagar å rad.»

»Två da'r å rad! Hvad menar du med två da'r å rad?»

»I morgon . . . Går du kanske inte med i morgon heller?»

»Till skrift? Nej, jag tackar.»

»Är det allvar . . .» utbrast Siri häpen. »Går du verkligen inte med?»

Fadern hade sagt, att han skulle låta skriva upp dem allesammans, och hon hade tagit för alldeles afgjort, att John skulle vara med, ehuru hon nu påminde sig vissa yttranden af honom, som tydde på en ganska bristfällig religiositet. Men de andra familjemedlemmarna voro ju heller icke öfverdrifvet religiösa, och i det hela kände hon John så litet i det afseendet. Han kunde ju ha en tro ungefär som faderns.

»Nej det har jag sannerligen ingen lust med,» sade han lugnt, stack pekfingret genom ena öglan på en sax och snurrade den rundt, hvarf på hvarf. »Det har jag gjort en gång, och det kan vara gudi nog.»

»Hvad säger pappa då?»

»Ingenting.»

»Är han inte ond?»

»Åhå! Hvad skulle han bli ond för? Jag gör väl som jag vill, skulle jag tro. Han vet för resten, att han inte kommer någonstans med mig. Börjar han på att bråka, så inackorderar jag mig på ett annat ställe. Det är alltihop.»

Siri hade ingenting att svara. John fortsatte att snurra omkring sin sax, och Elna såg ut genom fönstret, som om hon vore fullkomligt oberörd. Det blef en längre tystnad, hvarunder syskonen kände sig besvärade af hvarann. Någoting stod emellan dem och gjorde dem försagda.

John, som förstod att han uppfört sig ogrann-
läga med sitt prat, hållet i en något föraktfull ton,
steg slutligen upp och gick hvisslande sin väg.

Siri tryckte händerna mot sina brännande
tinningar och gömde ansigtet i kudden.

Hvarför skulle John slippa undan? Hvarför
behöfde han icke tvinga sig till en ceremoni, som
var honom motbjudande?

Jo, därför att han var fri. Derför att han
försörjde sig sjelf. Derför att han var sin egen
herre. Det var alltsammans.

Och hvarför måste hon kämpa med all makt
mot sig sjelf, försöka göra våld på känslor och
förstånd för en persons blotta nyck, kanske bli en
samvetlös hycklerska?

Jo, därför att hon icke var fri, icke försörjde
sig sjelf, icke var sin egen herre.

Det stod med ens klart för henne.

Hon visste, att om hon blott kunnat säga som
John: »ja, efter vi inte komma öfverens, är det
bäst, att jag inackorderar mig på annat håll»,
då skulle hon haft mod att trotsa fadern, hans
nycker och despotiska fordringar. Och då skulle
han heller aldrig begärt någonting som nu, en
sådan lydnad.

Men nu, därför att hon icke sjelf kunde skaffa
sig sitt bröd, därför måste hon betala det med
att uppoffra sina egna böjelser, sitt sjäslif, bli en
maskin, och ännu värre, en usel lögnerska. Ty
trots allt, var hon ändå skapad till en sjelfständig
varelse med egna känslor och tänkesätt, hvilka hon

icke kunde förändra efter andras behag, men väl förneka.

Men det kunde icke vara rätt att tvinga henne så. Det var ju icke hennes eget fel, att hon icke fick något arbete, och då hade man väl ingen rätt att fordra en sådan underkastelse.

Hon sprang beslutsamt upp och gick ut. Ännu en gång ville hon tala med sin far och säga åt honom, att hon icke ginge med. Han fick bli ond. Det kunde icke hjälpas. Gå hur det ville, men hon kunde icke förnedra sig till hycklerska för hans infalls skull.

Då hon kom till hans dörr, hejdade hon sig. Handen darrade på låset.

Hon påminde sig deras förra samtal derinne, hur de resonnerat, hur hon lofvat honom att »försöka». Men hade hon också verkligen gjort det riktigt? Kanske hon ändå skulle kunna intränga i de heliga mysterierna, erhålla den der åtrådda tron, om hon ännu en gång riktigt brottades med gud, som Jakob gjorde, icke släppte honom, förrän han gaf sin välsignelse.

I sitt innersta kände hon nog, att detta aldrig skulle lyckas, men ändå tvekade hon, fortsatte att fråga sig, fastän svaret låg färdigt och oföränderligt. Och alltjemt höll hon handen på låset.

Hon släppte det. Man gick derinne, närmade sig dörren. I nästa ögonblick stod hon vid fönstret, fingrande på de vissnande bladen efter den sista hyacinten, som ännu icke hunnit bli upptagen ur sin kruka, utan stod der och skräpade. Fadern kom ut, tog sin rock, gick och sökte efter käppen.

»Står du der,» sade han, under det han tog på sig.

»Ja... det är så svalt härute...»

Hon kunde icke få ordet öfver sina läppar. Dessutom, hur skulle man kunna resonnera allvarligt och ordentligt så här på stående fot i tamburen. Det vore nog bäst att vänta, tills han kom igen. Och det gjorde hon.

Grosshandlar Falck dröjde emellertid länge den qvällen. Klockan gick på elfva, och han syntes icke till. Slutligen gick man till sängs. Midt i natten kunde Siri ändå icke sökt efter något samtal.

Hon önskade innerligt, att hon skulle bli sjuk. Då hade hon på ett så enkelt och naturligt sätt kommit ifrån både bråk och annat.

Men som en så lycklig utgång var tvifvelaktig, försökte hon att få den ur hufvudet och tog i stället fram bibel och andaktsböcker för att göra den sista ansträngningen. När lampan släckts, låg hon länge och bad brinnande, ihärdiga böner till den allsmäktige, som hon lofvade egna hela sitt lif, om han endast ville uppenbara sig för henne och ge henne en fast, upplyst, lefvande tro.

Till sist somnade hon, uttröttad både till kropp och själ.

Då hon vaknade, var det redan sent på morgonen. Hon satte sig upp i sängen. Hufvudvärken var borta, och något annat kroppsligt illamående kände hon heller icke af. Elna höll redan på att kläda sig, och innan Siri var till hälften i ordning, stod systemen färdig klädd i sin svarta, släpande

sidenklädning, som frasade högtidligt omkring henne vid hvarje rörelse.

Ännu hade Siri icke kommit på det klara med sig sjelf.

Skulle hon också taga på sig sin svarta sidenklädning? Eller skulle hon helt enkelt gå ut i sin hvardagsdrägt? I så fall skulle det naturligtvis genast bli allmän uppståndelse.

Hon dröjde i valet. Det vore kanske ändå bäst att först tala med fadern, innan alla de andra skulle börja beskärma sig.

Och den svarta sidenklädningen kom fram ur garderoben och slöt sig snart omkring henne, rasslande och styf. Hon kände sig bunden och tyngd i den.

Föräldrarna och syskonen, utom John, voro redan samlade i salen, då Siri kom ut.

Grosshandlaren stod vid kakelugnen speglande sig i luckorna och ryckte i sin krage, som envisades att vilja stå upp på ena sidan. Han vände sig om och gick emot henne, allvarlig, men mild. Derpå stannade han och väntade henne med öppna armar.

»Gud välsigne dig mitt barn,» sade han och tryckte en lång kyss på hennes panna.

Modern omfamnade henne likaledes, ehuru flyktigare och mindre högtidligt, dels emedan hon aldrig riktigt förstätt sig på ceremonier, dels emedan hon höll kaffekannan i handen och var rädd att spilla.

Bakom sin stol vid frukostbordet stod Elna, allvarsam och stel. Hon hade nyss förut genom-

gått samma helsningsprocedur och iakttog en för dagen passande tystlåtenhet.

Hon Något tafatt i sin nya frack och hvita halsduk stod också Max vid sin plats med handen på stolskarmen. Han mötte Siri med ett par frågande ögon, och hade ett uttryck och en hållning, som tänkte han gå emot henne. Hon förstod, att han också blifvit omfamnad af de andra, och nu väntade samma sak från henne.

Halfvt tvekande och ovan, efter som hon icke mindes den dag hon gjort det, gick hon således fram och kysste honom.

Med detsamma slog henne tanken: hur skulle hon nu kunna draga sig tillbaka, utan att störa Max? Om han såg, att hon i sista stund drog sig undan utan ett skäl, måste han icke tro, att det var af samvetsbetänkligheter? Och skulle det icke inverka på honom, rubba hans lugn eller tro, hvilket visste hon icke, ty hon kände honom så litet. Max var sluten af sig och talade aldrig om hvad som rörde sig inom honom. Skulle det kanske göra honom lika vacklande, som hon sjelf var?

Denna nya betänklighet blef afgörande. Om hon haft qvar något mod och allvar att protestera, kände hon det nu försvinna fullkomligt. Det var slut med hennes motstånd. Nu fick det gå som det gick, ty nu hade hon åtminstone ett antagligt skäl, som kunde rättfärdiga henne, eller som hon försökte inbilla sig skulle göra det.

»Har du ingenting finare att sätta kring halsen än den der släta kragen,» hviskade modern till

henne, då de stego upp från bordet. »Kom med mig, ska du få ett krås.»

Siri följde henne in i sängkammaren, tog af sig sidenlifvet och satte sig att tråckla på de fina veckade burren kring hals och armar. Det gjorde henne godt att få sysselsättning.

Medan hon äter gjorde sig i ordning och fästade broschen i klädningen, såg hon sig i spegeln. Det svarta, matta sidenet och det luftiga kråset klädde henne.

Om han nu skulle sett henne...

Hon hejdade sig med ovilja. Helt plötsligt hade det kommit öfver henne en dum tanke på hvad arkitekt Edmark skulle tyckt, om han sett henne nu, om han funnit henne se lika bra ut som i blommor och tarlatan.

Att hon icke ens nu kunde bli qvitt sådana dumheter! Hvarför var man icke herre öfver sina tankar. Hejda dem kunde hon nog för ögonblicket, men hindra dem att rinna upp var en omöjlighet. Eller var hon kanske mera verldslig, fåfång och ohjelpig än andra? Skulle det kanske bli som i går, och hon icke ens skulle få ro för dem i kyrkan!

Klockan half tolf började barnens skriftermål. Grosshandlar Falck med döttrar och fru sutto i en bänk närmast koret, så att de kunde se Max på hans plats i tredje ledet. Elna och fru Falck lutade sig ner och gräto då och då. Men Siri förblef rak och stel. Hon lyssnade endast förströdd till ceremonierna framme vid altaret, och med blicken fästad på ett fönster, hvarigenom en sned

strimma sol föll in, satt hon och tänkte. Småningom blef hon ganska lugn. Hon hade lyckats komma till ett resultat i sina funderingar.

Om nu dessa mysterier voro nödvändiga för en människa att tro och bli delaktig af, då var det ju alltid godt, att hon åtminstone försökt att fatta och tro dem. Hon hade gjort sitt bästa, och om hon icke lyckats, så var det väl ändå bättre än om hon underlåtit alltsammans. Var det deremot ingenting annat än människofunder, hela detta stora ceremoniel, ja, då hade det ju alls ingenting att betyda, om hon var med eller ej.

Orgeln brusade till.

Akten var slutad fram i koret, och genom det öppnade skranket strömmade barnen ut i kyrkan för att söka upp sina anhöriga. En handtryckning eller några hviskande ord vexlades, och de bytte plats.

Här och der i bänkarna såg man nu flickor i sommarhattar och tunna kappor, men ändå med upphetsade, röda ansigten. Och ehuru en stor del af gossarna gått sin väg, kunde man upptäcka en och annan liten späd figur i svart frack, inkrupen i ett bänkhörn och väntande på far och mor. De äldre sutto nu i koret, och en psalm med många verser spelades upp och sjöngs, så att man skulle få tid att ordna sig.

Slutligen stod presten vid altaret och började skriftermålet. Allt efter som han talade, kände sig Siri mer och mer upprörd. Hans röst var inspirerad. Det var allvarliga, stränga, och ändå så kärleksrika ord.

Åh, hur hon längtade att få kasta sig ned inför denne allsmäktige, beskyddande gud, oändlig i sin nåd och godhet, till hvilken hon hänvisades! Kunde hon endast känna hans närvaro! Hon ville det! Hon ville det!

Med näsduken för ansigtet lutade hon sig ned och grät, bad en stormande, brinnande bön. Och det blef med ens en besynnerlig stillhet inom henne, antingen hon nu var bönhörd, eller stundens högtidlighet, snyftningarna omkring henne, prestens sonora stämma, som genljöd i hvalfvet, tystade ned hennes oroliga tankar.

Men så kom förbannelsen öfver dem, som ovärdiga begå herrans heliga nattvard, otrogna äta hans lekamen och dricka hans blod.

Den föll som ett slag öfver henne. Hon rycktes på en gång ur sitt hänförda försjunkande. Det var sant, det var mer än guds blotta tillvaro man skulle tro på. Hon hade nästan glömt det. Allting stod på nytt för henne som ett outgrundligt kaos, hvori hon sjönk och gick förlorad. Hon försökte erinra sig det der hon tänkt ut nyss, som var så bra för alla händelser. Men det var omöjligt att få fatt i tråden och sammanhanget.

Presten hade tystnat. Orgeln ljöd åter, medan han stod uppe vid altaret och ordnade tillbehören för den heliga måltiden. Så vände han sig om, sträckte ut armarna och bjöd dem välkomna.

Man reste sig på de första bänkarna, och Siri, som satt ytterst, kände sin fars hand manande på sin axel. Hon steg upp och följde efter de andra.

Framkommen till altarrundeln föll hon på knä bredvid en tjock, flåsande gubbe, hvilkens andedrägt förestade luften. Oaktadt stundens betydelse, kunde hon icke värja sig från ett intryck af vämjelse, och höll näsduken för mun och näsa, medan ett flyktigt obehag genomfor henne vid föreställningen om, att hon måste dricka ur kalken omedelbart efter denna orena mun.

Hvad kände hon, der hon låg? Ingenting. Alldeles ingenting. Hon var icke en gång uppskakad som nyss. Då presten kom med brödet, och den runda oblaten gled utmed gommen och nedför hennes strupe, kände hon ingenting märkvärdigt. Icke heller vinet tillförde henne någon fläkt af det gudomliga. Och faderns berusande gemensamhetskänsla. Icke ens den kom öfver henne. I stället en tomhet, en fullkomlig oberördhet. Hvad hennes kropp njöt, gaf ingen näring åt hennes själ. Det var tvärtom som om känslor och tankar flyktat vid den kroppsliga beröringen med det heliga. Hon hade ingenting förnummit i den andliga delen af sitt jag.

Var det därför att hon kommit otrögen? Var hon nu förtappad?

Hon förblef likväl fullkomligt lugn, när hon gjorde sig dessa frågor. Det var icke ensamt hennes fel, att hon kommit dit. Skulden låg också hos en annan, som tvingat henne, och hos allt det som hindrade henne att handla fritt och sjelfständigt. Skulden var delad, och derfor kunde icke heller straffet komma ensamt på henne.

Nu var ceremonien emellertid öfver, och det kändes skönt och lugnt. Hon låg stilla som de andra med pannan mot altarringen och väntade tills vinbägaren gått från de sista läpparna, och presten uttalat fridsorden.

Fruentimmerna snyftade och gräto, med ansigtet gömdt i näsduken. Männen gingo med blicken mot golfvet sakta trefvande sig fram till sina platser, och dolde sig bakom sina hattar. Siri satt nästan ensam rak, lugn, utan en tår.

Det var redan middagsdags, när de kommo hem och träffade John väntande i salen.

Då Siri gick förbi honom, frågade han vänligt hur det var med henne, om hon blifvit qvitt hufvudvärken se'n i går.

Hon svarade ett kort ja, utan att lyfta på hufvudet. Det var henne omöjligt att se in i hans klara, ärliga ögon. Hon skämdes. Hon tyckte, att han borde förakta henne, och vågade icke se efter, om han verkligen gjorde det.

De första dagarna i maj kom det bjudning till en enkel supé hos fabrikör Appelgrens på Söder.

Fabrikören var en af grosshandlar Falcks nyaste affärsvänner, och de hade ännu icke gästade hvarandras hem i sällskap med sina familjer. Till umgänget skulle nu göras början den utsatta qvällen, och fastän det föll sig så olägligt, att fru Falck till följe af en förkylning måste hålla sig inne, och Elna var bortrest till en skolkamrat på landet, ville grosshandlarn likväl icke försumma tillfället till ett närmande, utan begaf sig af i sällskap med Siri och John.

Som det var en dryg väg från Östermalm till Bondegatan, deras mål, och herr Falck icke älskade långa promenader, hade han tagit en hyrvagn, och de rullade fort och beqvämt framåt de södra backarna. Siri hade helst velat vara hemma. Hon tyckte det kändes obehagligt att komma bort bland idel främmande menniskor, utan sin mor eller Elna i sällskap, och var rädd för att få tråkigt.

Emellertid blef det bra mycket trefligare än hon väntat. Värdfolket var ovanligt hjertligt och tillvinnande, och husets två döttrar togo henne genast med sig till en krets af ungdom inne i ett litet trångt kabinett.

Det lifliga samtalet afstannade, då hon kom in, men fortsattes med samma ifver, så snart presentationen var öfver. Man diskuterade det lämpligaste sättet att hjälpa en utblottad arbetarfamilj, som fröknarna Appelgren tagit under sitt beskydd.

Somliga föreslogo att ställa till med en basar, andra ett litet sällskapsspektakel eller helt enkelt att samla in gåfvor till en auktion, som borde hållas af en person med anlag för komisk vältalighet.

Det senaste förslaget vann mest anklang, emedan det förorsakade minsta besväret, och den äldsta fröken Appelgren föreslog deras trädgård som en lämplig lokal. Inga andra än bekanta skulle få tillträde, och här och der i bersåerna och under lindarna kunde man arrangera små försäljningsbord med saft och vatten, blommor och sådant, så att tillställningen på samma gång skulle få en viss smak af basar.

Ett fel låg likväl deri, att man i så fall måste dröja tills det blef varmt och grönt, och vid den tiden hade troligtvis de flesta af dem, som velat vara med, lemnat staden.

Funderingarna gingo åt annat håll, men den omnämnda trädgården väckte hos ett par af de närvarande lust att se den. Man kunde i alla fall gå och se efter hur pass användbar den var, om

man möjligen kunde realisera den der planen. Och som den ljumma och vackra qvällen lockade alla, gaf man sig ut på en stunds promenad.

Det var en stor och präktig trädgård med soliga ört- och grönsakssängar åt södra sidan, krukbärsbuskar, fruktträd och blomsterrabatter i midten och längst åt norr en liten park, dit man snart drog sig med förkärlek. Der fans en riktig lindallé, syrénhäckar, hängaskar med säten inunder, små bersåer och till och med ett lusthus, möbleradt som en fullständig salong med stoppade, katunklädda soffor och stolar, schackbord och brädspelsbord, speglar i hörnen och ett gammalt utspeladt pianino vid den enda väggbiten, som icke hade fönster.

Då de kommo ut från denna lilla sommarvilla efter att ha undersökt borden, tittat i speglarna, klinkat på pianinot och dansat några hvarf polka kring golfvet, märkte de, att de icke voro de enda promenerande.

Två andra par kommo inbegripna i en munter konversation långsamt gående utefter sandgången till lusthuset. Damerna, tydligen några af de äldre eller medelålders, voro insvepta i tjocka sjalar. Men oakadt herrarnes embonpoint också tydde på en mera framskriden ålder, gingo de modigt i enkel rock med de höga hattarna som enda ytterplagg.

Då de närmade sig, kände Siri igen sin far. Han förde vid armen en något fetlagd dam, som såg ganska bra ut, fastän hon redan kunde vara

omkring en trettifem, trettioåtta år. Hennes ansigte föreföll Siri bekant. Hon såg kokett ut, der hon gick och nöp i sin långa, rödbruna sidenklädning.

När de skulle förbi hvarann, utbytte de båda sällskapen några ord, och Siri begagnade tillfället att riktigt betrakta sin fars dam. Hvar kunde hon ha sett henne?

Hon tycktes bli otålig öfver dröjsmålet och gick några steg ifrån de andra för att närmare betrakta lusthuset. Derpå lyfte hon ännu litet mer på sin kjol och satte foten på trappsteget.

I denna ställning med åtvänd profil kände Siri ögonblickligen igen henne. Det var samma fruntimmer, hvarmed fadern varit ute och åkt på natten efter balqvällen.

Hon intogs af en bestämd motvilja för denna qvinna, ehuru hon egentligen icke visste hvad hon skulle anklaga henne för. Hennes drag föreföllo henne simpla, hennes skrätt rätt, hennes sätt tillgjordt.

Hon var ängslig för att bli presenterad för henne och drog sig ovilkorligen några steg framåt gången. De andra följde efter.

»Hvem var det, som gick bredvid min far,» frågade Siri den af fröknarna Appelgren, som var henne närmast.

»Fru Landell, en ung enka, eller rättare sagt inte så ung. Ser hon inte bra ut för att vara närmare fyrtio år?»

»Jö, det gör hon nog.»

»Och så är hon så glad och treflig, att bara det kan göra att man tycker hon ser bra ut. Jag trodde att hon umgicks hos er, eftersom grosshandlar Falck känner henne så väl. De ha alltid så roligt tillsammans, när de träffas här. Jag undrar till och med, om de inte blefvo du sista gången. Kanske jag misstar mig, men jag tyckte alldeles att jag hörde dem säga det.»

Under hela qvällen kunde Siri icke låta bli att tänka på den fetlagda, vackra frun, som fadern var så god vän med. Mot hennes förmodan hade han icke berättat något om sin nattliga hyrvagnspromenad, och om hon också vågat vara så näsvis, hade hon icke heller kommit ihåg att fråga om den. Vigtigare tankar sysselsatte henne de dagarna. Men nu fann hon det besynnerligt, att han ingenting sagt om saken. Hon undrade, om hon skulle ta mod till sig och fråga honom. Men det väckte hos henne en instinktlik motvilja att endast nämna hans väninnas namn.

Vid supén observerade hon henne alltjemt, under det hon sjelf höll sig på afstånd så mycket som möjligt. Grosshandlar Falck satt naturligtvis vid samma bord som den älskvärda enkefrun och sprang omkring med tallrikar och vinglas lika outtröttlig som en tjugo års kavaljer. Han tycktes icke ha ögon och tankar för någon annan än henne. Och hon koketterade.

Under en af de smidiga vändningar hon gjorde med öfverkroppen, i det hon hastigt böjde sig åt sidan för att säga något åt de uppvaktande kaval-

jererna, blixtrade det till vid hennes hals. Nästa gång hon vände sig om så der till hälften, såg Siri bättre efter hvad det var, som blänkte, och en rysning for igenom henne.

Hon hörde icke hvad man sade omkring henne, tänkte icke på att man iakttog henne, fortfor endast att stirra på det glänsande smycket vid fru Landells hvita, mjuka hals. Det var just detsamma, hon trott vara bestämdt åt sin mor, det hon händelsevis fått se i juvelerarbetiken, de tre juvelstjernorna med sina svarta pistiller.

Och ett sådant värdefullt, förtjusande smycke gaf han åt en person, som han icke en gång infört i sin familj, som han endast kände utomhus, som de aldrig hört talas om, som . . .

Om hon ändå sluppit derifrån! Hon kunde knappast säga ett ord åt sina bordsgrannar. Strupen var som tillsnörd. Hon tyckte det lät onaturligt och hest, när hon talade. De måste märka något på henne. Hur skulle det gå! Skulle det bli skandal? Hvert ögonblick trodde hon, att hon icke skulle kunna uthärda längre, utan kände sig färdig att brista i konvulsivisk gråt eller rusa ut.

Men så småningom blef hon lugnare. Fastän stel och blek kunde hon likväl beherska sig.

Ändtligen blef det slut på den långa måltiden. Man steg upp och spridde sig i rummen under väntan på kaffet. Siri gick så långt undan som möjligt. Nu ville hon icke se på henne längre, icke komma henne nära för aldrig så mycket.

Medan hon satt i ett soffhörn likgiltigt läppjande på sitt kaffe, kom John för att hämta henne. Fadern hade skickat honom. Han ville fara hem.

Hon steg upp, tog afsked och följde med brodern.

Ute i salen kom herr Falk emot dem med fru Landell under armen.

»Jag får presentera min dotter,» sade han.
»Fru Landell.»

Siri böjde på hufvudet, utan att låtsas se den hand, som med mycken hjertlighet sträcktes emot henne.

»Fru Landell gör oss sällskap i vagnen,» fortsatte fadern.

»Såvida jag inte är till besvär på något vis...»

»Åh, vi äro ju bara tre förut, och det fins plats för fyra,» inföll hennes kavaljer ifrigt.

Frågan hade egentligen ställts till Siri, men hon hvarken svarade eller ens såg på den frågande. I stället stack hon hastigt sin arm under Johns.

»Vill du inte gå hem John,» sade hon fort och nervöst. »Det är så vackert väder, och det vore så skönt.»

»Hvad är det för dumhetér,» utbrast fadern.
»Gå den långa vägen! Kom nu bara, så få vi ge oss af.»

»Men jag vill så gerna gå. Det är alldeles för qvast att åka. Jag vill inte... Jag står inte ut...»

Hon märkte sjelf, hur häftigt och osammanhängande hon talade, och vände sig om för att skynda bort. Men fadern grep tag i henne.

»Seså, nu kommer du!»

Fru Landell stod stilla och betraktade dem med ett mildt småleende, ehuru det ryckte litet i ögonbryn och mungipor.

»Tack för den vänliga inbjudningen,» sade hon till grosshandlarn, i det hon med solfjädern gaf honom ett par lätta, förtroliga slag på axeln, »men jag märker, att det är bäst, att jag inte antar den.»

Grosshandlar Falek såg på Siri, som om han ville kufva henne med blotta blicken, eller som om han haft lust att ruska henne. Men hon stod stel och tyst som förut, utan att låtsas höra ett ord, som kom från fru Landells läppar.

»Jag ber er, bry er inte om min dotters nycker,» sade han vänd till sin dam. »De ha alls ingenting att betyda.»

Han möttes af protester.

»Nej nej, det är inte värdt,» upprepade hon och försökte hindra honom från att taga sin arm.

»Jag ber er ännu en gång. Man ser på oss. Ni vill väl inte, att det skall bli skandal.»

Hon lät sin hand ligga och gjorde inga flera invändningar.

»Och nu går du och ta'r på dig,» sade han till Siri.

Hon lydde. Det hade blifvit uppståndelse, om hon icke gjort det. Men till något mer kunde hon icke tvingas.

Nerkommen i vagnen yttrade Siri icke ett ord, utan drog sig så långt som möjligt in i sitt hörn, rädd att komma i beröring med blott en flik af den förhatliga främlingens kläder. Hennes sätt var så föraktfullt och hennes motvilja så uppenbar, att man icke kunde undgå att känna den, ehuru herr Falk uppbjöd hela sin älskvärdhet för att komma de andra att ignorera henne. Han drog fram det ena samtalsämnet efter det andra. John inlade då och då några ord, och fru Landell pratade i början rätt lifligt.

Men till slut blef också hon tyst, svarade fåordigt och såg envist ut genom rutan, medan hennes höga barm häfde sig, så att juvelbroschen, till hälften synlig ofvanför den vida kappkragen, sköt blixtar för hvarje andetag. Ögonen, som hon höll orörliga i samma riktning, tycktes vilja fukta sig, och ibland bet hon sig hårdt i läpparna.

Herrarna blefvo generade. De visste icke hvad de skulle säga i en sådan kritisk stund, då ett utbrott kunde fruktas när som helst; i synnerhet icke åt en qvinna som fru Landell, vanligtvis så sjelfsäker och på sin vakt. Ett ord kunde mera skada än göra godt.

Grosshandlaren tryckte oförmärkt hennes hand.

Men Siri satt och njöt på ett egendomligt sätt. Hon spejade och längtade bara efter att få se en droppe skilja sig från de der glänsande ögonen.

En sådan våt, ljus perla kunde gerna falla ned till de svarta inunder och försöka tvätta dem hvita.

Den kom emellertid icke.

Lyckligtvis var man snart utanför fru Landells port. Hon räckte handen åt herrarna och sprang ut. Men grosshandlarn följde henne, hjälpte henne att läsa upp porten och ledsagade henne upp för trapporna. När han kommit in i vagnen igen, fortsatte de hemvägen under fullkomlig tystnad.

Siri sade ett saktat »godnatt» i tamburen och ville gå in till sig, men fadern röt plötsligt åt henne att stanna.

»I morgon,» sade han med skarp men dämpad röst, »går du med mig till fru Landell och ber henne om ursäkt för ditt skandalösa uppförande. Så mycket du vet det!»

Hon ville säga något, men han hade genast gått in och smält igen dörren. Ett ögonblick stod hon förvirrad och såg efter honom. Sedan tog hon godnatt af John och gick in.

Siri kom sent till frukosten dagen derpå. Hennes kuvert stod ensamt på en bricka, ett tydligt tecken till att de andra redan ätit och gått. Med lättadt sinne slog hon sig ned. Hon hade varit rädd att träffa fadern derinne.

Då hon slutat, steg hon upp för att gå in till modern, som ännu var klen och låg då hon nyss såg om henne, men nu kanske var uppe och möjligen behöfde hennes hjälp till några hushållsbestyr. Innan hon hunnit sätta bort stolen, hördes en dörr

öppnas i tamburen. Någon kom ut. Det var faderns steg. De närmade sig. Nästa ögonblick var han inne i salen.

»Nå, är du färdig?» frågade han barskt och utan ett ord till hälsning.

Siri darrade i alla lemmar. Hon var beredd på att detta skulle komma, och ändå blef hon så förskräckt. Hon fästade ögonen på fadern, men kunde icke svara.

»Hör du inte hvad jag säger? Är du i ordning?»

»Nej,» sade hon dröjande.

»Så raska på då! Jag har inte tid att vänta.»

Han tog fram en cigarr och en knif för att snoppa den. Men Siri stod qvar orörlig som förut, och då han vände sig om och mötte hennes trotsiga blick, fick se att hon icke rört sig ur fläcken, steg honom blodet åt hufvudet. Han var icke van vid motstånd.

»Hör du inte,» upprepade han ännu en gång, »gå och tag på dig, och det fort!»

»Jag vill inte gå med dig,» sade Siri med något osäker röst, men utan att slå ned ögonen. »Jag har ingenting att be om ursäkt för.»

Oaktadt hon icke kunde uppresa någon bestämd anklagelse hvarken mot fadern eller hans vackra väninna, gjorde hennes samvete henne inga förebråelser i detta fall. Hon hade knappast sofvit en timma på natten, plågad af qvällens vidriga minnen, misstankar och ett obeskrifligt äckel för någon eller några, en förnimmelse af något orent,

vämjeligt, som hon tyckte smittade henne själf genom blotta tankarna. Men någon samvetsförebåelse hade hon icke känt. Hon visste, att hon i ett liknande fall skulle handla på samma sätt, hända hvad som ville.

»Hvad vågar du säga,» utbrast han, »ingen-ting att be om ursäkt för!»

Han stannade framför henne.

»Hvad kallar du då ditt oförskämda beteende i går mot ett bildadt fruntimmer som fru Landell, som aldrig gjort dig något för när, din fars inbjudna gäst eller sällskap! Du borde blygas ögonen ur dig! Men jag skall lära dig folkvett, jag! — Gå säger jag, och var igen på minuten!»

Pekande på dörren stampade han i golvet, så att det genljöd. Men Siri rörde sig icke. Ursinnig grep han henne i armen.

»Vill du gå?»

»Nej.»

Detta oväntade motstånd retade honom till ytterlighet. Han tänkte icke längre på att han hade sitt barn framför sig. Han grep ännu hårdare tag om hennes arm, och i nästa ögonblick slungade han henne handlöst mot dörren.

Hon vacklade, var nära att falla, men famlande fick hon stöd mot dörrposten.

»Ja, slå mig du,» sade hon flämtande, »slå mig för hennes skull . . . slå mig du . . .»

Sängkammardörren gick upp, och fru Falck kom utrusande förskräckt öfver de häftiga rösterna och bullret, men blef det ännu mer vid åsynen af

sin mans hotfulla, upphetsade drag och Siri, som blek med vidgade ögon och skälfvande, halföppna läppar stod vid väggen och höll sig fast i en stol.

»I guds namn hvad är det?» frågade hon upprörd.

»Ska du inte slå mamma också för hennes skull! Gör det, gör det...» sade Siri utom sig med knappt hörbar röst, qväfd som den var af de häftiga andhemtningarna.

Han gick emot henne med lyftad hand, som om han ännu en gång ville fatta tag i henne. Och hon rörde sig icke, såg på honom fast och stadigt. Det exalterade tillståndet hade utplånat hvarje skymt af den forna rädslan. Han kunde verkligen ha slagit henne, utan att hon dragit sig undan.

Men fru Falck störtade emellan dem och stälde sig skyddande framför Siri.

»Är du från dina sinnen,» skrek hon stirrande på mannen.

Han hejdade sig. Under ett par ögonblick yttrade ingen ett ord.

»Nå ja,» sade han tvärt och vände sig om, »vi träffas väl!»

Utan en helsning liksom när han kom, gick han ut med hastiga steg och smälde igen dörren, så att det skalf i murarna. Strax derpå skrälde också tamburdörren. Han hade icke en gång gifvit sig tid att knäppa igen rocken.

Fru Falck lutade sig öfver dottern, som sjunkit ned på en stol, och försökte tala till henne. Men hon fick intet svar. I stället brast Siri plötsligt ut

i en häftig, nervös gråt. Hennes styrka var förbi, och hon snyftade konvulsiviskt.

»Pappa mente inte så illa, pappa mente inte så illa,» hviskade fru Falck, fullkomligt okunnig om hvad det var fråga om, men ifrig att trösta henne.

Till en början kunde hon icke göra annat än att hålla Siri till sitt bröst och smeka henne, medan hon fick gråta ut. Men sedan försökte fru Falck så småningom få veta, hvad de tvistat om.

Siri svarade, att det var ingenting, alls ingenting, bad henne att icke fråga. Det var ingenting.

Fru Falck envisades likväl, och slutligen måste Siri ge henne en temligen ofullständig berättelse om hur hon enligt faderns mening förolämpat fru Landell, och att han nu ville taga henne med sig för att bedja om ursäkt.

»Men hvarför kunde du då inte vara vänlig mot henne,» frågade modern. »Hon hade ju inte gjort dig något.»

Siri dröjde med svaret.
»Hon såg fräck ut,» sade hon hårdt. »Jag kunde inte tåla henne.»

Fru Falck teg en stund, som om hon satt och tänkte för sig sjelf. Hon hade tydligen förlorat lusten att fråga vidare.

»Men det är väl inte något skäl,» sade hon slutligen en smula tankspridd. »Man behöfver väl inte vara oartig mot människor, derför att man inte tycker om dem. Och när pappa nu ville, att du skulle be om ursäkt så ...»

»Jag går aldrig, aldrig till den der . . . qvinnan,»
utbrast Siri häftigt, »aldrig, om han inte släpar
mig dit. Och förr än jag ber henne om ursäkt,
skall han få slå mig . . . som han ville nyss.»

»Åh så du pratar, det ville han visst inte.
Men du skulle inte reta honom, så att han blir
så der häftig.»

»Reta honom! Jag har inte sagt annat än
att jag inte ville gå med och det så kort som
möjligt, inte ett ord vidare.»

»Ja, men du har ett så nonchalant sätt att
motsäga.»

»Ett nonchalant sätt . . .!?»

»Ja ja, inte precis. Men du vet ju, att han
blir alldeles galen, om man inte gör som han vill.
Du borde försöka vara litet mera undfallande.»

»Har jag kanske inte varit det,» sade Siri
uppbrusande. »Jag skall säga dig mamma, att
jag varit det så mycket, att jag skäms för mig
sjelf. Jag har gjort mig till hycklerska för hans
nyckers skull, jag har krupit och fogat mig och
varit rädd för honom. Men nu är det slut. Jag
går inte längre och gör mig till ett eländigt medhä
åt honom!»

Fru Falck antog plötsligt en förnärmad min,
rätade på sig, makade sig längre upp på stolen
och började långsamt knäppa igen sin peignoir,
som gått upp.

»Hvad det beträffar vet du Siri,» sade hon,
»så får du nog tåla mer än så. Du vet ännu inte
hvad man får göra för att få lugn och ro i huset.

Det förstår du inte. Men kanske gör du det en gång, och så småningom får du nog lära dig att uppoffra dina egna små tycken för den saken. Det måtte väl vara bättre att underkasta sig ett ögonblicks obehag än att i veckor och månader gå och ha förtret, tåla snäsor och plågas på allt möjligt sätt. Du skall få se nu, hur han kommer att sitta här om middagarna och låtsa, som om vi inte funnos till, så vida han inte ryter åt oss någon elakhet. Jag blir, så jag skäliver i hela kroppen. Och så får jag skulden för alltihop. Det är jag, som skämt bort dig. Det är jag, som lärt dig att bli stursk och högfärdig och uppstudsigt! Dag ut och dag in kommer han att pina mig. Åh, jag vet det så väl! Jag känner till det, jag!»

Hon fingrade oroligt på sina knappar, under det hon talade fort men afbrutet.

»Vill du verkligen, att jag skall gå och be henne om förlåtelse, mamma?»

»Det kan väl inte vara så fasligt svårt att säga några ursäktande ord. Jag vill hvarken yrka på, att du skall gå eller inte. Men här blir ett lif, som . . .»

Fru Falck tog upp näsduken, for med den öfver ansigtet och började torka sig om läpparna.

»Nej mamma, i mitt ställe skulle du inte göra det.»

»Jo minsann skulle jag det, för att få frid och lugn. Hur tror du det skulle vara, om jag inte fogade mig som jag gör. Är jag nånsin ovänlig mot de menniskor, han drar hit? Frågar jag hvad

det är för folk? Frågar jag hvart han går eller hvar han varit, när han kommer hem långt in på nätterna eller rättare mornarna? Aldrig. Han får hållas bäst han vill. Man måste ha öfverseende. Hur skulle det annars gå?»

Det lät icke som svar på hvad Siri sagt, utan snarare som på något underförstådt. Siri kände, att de förstodo hvarann, att samma misstanke sysselsatte dem båda, ehuru ingen ville uttala den. Hon hade längesedan dunkelt anat den hemliga orsaken till moderns hätska utfall mot fadern, hennes repressalier bakom hans rygg. Deras grund var en annan än blotta harmen öfver förtrycket.

Men denna undergifvenhet retade henne. Det låg någonting upprörande i denna beredvillighet att köpa lugn och ro till hvad pris som helst. Modern föreföll henne simpel och låg i detta ögonblick. Och fattad af ett okufligt, brinnande begär att blotta hennes feghet, blef hon hänsynslös och grym.

»Vet du hvarför jag inte kan med den der människan mamma,» frågade hon hastigt, utan att betänka sig.

Fru Falck teg.

»Nej,» sade hon slutligen.

»Hon hade din brosch.»

»Min brosch?»

»Ja, juvelbroshen med de svarta perlorna, som jag såg hos juveleraren och trodde pappa beställt åt dig.»

»Jaså.»

Fru Falck reste sig med ett trögt leende.

»Och du är afundsjuk å mina vägnar. Det var snällt.»

Hon gick långsamt omkring i rummet som letande efter sitt arbete. Men när hon icke fann något, stälde hon sig vid fönstret och såg ut på gatan.

Siri ångrade genast sin elakhet. Hon hade velat slå armarna omkring modern och tigga henne om förlåtelse. Men hon vågade icke. Det skulle varit att förvärra det onda, att plåga henne ännu mer. Hur kunde hon vara så besinningslöst grym! Förut hade hon grubblat på, hur hon skulle kunna hålla modern i okunnighet om gårdagens händelse för att bespara henne sorg, och nu slog hon fram den med flit, brutalt, rörde vid ett sår, som nog var öppet ändå.

Hon smög sig efter henne, stälde sig bredvid henne, lutade sig intill henne, men kunde ingenting säga.

Så kramade hon henne riktigt, riktigt hårdt.

»Kära, älskade mamma...» hviskade hon.

Fru Falck besvarade hennes smekning något matt.

»Stackars liten...» sade hon med ett frånvarande uttryck, som om hon knappt visste hvad hon sade.

Och Siri tänkte: »Stackars, stackars lilla mamma!» Men det vågade hon icke säga högt.

Fru Falck var emellertid ingen vän af långa meditationer. Hon slätade hastigt till sitt hår, gick

bort till bordet och började plocka in serveter och brödkorgar, som voro qvar se'n frukosten. Der-
efter gick hon ut ett slag i köket, och när hon kom
in igen, var hon densamma som vanligt, talade om
hvad de skulle ha till middagen, och hur de skulle
göra med sina sommarkappor, sy dem hemma eller
köpa dem färdiga.

Siri satt med sina tankar för sig och hörde
blott enstaka ord. Hon skrämde upp sig sjelf med
att undra hvad fadern skulle säga, när han kom
igen, om han skulle försöka tvinga henne på nytt.
Hennes rädsla för honom hade kommit tillbaka,
ökad med en känsla af förakt och motvilja, som
kom henne att rysa vid blotta föreställningen om
att stå framför honom, se honom i ansigtet, veta
hans ögon fästade på sig. Hon sade sig, att det
var onaturligt att känna så mot sin egen far, som
hon förr hade älskat. Men hon kunde icke hjälpa
det. Hon ville bort, slippa se och tala med honom.
Något måste ändras. Det kunde icke bli som förut.
Det vore omöjligt, outhärdligt . . .

Efter en stund gick hon in till sig och kom
igen med ytterkläderna på, besvarade undvikande
sin mors frågor om hvart hon skulle gå, och skyndade
brådskande ut.

En idé hade flugit henne i hufvudet, och hon
beredde sig med feberaktig ifver att utföra den.
Hon skulle tala med doktor Blewitz, och han skulle
hjälpa, ehuru hon icke visste på hvad sätt. Men
den tanken hade kommit så plötsligt öfver henne,
att hon nästan betraktade den som en öfvernaturlig

ingivelse, en vink, som måste följas och som skulle vara lyckobringande.

Gående med snabba steg öfver de heta, soliga gatorna, försökte hon göra sig reda för hvad hon egentligen skulle säga honom, och hvarmed hon skulle börja. Hon fick icke låta honom ana hvad som passerat. Hon måste vara lugn, så att han icke skulle tro, att det varit någon brytning, som orsakade hennes begäran om hjälp. Dertill var hon för stolt, både å sina egna och faderns vägnar. Hon måste göra sin framställan så enkel och naturlig som möjligt.

Efter en kvarts promenad ringde hon på doktor Blewitz' dörr och läste på dörrplåten samma sak, som hon visste förut, nämligen att han hade mottagning mellan klockan tio och elfva. Klockan var nu närmare half tolf, så att han kunde ännu vara hemma sysselsatt med de sista patienterna.

Jungfrun, som öppnade, förklarade att doktorn icke längre tog emot. Men då Siri svarade, att hon kom i ett ärende som rörde honom personligen, blef hon på egen begäran insläppt i det vanliga väntrummet. Hon ville tala med honom alldeles ostördt och beslöt därför att vänta till dess mottagningen slutades.

Det var en storartad våning han skaffat sig. Modern, Elna och hon hade varit och sett på den en vecka förut. Och salongen, der hon nu satt, var kanske det vackraste af alla rummen.

De boiserade väggarna hållna i mörkt togo sig präktigt ut mot de brunramade, svarfvade

möblerna, hårdt stoppade och klädda med brokig ylledamast. För fönsterna hängde tunga draperier af en slags imiterad, fornnordisk, bredrandig väfnad. Kakelugnsfrisen pryddes af byster och kandelabrar. Midt på golvet stod ett stort, fyrkantigt bord, uppbyggt af massiva, utåtsvängda fötter och belastadt med tidningar, tidskrifter och böcker.

Det enda man kunde ha att invända mot detta möblemang var, att det ordnats på ett något besynnerligt sätt, och att det såg ut att fattas åtskilliga småsaker. Ingen hade tänkt på portiérier till dörrarna, att lägga en matta under bordet eller att pryda väggarna. Båda sofforna stodo på långväggen på ömse sidor om kakelugnen, så att rummets långsmala form föll stötande i ögonen och gaf det ett utseende af slottskorridor. Framför hvar och ett af fönstren skyldrade en lång, stel fikus som en soldat på post och, o fasa, snedt öfver golvet från dörren till tamburen och till doktor Blewitz' mottagningsrum sträckte sig en blå- och rödrutig gångmatta i de mest skrikande färger, som dödade det behagliga, lugna intrycket från möblerna och gardinernas matta, harmoniska färgtoner.

»Hvad det skulle vara roligt att få ordna om här,» tänkte Siri, så småningom distraherad från sina dystra tankar genom att betrakta lyxen omkring sig. Hon undrade hvilken kvinlig hand en gång skulle komma att göra det.

Skulle det kanske bli hennes egen?

Den frågan kom på henne så oförberedt. Åh, nej då! Det var henne omöjligt, barockt att föreställa sig det.

Men hvarför var det henne så främmande att tänka så? Kanske därför att hon på sista tiden verkligen tänkt mindre på doktor Blewitz än vanligt, om det nu kom sig af den der nattvardsgången eller af något annat skäl, som hon icke ville erkänna för sig sjelf. Men i alla fall var här bra trefligt, och nog skulle hon kunna känna sig hemmastadd, om hon finge tid på sig.

Den sista patienten hade gått in. Hon steg upp och gick fram till en spegel, tog af sig hatten, ordnade håret, knöt om den tunna, hvita halsduken, knäppte upp kappan och log mot sig sjelf. Det var ett bra spegelglas. Det sade åtminstone inga oartigheter. Tänk, att gå här hvar dag utan kappan och hatt, kanske frasa förbi i en sidenklädning, låta tända de kulörta ljusen i den ståtliga messingskronan, taga emot främmande i dessa eleganta rum, vara en firad, afundad värdinna...

Hon hade satt på sig hatten igen, då dörren knarrade, och den besökande kom ut.

På en gång erinrade hon sig, hvarför hon befann sig der. Nu skulle hon strax stå framför doktor Blewitz. Hvad skulle hon säga honom? Hon kände sig rädd och försagd. Då hon åter blef ensam, stod hon obeslutsam vid sin stol. Hon visste icke, hur hon skulle ge sig tillkänna.

Just som hon tänkte gå fram öfver golvet, öppnades dörren på nytt, och doktorn tittade ut för att se efter, om det var tomt.

Han blef förvånad, då han varseblef Siri, och kom emot henne med en fråga om hon vore sjuk.

»Nej,» sade hon, »jag kommer inte och söker er som läkare, utan som . . . utan för någonting annat.»

Han förde henne in i mottagningsrummet och stängde dörren. Sedan han låtit henne sätta sig i en liten mjuk, svällande soffa, slog han sig ned på en stol bredvid och började leende förfråga sig om hvad som förskaffade honom »den äran».

Hon var generad, försökte med ett: »Jo, jag tänkte», men teg åter, förvirrad och rådvill, om hur hon bäst skulle komma fram med det.

»Har det hänt någonting tråkigt,» frågade han oroligt, då han märkte hennes tvekan.

»Nej . . . visst inte. Jag kommer bara för att be er hjälpa mig med en sak, om ni vill . . . eller kan.»

»Det skulle naturligtvis vara ett stort nöje för mig, om jag det kunde.»

»Doktor Blewitz,» sade hon beslutsamt, vändande sig till honom och betraktande honom bedjande, »skulle ni inte kunna skaffa mig något arbete?»

Han smålog.

»Med soffkuddar?»

»Nej. Någonting annat. Någonting, som jag kan försörja mig på. Ni får inte tro, att det bara är en barnslighet af mig. Det är verkligen allvar. Jag måste hädanefter arbeta för mig sjelf. Jag vill inte längre ligga pappa till last.»

Det der lilla bittra »till last» kom fram helt oförtänt, oakadt föresatsen att vara försigtig.

Doktor Blewitz hade fått tag i ett tunnt broschyrhäfte från bordet bredvid, och satt och slog det mot flata handen.

»Ni har bestämdt haft någon förtret i dag fröken Siri,» sade han efter en paus.

»Nej. Hur kan ni tro det?»

»Det syns nog. Ni ser inte ut att vara riktigt vid godt lynne. Ert sinne har förlorat sin jenvigt, och därför drömmer ni bestämdt litet på tok. Tror ni verkligen att er far tycker er vara en så tung börda?»

»Det är inte fråga om hvad han tycker, utan hvad jag tycker.»

»Jaså. Det är för er egen del ni vill göra er litet lättare. En liten bantingskur. Och den kommer nog att lyckas, ty på fruntimmersarbete blir man inte fet. Men tror ni det ska klä er?»

»Om ni skämtar, är det bäst att jag går,» sade hon kort.

»Nej nej, jag säger ju inte ett ord. Jag är så uppmärksam och allvarlig, som . . . som ni vill ha mig.»

Hon teg. Detta afbrott kom så afkylande, och hon visste icke hur hon skulle kunna börja om igen. Det var svårare än hon hade tänkt sig att tala med doktor Blewitz.

»Tror ni inte, att jag skulle kunna lära mig att ge massage,» sade hon slutligen. »Jag har hört talas om att fruntimmer kunna göra det. Och det är väl fort lärdt.»

»Åhja, på ett år eller så. Ni måste gå igenom ett ortopediskt institut, läsa anatomi.»

»Då är det inte värdt att tänka på. Jag måste ha plats nu genast. Tror ni inte jag skulle duga till sjuksköterska då?» frågade hon, sedan hon tänkt efter en stund.

»Åhjo, kanske. Men då måste ni först bli läzerska.»

»Hvarför det?»

»Derför att ni annars kommer att känna er som en fisk på land. En sjuksköterska är ingen sjuksköterska, om hon inte är läzerska. Ni skulle bli ett svart får i hjorden. Och dessutom har ni alltför strålande ögon och varma, lefnadsfriska läppar. De skulle inte trifvas vid sjukbäddarna.»

Hon hade ännu en gång kunnat anklaga honom för bristande allvar. Men hon kom sig icke för, visste icke hvad hon skulle säga. Hon kände hur hon rodnade vid hans ord, vid hans småleende, men isynnerhet vid en tanke som med detsamma steg upp inom henne. Om han tyckte om henne, borde han icke säga det nu, i denna stund? De voro ensamma. Ingen man behöfde vara rädd för. Och om han gjorde det, då vore ju allting godt och väl. Då skulle hon komma ifrån tvånget hemma, från betryck och beroende, få ett eget hem, en egen ställning, utan att behöfva gå ut i världen och kämpa någon strid. Fadern skulle förändra sätt emot henne, och hon skulle låta honom känna sitt förakt. Hon skulle njuta. Åh, om det kom just nu, genast!

»Hvad tycker ni då jag skulle ta mig till,»
frågade hon sakta.

»Ja, det är inte godt att säga.»

»Men jag måste skaffa mig något, jag måste,»
utbrast hon häftigt. »Vill ni inte hjälpa mig? Jag
kom hit, därför att jag trodde, att ni ville. Jag
hade ingen annan att vända mig till, någon jag
litade på, någon jag ville be hellre än er...»

Hon hade satt armbågen mot soffkarmen och
stödde hufvudet i handen. Hon var honom nära,
såg upp i hans ansigte. Den varma, gulaktiga
dagern från det solbelysta, men jalousiskymda
fönstret strök öfver hennes kind och lade guld-
skiftningar i det krusiga, ljusbruna håret. Läpparna
fuktiga och rödare än vanligt darrade af nervspän-
ning. Det var lif och själ i det rörliga ansigtet
med de djupa, mörkskuggade ögonen, som alltid
tycktes ha mer att säga än tungan hann med att
uttrycka. De blefvo likväl snart oroliga, undflydde
hans, irrade utåt rummet.

När doktor Blewitz förtroligt och något non-
chalant lade handen på den höga soffryggen bakom
henne, drog hon tillbaka sin arm.

»Vet ni fröken Siri, hvad ni borde göra,»
sade han.

»Nej.»

»Gifva er.»

Hon spratt till och försökte dölja sin rörelse
med ett litet kort skratt, som klingade ganska
onaturligt.

»Ni skulle ju inte prata tok...»

»Det är också rena allvaret. Det vore nog det bästa ni kunde göra, om ni hade lust förstås. Och det fins allt någon, som bra gerna skulle vilja öfvertaga er fars tunga börda.»

»Nej, ni får inte tala så...»

»Får jag inte?»

»Nej...nej...!»

»Nå ja, jag har heller ingen rättighet att säga något. Det får han göra sjelf. Och han kommer nog endera dagen, ska ni få se.»

En besynnerlig stelhet kom öfver henne. Blodet, som glödt under huden och skyndat på hennes andedrägt, flyktade med ens tillbaka.

Han älskade henne således icke!

Han hade talat om en annan än sig sjelf, bjudit ut henne, föreslagit henne ett giftermål som ett försörjningssätt. Det var en förolämpning, en grof skymf! Och ändå hade hon nyss sjelf tänkt alldeles samma tanke, velat bli hans hustru för att få en ställning och bli försörjd. Det hade icke blandat sig någon kärlek i hennes önsknings, knappt ett ögonblicks förvillande sinnesrus. Hon visste icke en gång, om hon älskade honom mer. Det hade kommit så mycket emellan dem å hennes sida, ogillande, missuppfattning, kanske den flyktiga tanken på en annan. Men han hade blott behöft säga ett ord, så hade hon fallit i hans armar, varit hans — för — pengar. Det förekom henne, som skulle hon bjudit ut sig. Hade han märkt det? Var det därför han gjort sitt förslag, vågat

förolämpa henne? Hon blygdes djupt. Hon tyckte att hon ville qväfvas. Blodet rusade åter upp i ådrorna. Hennes tinningar bultade. Hon ville stiga upp, springa sin väg, men satt ändå kvar.

»Tänk på mina ord fröken Siri,» sade han.
»Det fins ändå inte något högre mål för en qvinna än att gifta sig.»

Hon reste sig.

»Nu får jag lof att gå. Jag hindrar er.»

»Åh visst inte. Hur kan ni säga så! Blef ni ond på mig?»

»Nej.»

»Men då får ni inte gå än. Annars tror jag er inte,» sade han och förmådde henne att sätta sig igen. »Vi ha ju knappast börjat resonnera. Om ni nu så bestämdt satt er i sinnet att smaka på lifvets hårda brödkaka, så måste vi väl fundera ut något sätt, så att ni kan få göra det.»

Han tycktes rädd för att ha sårat henne på något vis, blef i hast helt allvarsam och antog en fundersam min, medan han snodde sina mustacher.

»Om ni ändå skulle försöka er på att gå igenom ett ortopediskt institut,» sade han, »så kunde jag nog sedan skaffa er sysselsättning. Ni är ju helt ung, och en kurs på ett år måtte väl inte vara så lång. Eller hur?»

»Åh nej,» svarade hon frånvarande.

»Om jag skulle tala vid er far? Vill ni det?»

»Ja.»

»Passar det om jag kommer i morgon vid femtiden?»

»Ja det gör det nog.»

»Hur är det, mår ni inte väl fröken Siri,» frågade han något oroad af hennes korta, matta svar och besynnerliga uttryck.

»Jo bevars.»

»När jag tänker efter, är det kanske ändå bättre att jag talar med honom redan i dag. Om ni inte har något deremot, följer jag med er hem.»

Hon tackade, och efter ytterligare ett par minuters afhandling om hennes framtidsplaner gick doktorn ut för att göra någon förändring i sin toalett. Men då han strax derpå kom in igen, hade Siri stigit upp och kom emot honom för att taga afsked.

»Hvad! Tänker ni gå ensam! Det var ju öfverenskommet, att vi skulle följas åt!»

»Var det? Ja, men jag har några ärenden, och pappa är för öfrigt inte hemma nu.»

»Ni vill inte ha mitt sällskap?»

»Nej tack. Jag skall gå i bodar.»

Han misstänkte, att hon icke mådde väl, eller att det händt något tråkigt, som hon icke ville tala om, och hade önskat följa henne för att se henne hemma i säkerhet. Men alla invändningar voro förgäfves. Han måste låta henne gå ensam.

Då hon kom ut, gick hon framåt de vanliga gatorna mot hemmet, men utan att veta hvart det bar. Först när hon kom till Humlegården, visste hon hvar hon befann sig. De friska gräsmattorna och de knoppande träden med sina ljusgröna skift-

ningar lockade henne. Hon gick in och satte sig på ett säte.

Om hon bara vetat, om han märkt hvad hon tänkt på eller ej! Han kunde ju läsa så väl i ens ansigte. Hade han sett, att hon velat bjuda ut sig? Åh, det låg en tung skam öfver henne, som hon aldrig, aldrig skulle bli qvitt. Hon ville aldrig någonsin se honom mer. Hon hade nästan önskat, att han vore död, eller att hon vore det. Förr skulle icke skammen gå bort.

Men hade hon varit fri, lefde hon icke under ett sådant tvång och betryck, som gjorde henne utom sig, hade det nog aldrig händt. Då skulle hon aldrig blifvit så lågsinnad och usel.

Det var godt att ha någonting att skylla på. Hennes bitterhet vände sig mot allt omkring henne, mot verlden, som icke ville ge henne någon egen plats, mot dem, som uppfostrat henne, som stängt alla möjligheter för henne, mot allt tillsammans, som ville tvinga henne till förnedring. Det vore meningen, att hon skulle bli som modern, finna sig i allt, äfven det mest upprörande, utan klagan, försaka alla rättigheter och endast i smyg snappa upp hvad som tillkom henne, eller hon inbillade tillkomma sig, sälja sina böjelser, sina tänkesätt, sina känslor för lugn och ro, beqvämlighet och bröd. Hon hade varit på god väg denna dag. Det var åtminstone icke hennes fel, att det misslyckats.

Vid blomsterrabatterna gingo qvinnor och gräfde, brunhyade arbeterskor med halsdukarna neddragna öfver pannan, de grofva bomullskjolarna

så korta, att de visade hela den klumpiga kängan och till och med delvis ett tjockt smalben. De arbetade med fart och lust, gycklade och skrattade med hvarann, då de höllo upp ett tag. Nog sågo de ut att vara bra mycket lyckligare än hon.

Men hvarför kunde hon då icke försöka att bli en af dem? Sådant arbete kunde hon kanske få. Dertill fordrades inga kunskaper.

Var hon för högmodig?

Kanske. Men kanske också, att hon icke kunde stå ut med det. Hon var uppfostrad till något annat, till andra vanor och kraf på lifvet än deras. Men hvarför hade man icke också uppfostrat henne till att sjelf skaffa sig hvad hon behöfde, sjelf tillfredsställa dessa kraf?

Hon visste icke, hur länge hon suttit der. Slutligen såg hon på klockan. Den var nära tre. Snart satte de sig till bords derhemma. Och hon fans icke der. Det var icke utan en viss tillfredsställelse hon tänkte på, att de kunde vara oroliga. Hon ville icke gå hem och träffa fadern. Ett slags hat till honom hade vuxit upp inom henne, och hon var så hård till sinnes, att hon icke en gång försökte motarbeta denna känsla.

Hon hade lagt märke till hur skuggorna ändrades. Det skulle icke dröja länge, förrän det mörknade. Hur länge skulle hon sitta här, och hvart skulle hon sedan ta vägen?

Barnen hemtades hem af sina jungfrur eller ropade på hvarann för att få sällskap. Det var också deras middagstimma.

Då hon satt och såg efter en af de borttroppande smågossarna, kom hon ihåg sin lektion eller lexläsning, som det egentligen skulle kallas, och funderade på, om hon skulle försumma den eller ej. Efter en temligen lång betänketid steg hon upp och begaf sig till Hultgrens. Hon kunde så gerna gå dit som någon annanstans, och de egna tankarna blefvo ett alltför dystert sällskap i längden.

Då hon suttit vid läsningen i öfver en timma, kom Kristin med kaffe och färskt saffransbröd, hvars åsyn uppväckte en slumrande aptit. Den vanliga trugningen behöfdes icke i dag. Hon doppade, så att Kristin sken af förnöjelse, och sjelf tyckte hon att ingenting smakat henne så godt på länge. Men så var det också mycket längesedan hon försummat någon middag.

Innan de slutat, pinglade det ute i butiken, och bodgossen kom in förkunnande, att det var en herre derute, som sökte fröken.

Siri steg upp och mötte John i dörren. Han såg allvarsam ut och ursäktade sig hos Hultgrens, att han bad henne genast komma med hem. Han gaf henne icke en gång tid att taga på sig handskarna.

Utkomna på gatan började han fråga henne hvar hon hållit hus, och hur hon kunnat uppföra sig så, som hon gjort. Modern hade varit hjertängslig, och sjelf hade han icke haft mycket hopp om att träffa henne hos urmakarens. De hade trott på en olycka.

Siri teg så när som på några undvikande svar och lät honom fortsätta sina förebräelser. Då de gått ett stycke, frågade hon om fadern var hemma.

»Ja.»

Hon stannade.

»Jag vill inte gå hem! Åh, kan du inte gå ensam! Jag vill inte gå hem!»

»För pappas skull?»

»Ja.»

Men John låtsade icke stort om hennes barnsliga rädsla. Den föreföll honom alldeles för öfverspänd.

»Hvad pratar du för dumheter,» sade han och tog henne i kappan, »kom nu bara! Hvart ville du annars ta vägen?»

»Det vet jag inte. Nej nej,» utbrast hon på nytt, »jag vill inte. Han slår mig. Han... Nej, det menar jag inte. Men ändå... Jag kan inte... Jag vill inte...»

»Var nu inte oresonlig,» sade John, utan att släppa henne, »om pappa varit häftig mot dig, så behöfver du väl inte fästa dig vid det. Det går nog öfver.»

»Nej, det går inte öfver. Och om det också skulle gå öfver, så är det annat som inte gör det.»

John svarade icke. Han tycktes icke mycket hågad att taga fadern i försvar. Siri kände sig nästan öfvertygad om, att han delade hennes tankar om honom både i ett och annat. Johns uppförande mot fru Landell hade, fastän höfligt, ändå icke varit utan en viss köld. Det märktes mer än väl.

Och hade han ogillat systemens uppförande, skulle hon nog fått höra af det.

»John,» sade hon och hängde sig vid hans arm, »om du kunde förstå hur gerna jag ville komma hemifrån! Åh, du vet inte...»

Och drifven af ett behof att lätta sig från allt det som i hemlighet pinade och tyngde henne, började hon tala och beskrifva hvad som rörde sig inom henne. Hon skonade icke sig sjelf. Hon sade honom hur föraktlig, hur usel hon var på väg att bli, men hur hon längtade efter oberoende och arbete för att känna sig fri, som brodern gjorde det, och icke frestas att duka under för sin egen svaghet och hjälplöshet. Hon ville bort till ett annat lif.

John hörde uppmärksamt på henne, och då han någon gång vände sig åt henne, tyckte hon sig se ett deltagande uttryck i hans ansigte. Då de kommo till porten, hade hon ännu icke talat ut, och han yrkade icke på att de skulle gå upp, utan gick med henne fram och tillbaka på trottoaren.

»Ja, du har ditt sinne för dig du,» sade han slutligen. Och efter ett uppehåll tillade han: »Det är nog inte så värst dåligt gry i dig för att vara flicka.»

De gingo åter ett slag tillbaka.

»Skref inte tant och bad dig komma till Göteborg för ett par månader se'n?» frågade han hastigt.

»Jo.»

»Jag håller allt med dig om, att det kunde vara bra om du kom bort, åtminstone på en tid. Om du vill resa, ska' jag skaffa dig respengar.»

»Åh John, menar du det?»

Hon blef häpen och såg på honom, som om hon icke trodde, att hon hört rätt.

»Ja visst. Och vet du hvad, det kunde kanske ha sin nytta med sig, om du talade vid dina forna lärarinnor dernere att de satte i dig litet mera bokvett i vissa ämnen, så du kunde bli någonting, guvernant eller telegrafist eller skolmamsell eller något annat. Till en billig inackordering och lektioner skulle jag nog kunna skaffa dig pengar. Jag får påökad lön i nästa månad, och i värsta fall kunde jag låna upp litet . . .»

»Åh John,» utbrast hon omigen och tryckte sig intill honom. Tårarna stego henne upp i ögonen. Den så oväntade hjälpen öfverväldigade henne.

»Och om ett år eller så kunde du kanske ha plats, om du varit riktigt flitig. Blir du telegrafist, har du anställning redan nästa sommar.»

»Och så skulle jag snart kunna betala igen hvad du gifvit mig,» sade Siri jublande. Hon tyckte redan, att hon var rik och mäktig.

De fortsatte att gå fram och tillbaka ännu en dryg qvart. Ingen af dem tänkte på de väntande deruppe. De hade så mycket att öfverlägga och göra upp. Siri glömde alla sina grämelser och bekymmer för den klarnande framtiden. Nu skulle hon börja ett nytt lif, bli en annan människa. Trots allt hade denna dag ändå varit en lyckodag.

Det var John som slutligen föreslog, att de skulle gå upp.

Hon stannade i trappan.

»Talar du genast vid pappa?» frågade hon ängsligt. »Jag vill inte träffa honom förr.»

»Ja var bara lugn,» sade John, i det han öppnade tamburdörren och sköt henne in. Medan han slängde af sig rocken och gick in i faderns rum, tog hon vägen till salen. Hon hade icke gått många steg, förr än fru Falck stod i motsatta dörren, strålade upp då hon fick se henne, och tog henne i famn med kyssar och smekningar. Men förebräelserna, dem glömde hon bort i glädjen åtminstone för en stund.

* * *

En vecka senare var Siri i Göteborg hos sin andra mor och hade snart installerat sig som medlem i hennes nya familj.

Det börjades nu en ansträngande studietid, men arbetet gick med fart och lust, ty hon hade ett mål att sträfva för och en stark viljekraft till hjälp. Hon hade beslutat sig att bli telegrafist, och det var egentligen språkkunskaper, som fattades henne. Men som dessa icke fordrades i någon synnerlig hög grad, hade hon tillägnat sig så mycket hon behöfde inom lagom tid för att taga examen till jul. Och när den väl var genomgången, börjades den tekniska lärokursen för inträde i tele-

grafens tjenst. Den var icke så mödosam som förarbetet, och vintern gick angenämt under ljusa framtidsutsigter.

Fram på våren fick hon ett märkligt bref från Elna börjande med en mängd dunkla, förberedande, sväfvande fraser och slutande med nyheten, att hon och doktor Blewitz voro förlofvade.

Siri satt länge med brefvet i handen. Hon var häpen, öfverraskad, men kände ingen sorg som vid gäckade illusioner. Hon undrade endast, om hon någonsin älskat honom riktigt. Det föreföll henne mera som en dröm om någonting, som kunnat, som hon önskat skulle ske, och som hållit på att bli af. Hon hade varit nära att älska honom, liksom hon var nästan säker om, att han också varit nära att älska henne. Men det hade icke blifvit något af. Deras kärlek hade dött som en masktärd blomknopp. Den slog aldrig ut.

Men skulle väl en annan kärlek någonsin slå ut för henne? Skulle den icke också bli masktärd, alltid ett slags missfoster?

Hon mindes den tid, då hon hade ett sådant öfverflöd på varma känslor, ett aldrig sinande hän-gifvenhetsbehof, att det minsta intresse, blott en vänlighet från nästan hvem som helst kunde komma dem att flamma upp och få henne att känna för-smak till en utsäglich, oändlig kärlek. Det var nästan löjligt! Och nu? Ja nu trodde hon icke, att det fans den man i verlden, som hon kunde älska så, ty liksom hennes far icke kunde tänka sig en ogrumlad tro, kunde hon icke tänka sig ogrumlad

kärlek. Hon hade lärt sig att se för klart och fordra för mycket. Det var masken som gnagde och förtärde, ty kärleken måste ju vara blind, och framför allt får den ingenting begära.

Och ändå lefde det något kvar inom henne af den forna längtan, de forna fantastiska drömmarna om en väntande, okänd lycka. De ville icke dö...

Hon ref sönder brefvet i små bitar och lade pappershögen i kakelugnen, slog eld på en sticka och lät den låga upp.

... men kufva dem skulle hon med arbete, stärkande, tröstande, frigörande arbete.

Efter att ha letat fram sitt vackraste papper ur portföljen, tog hon ett ark och skref ett kort, men hjertligt lyckönskingsbref till Elna.

* * *

Sedan Siri slutat sin kurs, erhöll hon nästan genast förordnande öfver sommaren i Göteborg, och till sin glädje fick hon äfven behålla det under vintern, så att hon hädanefter kunde anse sig ha så godt som stadig plats.

Hon var lycklig i sitt nya lif, oaktadt hon alls icke lefde bättre än förr, snarare enklare i många fall. Den obetydliga lönen räckte icke till mycket sedan hon betalat inackorderingen för månaden och lagt af den lilla vissa summan för skulden till John. Men hon inrättade sig efter sin egen smak,

och det var mera värdt för henne än att lefva storartadt efter andras.

Hon grubblade icke numera öfver så mycket, som hon gjorde förr. Hade hon förtretligheter, halkade de förbi henne utan några djupare reflexioner. Menniskors egenheter och fel stötte och rörde henne icke så mycket som förr. Hon hade på flera år icke varit så bekymmerslös och glad. Och hemligheten var den, att hon kände sig på säker grund. Hon var fri och trygg. Hon hade en egen farkost på lifvets haf och styrde den sjelf.

I början på följande vår reste hon upp till Stockholm för att öfvervara Elnas bröllop. Hon var naturligtvis tärna, och hennes marskalk blef ingen annan än arkitekten Gustaf Edmark.

Utom på sjelfva bröllopet träffade hon honom ganska ofta i de nygiftas hem, på en tärbjudning och på teatrar och konserter. Till och med slumpen förde dem tillsammans ute på promenaderna, och innan Siri reste ned igen voro de förlofvade.

Hon visste icke, om denna händelse hade återupplifvat hennes tro på en ogrumlad, oändlig kärlek, ty hon hade icke gjort sig det spörsmålet. Hon älskade, utan att fråga hvarför, älskade, emedan hon icke kunde annat, emedan hennes kärlek upptog hela hennes själ.

Hennes lycka var åtminstone ogrumlad.

De började snart att tala om bröllop. I hvarje bref yrkade hennes fästman ett påskyndande, och giftermålet bestämdes till hösten.

Men deras planer korsades. I stället för att resa upp till sitt bröllop, fick Siri göra resan för att ännu en gång få se sin mor.

Fru Falck hade varit klen under de sista åren. En bröstsjukdom tärde på henne. Sedan båda hennes döttrar lemnat hemmet, och Max rest till Tyskland för att gå igenom ett handelsinstitut, tynade hon bort. Då föremålen för alla hennes intressen aflägsnade sig ifrån henne, icke längre behöfde hennes omsorger, hade hon ingenting mer att lefva för, ty för sig sjelf hade hon aldrig fått, aldrig lärt sig lefva. Det var kärleken till barnen och medvetandet, att hon var dem nyttig, som gaf henne styrka och lefnadslust. Nu hade hon fyllt sitt kall, och krafterna försvunno på samma gång som allt det, som hållit dem uppe.

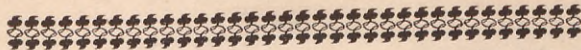
Då Siri kom, förmädde modern knappast längre tala. Långa stunder låg hon som medvetlös, men visste ändå fullkomligt väl om något af barnen lemnat henne, och var aldrig riktigt lugn, såvida hon icke hade dem alla omkring sig.

Siri fick icke aflägsna sig ens för några minuter. Syskonen hade alltid anat, att hon varit favoriten hos modern, fastän denna aldrig velat visa det. Och icke ens nu ville hon det. Det låg som en ursäkt i hennes ord, när hon kvarhöll henne hos sig med det skälet, att hon sett henne minst af alla sina barn, efter som de varit så mycket skilda åt, och att hon därför nu ville se henne så mycket mera.

Fadern gick också ut och in i sjukrummet. Han var rörd och grät ibland. Men hans hustru tycktes knappast märka honom. Han hade varit så litet för henne i lifvet och var det också i döden.

Sista gången hon slog upp ögonen, hvilade de länge på barnen, som sutto lutade kring hufvudgården. När ögonlocken åter slöto sig, gjorde de det endast till hälften. Lifvet hade flytt.

Siri hade tänkt resa ned till Göteborg igen, men det var så mycket att ordna efter moderns död, att hon antog Elnas och hennes mans anbud att tills vidare stanna hos dem.

Det gamla hemmet skulle upplösas. John hade öppnat en agenturaffär tillsammans med en god vän, och de båda kompanionerna satte upp ett eget litet ungarlshushåll. Fadern inrättade sig på sitt håll, och så skulle det bli auktion på boet.

Först ett halft år efter moderns död stod Siris bröllop. Det firades i all enkelhet till följd af den fortfarande sorgen, och omedelbart derefter reste brudparet utrikes.

Denna resa företogs emellertid icke blott för nöjes skull. Den var på samma gång en studieresa för Edmark, hvartill han sökt och erhållit stipendium. Han hade i annat fall icke haft råd att göra den, ty han egde ingen förmögenhet och var uteslutande hänvisad till sitt arbete. Utan hjälp af det lilla kapital, som Siri ärft efter sin mor, hade han icke en gång förfogat öfver tillräckliga

medel till att bosätta sig utan skuld. För öfrigt skulle detta arrangement icke ske förr än efter hemkomsten från resan, så att man under tiden slapp utgiften för våning, dess tillsyn o. s. v.

De voro borta i mer än ett halft år, släckande omkring i Tyskland och Frankrike. Det var en herrlig tid, denna Siris första kärleksvår. Att sjelfva vara så utsägligt lyckliga och så dertill icke behöfva tänka på, icke ha till mål något annat än att njuta, att se allt hvad som fans skönt omkring en, och när man sett slut på ett håll, fara till ett annat för att äfven der frossa af de bästa skatterna. Det var som om jorden skapat sig skön just för dem.

Mot slutet kände Siri sig likväl ganska ofta trött och började en eller annan gång att längta efter litet mera stillhet och ro.

Då de ändtligen kommit hem, hyrt sig våning och fått den någorlunda i ordning, var hon därför ganska belåten. När allt kom omkring, var det kanske lika stort nöje att gå och styra i sitt hem och göra det fint och vackert, som att vara på resor och se så mycket skönt, som ändå aldrig blef ens eget. Det är något ljuft med det der ordet »eget».

Deras lilla våning bestod af fyra rum, en sal, en sängkammare, herrns rum och så ett litet, som tills vidare kallades för »gula kabinettet», men som i verkligheten var möbleradt helt olika mot sådana lyxrum och snarare såg ut att stå och vänta på att fylla ett nyttigare ändamål. Några månader

senare blef också dess namn förändradt, och det kallades hädanefter barnkammaren.

Siri hade fått en son.

Det var en händelse, som gjorde stora förändringar i hennes dagliga lif.

Hon ammade och skötte honom sjelf, och som hon icke hade mer än en jungfru, bands hon nästan för beständigt vid hemmet. Hennes nöjen var jollret vid korgvagnen och hennes promenader springet mellan köket och rummen.

Dessutom var hon mycket mera ensam än förr. De forna visiterna aftogo, då de aldrig blefvo besvarade, och till och med sin mans sällskap fick hon lära sig umbära oftare än förut. Satt han inne vid sina ritbräden, hade hon icke längre tid att sätta sig hos honom med söm eller bok, och kom han hem från något byggnadsarbete, hade ätit sin middag och sofvit på den, trufdes han icke länge i barnkammaratmosferen.

Sedan den första fadersglädjen var öfver, började han finna, att man också kunde använda sina lediga stunder till annat än att jollra med ett litet kräk, som icke förstod en, och tala med en hustru, som icke hade tid eller ro att egna sig helt åt en för mer än en kort stund i sender. Ofvanpå detta kändes det uppfriskande att komma ut ett par timmar tillsammans med kamrater och dricka några glas punsch, och han gjorde det också nästan för hvar dag. Men senare än nio brukade han aldrig komma hem, så att det var god tid att lefva ännu en stunds familjelif.

Siri började likväl så småningom tycka, att hon ändå var bra ensam, och när gossen blef årsgammal, kunde förtära annat än bara mjölk och icke behöfde fullt så trägna omsorger som förr, kände hon på allvar skilnaden mellan fordom och nu. Barnkammaren föreföll henne icke längre nog. Det var visserligen en skön liten värld, men den var för trång, och hon började längta efter omvexling, umgänge och förströelser, som hon nu kunde njuta af, men som ändå icke erbjödo sig.

Ibland bad hon sin man stanna hemma, och då gjorde han det alltid villigt. Någon gång kunde det också hända, att han gjorde det af sig sjelf, och då gingo de ut och promenerade, togo en vagn och åkte kring Djurgården, åto en liten sexa eller gingo på teatern. Det var roligt, nästan som när de voro utrikes, men ofta skedde det icke. Edmark hade på senaste tiden fått mycket att göra med ritningar och byggnader till sommarvillor, och tillbragte ibland hela dagarna på landet, så att det icke alltid var bara kamraterna, som drogo honom ifrån henne.

En förmiddag i slutet af september och efter en odräglig regntid var det så vackert väder, att Siri kände ett oemotståndligt behof af att komma ut i fria luften. Hon gaf vika för frestelsen, kysste sin sofvande lille gosse och gick ut.

Då hon gått och drivvit en stund, fick hon lust att göra ett besök hos Elna, som i dagarna flyttat in från landet. De hade icke mycket sett till hvarann under sommaren, bosatta som de varit

på skilda håll, doktors långt ut i skärgården, Edmarks åt Mälaren, strax utanför Stockholm.

Hon träffade systemen hemma ännu klädd i peignoir och liggande på sängkammarschäslongen med en tidning i handen. Våningen var redan fullkomligt i ordning, mattorna pålagda, gardinerna uppsatta. Men så hade Elna också många händer att hjälpa sig.

Hon reste sig med ett gladt utrop. »Nej, är det verkligen du! Det var då märkvärdigt! Tag af dig bara!»

Siri ville icke. Hon hade endast gått ut på en stunds promenad och måste strax hem igen. Men ett sådant skäl gillades icke. Elna tog sjelf af henne kappan och hatt, ringde på jungfrun och sade till om chokolad. Så lätt skulle hon icke komma sin väg heller.

De satte sig ned och började prata om hvarjehanda, om hur det varit på landet, om grannarna o. s. v.

»Här skall du få se,» sade doktorinnan efter att ha inledt samtalet på toalettfrågan och tog fatt i den bortlagda tidningen, som hela tiden dragit till sig hennes blickar. »Har du någonsin hört så billigt? Silkescrepe för två kronor alnen.» Hon pekade på en stor annons på baksidan. »Jag undrar hur den ser ut.»

»Det är väl ingenting med den.»

»Åh säg inte det. Du kan inte tro hvad man kan hitta på att få bra saker genom annonser. Här om dagen köpte jag den allra delikataste

rökta lax för 1,25 skålpundet. Och småstrumpor åt »lillan» har jag kommit öfver för 2,50 dussinet.»

»Hvar då?» frågade Siri halft intresserad, halft förargad. Det retade henne, att systemen alltid skulle komma öfver saker så billigt och bra, under det hon, som bättre behöfde det, gick och betalade allting dyrare. Jemt och ständigt, i sällskap eller på tu man hand, lyste hon som ett mönster för en praktisk husmor, under det att Siri icke hade någonting att skryta med. Det var också fru doktorinnans egentliga lifsverksamhet att springa i butiker och hos bekanta för att underrätta sig om goda priser. Sjelf lade hon sällan handen vid något i sitt hus, men höll utmärkt reda på allting, styrde det från sängkammarschäslongen och försåg visthus och garderober på bästa sätt under visiter och promenader. Det var ett angenämt sätt att fullgöra sina husmorspligter, och det var icke utan att Siri kände en smula afundsjuka, men icke så mycket öfver Elnas frihet från arbete som öfver hennes frihet att styra och ställa efter eget behag. Hemma hos Edmarks skulle allting tagas på räkning och betalas vid månadens slut, ty Edmark hade fått för sig, att man då skulle spara in någon slags ränta på pengarna, och Siris försäkringar, att man fick allting billigare om man hörde sig för litet hvarstans, öfvertygade honom icke. Dessutom hade han samma vana som hennes far att sjelf göra uppköp af allahanda slag, både kläder och matvaror, ofta betalda och utvalda på det mest förnuftsvidriga sätt, men för hvilka hon ändå måste visa sig tacksam och

glad, ty han menade ju så väl och var sjelf så stolt och förtjust. Emellertid blef följdén den, att hon flera gånger fick förr som hon icke ville ha det, än som hon ville ha det, och ibland när hon tänkte öfver det, kunde det förarga henne rätt grundligt.

Upplysningarna gáfvos med största nöje. Elna var alltid en tjenstvillig rådgifverska och erbjöd sig till och med att uträtta uppdrag i kommission. Hon gaf henne dessutom en mängd förhållningsorder, hur hon icke skulle låta Edmark blanda sig i hushållsaffärer, utan rent ut be honom att få kontanta pengar i stället. Men då började Siri känna sig olustig och böt om samtalsämne, frågade efter barnen och ville se dem.

Elna hade två små flickor, Agnes, den äldsta, redan på tredje året.

De kommo in och helsade, men fingo strax gå ut igen. Agnes var för bråkig, plockade bort allt brödet ur brödkorgen och ville ovilkorligen dricka ur gräddkannan.

Sedan det oroliga sällskapet aflägsnat sig, och systrarna pratat ännu en stund vid sin chokolad, steg Siri upp för att gå, oaktadt Elna ännu en gång bad henne stanna.

Hon stod fundersam ett ögonblick.

»Nej tack inte i dag,» sade hon. »Men om du ville taga emot oss om tisdag. Nils, jungfrun och mig, så vore det roligt. Gustaf skall vara på landet hela dagen.»

»Ja visst,» sade Elna glädt. »Det är afgjort. Om jag bara hade något trefligt att bjuda dig på.

Edvard skall olyckligtvis bort då, han också. Det är sammanträde i läkarsällskapet. Men han kunde gerna låta bli att gå dit, så fara vi ut till Lidingöbro och äta middag. Det har jag länge tänkt att vi skulle göra en dag. Jag skall verkligen be honom.»

»Nej gör inte det. Han tycker ju så mycket om de der sammanträdena.»

»Åh för min skull försakar han det nog för en gång. Du vet inte hur snäll han är.»

Med detsamma öppnades dörren, och doktor Blewitz steg in.

»Edvard,» skrek Elna så förskräckt som en öfverraskad ung flicka och försökte i hast svepa om sig peignoiren, som hon knäppt upp efter den hetsande chokoladen, så att det hvita, broderade linnat stack fram mellan det blårandiga klädet.

»Hur vågar du komma in utan att knacka!»

Han skrattade och bad om ursäkt, hvilken han också nådigt fick efter att först ha kysst henne på handen och sedan på munnen. Derpå helsade han ordentligt på Siri.

Han var just hemkommen för att börja sin middagsmottagning, men ville först se hvem som var på besök, ty han hade hört de lifliga rösterna.

»Man säger, att herrar inte äro nyfikna,» sade Elna.

»Gör man. Nå, då skall jag undersöka hur det står till med fruntimmerna i det fallet. — Vi få främmande till middagen,»

»Hvem då?»

»Det får du se.»

»Åh nej, säg!»

»Se der, der ha vi det. Gissa då.»

»Ja men käraste, hur skall jag kunna det?»

— Det är väl inte professor Metterling,» frågade hon intresserad.

»Jo den gången var du inte så långt ifrån. Jag träffade honom alldeles nyss, och innan jag visste ordet af var det öfverenskommet.»

Siri hade blifvit uppmärksam.

»Professor Metterling! Är det inte en medelålders herre med långlagdt, blekt ansigte, polisonger och små bruna, klara ögon?»

»Mycket riktigt. Känner du honom?»

»Ja, vi träffade honom i Tyskland. Han är visst arkeolog.»

»Det var *då* det. Nu är han tidningsman, broschyrförfattare och håller på att sälja aktier till bildandet af ett bryggeribolag, som är så till vida arkeologiskt, att det tänker åter införa den uråldriga, svenska smaken för mjöd och tjoekt öl. Det lär gå riktigt bra, ty alla människor äro rädda för honom, därför att han kan skriva så intressanta broschyrer om allting, i bankfrågor eller bränvinsbränneri, om politiska svindlare eller bedrägliga fabrikanter. Det går lika bra. Och när han därför kommer till någon hög magnat, en verkställande direktör eller en riksdagsman och börjar be om upplysningar angående ställningar och förhållanden, vet hvar och en hvad klockan är slagen, och när så samtalet genom en saltomortal slutar med

bryggeriaktiebolagsteckningen, är det bara att krypa fram med hundralapparna.»

»Åh, man skall inte tro sådant der prat,» sade Elna. »Jag tyckte han var riktigt treflig och hygglig, när vi träffade honom på Hasselbacken, och om du inte också tyckte det, skulle du väl inte bjuda honom.»

»Jag tror visst att han bjöd sig sjelf. — Han nämnde något om att jag hade en sådan liten söt fru . . .»

»Och därför måste du visa dig tacksam,» sade Elna skrattande.

»Ja visst. Och så är han så familjär, därför att vi voro litet tillsammans förra gången han var här i Sverige. Då var han lärare i någon skola, men öfvade redan den tiden sin stil i tidningarna.»

»Nå det är klart, en gammal vän kan du väl inte försumma.»

»Nej, och så är jag rädd för att han också kan skriva broschyrer om den medicinska fakulteten . . . Stannar du kvar Siri?»

»Ja det kan du gerna göra nu, när professorn kommer, så får du träffa honom och tala om gamla minnen,» inföll Elna. »Du kan ju telefonera hem. — Eller har du inte middagen i ordning?»

»Åhjo,» sade Siri, »den sköter nog Emma om. Så för den skull så . . .»

»Nå då så! Gustaf kan väl äta ensam för en gång.»

»Men det tycker han nog inte om,» sade hon tvekande.

»Har aldrig han varit borta någon middag då?»

»Jo visst, men . . .»

»Ja, och det tycker du inte om. Men du får finna dig, och så får han göra i dag, — Hvad! Du skall väl inte vara pjäskig!»

Doktorn understödde Elna med inkast och skämt, men måste snart gå och låta henne ensam fortsätta sitt öfvertalningsförsök. Det lyckades också verkligen. Det var så längesedan Siri på egen hand varit utom hemmet för mer än en kort stund, att det frestade henne bara att förtära annan mat än sin egen. Och när dertill kom utsigten att få träffa en ny eller nästan ny människa, en sak, som alltid roat henne, föll hon för sin begärelse.

Elna kastade öfver henne sin slängkappa, och ehuru halft ångerköpt sprang hon ned i närmaste butik och telefonerade hem.

De hade egen telefon i salen. Det var Emma som svarade, och Siri gaf henne en mängd detaljerade förhållningsregler om hur hon skulle hålla soppan riktigt varm och hur mycket smör hon skulle taga till fisksåsen. Nils sof ännu, men dörrarne stodo öppna till rummen. När han vaknade, skulle Emma rulla ut vagnen i köket och ha honom hos sig, medan hon sysslade derute.

Något lugnad gick hon upp igen, och systrarna sutto pratande tillsammans ända till öfver fyra, då middagen anmäldes serverad. De hade endast varit i matsalen några ögonblick, när doktor Blewitz kom in åtföljd af sin gäst.

Denne hade ett utseende af en slags fransk gentleman. Han utvecklade en lugn värdighet, parad med en fransmans artighet och liflighet i samtalstonen. Hans yttre var särdeles vårdadt, mustascherna så väl kammade, att omsorg tycktes egnad åt hvarje strå, linnet ytterst fint och doftande af parfym, brillantknappar i skjortvecket och en stor turkos på venstra ringfingret.

Vid bordet sysselsatte professorn sig mest med värdinnan, hvilken kavaljer han var, men hänvände sig också ganska ofta till Siri med någon anmärkning, som syftade på deras forna bekantskap. Han räknade den som ett af sina angenämaste minnen.

»Ja du lyckliga människobarn,» sade Elna till systemen, »som varit ute och rest, andats frisk luft! Det är en god krydda på lifvet och till och med på en middag, om man vill tala i egentlig bemärkelse. Tänk om man skulle kunna lyfta litet på taket just nu!»

»Det var en god idé.» Professorn skrattade. »Om vi skulle försöka göra det.»

»Ja ska' vi det,» sade Elna drömmande, i det hon med ett innerligt uttryck fästade ögonen på sin man.

»Käraste,» sade hon, »om jag ber dig om någonting — säger du ja då?»

Hon sträckte sjelfsvåldigt ut sina till hälften bara, hvita armar öfver bordet och lutade sig

framåt, fingrande på vinglasen medan hon ömt log emot honom.

»Det beror på, det.»

»Nej,» sade hon och satte sig beslutsamt till rätta på stolen igen, »det var dumt tänkt. Jag bryr mig inte om det.»

»Åhjo säg ändå,» bad professor Metterling. »Jag vet ingenting älskligare än när en ung fru tigger och ber sin man om någonting. I ett sådant ögonblick förefaller han som mest afundsvärd.»

»Och hon som minst,» inföll Siri.

»Hvad menar ni med det?»

»Jo, att om det är ett stolt ögonblick för honom, så är det tvärtom för henne. Det är något föraktligt i att tigga och be. — Ja det vill säga...»

Hon höll upp. Som ofta då hon blef ifrig, kände hon med sig, att hon var för skarp, hade gått för långt. Dessutom hade hon talat i allmänhet utan afseende på situationen, och skulle aldrig tänkt på att finna något anmärkningsvärdt i Elnas uppförande, om Metterlings ord icke hade utmanat henne.

»... det vill säga,» fortsatte hon, »på lek och när det ingenting gäller, kan det ju vara roligt nog. Men jag tycker det är förödmjukande för en hustru att tigga sig till hvad hon önskar.»

»Gör ni aldrig det?» frågade professorn leende.

»Be gör jag ibland, men tigga gör jag aldrig.»

Siris ögon glänste. Det var något af hennes gamla sjelfständighetsbegär, som lyste fram.

»Det låter imponerande det der,» sade Elna i en smula retlig ton och vände sig bort för att gifva jungfrun order om serveringen.

Hon tyckte icke om, att man afbröt och tog ifrån henne ordet, så som man gjort, ty oaktadt den plötsligt påkomna resignationen hade det ingalunda varit hennes mening att afstå från sin outtalade begäran.

»Dina åsikter tyckas inte vara så klara angående skilnaden i mannens och kvinnans natur,» började doktor Blewitz skämtsamt vänd till sin svägerska. »Mannen som den starkare är naturligtvis försörjaren, kvinnan som den svagare mottagaren af hans arbetes frukter, och derigenom bestämmes helt naturligt deras ömsesidiga ställning, han som befallande, hon som bönfällande.»

»Men det är inte sant, att det är han som ensam är försörjaren,» utbrast Siri häftigt. »Det är inte sant,» upprepade hon stolt mötande de båda herrarnes småleenden. »I många fall är det tvärtom hon, som ger mest. Tänk på en kvinna ur medelklassen, som sjelf uppfostrar sina barn och sköter sitt hushåll. Får hon inte ge hela sin tid och alla sina omsorger åt hemmet och de sina, medan han har minst tredjedelen af dagen för sig sjelf och sina nöjen? Och en arbetarehustru? Måste hon inte för det mesta egna sig åt ett yrke och sköta hus och hem på köpet under sin hvilotid, medan mannen deremot alltid har sina fritimmar oupptagna. Hvem är det som ger mest han eller hon, såvida man inte

skall räkna i kontanta pengar, räkna efter den samhällsregeln, som stadgar, att ett arbete alltid är mindre värdt, då det utföres af en qvinna än då det utföres af en man.»

»Nä, men bästa . . .»

»Enligt mina begrepp är det ofta han, som är mottagaren, och så vida hon arbetar, är det henne ovärdigt att tigga och be, om det än tar sig aldrig så bra ut.»

»Jo, det är sköna åsigter,» sade doktor Blewitz. »Snart påstår du väl, att man tar sig en hustru för att bli försörjd, om hon också inte har ett öre i hemgift.»

»Ja det händer ofta,» sade Siri envist, »åtminstone för att få en hushållerska eller barnsköterska.»

Professorn satt och fixerade henne med sina små kloka, bruna ögon.

»Vet ni fru Edmark,» sade han, »om man inte kände er så väl, att man visste att ni inte skulle kunna göra någon man olycklig eller någon skulle ha hjerta att göra er bekymmer, skulle man verkligen vara frestad att draga sina misstankar . . .»

Han smålog, men det låg ändå någonting både beklagande och utforskande i tonen, som gjorde ett obehagligt intryck. Hon hade talat helt och hållet i allmänhet, utan en tanke på sina egna förhållanden och blef harmsen öfver den antydan han slog fram.

»Jag försäkrar er, att jag inte talat i egen sak,» sade hon högdraget.

»Nå det var då väl, att du åtminstone inte tillämpar dina teorier,» inföll Elna utan att precis ha klart för sig hvad hon sjelf menade. Och ännu en gång sträckande sig öfver bordet gjorde hon åt sin man en liten graciös gest, tydande på hemligt förstånd.

»Edvard,» hviskade hon halfhögt, »ska' vi bevisa henne riktigt grundligt, att du har rätt och hon orätt?»

»Ja gör det om du kan,» svarade han leende, och professorn tycktes också ha roligt åt hennes små näpna miner.

»Att mannen är gifvaren och hustrun den bönfallande mottagaren af hans uppoffringar. Jag skulle inte nännas att säga det annars, men nu bara för det här så ber jag dig försaka det gamla läkar-sammanträdet om tisdag' och i stället bjuda oss allesammans här närvarande på middag till Stallmästaregården. — Hva'! Vill du inte? Då får ju hon rätt.»

Elna satt der med en högst ängslig uppsyn, och de andra brusto ut i skratt. Men doktor Blewitz blef i hast allvarsam igen, gjorde invändningar och förklarade, att han verkligen hade något att säga deruppe.

»Ja men käraste, det kan du väl göra nästa gång.»

Han försökte ännu med ett par protester, men slutet blef naturligtvis, att han sade ja. Elna jublade öfver sin lyckade bevisföring. Professorn

smickrade henne för den och ombads att vara med om lustpartiet.

Då de stego upp från bordet, gingo Elna och professorn förut. Siri höll sin svåger kvar i salen. Hon ville säga honom att hon ej tyckte om beslutet, och att de, som hon redan sagt, kunde välja en annan dag för utfärden och icke bry sig om henne.

»Om du inte gör det, så säger jag åt Elna sjelf,» slutade hon.

»Nej för all del,» sade han. »Det är ju alls ingen uppoffring, och för öfrigt skulle det bara bli bråk. När barnet får som det vill, så gråter det inte.»

»Gråter det om det inte får då?»

»Nej, men det blir så mildt och undergifvet, kallar mig femtio gånger om dagen för »käraste», och ser precis ut som en sådan der liten qvinlig martyr, du nyss beskref, som med sina talande ögon tyst förebrår mig för att jag låter henne sitta hemma och träla och äta vattgröt, medan jag sjelf är ute och roar mig.»

Siri kunde icke låta bli att skratta. Elnas martyrimin hade hon verkligen åtskilliga gånger lagt märke till, men att tänka sig henne som ett stackars underkufvadt, i tålomod trälände väsen, ville icke riktigt lyckas.

»Bara hon inte hade dragit Metterling med,» sade han. »Jag kan inte värja mig för intrycket, att det ligger en smula humbug i luften omkring honom.»

Siri betraktade honom uppmärksamt. Hon min-
des den tiden, då hon sjelf närt en dylik tanke just
om den, som nu var så nogräknad med andra.

»Är han inte rik?» frågade hon.

»Nej, men han har varit det flera gånger om,
fastän han lefvat undan. Och med sitt stora geni
blir han det antagligen en gång till. För resten
är det kanske synd att tro något ondt om honom.
Det är nog en godmodig och snäll karl.»

Elna stod i dörren och förklarade, att kaffet
väntade, för att inte tala om andra, som också
väntade. De hörsammade vinken och gingo in i
salongen.

Klockan var öfver sju på qvällen, då Siri stod
i förstugan hemma hos sig och knackade på köks-
dörren. Utan föregående öfverenskommelse hade
hon aldrig förr varit hemifrån någon middag, och
hon var litet ängslig för hvad Edmark skulle säga,
men tröstade sig med den förmodan, att han tro-
ligtvis nu var ute som vanligt.

Emma öppnade med en butter min. Ingen
korgvagn syntes till i köket, och dörren till tam-
burn var stängd.

»Hvar är Nils,» var Siris första fråga. »Sof-
ver han?»

»Det vet jag inte. Jag fick inte taga ut honom
hit för herrn.»

»Är herrn hemma ännu?»

»Ja bevars. Han har inte varit utom dörrn,
fastän han sa', att han fick så dålig mat, att han
var tvungen att gå och äta om på källare. Det
dugde förstas inte, därför att . . .»

Emma fick sluta sina meddelanden för sig sjelf, ty Siri hade redan skyndat in.

Icke ett ljud hördes derinne. Men när hon kom in i barnkammaren, fick hon se sin man sittande vid korgvagnen, som han sköt fram och tillbaka med idkelig flit och en högst bekymrad min. Nattrocken släpade i golfvet på båda sidor, västen var uppknäppt, halsduken satt på sned, och svett-droppar perlade i pannan.

Då hon trädde öfver tröskeln, satte han pek-fingret i vädret och formade läpparna till en oupp-fattlig hyssning, fullkomligt liknande den, hvar-med hon brukade mottaga honom, när han kom inklampande på sina knarrande stöflar, och hon nyss fått gossen att somna.

Smygande på täspetsarna gick hon fram, lade handen på hans axel och böjde sig ned för att kyssa honom. Han lät det ske utan att förändra en min eller för en sekund upphöra med sin makt-påliggande sysselsättning.

Böjande sig ännu djupare såg Siri in under sufletten, der hennes lille älskling låg så rosen-kindad och knubbig med mössan på sned, så att det ljusa, lena håret tittade fram till en god del. Andedräkten gick jemn och lugn öfver de öppna, små läpparna. Han sof riktigt godt.

»Du behöfver inte röra mera på vagnen,» hviskade hon. »Han sofver så hårdt.»

Men vagnen gick oafbrutet fram och tillbaka på sina något gnällande hjul och skumpade till

för hvart tag på samma ställe, der ett spikhufvud stod upp ur golfvet.

»Jag försäkrar dig, att det är alldeles onödigt. Så fort han en gång har somnat, behöfver man inte bry sig om honom mera.»

Edmark såg icke en gång upp, bara sköt och sköt med ett energiskt uttryck omkring munnen.

»Sofver,» sade han slutligen. »Hm! Om ett par minuter gästar han naturligtvis igen!»

»Åh visst inte. Han somnar alltid så snabbt om qvällarna.»

»Gör han? — Hm!»

Och vagnen gick, en tyst men bestämd protest mot hennes ord. Det der var en sak, som hon inte hade reda på. Men den bekymrade fadern, han hade insigter han. Och nu lät han icke narra sig så lätt. Nog skulle unga herrn få åka några tag till för säkerhets skull.

»Hur dags lade du honom?» frågade Siri.

»Half fem.»

»Half fem!» Hon knäppte ihop händerna. »Men du vet ju, att han alltid är uppe till sju. Han kan väl inte sofva hela dygnet.»

»Han skrek.»

»Och därför så... Och du har suttit här och söft honom i snart tre timmar!»

Siri kunde icke hindra sig från att småle. Hon såg på sin mans derangerade toalett och sedan på det lilla upphetsade ansigtet i vagnen. Det var lätt att föreställa sig hvad det varit för ett arbete.

Kastande en allt utom mild blick på henne tog fadern upp näsduken och torkade sig i pannan. Det var hans svar.

»Har du inte sofvit middag och inte varit ute heller,» frågade hon.

»När skulle jag ha gjort det? Jag skulle ha träffat en person klockan half sju, men det fick naturligtvis vara det också.»

Siri var hård nog att icke röras af bitterheten i detta yttrande. Hon lutade sig ännu en gång öfver vagnen.

»Stackars liten,» sade hon jollrande, »fick han inte vara uppe...»

»Han skrek, hör du ju,» utbrast Edmark, sjelf halfskrikande. »Det kan inte fan sitta och hålla i en unge, som bjuder till att spränga örhinnorna på en.»

»Hvarför fick han inte vara hos Emma då? Jag hade sagt åt henne att se efter honom, och då hade du inte heller behöft sitta hemma.»

»Jag tänker inte låta uppfostra mitt barn i köket,» sade han högdraget.

»I köket! Och hvad skulle det vara för farligt, om han vore der? Än fattigmansbarn då, som alltid äro i köket! Blir det aldrig bra människor af dem för det? Jag visste inte, att du var så förnäm af dig.»

Det var han heller inte annars, och hon förstod mycket väl orsaken till hans finkänslighet i dag. Hon började otåligt gå fram och tillbaka, medan hon löste kappan och tog af hatten.

»Uppfostrad i köket därför att han möjligtvis skulle vara der ett par timmar!»

»Åh det blir lätt till en vana.»

Siri stannade på fläcken. Nu var det förbi med hennes lugn. Hon hade nog märkt hvart han ville komma med sin ovänlighet.

»Med en sådan slamsa till mor som jag, menar du, som jemnt och ständigt springer ut och roar sig och lemnar sitt barn åt tienstflickan och den stackars mannen, som måste bli half barnpiga. Ja, det är naturligt...»

Hon höll de aftagna handskarna i handen och drog dem uppifrån och ned tag på tag så hårdt, att skinnet var nära att brista.

»... Hvarenda dag är jag, förstås, ute på bjudningar och nöjen,» fortsatte hon, »och lemnar hem och barn vind för våg. Det är inte underligt, om du skulle tröttna en gång. Säg ut du, säg ut!»

»Förskona mig för din vältalighet,» sade han och reste sig upp.

»Nej inte än. — Säg mig en sak. När var jag borta sist och roade mig, utan att du var med? Det mins hvarken du eller jag. Men i söndags voro vi ute hela dagen tillsammans, och Nils var hos Emma. Då var det emellertid inte tal om någon uppfostran i köket. Och den der eftermiddagen i förra veckan, då jag var borta till Granfelts för din räkning, så låg det heller ingenting demoraliserande i att Nils satt i köket, och du sof middag lika godt som katten i spiseln. Men därför att jag vågar vara borta en gång utan ditt

nådiga lof, skall hela huset vändas upp och ned för att jag skall se, att det är mitt fel. Jag skall ha på mitt samvete, att du inte har någon aptit, att du inte sofvit middag, att du försummat ett möte, och att du suttit tre timmar i barnkammaren och haft tråkigt i stället för att göra allt det der andra, som det inte fans det minsta hinder för. Det är en förskräcklig förbrytelse att inte vara till reds och stå på tå för dig. — En egoist är du, det är visst och säkert!»

Edmark hade vridit och rättat på sina kläder och stod nu och borstade sin väst med sådan kraft, att knapparna voro på väg att springa ur.

Han var ond, mycket ond. Samtalet hade tagit en vändning, som han icke tänkt sig. Han hade verkligen föreställt sig, att hon skulle bli smått skamsen, när hon fick se honom i färd med att uppfylla hennes pligter. Hvad han också väntade sig var någon slags ursäkt, ty oafsedt allt annat, är det väl ändå nästan oförsvarligt att låta sin intet anande man komma hem och sätta sig ensam vid bordet och reda sig sjelf med allting, soppans servering, utväljandet af de bästa bitarna, kaffets islagning m. m. Det är obehagligt sådant der, för att inte tala om ensamheten. Visste man något, hade man ju kunnat äta ute. — När hon så suttit nedslagen en stund, hade han tänkt, att han skulle bli vänlig emot henne. Och så skulle hon smeka honom och säga honom hur rar han var, som satt der och pysslade med gossen, för det skulle ändå icke många fäder ha gjort. — Och i stället kommer

hon med en hel moralpredikan! Det var tacken det!

»Jo, det är tacken det,» sade han och slängde borsten i byrån. »Men du skall slippa se den der egoisten så mycket som möjligt. Jag skall inte genera dig.»

»Det tror jag nog. Du har roligare ute med bekanta och punsch.»

»Åhja, i brist på ett angenämt hem så . . .»

Innan hon hunnit säga ett ord vidare, var han ute ur rummet, slog igen dörren, och hon hörde hur han kastade tofflorna under sängen och drog på sig stöflarna, ryckte upp en låda och sköt in den igen. Hon lyssnade efter hvarje steg. Hon kände sig öfvergifven, olycklig, hade velat springa upp och ropa honom tillbaka, men stannade ändå kvar. När också sängkammardörren slöts och allt blef tyst, satte hon sig på en stol med ansigtet i händerna.

Det var icke ofta de tvistade med hvarann. Hennes man hade ett ganska lugnt och fogligt lynne, som icke så lätt kom ur jennvigten. Ett otåligt ord kunde visserligen yttras af den ena och besvaras i samma ton af den andra, men något verkligt gräl visste hon knappt, att de haft sinsemellan. Åtminstone kom hon icke ihog det nu. Hon tyckte, att det var första gången de talat så till hvarann, yttrat sådana hårda, elaka, oresonliga ord.

Hvad skulle han göra? Hvart hade han gått? Att hon skulle bli så häftig! Hon kunde väl ha sagt hvad hon tänkt lugnt och sansadt, så hade

det icke blifvit något bråk. Om han nu varit hemma, skulle hon ha kastat sig om hans hals och bedt honom om förlåtelse, om det också var han, som hade mest orätt, och det kunde hon ju också säga honom, ty detta var ändå förskräckligt . . . ! Mellan dem som älskade hvarandra så . . . !

Skymningen blef allt tätare, mörkret kom, och hon satt ännu vid vagnen, der Nils sof så lugnt och godt.

Slutligen steg hon upp och gick omkring i rummen. Hon tänkte på att tända lampan och taga sitt arbete, men hade ingen ro. I salen gick Emma och dukade upp qvällsvarden. När hon slutat och var borta med sitt ljus, gick Siri dit ut och satte sig vid fönstret. Kyrkuret hade nyss slagit halftimme, se'n slog det kvart och så timma. Klockan var nio.

En stund derefter gick det i tamburen. Det var Edmarks steg. Hon for upp, sprang bort till bordet för att tända lampan och taga sig till något. Det skulle helst se ut, som om hon vore bekymmerslös. Men det dröjde, innan hon fick fatt i tändstickorna, hvarför hon lät alltsammans vara och satte sig i sitt hörn igen.

Han gick öfver salen utan att se henne, mörkt som det var. Sedan han också varit i de andra rummen, kom han tillbaka lysande framför sig med en lampa.

»Sitter du här,» sade han efter utseendet till fredsständ, då han upptäckt henne, gick fram till bordet och slog sig ned. Derefter tog han fram

sin qvällstidning, vecklade ut den och började läsa i all sköns lugn och ro.

Siri satt och såg på honom. Hon kunde icke få klart för sig, om han ännu vore ond eller ej. Emellertid var det skönt att ha honom hemma igen, bara det blefve slut på den outhärdliga tystnaden.

Efter ett par minuter stod hon bakom hans stol med armarna kring hans hals. Han satt stilla, men vred så småningom litet på hufvudet.

»Hvem ä' det?» frågade han slutligen.

»Det ä' jag.»

»Hvad vill du?»

»Sitta hos dig.»

Det dröjde inte länge, förrän hon satt i hans knä med hufvudet intill hans och hans arm kring sitt lif. Men ingen hade något att säga.

»Att vi skulle vara så häftiga . . .» hviskade hon till sist.

»Ja, det var dumt . . .»

Han ångrade sig således. Siri glömde genast sina egna samvetsförebärrelser, och med äkta qvinlig smidighet visste hon begagna sig af hvarje tumsbredd mark, som lemnades.

»Du var ändå bra stygg, som kunde gå ifrån mig så der,» sade hon.

»Men jag kom ju också snart igen.»

»Ja, det förstås.» Hon smekte honom sakta på kinden, som för att underhålla den vänliga stämningen på samma gång hon pröfvade den.

»Och att du kunde bli så förargad, för att jag var borta en gång, en enda gång.»

Han höll henne litet otåligt ifrån sig.

»Förargad för det! — Nej, det var jag visst inte. För mig kan du vara borta så mycket du vill. Det är visserligen inte så roligt att komma hem och finna huset tomt, när man ingenting vet af. Men det brydde jag mig inte om. Det förundrade mig bara, att du kunde ha ro att dröja så länge, och som du hörde hade jag stämt möte. Jag skulle träffa Rosén klockan sju.»

»Rosén!»

Siri satte sig upp helt rak.

»Han som springer här i trapporna hvarenda dag,» fortsatte hon. »Tre mornar å rad har han nu kommit inbugtande som en ål, druckit kaffe med oss och inte släppt dig, förrän han fått dig ut. Åh han ser så tråkig ut, så att jag är färdig att gäspa, bara jag hör honom i tamburn. Usch! Och honom har du inte fått nog af!»

»Jag säger ju, att vi hade stämt möte.»

»Ja med honom och hela världen kan du nog stämma möte och vara tillsammans, men mig bryr du dig inte om.»

Hon hade tagit händerna från hans hals och satt och såg ned på dem, der de lågo i knäet.

»Hvad pratar du nu,» utbrast han. »Du skall inte säga, hvad du inte menar, Siri.»

»Jo,» sade hon fortfarande med nedböjdt hufvud, »det menar jag. — Gustaf,» utbrast hon häftigt, »säg mig, har jag förändrat mig? Har jag

blifvit mycket tråkig, mycket dum, eller hvad är det, som gör, att du inte trifs hos mig så bra som förr, så sällan tar mig med dig, inte talar och resonnerar med mig som förr?»

Han blef öfverraskad af detta utbrott och af uttrycket i de glänsande, fuktiga ögonen, som mötte hans. Det var icke första gången de gjort honom samma fråga på sitt stumma språk, fastän han icke rätt förstätt den. Men nu hade också hennes läppar uttalat den klart och tydligt, och de fordrade svar.

»Talar och resonnerar,» började han och försökte bevisa henne, att hon icke hade någon orsak till klagan. Men det gick en smula lamt, och han måste sluta med att skylla på Nils. Han hade trott, att hon var så helt och hållet upptagen af honom, att hon icke tänkte på något mer, knappt hade nöje af annat än att vårda och jollra med honom.

Siri teg och lät honom tala, tills också han tystnade. Han hoppades redan, att hon tagit hans skäl för goda.

»Tror du då,» sade hon slutligen långsamt och utan att lyfta på hufvudet, »tror du då, att jag är så helt och hållet olika dig, att inte jag också vill lefva mitt eget lif, därför att jag har ett barn. Förr trodde du på mera jemnlighet.»

Han sade något om olika ställningar och förhållanden, men talade icke just med lefvande öfvertygelse.

»Tror du då,» återtog Siri ännu en gång, »att om jag älskar Nils aldrig så högt, att jag därför

inte kan älska någonting annat omkring mig, —
inte heller dig mer?»

Nu först såg hon upp.

Ett ögonblick gick. Sedan drog han henne
intill sig utan att svara, smekte det krusiga håret,
kysste det, kysste de röda läpparna, veka af rörelsen,
kysste hennes ögonlock.

Det var som om han plötsligt såg henne i ett
annat ljus, som om han upptäckt något nytt hos
henne, för hvilket han hittills varit blind, eller
snarare som om han återsåg något, som han sett
förut. Hon hade rätt. Hon var något mer än
hans barns mor.

»Stackars liten,» sade han ömt, med ett ton-
fall, som inneslöte det en bön om tillgift eller en
skymt af sjelfförebräelse.

Men så blef hon kallad en inbillningssjuk liten
toka och öfverbevisad om, att hon var ett svart-
sjukt litet troll, som ville ha sin man i kjolvecken.
Men det skulle icke lyckas henne.

Emellertid gjorde man upp planer till en hel
mängd förtjusande eftermiddagar, då man skulle
göra utfärder, gå på teatern eller sitta hemma och
läsa högt som förr i världen. Och se'n när han
fick det storartade arbetet, som han var nästan
säker om, då skulle de få råd att ha en jungfru
till, och lilla frun skulle icke mer behöfva sitta
stängd som hon gjorde, utan få tillfälle att göra
precis hvad hon ville, hela dagen hålla sin man
i rockskörten, om hon hade lust till det.

När Siri skrattade åt allt det der så hjertligt och uppsluppet, såg hon riktigt ut som ett litet lyckligt barn. Han tog henne med båda händer om hufvudet och såg på henne.

Hon var åter hans lilla fästmö, eller hellre hans kamrat från resetiden, då de hade allting gemensamt, nöjen, intressen, till och med studier, ty det hade varit hennes stolthet att följa honom eller åtminstone söka förstå honom i alla hans sträfvanden.

Och hon talade om hur hon längtat efter honom på sista tiden, nästan som om han varit borta ifrån henne, hur underligt det varit. Men mest pratade de likväl tok den qvällen, så mycket att ett par förståndiga menniskor icke hunnit med hälften på ett halfår.

Klockan var nära tolf, innan de ätit och kommit i säng.

Hon morgon några dagar efteråt satt Siri ensam i salen sysselsatt vid matbordet med att klippa till en klädning åt Nils.

Det ringde, och hon gick sjelf och öppnade, ty jungfrun var på torget.

Sedan hon vexlat några ord med den besökande utan att ens släppa in honom i tamburen, stängde hon dörren, reglade den med två slag och återtog sitt arbete med ett belåtet utseende. Det låg till och med en viss segerglädje i det leende, som spelade i mungiporna.

Strax efter sedan hon satt sig på sin plats igen, öppnade Edmark dörren till sitt rum och tittade ut, precis som hon väntat han skulle göra, ty han var alltid intresserad af att höra hvem som ringde, och när det bar sig så, öppnade han gerna sjelf.

»Hvem var det som kom?»

»Rosén.»

»Och han gick genast igen. Ville han ingenting?»

»Naturligtvis ville han träffa dig, det kan du väl förstå,» sade Siri. »Men som du sagt, att du skulle rita och ingen fick störa dig, så sade jag åt honom det.»

»Ah, det var ju bara meningen, att du inte skulle komma in med Nils. Det begrep du mycket väl,» sade han smått förargad.

»Ja . . . det kan väl hända.»

Hon höll upp den hopfästade klädningen i vädret och synade den leende.

»Men,» återtog hon, »jag tyckte att han gerna kunde hoppa ner igen. Han springer så lätt i trapporna och tar aldrig mindre än två steg i taget. Jag bad honom komma igen i eftermiddag och försöka sin lycka.»

»Men då skall jag ju till landet. Kom du inte ihåg det?»

»Åhjo. Men hvad gör det, att han springer litet i trapporna. Jag öppnar så gerna, när du inte är hemma, och han blir aldrig andfådd. Han hvisslar hela tiden, både upp och ner, som om ingenting bekom honom, hvarken trappan eller missödet. Ibland hvisslar han mig midt i ansigtet också, så att det låter som han skulle säga: 'Ja, prata du!' Tror du inte han blir lika glad att få se 'lilla fru Siri' som dig? Han tackade nyss så hjertligt 'lilla fru Siri' för i förrgår qväll, då han var här och fick vidbränd gröt. Det hade varit så angenämt.»

Edmark kunde icke låta bli att småskratta. Siri härmade vännens läspande, något lissmande

uttal på ett kostligt sätt, under det hon tillika återgaf hans tafatta gester och till och med hvisslingen, som skulle dölja den medvetna bristen på ett ledigt umgängessätt.

»Hvarför skall du alltid vara så stygg mot stackars Rosén?» frågade han.

»Stygg!» Siri tog till sitt arbete igen. »Visst inte. Jag tycker bara, att han är så hjertans odräglig.»

»Du skall alltid gnata på honom.»

»Ja, jag kan inte med honom, och jag erkänner, att jag bra gerna ville, att du också skulle bli led på honom.»

»Hvarför det? Det är en snäll pojke i alla fall.»

Hon såg hastigt upp, men lika fort ner igen, som om hon velat säga något, men icke vågade. Begäret segrade emellertid.

»Vill han inte låna pengar af dig?» frågade hon tvärt.

Edmark svängde sig om på klacken.

»Hm hm, var det der skon klämde,» sade han.

»Du vet väl, att jag inte har några pengar att låna ut, om inte en eller annan middagskrischa, och det blir jag väl inte fattig på.»

»Åh, du kan väl skriva på borgen...»

Hon höll upp ett ögonblick, nästan en smula rädd för sin dristighet.

»... som du gjorde för Haglund,» tillade hon tystare, då han icke svarade. »Och den skulden du fick sätta dig i för honom, har du allt nog af för ännu några år. Du skulle tänka litet på Nils.»

Hon ville icke nämna sig sjelf. Det var hon för stolt till, ehuru det nog låg henne i tankarna.

Edmark stod med båda händerna mot bordet och stödde sig mot dem, medan han stirrade på en af lapparna, som lågo strödda öfver duken. Det ryckte i hans ansigte, som alltid då han blef ond. Men det dröjde, innan vreden bröt ut i ord.

»Jaså,» sade han ändtligen. »Du går således ännu och grubblar öfver det der. Du är rädd, att jag skall störta dig i elände.»

»Nej nej, det förstår du väl, att jag inte menar . . .»

Hon blef helt ängslig till mods.

»Då anhåller jag, att jag får sköta mina affärer sjelf. De angå ingen annan än mig.»

Angingo de ingen annan än honom? Hon tänkte på sin mor. Angick icke faderns förändrade affärsställning henne? Hon fick börja släpa, vaka och spara, bära bekymmer, som tärde hennes kropp, tills hon i förtid lades i grafven. Men det förstås, hans affärer angingo henne icke! Hon hade icke med dem att göra. När en man gör förluster, när det går bakut för honom, hvar märks då förändringen först? I hans vanor? Är han mera sällan ute i sällskaper, depanserar han mindre på cigarrer, dryckesvaror, små lyxartiklar, som icke fordra någon större penningsumma på en gång, men som, besparade, ofta skulle vara nog för att föda en mindre familj? Nej, det skulle tyda på misère. Det går icke an. Det är i hemmet besparingarna skola göras, på maten, uppässningen, fruns

och barnens små behofver. Och det angår ändå ingen annan än honom, hur han sköter sina affärer.

Dessa tankar foro igenom henne inom några ögonblick. Hon hade tänkt dem många gånger förr. De fornade sig till ord, som ville tränga sig öfver läpparna, och det var nära, att hon kastat dem i ansigtet på honom. Men så tvang hon dem tillbaka.

Han hade yttrat ännu några fraser, som hon knappast hört, och gick redan mot dörren. Men värdigheten i hans hållning, som innebar en öfvertygelse om, att han gifvit henne en tillbörlig lexa, retade henne.

»Nåja,» sade hon skarpt, »jag lofvar dig försöka komma ihåg, att vi ska' vara främlingar för hvarann.»

Han vände sig om.

»Främlingar! Äro vi der nu igen! Vrid inte bort saken, säger jag dig! Jag tål inte något kält och förmaningstal, det är alltihop. Jag är väl inte någon pojkvask, som inte är torr bakom öronen och vet hvad han gör.»

»Du sade ju rent ut, att jag inte fick tala om dina affärer, och det är väl detsamma som . . .»

»I den der tonen ja, som om jag skulle stå inför rätta. Det är ett öfversitteri, en ton som: 'bekänn bara!' Om du vill veta något, kan det väl gå an att fråga på ett höfligare sätt.»

Han hade börjat gå af och an, grälände och gestikulerande. Men Siri märkte, att vreden redan

var borta, och att det mera var som ett slags sjelfförsvar han gick på så der.

»Hvad skall jag ha för ton då,» sade hon, halft road åt sin upptäckt. Han var ändå bra rar hennes gosse, alltid så finkänslig, så rädd att ha sårat henne. Han hade icke menat, hvad han sagt, och fastän han hade sitt lilla roliga sätt att taga tillbaka, så gladde det henne lika mycket för det. »Skall jag säga så här: söta, älskade Gutten min, lofva mig en sak!»

Hon hade stigit upp, gått fram till honom och tog fast hans hand, som höll en pappersknif och var i färd med att bearbeta locket till hennes stackars syskrin.

»Hur,» sade han, »säg om det der.»

»Kära, rara, älskade . . . lofva mig en sak!»

Han smålog.

»Är det något nytt du vill?»

»Nej bara det gamla, det jag ville, när jag frågade dig i den der fula, obehagliga tonen. Lofva mig att aldrig skrifva på någon borgen!»

Han mulnade åter.

»Åhå! Nej, det kan jag verkligen inte. Jag säger ju inte därför, att jag skall göra det nu för Rosén. Men jag vill inte binda mig. Hvarför skulle man inte kunna hjälpa hvarann, om det behöfs, och det inte är någon risk. Det der förstår du inte.»

»Jo jo, jag förstår det mycket väl.» Hon hade lagt händerna på hans axlar och smög sig intill

honom. »Du får skylla på mig. Gör det Gustaf. När jag ber dig så mycket...»

»Du är så barnslig...»

Han försökte göra sig lös ifrån henne. Men hon höll sig envist fast.

»Du får säga, att jag är ett riktigt stycke markatta, att jag narrat löftet af dig, hvad som helst, bara du lofvar. För Nils skull, för allas vår skull. Åh Gustaf...!»

Ännu en stund höll han likväl ut. Men hon bad honom så sällan om något, att han var ovan att neka, och när de der mörka ögonen blickade så innerliga, voro de berusande vackra, så oemotståndliga. Han visste icke, att han svarat »ja», förrän det var gjordt, och han fick sin belöning i varma, mjuka, hängifna kyssar.

Siri kunde ändå en sak, som hon nyligen förklarar sig afsky.

Hon förstod sig alls icke illa på konsten att tigga och be.

Siri satt icke längre så mycket inne som förr. När man bara försökte, kom man lätt under fund med, att Nils mycket väl kunde tillbringa om så vore halfva förmiddagen i Emmas vård utan att ändå taga skada på något sätt, och hans mor nekade sig därför icke en smula mera frihet.

Det hade också börjat komma främmande i huset. Då och då tittade en god vän in till henne på visit, kunde till och med stanna till middagen, och Edmark tog också ganska ofta hem bekanta och affärsvänner, men icke längre Rosén. Han hade så småningom alldeles upphört att bestiga deras trappor, och Siri lyckönskade sig till denna omständighet, som hon tillskref sina kloka försigtighetsmått.

Till slut hade man börjat tänka på att göra en ordentlig liten bjudning. Man hade under de sista månaderna verkligen varit så mycket borta, att det måste visas någon uppmärksamhet tillbaka.

Siri gick en förmiddag upp till Elna för att med henne, som var mera van, uppgöra om arrangementerna.

Fru doktorinnan omfattade tillställningen med stort intresse liksom allt hvad nöjen hette och lånade sig beredvilligt till hjälp i råd och dåd. Det resonnerades i flera timmar, och bland annat dryftades också frågan om hvilka gäster, som borde bjudas.

»Hör du,» sade Elna, »skulle ni inte kunna be professor Metterling. Du har ju träffat honom rätt ofta här, ni voro tillsammans utrikes, och Gustaf råkade honom också här i förra veckan. Han lifvar så bra upp i ett sällskap.»

Siri tvekade. Hon hade ett visst misstroende till professorn, hvilket icke gått bort, oaktadt hon träffat honom ganska ofta, och oaktadt han visade henne en smickrande uppmärksamhet. Man visste icke hvarifrån han kom. Finland var hans fädernesland sade han sjelf, men om sina anhöriga och sin födelseort talade han sällan eller med hemlighetsfullhet. Öfverallt hade han rest, utan att ha någon egentlig verksamhet eller något fast kapital att lefva af. Än hade han varit rik, än fattig. Somliga påstodo, att han var spelare till yrket, andra att han var svindlare på annat sätt. Talade man om honom, var det oftast med reservation. Man ville vänta och se hvad han skulle uträtta. Siri visste att doktor Blewitz också gerna hade väntat en tid, innan han upptagit honom som utkorad

ungängesvän i sitt hus. Men Elna, som annars var mycket noga med valet af bekanta, gynnade honom. Hans eleganta uppträdande, distinguerade utseende och framför allt den atmosfär af storfolklif, som omgaf honom, slog an på henne. På hvad sätt han skaffade sig tillträde till de förnämna kretsarna eller rättare förstod att vara med om deras ungarlifelif var icke utränt. Men att han gjorde det var ett faktum, och som han var en meddelssam berättare voro hans besök särdeles intressanta för fru doktorinnan. Dessutom hade han äfven infört en och annan af sina illustra vänner i hennes hus på ett osökt sätt, som ingen annan än han kunnat göra, och den tjensten var kanske det som mest försäkrat honom om Elnas bevågenhet. Hon trodde för öfrigt på hans framgång. Hela hans säkra och vinnande väsen syntes henne en garanti. Och hon hade blick för hvad som förde människor framåt i världen. Det tycktes också, som om hon skulle få rätt. Han hade vunnit stor anslutning till sina planer, och det talades redan om uppförandet af bryggeribyggnader.

»Vill du inte,» fortsatte Elna, då hon såg hur Siri drog på svaret. »Ni bruka prata så mycket med hvarann, att jag trodde du tyckte om honom.»

»Jag vet inte. Nog är det roligt att tala med honom borta för en stund, men det är något helt annat att be honom komma hem. Det är inte godt att veta hvad man skall tro om honom. Jag hörde någonting besynnerligt i förrgår hos Lindegrens. Ameli påstod hon hade hört försäkras, att han

skulle ha familj på två håll, en i Paris och en i Brüssel.»

Elna satt otåligt och viftade sig med näsduken. Hon kände sig obehagligt berörd af historien.

»Ja skall man fästa sig vid hvad folk pratar, så får man börja på att misstro sitt eget lindebarn,» sade hon. »Du skulle bara veta hvad som sägs om mej och dej och — Gustaf till exempel!» Hon lutade sig fram i stolen. »Han är väl den lugnaste och hyggligaste människa, man kan tänka sig, och som man inte skulle kunna tro duga som ämne till sqvaller. Men hvad hörde jag inte om honom för några veckor sedan, fastän jag inte fäste mig vid det och nästan glömt bort det! Jo, någonting precis liknande det, som du talade om rörande Metterling.»

»Om Gustaf!»

Siri blef häpen. Hon hade verkligen svårt att tänka sig hvad man skulle kunna ha att säga om honom.

»Ja. Han lär också ha en familj för mycket. Någonstans på landet åt Tumbatrakten tror jag det skulle vara. Hvarannan dag tillbringar han hos sin familj i stan, hvarannan hos den på landet.»

Elna skrattade, men Siri, som fått stark färg, satt och sög på läpparna och såg rätt framför sig.

»Hvem berättade det der,» frågade hon.

»Det säger jag inte. Du skulle kanske bara bli ond på henne, och för resten trodde hon det inte sjelf. Hon hade hört det från en annan, som hört det från en annan, och jag skulle verkligen

inte ha sagt det åt dig, om jag trott du skulle vara så enfaldig att ett ögonblick fästa dig vid något, som bara är att skratta åt. Alltsammans kommer naturligtvis ifrån, att han är så mycket ute på landet vid sina byggen.»

»Ja visst, så måste det vara,» sade också Siri till sig sjelf. Men ändå kunde hon icke låta bli att tänka på det under hela tiden de ännu sutto och pratade om den tilltänkta bjudningen. Äfven sedan hon kommit hem, medan hon skötte sina hushållsbesty, under middagen, medan hon satt och betraktade sin man, då han berättade några små skämtsamma äfventyr för dagen, låg det i tankarna och ville icke gå bort. Med sin vanliga misstänksamhet kunde hon icke få ur hufvudet den föreställningen att ryktet möjligtvis ändå kunde ha en skynt af sanning till grund.

Om han haft någon kär före henne, det visste hon icke. Det vill säga, han hade förnekat det, ville hon påminna sig. De hade helt flyktigt talat om någonting sådant ibland. För öfrigt brydde hon sig icke stort om det. Men nu, nu måste han vara hennes, endast hennes, eller också . . . Ja, det der också hade ingen mening efter sig.

Edmark märkte Siris tankspriddhet och ville veta orsaken. Men då skrattade hon bara och hittade på någon ursäkt, ehuru begäret att fråga honom brände henne, stegrades för hvarje minut. Det var ju oresonligt att ens komma ihog den der saken, men hon kunde icke hjälpa det.

I den mjuka sängkamarsoffan satt man så bra. Den var låg, hade hög, svängd rygg och var afpassad för två. De brukade ibland sitta der och dricka kaffe med Siris lilla sybord framför sig som serveringsbord, och hade hon väl fått Edmark ned i det ena hörnet, var det inte svårt för henne att hålla honom qvar. De kunde sitta der nära timmen och småprata i all sköns maklighet, han mornande sig så sakta och behagligt från eftermiddagssömmen, hon tagande sin hvila just då med hufvudet mot kuddarna och händerna sysslolösa.

Hon hade varit ute en stund i köket, och när hon kom in för att förvissa sig om huruvida han var vaken, fick hon se honom redan sitta derinne i soffan gäspande och jemkande med dynorna.

Kaffet kom in, och hon satte sig bredvid honom. Då hon sträckte ut armen efter kannan, sköt klädningssärmén upp. Han satt och såg på den hvita, späda handleden, som lemnats bar, och innan koppen var full, hade han böjt sig ned och kysst det mjuka bullet.

Hon svarade med ett leende. Detta lilla kärleksbevis hade kommit henne att känna sig helt trygg och lycklig. Det hade gifvit henne mod. Hon skulle med ett tag befria sig från den der naggande tanken, hon bar på.

Då de slutat sitt kaffe, satt hon och lekte med hans fingrar, stack fem af sina onpphörligt mellan fem af hans.

»Gustaf,» sade hon, »säg mig, hade du roligt hos din familj på landet i går.»

»Hvad säger du för något?»

Han ändrade ställning tvärt och häftigt.

Siri berättade samma historia hon hört af Elna så noggrannt som möjligt, oaktadt sin oro alltjemnt småleende och strykande hans hand, men då och då iakttagande honom med en hastig blick.

Hon tyckte, att han bleknade, och det for ett stygn igenom henne. Men så skrattade han. Det låg likväl något hårdt, något förargadt i det skrattet. Han kunde icke finna saken riktigt löjlig. Derpå bröt han ut i häftiga ord öfver att folk aldrig kunna låta en vara i fred, ty om ett rykte än är aldrig så barockt, kan det nog finnas någon, som tror på det till en viss grad, och slutligen började han skämtande fråga henne hvad hon tänkt.

»Åh jag! — Jag trodde dig inte mer än jemnt,» sade hon. Men en stund efteråt vände hon sig emot honom, allvarsam, nästan stel.

»Säg mig Gustaf,» sade hon, »inte för det här, men ändå. Säg mig bara en gång att du inte älskar någon annan än mig, att det inte fins någon du skulle kunna älska så som mig!»

Han drog henne till sig och höll henne omsluten hårdt och fast, medan han länge såg henne in i ögonen.

»Ingen, Siri, ingen . . .!»

Han hade öfvertygat henne. Hon tänkte icke mer på Elnas dumma historia.

Det hade varit mycket tal om hjudningen och dess tillrustningar, men när dagen skulle bestämmas, började Edmark skjuta upp. Han tyckte man gerna kunde vänta en vecka, och när den gått, ville han dröja ytterligare en liten tid.

Siri fick honom slutligen att bekänna, att han för tillfället var stadd vid temligen klen kassa. Men han väntade med det första att få in pengar.

Under några dagar hade han sett bekymrad ut. Siri var orolig. Hon inbillade sig, att det var någon ledsamhet han gick och bar på i lön, fastän han försäkrade henne, att det alldeles icke händt något. Hur han än bemödade sig att vara glad, såg han ändå betryckt ut, isynnerhet då han icke märkte att hon observerade honom. För öfrigt var han ovanligt mycket ute, kom hem till middagarna trött och dåsig, men gaf sig ändå icke tid att sofva utan var snart borta igen. Redan vid åttatiden om morgnarna skulle han i väg, och på Siris frågor gaf han endast det korta svaret: »affärer!»

En dag, strax sedan han hade gått, kommo två karlar och sökte honom.

De sågo temligen sluskiga ut. Den ene pussig och fet med röda polissonger i sitt fnassliga ansigte, flottig hatt och grof, urblekt ytterrock. Den andre, en torr och skrumpen gubbe, tedde sig icke elegantare och höll sig tätt bakom sin kamrat, sedan de nästan trängt sig in i tamburen.

De stodo en stund och funderade, när de fingo höra, att herrn var utgången.

»Ja,» sade den tjocke, »vi få väl komma igen i morgon då. När är han säkrast hemma?»

»Det är inte så godt att säga. Vid tretiden på middagen eller före åtta om mornarna.»

De sågo fortfarande en smula tvehågsne ut, gjorde en mycket knapphändig helsning och förfogade sig ändtligen i väg.

Då Siri berättade sin man om deras besök, frågade han mycket noga efter hvad de sagt, men ville icke inlåta sig på några förklaringar öfver hvad han trodde det kunde vara för folk.

Dagen derpå gick han ut klockan half åtta, oaktadt Siri påminde honom om det väntade främmandet. Han blef nästan ond, när hon förundrade sig öfver, att han hade så brådtom.

»De få väl komma igen. Tror du jag har tid att gå och vänta på de der,» sade han och slängde till dörren.

Det dröjde icke länge, förrän det ringde. Siri undrade om det kunde vara de båda karlarna, men ville icke sjelf gå och öppna, fastän jungfrun var längst inne i våningen och städade. Hon hade vid blotta åsynen fått en obestämd afsmak för dem.

Men Emma hade icke väl öppnat, förrän hon tittade i dörren och bad frun komma ut.

Mycket riktigt. Det var karlarna sedan gårdagen.

»Arkitekten är inte hemma i dag heller, hör jag,» sade den tjocke, som alltjemt var först.

»Nej, han hade inte tid att vänta.»

»Det var besynnerligt, när man sagt till. Ja, då få vi allt lof att skrifva litet. Om vi kunde få bläck och penna.»

Hon lät dem stiga in i Edmarks rum, lade fram papper på skrifbordet och slog upp bläckhornet.

Den tjocke satte sig likväl icke, utan såg sig i stället omkring i rummet.

»Ja, hvar ska vi nu börja,» sade han.

»Börja,» upprepade Siri illa till mods. »Hvad menar ni med det?»

Han tog upp sin plånbok och bläddrade i den efter ett papper att skrifva på.

»Jo se . . . Vet inte frun det? — Jag trodde frun hade reda på det. Det är stämning för skuld till grosshandlar Adamsson på tre tusen kronor. Har inte arkitekten sagt hur han skulle göra . . .?»

Mannen fick någonting beklagande i tonen, när han såg den unga fruns stela och förvirrade uttryck. Hon svarade icke.

»Har inte herr Rosén hörts af heller?» fortsatte han.

»Rosén!» Hon fick en smula lif igen. »Är det för honom . . .?»

»Ja visst. Det var ju honom, som arkitekten gick i borgen för. Jag hörde han hade rest sin väg.»

»Jag vet ingenting alls,» sade hon kallt.

De båda männen började se sig omkring igen. Den tjocke muvlade något om, att han icke kunde hjälpa det, satte sig ned vid skrifbordet och doppade pennan:

Hon hörde som i drömmen hur de räknade stolarna, resonnerade om möbelyget, värderade och skrefvo upp. De knackade i Edmarks stora chiffonier och frågade henne om den var af mahogny. Då hon ingenting svarade, hviskade de sinsemellan, och den tjocke skref upp den ändå efter bästa förstånd. Hon stod vid fönstret med ryggen åt dem och stirrade på något föremål nere på gården, utan att veta hvad det var.

Först blef hon så skrämnd, att hon icke var i stånd att tänka en redig tanke. Hennes hjerta bultade hårdt och fort. Men så småningom fick hon mera besinning. Det blef klart för henne, att hon var bedragen och öfvergifven. Hennes man var en lögnare, en feg usling, som efter att ha brutit sina löften sjelf höll sig undan och lömskt öfverlemnade henne åt dessa människors brutalitet. Hon tyckte att hennes framtid, hela hennes lif ramlade ihop. Hon kände sig utkörd, förjagad från sitt eget hem, och för hvarje gång de båda karlarna undersökte och värderade en ny möbel, ryckte det till inom henne. Det var som om deras råa händer slitit kläderna från hennes egen kropp.

De gingo in i salen, men hon stod qvar. Allting skrefvo de upp och klistrade på små blåhvita lappar, pianot, den vackra gammaldags klockan, skänken, som hon köpt in ur föräldrarnas bo, matbordet, stolarna, till och med gardinerna, som hon sjelf broderat och sytt. Allt skulle gå för denna främmande nidings skuld, denne Rosén! För honom hade hennes man gjort sig till löftesbrytare,

för honom uppoffrade han hem och de sinas välfärd!

Så fortsatte de sin rond i de andra rummen. Hon hörde dem icke längre och stod fortfarande orörlig, tills hon stördes af Nils högljudda gråt. Då sprang hon in och föll på knä vid korgvagnen, tröstande och smekande den lille. Han hade blifvit rädd för de främmande karlarna, som gingo derinne fingrande på möblerna och till och med på hans egna små tillhörigheter, den betsade, höga stolen, gunghästen, som han ännu icke fick rida på utan hjälp, men som ändå var hans förtjusning, bordet och byrån, der hans lilla garderob låg så nätt inlagd.

Då de också varit i sängkammaren, kommo de tillbaka till henne, der hon satt hos gossen.

Det räckte icke till mer än halfva summan. De ville veta om det fans något silfver.

Hon for upp. Hon höll på att skrika, hväsa till någonting. Ett ögonblick stod hon stilla. Derpå tog hon nyckelknippan, kramade den i sin knutna hand, som om hon velat mätta, men slungade den i stället utåt golfvet, så att den skramlande stannade under en stol vid väggen.

Sedan kastade hon sig ned öfver korgvagnen och brast ut i häftig gråt. Hon hörde icke hvad de sade, visste icke om de tagit upp nycklarna och nu refvo i hennes gömmor, om de voro kvar eller ej. Det var henne likgiltigt alltsammans.

Emma kom in och böjde sig öfver henne, lade sakta sin hand på hennes axel och försökte trösta.

»Inte ska frun vara så öfvergifven! Det är väl inte så farligt heller! Det blir nog bra, när herrn kommer hem.»

Men Siri hörde icke på henne, rörde sig icke.

»De ha gått nu,» fortsatte Emma. »Låt mig ta' Nils frun. Stackars liten, han gråter ju han också!»

Det hade hon icke märkt. Hon reste sig upp, lät Emma taga gossen och gick sjelf till soffan, der hon satte sig utan att vidare bekymra sig om någonting och utan att besvara Emmas vänliga små uppmuntringsförsök med ett enda ord. Denna måste slutligen gå till sina göromål och satte Nils på hans matta framför Siri. Ibland reste han sig upp och började tulta omkring dragande henne i kjolen, men hon kunde icke jollra, icke tala till honom.

Plötsligt vaknade hon ur sin apathi vid att dörren gick upp, och Elna steg in. Systemen såg bekymrad ut, hade redan hört något af jungfrun. Hennes ärende hade varit att tala om bjudningen och andra mera angenäma ämnen, och i stället kom hon midt upp i detta elände.

»Käraste Siri, hvad vill det här säga...»

Hon satte sig bredvid henne i soffan och drog henne intill sig. Vid första ord Siri skulle försöka uttala, bröt hon på nytt ut i våldsam gråt, och Elna hade ingenting annat att göra än att lägga hennes hufvud mot sitt bröst, bedja henne på det ömmaste bjuda till att vara lugn och torka de

perlande tårarna med sin egen lilla fina baptist-näsduk.

Efter några minuter lyckades också Siri få fram några afbrutna meningar, och det blef systemen något så när klart, hur saken förhöll sig.

»Och du visste ingenting af?»

»Nej, han ville naturligtvis inte säga något, ty jag hade förut varnat honom för den der Rosén. Jag hade en aning om hvad det var för en, och . . .»

Hon höll på att nämna om Edmarks löfte, men hejdade sig.

»Ja, hvad bry männen sig om hvad vi stackars enfaldiga qvinnor säga,» sade Elna med en liten kastning på hufvudet och ett bekymradt utseende. Den smärtade och upprörde henne verkligen denna historia. »Men kära lilla barn,» fortsatte hon smekande systemen, »inte får du vara så förtviflad. Det har ju ännu inte hänt någonting. Tre tusen kronor är väl inte hela världen. Nog kan väl Gustaf skaffa dem.»

»Åh, jag är säker på, att han försökt. Han har varit så besynnerlig de sista dagarna, aldrig hemma, trött och sett ledsen ut. Han kan inte. Annars skulle det här aldrig ha skett. Jag vet det. Han kan inte, han kan inte . . .»

Hon snyftade igen med näsduken för ansigtet.

Elna satt och funderade. Hon var medlidsam och kunde aldrig se någon lida utan att önska hjälpa.

»Att han inte gått till Edvard,» sade hon.
»Han skulle nog inte ha nekat honom.»

»Det ville han väl inte.»

Siri visste att doktor Blewitz var temligen mån om sig och ogerna lånade ut pengar. Dessutom hade hon hört något om ett penningtrassel, som han och Edmark haft emellan sig förut.

»Jag skall be honom,» sade Elna.

Siri gaf henne en tacksam blick.

»Du är så rar, men . . .»

Hon tänkte på hur det skulle kännas att stå i skuld till doktor Blewitz, att alltid få för sig den tanken, då hon såg honom. Emellertid var det en räddning för ögonblicket. Hon kände sig redan säkrare på sin plats, mera hemma hos sig.

»Gustaf, som är så duglig och rask, får nog om en tid något lönande arbete, och då är det snart betalt,» fortsatte doktorinnan.

»Åh, det är ingenting att lita på, så lättsinnig, som han är! Han skjuter ibland ifrån sig det allra bästa af en nyck, och alltid skall han experimentera med nya idéer, som ingen tycker om. Och skulder har han förut . . .»

Hon ville säga det der, ty hon ville icke narra systemen. Hon skulle veta precis hur ställningen var. Det kom bittra tankar öfver Siri. Hon litade icke mer på sin man. Han var lättsinnig och på hans ord kunde man icke tro. Hvem vet, blef han räddad nu, skulle han kanske snart bringa dem på nytt i samma ställning. Ingen säkerhet, ingen trygghet!

Men plötsligt skimrade det till i hennes ögon, och ett hårdt drag kom öfver läpparna. Det hade fallit henne något in.

»Tack Elna,» sade hon efter åtskilliga protester från systemen mot hennes sista ord, »gör det då, om du vill. Men endast med ett vilkor.»

»Hvad då?»

»Att Edvard får boet som säkerhet... lösöre-köp eller hvad det kallas.»

»Men kära Siri,» sade Elna öfverraskad, »det skulle ju se ut som misstroende. Jag är säker på att Edvard inte vill...»

»Det är lika mycket för vår, som för hans skull jag vill det, för ser du, då kan det inte hända en gång till. Du måste lofva mig det.»

Tårarna hade torkat. Hon blickade skarpt och stadigt på systemen och släppte henne icke, förrän hon gifvit sitt löfte. Det gälde att skaffa sig säkerhet på hvad sätt som helst.

Elna gaf sitt samtycke något motvilligt. Hon tyckte nog förslaget var bra på sätt och vis, men det hade också något obehagligt med sig. Emellertid var löftet nu gifvet och uppmanande Siri ännu en gång att icke vara ängslig, gick hon hem för att ställa om saken så fort som möjligt.

Siri var åter ensam. Hon kände sig orolig, missnöjd med sig sjelf utan att vilja göra klart för sig på hvad sätt. Hon visste bara att allting var eländigt. Ingenting kunde hon taga sig till. Gick hon ut i köket och försökte styra med maten, blef allting bakvänt. Hon längtade

efter Edmark, på samma gång hon var rädd, att han skulle komma. Men klockan blef tre, och han dröjde ännu. »Han höll sig nog undan så länge han trodde, att karlarna ännu vore att vänta,» tänkte Siri.

Strax före fyra hörde hon hans steg i tamburen. Han stampade af sig snön. Hvad han var länge derute! Han frågade väl Emma.

Hon hade gissat rätt. När han kom in till henne, visste han redan alltsammans, och det var med ett upprördt och bekymradt ansigte han gick emot henne.

»Stackars liten...! Min stackars älskling... Om jag hade trott, att de skulle göra det, fastän... Kan du förlåta mig?»

Han tog henne i sina armar och uppfylld af sorg och samvetsförebåelser för den ängslan hon måst utstå för hans skuld, fäste han sig icke vid hennes stela utseende. Det var ju för öfrigt naturligt.

»Men du får inte vara orolig,» fortsatte han, »vi ha en hel vecka på oss, och jag skall nog skaffa pengarna. Jag skall, min älskling! Jag skall! Var inte ängslig, jag skall! Du tror mig inte?»

Hon lyfte blicken mot honom, kallt och lugnt.

»Du bröt ändå ditt löfte,» sade hon.

»Mitt löfte,» upprepade han något retligt. På det hade han icke tänkt så mycket. Den öfverhängande ekonomiska faran och oron för henne hade upptagit honom nästan uteslutande. »Tror du man så precis kan hålla sådana der löften! Man måste väl hjälpa hvarann och hålla ihop, om

man ska komma någonstans i de här tiderna, när några få uslingar sitta och gnida på kapitalerna. Hvad tror du jag skulle vara, om jag inte fått hjälp på det viset? Jag tyckte det var förbannadt synd om pojken. Han hade gjort en bra uppfinning, som det syntes, men kunde inte få ut den i marknaden af brist på kapital. Efter mycket bråk hade han skaffat sig ett namn, som var godt som guld. Mitt skulle bara vara pro forma. — Kunde jag veta, att det der namnet bara var guld-papper, att människan skulle göra cession en månad senare. Och kunde jag veta, att Rosén skulle vara en sådan stackare, ett sådant kräk, som han visat sig. Man skall väl inte gå och tro alla om ondt heller!»

Siri kände små stygn i sitt samvete. Hur det var hade hon svårt att längre få honom till den föraktliga ynkygg, som hon i sina tankar gjort honom till, och mot hvilken lättinne man hade rätt att försäkra sig på hvad sätt som helst. Men hon förhördade sig mot sig sjelf.

»Och för en främmande människas skull sätter du på spel hela vår välfärd och en egendom, som inte en gång är helt och hållet din, ty jag rör väl också om en del.»

Han vände sig ifrån henne.

»Det var skada, att vi inte gjorde upp boskildnad, när vi gifte oss,» sade han. »Kan du inte förlåta mig så — slipper du.»

De gingo ut i salen och åto sin middag, men det var icke mycket de förmådde få ner, och hvad de sade hvarann var heller icke många ord.

Siri berättade slutligen om Elnas besök och det förslag hon gjort. Edmark såg först missnöjd ut och gjorde invändningar. Han hade tydligen icke mycken lust att antaga det, men betänkte sig och blef så småningom villigare. Den förflutna veckan hade icke varit hoppgifvande. Öfverallt hvar han hört sig för om hjälp, hade han fått afslag, och sanningen att säga visste han knappast någon mer, som han kunde vända sig till.

Strax på eftermiddagen kom ett bud från doktor Blewitz med anhållan, att arkitekten ville besöka honom mellan fem och sex.

Edmark tog strax på sig och gick, försäkrande, att han skulle komma direkt hem, så snart allting var uppgjort.

Siri var något orolig, då han gått. Hon tänkte på det vilkor hon ställt upp, undrande om han skulle bli ond öfver att få veta det der borta, utan att med ett ord ha blifvit förberedd af henne. Men kanske Elna med sin fina och bepröfvade takt förstod att framställa saken så, som om förslaget alls inte väckts af Siri, utan i hastigheten runnit upp i fru doktorinnans hjerna till befrämjande af Edmarkska familjens bästa. Något sådant kunde hon väl hitta på. Siri ångrade, att hon icke rent ut bedt henne om det.

Klockan var ännu ej sju, då han kom igen. Han såg allvarsam ut, gick och stökade med sina papper i skrifbord och chiffonier och tycktes icke hågad för att meddela sig något utförligare. Då Siri frågade honom om det var klart, svarade han:

»inte ännu». De skulle tala vidare om saken i morgon.

Hon var lugnad från sin oro. Ond var han icke, hvad de nu än hade proponerat honom derborta. Men i stället för denna oro kom en annan. Hade verkligen förslaget gjorts, och hade han antagit det? Dessa frågor brände henne på tungan. Det föreföll henne, som om betryggandet af deras framtid berodde på dem. Och der satt han och kunde icke lockas till en ordentlig redogörelse om denna affär, som låg henne så om hjertat. Om det gällt hvad som helst, hade hon icke kunnat låta bli att höra sig för.

»Fordrade han ingen skuldförbindelse?» frågade hon.

»Jo det kan du väl förstå, att han skall ha.»

»Men ingen särskild säkerhet?»

»Lösöreköp menar du?» Hon rodnade, men svarade ingenting. »Jo, nog föreslogs det. Det vill säga af Elna, så der en passant, medan vi drucko kaffe. Jag begrep nog, att det kom från dig. Och för öfrigt erkände hon det också.»

»Ja, du förstår väl för att be dem om en sådan sak, som kan vara så riskabel, måste man ju erbjuda...»

Hon afbröt sig rodnande ännu mer, ty hon kände på sig, att hon icke var på riktigt öppen väg.

»Ja det är klart, att du skulle vara rädd om deras pengar,» sade han något otåligt. »Jag kan ju inte begära, att du skall ha något vidare för-

troende till mig, efter en sådan händelse som i dag. Men du vet ju, att jag har andra skulder . . .»

»Nå . . .»

»Om jag vill vara hederlig karl, kan jag naturligtvis inte ge säkerhet åt den siste fordringsägaren på bekostnad af de öfriga.»

»Hvarför det,» sade hon. »De ha inte fordrat någon säkerhet af dig. Du ger åt den, som begär.»

»Och lurar de godtrogna, som litat på mitt anseende, menar du.»

»Åh, du behöfver väl inte lura någon. Du tror ju sjelf, att du snart kan komma öfver alla dina svårigheter. Och om det för öfrigt skulle hända något, är det ju just ingenting att dela på. Men om Edvard rår om boet kunde vi ju alltid få ha det qvar, tills du försökt arbeta dig upp igen.»

De sista meningarna kommo något hastigt och skyggt, ty hon kände hur Edmarks ögon stannat på henne. Det var besvärande att ha en menniska, som stirrade på sig så der, alldeles som om han ville se efter, om hon menade allvar eller ej. Till sist retade det upp henne.

»Ja, jag tycker verkligen,» tillade hon och såg honom i ansigtet, »att du också skulle fänka något på, att du har hustru och barn!»

»Jaså,» sade han, »var det därför du ville det!» Efter ett uppehåll återtog han: »Jaså, det var därför du var så rädd om Edwards pengar! Det var för att du och de här sakerna rundtomkring inte skulle behöfva skiljas åt! Då skulle mitt lättsinne inte längre behöfva göra dig några bekymmer!

Det var detsamma med min heder och mitt anseende och allting annat, bara du fick sitta i fred med dina trästumpar, och ingen kunde komma åt dem, om han hade aldrig så god rätt! Jo nog fins det heder och ärlighet i fruntimmersmoralen!»

Han hade stigit upp och stod vid kakelugnen med händerna i byxfickorna och energiskt böjande fram öfverkroppen för hvarje kläm han ville betona.

Siri stödde sig mot en karmstol fingrande på broderiet, såg ned och teg. Hon undrade öfver att han så ogeneradt kunde tala om bristande heder, han som bröt sina löften och genom sina lättsinniga borgensförbindelser just riskerade sina egna fordringsewares omtalade rätt.

»Jag förstår inte, att det kunde vara någonting så farligt,» sade hon.

»Förstår du inte,» utbrast han. »Då förstår du heller inte hvad som är lågt och simpelt! Jag hade verkligen aldrig trott dig i stånd till att medvetet föreslå en sådan lumpenhet.»

Det ryckte till inom henne. Det var just det ordet, som legat öfver henne hela dagen, som hon varit rädd för och icke velat uttala för sig sjelf. Han hade rätt. Det var simpelt, lumpet hvad hon gjort. Det upprörde henne nu. Hon förstod icke hur det någonsin kunnat falla henne in. Att det icke genast gaf henne afsmak, ty det var något oläckt i det. Och utan att yttra ett ord stod hon der och tog emot hans förakt.

Sedan försökte hon visserligen att försvara sig, men det gick lamt. Hvad hon sade lät trött och matt. Så kom ett förslag, att de icke skulle bry sig om att tala om saken mera. Hon hade kanske varit dum. Hon förstod sig icke på sådana der juridiska angelägenheter.

Han förebrådde henne icke längre. De började efter en stund tala lugnt och allvarligt med hvarann, resonnera om de åtgärder, som skulle vidtagas. Men någon öm försoning, som annars var det osvikliga slutet på deras små tvister, kom icke till stånd den gången.

Det började en sträfsam tid för Edmark. Han hade mera arbete än förr, men icke precis af det slag han önskat sig.

Ehuru han egentligen var arkitekt, och hans håg mera låg åt byggnadskonsten på papperet än dess praktiska utförande, egde han äfven insigter och vana i den senare branchen, emedan hans far varit byggmästare, och han ofta haft ledningen öfver hans företag. Äfven på senare tider mottog han, när ritningsarbetet tröt, anbud af detta slag, men merendels i andra hand, så att förtjensten icke var synnerligt stor. Han drog sig också allt mer för denna sysselsättning, som han trodde utöfva ett hämmande inflytande på hans rykte som arkitekt, och längtade endast efter att få pröfva sina krafter som sådan på något större företag, då hans bana en gång för alla skulle stadgas.

Men lyckan dröjde, och det var svårt att sitta överksam och vänta ut den. Sedan utmätningskatastrofen, hade han heller ingen ro att lägga ar-

marna i kors och rata hvad som bjöds. Han hade fått en ny känsla af ansvar öfver sig, som han icke kunde komma ifrån, hur väl han än visste, att han aldrig kunnat handla annat än som han gjort i denna obehagliga affär.

Så beslöt han att rådgöra med Siri om den fråga, som förföljde och pinade honom och låta henne hjälpa sig med dess afgörande. Han förklarade utförligt hvad han trodde sig riskera genom en splittrad arbetskraft, och hvarför han tvekade i valet mellan att vänta eller icke vänta.

Hade han gjort henne dessa frågor under deras förlofnings-tid eller i början af deras äktenskap, visste han nog hvad hon svarat. Då skulle hon varmt ha förehållit honom att icke sälja sig, att hellre gå till de yttersta försakelser än att göra våld på sin kallelse.

Men nu var han oviss om hvad hon skulle säga. Han visste, att hennes åsigt för tiden i mycket skilde sig från hans och från dem hon haft förr. Det var med spänd uppmärksamhet han iakttog henne, der hon satt räknande maskorna i sin virkning, medan hon talade utan att förändra en min i sitt annars uttrycksfulla ansigte. Då hon slutat sina luftmaskor och åter kört ner virknålen i spetsen, såg hon lugnt upp.

Hon kunde icke förstå att folk skulle få mindre förtroende till honom som arkitekt, om han tillika vore byggmästare. Naturligtvis skulle han ändå mera sällan än förut få egna sig åt sin älsklings-verksamhet, men om det också skulle dröja en tid,

skulle han ju sedan, när han samlat ett visst kapital och var mera oberoende, få helt följa sin böjelse.

Hennes åsigt var: det är bättre att ha en fogel i hand än tio i skogen. Det var i alla händelser det säkraste.

Denna förklaring smärtade honom något. Hennes blick för det praktiska, som han på senare tid allt oftare lagt märke till och som kom dem att många gånger se saker ur olika synpunkter, var honom icke sympatisk. Han hade trott henne mera högsinnad, mera lyft öfver den alldagliga tarfligheten, mindre prosaisk än så. Emellertid gjorde han inga försök att ändra hennes övertygelse, och hädanefter tog han hvad arbete som fans att tillgå, hur underordnad och illa aflönadt det än var.

Siri hade så småningom börjat sätta sig in i sin mans affärer. Icke så, att hon fullständigt kände till hans inkomster och utgifter. Det skulle nedsatt honom i hans egna ögon, om han lemnat henne något som kunde sett ut som ett slags räkenskåp. Men genom frågor och sammanställningar af yttringar och fakta, fick hon klart för sig de ungefärliga summorna, och det intresserade henne att räkna ut besparingarna och behållningarna lika mycket som förr i världen, när hon sjelf hade sin egen lilla förtjenst och bråkade sin hjerna med att få den att räcka så långt som möjligt. Kunde hon så ge något råd och förnä honom att följa det, blef hon förtjust. Det var

nästän som att sjelf taga del i det stora spelet om lif och lycka och egen välfärd. Och det var därför hon icke kunde låta bli att ibland kasta fram en vink, gifven efter hennes trånga synkrets och efter hennes erfarenhet om välgångens vexlingar, se surmulen ut, då det icke gick, som hon ville och tala om att de voro främlingar för hvarann, då hon icke fick veta, hvad hon önskade. Allt manövrer, som gjorde Edmark en smula retlig, antingen han rättade sig efter dem eller ej.

Men en sak kunde hon på intet vis förmå honom att lyssna till. Det var uppmaningarna att söka erhålla byggnadsarbetena vid uppförandet af professor Metterlings tillämnade bryggeri. Hon hade hört af Elna, att professorn redan fått många förslag att välja på, men att han det oakadt framkastat en antydning om, att han skulle vilja höra Edmarks vilkor.

Första gången hon kom fram med saken, försäkrade hennes man, att han icke vill ha med det der att göra. Han hade icke stort förtroende till hvad Metterling satte i gång. Det var troligen meningen, att bli ett hast- och fuskverk, och skammen skulle sedermera också komma att falla på byggmästaren.

Siri beskärmade sig. Äfven hon hade en smula misstro mot professorn, men det var ju någonting helt och hållet personligt, som icke behöfde tagas hänsyn till i affärer. I fråga om sådana skulle man väl icke fästa sig vid en persons karakter, och alltid hade man tid att draga sig

tillbaka, om man märkte att utsigterna icke voro de bästa. Emellertid tjenade det till ingenting hvad hon sade.

Andra gången var också efter ett besök hos Elna. Hon hade då hört så mycket om professorns frikostighet och företagets vinst i flera hänseenden, att hon icke kunde afhålla sig från att kasta fram ännu en vink. Men Edmark var döf och blind. Han försäkrade, att han hade för fullt upp med arbete att åtaga sig något nytt, en sak som Siri likväl icke trodde mycket på.

En dag hade hon varit ute i långväga ärenden och begaf sig hemåt sneddande öfver Kungsträdgården. Hon gick långsamt, ty hon var ganska trött af promenaden. Många människor skyndade om henne, och hon blef litet öfverraskad, då en person, hvilkens eleganta promenadrock skymtade lätt bredvid henne, tog af hatten och höll jemna steg.

Det var professor Metterling. Han framkom med en ödmjuk förfrågan, om han fick påtruga henne sitt sällskap efter som deras väg gick åt samma håll. Hon svarade ja, och de följdes åt öfver det solbelysta torget, der människorna vimlade, och träd och mark under natten iklädts en ny omgång hvit, ren vinterdrägt.

Siri fann sig alltid road af hans lifliga prat, oaktadt han föreföll henne åtskilligt affekterad med sina upprepade artigheter och en viss veklig mjukhet i ton och manér. Hon tog aldrig de förra på allvar, utan vände bort dem i skämt och, om hon

kunde, i ett litet maskeradt gäckeri, som ibland tycktes smått förtreta, fastän på samma gång upplifva honom. Hans en gång för alla antagna sätt mot damer bestod i ett slags ridderligt galanteri, och när detta blef hånadt visste han icke rätt, hvilken hållning han borde iakttaga.

Men som sagdt, Siris sätt verkade icke frånstötande på honom. Det låg någonting friskt i hennes oppositionslusta, och den misstroagna, litet spefulla kritik, hvaraf han alltid fann sig öfvervakad i hennes sällskap, utgjorde en sporre för hans intelligens. Han satte mera värde på ett af hennes muntra skratt, då hon verkligen kände sig road, än på andras oafslätliga uppmärksamhet och leenden.

Då de gått en bra stund, sade han hastigt:

»Hvad skulle ni säga, om jag tog mig den djerfheten att ringa på en dag hemma hos er?»

»Åh,» sade Siri öfverraskad, »mycket välkommen...! Gustaf är nästan alltid hemma om eftermiddagarna.»

Det sköt en snabb blick ur hans små bruna ögon, och mustascherna höjde sig under ett leende.

»Ni är väl också hemma då?»

»Ja visst, hvar skulle jag annars vara?»

Han littade ner i snön, men började snart redogöra för orsaken till sitt förestående besök. Det rörde byggnadsarbetena för mjödaktiebolaget. Det hade visserligen inkommit åtskilliga förslag, men inga som egentligen tilltalat honom, och han

tänkte därför rådgöra med arkitekt Edmark, så vida arkitektens fru icke hade något deremot.

»Åhnej,» sade Siri leende. »Jag tillåter min man att taga emot er.» Hon hade visserligen aldrig tänkt sig att umgänget i deras hem kunde bli en följd af en affärsförbindelse med professorn, men . . . nåja . . . Hvad gjorde nu också det?

Han bugade sig i två små korta bugningar efter hvarann, som han ofta brukade för att uttrycka sin tacksamhet.

»Det skall bli ett stort nöje för mig att se ert hem,» sade han. »En kvinnas hem är enligt min uppfattning hennes 'andra jag'.»

Siri skrattade.

»Det der var just en utmärkt bra filosofi för de rika! Men hur går det med de stackars 'jagena', när de få bo tillsammans med en sex, sju andra i ett rum?»

»Ni får inte vända bort min mening,» sade Metterling höjande på hufvudet på sitt eleganta, undfallande sätt, som om han velat be om ursäkt för densamma. »Det är sjelfva anordningen af materialet man skall fästa sig vid, sjelfva tanken, sjelfva bouqueten, som ligger i placeringen af en småsak här, en småsak der, i de olika färger, som satts tillsammans, i den tillfälliga oordning, hvori den älskliga värdinnan lemnat ett hörn af rummet, der hon nyss varit sysselsatt, och som bevarat en fläkt af hennes personlighet. Just det är hvad som utgör hennes

'andra jag', och om jag inte misstar mig alltför mycket, har ni tillräckligt med poetisk urskilning för att upptäcka det, då ni kommer in till en af era väninnor, för att se hur det omsluter henne på alla sidor och ger bestämda uttryck åt den älsklighet, den karakter ni förut trott er skönja helt dunkelt.»

»Ni är värtalig som en fransman!»

De voro framme vid hennes port och hade redan stått der ett ögonblick. Han lyfte på hatten och tog hennes hand till afsked, höjde den hastigt och berörde handsken med sina läppar.

»Kanske. I alla händelser så mycket man, att jag förstår att uppfatta den qvinliga gratien och det fina behaget, hvar det finnes.»

Siri smålog ännu för sig sjelf åt denna fras, medan hon gick uppför trapporna. Så han hade sett på henne med sina små, tindrande ögon! Hon undrade, om det var på så sätt han brukade fånga hjertan, den gode Metterling.

Då hon berättade Edmark om professorsnors tillämnade besök, blef han vid dåligt lynne, drog fram med några mindre väl valda uttryck och förundrade sig öfver att hon icke kunnat underrätta Metterling om, att han hade öfverfullt med arbete förut, hvilket hon hört för endast ett par dagar sedan och följaktligen icke borde varit i stånd att ha glömt.

Han hade rätt. Det skulle hon nu visserligen kunnat göra. Men som hon hade sina egna tankar om den vidd, hvartill hennes mans affärer kunde

utsträckas, så aktade hon sig visligen att säga det. Hvarför skulle hon framhålla något, som stred emot hennes begrepp? Det var nästan för mycket begärt.

Det väntade besöket dröjde icke många dagar.

Siri höll en eftermiddag på att leka med Nils inne i sängkammaren, då hon hörde röster ute i salen, och Edmark tittade in med den knapphändiga anmärkningen, att det kommit främmande, och att hon skulle skynda sig ut. I största hast fick hon af sig förklädet och kom ut ännu röd och varm efter leken.

Professor Metterling och hennes man utbytte just de första artiga inledningsorden till sitt samtal, och Edmarks hållning var en smula reserverad. Efter en stund skildes de från henne och gingo in i arbetsrummet, medan hon ordnade glas och karafiner på en bricka och skickade jungfrun efter kolsyradt vatten.

De talade allt högre och lifligare derinne. Det lät som om hennes man blifvit mera intresserad. Nära timmen gick om, och då han slutligen öppnade dörren och bjöd professorn stiga ut för att hålla till godo med förfriskningarna, såg han upprymd och belåten ut.

»Nå,» sade Siri, som hällde upp punschen, medan Edmark var sysselsatt med en motspänstig vattenflaska, »ha vi nu någonting att dricka för?»

»Ja jag tror det,» svarade professorn och tog det hjudna glaset, som han höjde mot Edmarks, »ett godt samarbete!»

De klingade och Siri med dem. Hon kände sig glad och förtjust och äfven helt stolt, ty hur hon räknade ut det, hade hon fått den öfvertygelsen, att hon haft ett finger med i det der spelet. Om hon icke gjort sitt till . . . ja, hon visste verkligen icke riktigt hvad hon hade gjort, men i alla fall, om hon icke varit, hade det nog aldrig blifvit af, och hon njöt redan vid tanken på hur hon skulle komma att framhålla för Gustaf, att det ändå varit hon, som från första stund tänkt på den der saken, medan han . . .

Under det glasen druckos ur, blef det beslutadt att förbundet skulle beseglas med en gemensam liten festsupé, som skulle afätas på Grand hôtel, och Siri gick in att kläda sig. Då hon kom ut igen, stod professorn ensam i salen. Edmark hade gått in till sig för att hemta cigarrer.

Hon bad om ursäkt för deras oartighet att lemna honom ensam båda två, men han svarade att han icke vore att beklaga. Han hade haft en angenäm sysselsättning.

»Hvad då?»

Jo, han hade studerat.

»Åh,» utbrast hon skrattande, i det hon påminde sig deras förra samtal. »Ni har läst en skön själs bekännelse! — Jo det är vackert! Här har ni gått och sett på mina kringdragna mattor och fläckiga duk. Men det har Nils gjort ska ni veta. Och oredan i sykorgen är också hans bedrift! Det är inte bara mitt jag, som karakteriserar

det här rummet, skall jag tala om. Fy, jag tycker inte alls om er gamla, dumma psykologi!»

Och rodnande en smula för hon omkring, gaf den framdragna pallen en ordnande knuff, drog i den något snedvridna gardinen och stoppade hastigt undan en liten barnsko, som gud vet hur kommit att ligga på en stol vid sybordet. Hennes ordentlighet var just icke af det mest exemplariska slaget. Våningen städades en gång om dagen pryddig och fin, men hvad som sedan blef rubbadt var det icke så noga med. Om Metterling verkligen vore så god observatör, som han gaf sig ut för, skulle han nog kunnat se spår af både hennes, Edmarks och Nils personligheter i mer än ett hörn af rummet.

»Men det är ju förtjusande,» sade professorn och lät sin blick öfverfara alla dess detaljer, från den skulpterade skänken med sina prydnader, taklampan, som hängde långt ned öfver bordet, grupperna af bladväxter och till och med den bekväma soffan med sin omgifning af länstolar och andra stoppade möbler, hvilka fråntogo rummet dess karakter af sal. Det var också egentligen ingen stil på det hela, stelt och salslikt i det ena hörnet, mjukt och ombonadt i det andra. Men omvexlingen i färger och möblemang tog sig ganska pikant ut, ty den var åstadkommen med otvetydig smak.

»Förtjusande,» upprepade han, »ehuru som ni själf fullt af opposition!»

»Det vill säga, ni tycker det det ser ut som 'vilja och inte kunna'. Och det är nog det rätta,»

»Åh jag ber . . .»

»För öfrigt om jag skall dömas på det viset,» sade Siri skattande, »så skall jag be att Gustaf får vara med. Det är också hans hem.»

»Åhnej,» sade han, »han har inte här på långt när så mycket som ni, eller också tycker jag så, därför att mina ögon inte ser någonting annat än er i allting. Om denna stol har någonting att berätta, så är det om er. Om blommorna ha en historia, så är det er. Om . . .»

Edmark stod i dörren med sitt öppna cigarrfodral och en tändsticksask. Man tände sina cigarrer, och sedan Siri svept kappan omkring sig, begaf sig det lilla sällskapet till sitt aftonnöje.

Det blef en glad supé med skämt och glam. Men Siri inlade en viss tillbakadragenhet och värdighet i sitt sätt mot Metterling. Hon inbillade sig, att hon behöfde lära honom respekt.

Efter denna professors första visit följde åtskilliga andra, isynnerhet sedan Edmark börjat med det nya företaget. Det fans mycket som skulle betänkas, saker i den ursprungliga planen att ändra eller att tillägga.

Någon gång hände det, att han kom på förmiddagen, och som Edmark då oftast var ute, höll Siri honom sällskap den stund han väntade på möjligheten att träffa hennes man.

Under ett sådant förmiddagsbesök hade han stannat temligen länge och började tala om att gå, sedan han gissat på flera ställen, der det vore sannolikt att träffa Edmark.

Siri undrade om han kunnat fara till landet. Hon tyckte, att han dröjde ovanligt länge.

»Hvart? Till Sundbyberg?»

»Nej, till sina byggen på Nacka menar jag. På Sundbyberg vet jag inte hvad han skulle göra.»

»Har han inte byggen der också?»

»Nej. Hur kan ni tro det? Jag har aldrig ens hört talas om, att han någonsin varit der ute.»

»Jo nog brukar han fara dit ibland, det vet jag då,» sade Metterling. »Jag träffade i går en bekant, som sett honom der i förra veckan. Och han frågade mig just, om jag trodde att Edmark höll på med några byggen i trakten, ty han hade sett honom der förut också.»

Siri blef förvånad. Hur kom det sig, att hon icke hört talas om att han rest dit, då det skett så ofta, och ändå var ett temligen långt stycke väg. Han brukade annars ganska noggrannt tala om dagens små händelser.

Hon föresatte sig att fråga honom, när han kom hem.

Emellertid hade professorn gått, och middags-timman var öfver, innan han kom, så att hon hade andra frågor i hufvudet än den om Sundbyberg. Den glömdes bort för den dagen och för de följande. Men det var ju också så vanligt att Edmark var ute och flackade än hit och än dit, att hon heller icke fäste stor vikt vid den hemlighetsfulla utflykten, ehuru den verkligen en eller annan gång kom henne i minnet, då hon satt för sig sjelf. Han kunde ju till och med talat om den för henne, fastän hon glömt det.

En liten tid efteråt påmindes hon likväl om den genom ett bref, som kom till Edmark, medan han var ute. Det var ett helt litet kuvert, adressen skrifven med små lutande bokstäfver, sneda och slarfviga, men hvilka dock enligt Siris förmenande tydligt visade sig som fruntimmersstil och kanske just därför uppväckte hennes nyfikenhet.

Hon såg på det noga, vägde det i handen. Det var tjockt. Och så kom hon att observera poststämpeln. Der stod: Sundbyberg.

Strax sedan de ätit middag och Edmark ännu höll på att omsorgsfullt rulla ihop sin servet, steg hon upp från bordet, gick efter brevet, som han ännu icke sett, och räckte honom det.

Efter att flyktigt ha sett på utanskriften, stoppade han det i fickan, utan att bryta kuvertet eller göra någon anmärkning.

»Hvem var det ifrån,» frågade Siri.

»En gammal bekant, som du inte känner.»

»Du är inte mycket nyfiken?»

»Nej bevars, jag vet nästan förut hvad som står inuti. Jag gömmer det, tills jag kommer in på soffan.»

Han steg upp och sköt stolen under bordet. Siri visste, att det tjenade till ingenting att envisas med samma fråga för att få veta hvad hon ville. Åtminstone måste hon formulera den på annat vis, om försöken skulle fortsättas.

»Bor han långt härifrån din gode vän, eftersom jag hvarken sett eller hört talas om honom,» sade hon och började med likgiltig min flytta om krukorna i fönstret.

»Åhja, inte är det så nära. — Ja, adjö med dig så länge.»

Han gick mot dörren till sitt rum, ovanligt angelägen att komma fort ditin. Annars brukade han först stanna en god stund derute, litet maklig som han var och trög innan han kom sig för med

något, antingen hvila eller arbete. Denna skyndsamhet föreföll henne misstänkt, och ovillig att släppa honom så lätt höll hon upp med sin samsättning och ropade på honom.

»Hör du Gustaf — är det ändå inte temligen nära till Sundbyberg?»

Antingen han nu blef öfverraskad eller ej, så tyckte Siri att han såg så ut, då han vände sig om.

»Hvarför frågar du det?»

»Han bor ju der.»

»Hur vet du det då?»

»Derför att det står på poststämpeln. Kan du inte begripa så mycket?»

Han såg verkligen litet slagen ut, men sedan fixerade han henne skarpt.

»Hvad är det du skrattar åt?»

»Åt dina hemligheter, din mystiska goda vän, som inte bor så nära, fastän man kan komma till honom på en halftimme och som skrifer så tråkiga bref, att du begagnar dem som sofpiller, men som ändå är tillräckligt intressant för att du då och då skall fara och helsa på honom.»

»Hvad pratar du för något! Hvem har sagt dig det,» utbrast han i en tvär, retlig ton.

»Var det inte du själf?»

»Jag . . .!»

»Ja, för öfrigt» fortsatte hon och slog ned ögonen, litet generad öfver sin ovanliga fintlighet, »för öfrigt hörde jag det från en annan härom dagen. Det var en bekants bekant, som hade sett dig derute. Jag vet verkligen inte hvad han hette.»

Ett ögonblick stod han tyst och såg ut, som om han velat fråga något mer. Men derefter bröt han ut i häftiga ord och började bittert beklaga sig öfver att folk aldrig kunde låta hvarann vara i fred, att det sannerligen såge ut som om hvart enda steg man tog skulle bevakas och kommenteras.

»Men det är ju ingen, som har kommenterat det på något vis,» sade Siri. »Man undrade bara, om du höll på med byggen derute.»

»Nej, jag höll inte på med några byggen, om du vill veta. Jag resonnerade litet med en gammal bekant till min far, som har uppsigt öfver ett brädupplag derute, och som heter Sundström. Är du nöjd nu, eller vill du veta mera, så fråga bara, fråga, så får man slut på det en gång!»

Siri kände sig qväst och nedtystad, icke af hans häftighet, men derigenom att han tycktes ha genomskådat henne, läst hennes misstankar och nu kastade åt henne icke blott den enkla förklaringen till resan utan också namnet på vännen, hans sysselsättning, alltihop för att bli qvitt hennes förolämpande, småaktiga misstroende och visa henne, hur pjollrigt och föraktligt det var.

Hon sade något om, att hon visst icke hade varit angelägen att få veta det, att det alls icke intresserade henne. Och han gick sin väg.

Men en stund efteråt, då den första känslan af att ha blifvit tillqväst gått bort, började hon öfvertänka deras samtal och tyckte, att det ändå föreföll besynnerligt i vissa fall. Hvarför hade han

icke genast kunnat säga hvem brevet var ifrån? Om det var ett affärsbref, hvarför var han icke mera angelägen att läsa det? Hvarför hade han så tvärt misstänkt, att man gjort uttydningar öfver den oskyldiga resan?

Hon kom ovilkorligen att tänka på »Elnas gamla, dumma historia». Skulle den kunna ha något sammanhang med detta? Det var längesedan hon tänkt på den, men glömd var den icke. I sällskap med andra misstankar dök den också upp i all sin omöjlighet. Han hade visserligen en gång fått henne att jaga bort den som hon tänkte för alltid, men det var den tiden, då hon ännu trodde honom, om icke i allt, så i det allra mesta, om icke blindt, så utan att nagelfara alla hans yttranden. Men nu sade henne erfarenheten, att han då och då utan betänkande kunde begagna sig af en eller annan liten nödlögn, och att hans försäkringar icke voro absolut bergfasta. Hvarför skulle han icke likaväl nu kunna använda en liten af behofvet påkallad osanning eller kanske bara föra henne bakom ljuset med ett talesätt?

Hon kände sig icke säker. En nervös oro plågade henne. Hon försökte slå ifrån sig alla dessa tankar genom att kalla dem inbillningsfoster, som icke hade någon grund. Mindes hon icke hur många gånger förut hon oroat sig för saker, som icke varit annat än nonsens. Men oupphörligt kom hon åter inom dessa grubbleriers trollkrets, under den qvällen, nästa dag och äfven de följande.

De inverkade på hennes lynne, på hjertligheten mot mannen. Med dem i sinnet kunde hon icke lägga armarna om hans hals, och hennes läppar blefvo kyliga under hans kyssar.

Slutligen frågade hon sig: hvarför skulle hon icke sjelf försöka förvissa sig om sanningen af hans ord. Det vore väl icke så omöjligt. Hon kunde ju fara dit bort och höra sig för under någon förevändning.

I nästa minut ansåg hon denna tanke som låg, outförbar och förflugen. Men den insnärjde sig hos henne ändå. Funderingarna öfver Edmarks uppförande ville icke lemna henne. Hon jämförde hans sätt mot henne nu och då de nyss blifvit gifta. Det var nog en stor skilnad. Hon tyckte sig märka, att han ibland behandlade henne med en slags trötthet. Oron och misstron antogo nästan formen af en fix idé, och hon sade sig till sist att visshet i alla händelser var bättre än ovisshet, och att hon måste göra något, om icke för annat så för att få frid och lugn för sig sjelf.

Då Edmark en morgon sade åt henne, att han skulle fara till landet och icke komma hem förrän sent på qvällen, fingo hennes grubblerier ny fart.

Hvem vet, hvart han for, fastän han sade till Nacka!

Hon skämdes för sina misstankar, så lösa, så utan grund, så förolämpande mot honom, som hon älskade. Men att dämpa dem var omöjligt. Hon

kunde icke vara stilla, kastade ett arbete och tog ett annat.

En timma sedan han gått, var hon på väg till centralstationen och hann lagom för att följa med ett afgående tåg till Sundbyberg. Hon kunde knappast tänka på mer än en sak: skulle hon träffa honom der? Och om hon gjorde det, hur skulle det se'n bli?

Efter en kort färd var hon framme. Den jämförelsevis stora stationen såg ödslig ut, der den låg i utkanten af den lilla staden. Det var icke många människor, som stego af eller på vagnarna vid denna tid på dagen.

Hon gick ned, utan att veta hvart hon skulle styra sina steg.

Vårslasket hade börjat. Vägarna lågo uppblötta och dyga af regnet och den smältande snön, med endast smala kanter af gångbar mark på ömse sidor.

Sedan hon stått der en stund med upplyft klädning, rädd för att våga sig ut och undrande hvilken af de breda gatorna eller landsvägarne hon skulle taga, såg hon sig tillbaka.

Stationsinspektoren gick fram och åter på perongen med sin lilla flagga i handen och språkade med en person, som tycktes vara en tarfligare landtbrukare. Om hon skulle vända sig till dem, innan hon gick upp i staden?

Hon gick fram till inspektoren, som artigt stannade, då han såg henne komma emot dem. Men på hennes fråga om han händelsevis kände arki-

tekt Edmark, fick hon nej till svar. Då hon derpå frågade efter herr Sundström, anställd vid något brädupplag, var han deremot genast färdig att lemna upplysningar.

Det hade hon icke väntat sig. På en gång kom det öfver henne en böjelse att tro på Edmarks utsago. Om han nu finge veta, att hon varit här för att spionera på honom, hvad skulle han då säga?

Medan hon mottog en mängd utförliga beskrifningar om hur hon skulle gå för att komma till bokhållare Sundströms bostad, stod hon och funderade på hur hon skulle komma ifrån alltsammans och hem igen.

»Om fruntimret vill följa med mig, så ska' jag visa henne,» sade landtbrukaren, som tycktes uppfatta hennes tystnad som oförmåga att begripa, »för jag har ändå en uträttning ditåt.»

Nu skämdes hon att säga att hon ändrat sig och icke ville gå dit. Det lät så besynnerligt. Någon undanflykt kunde hon heller icke hitta på.

Med ett raskt beslut tackade hon och sade ja. Hon hade erinrat sig det osammanhängande, som i alla fall fans kvar i den historia, som föranledt hennes hitresa, och efter hon en gång var här, skulle hon ha allting klart för sig. Hade hon haft orätt i sina misstankar, skulle hon bekänna alltsammans för sin man, så fort hon kom hem, ödmjuka sig, tigga om förlåtelse. Och så samlade hon åter kjolvecken i handen och gick försigtigt framåt på den quartersbreda, torra kanten af vägen, medan hennes följeslagare oförtrutet stöflade ner

i de djupa hjulspåren för att kunna hålla sig vid hennes sida.

Då de gått ett par gator och vikit af lika många hörn, lemnade han henne utanför ett stort gulmåladt tvåvåningshus, med underrättelsen att bokhållaren bodde på nedra botten.

Hon steg in i den rymliga förstugan, der två så kallade trasmattor lågo i kors till de båda rumsdörrarna. Obeslutsam stod hon der och dröjde. Hvad skulle hon säga denna främmande menniska? Tänk om nu hennes man just sutte derinne! Hon blef het om ansigtet. Men han hade ju sagt sig fara till Nacka. Hon tog mod till sig och knackade på.

En jungfru öppnade.

Jo. Bokhållaren var hemma. Siri fördes in och ombads sitta ner i ett gladt, ljusst rum med likadana mattor på golvet som i förstugan och möblerna skyddade af öfverdrag. Strax derpå syntes en liten fetlagd gubbe med rundt ansigte, prydt med tjockt grått hår och skägg.

Han frågade hvarmed han kunde stå till tjänst.

Siri reste sig upp och sade sitt namn. Men det tycktes icke göra något intryck.

»Min man är arkitekt Edmark, som kanske är er bekant,» tillade hon, »... såvida jag inte skulle misstaga mig...»

»Ja, ja visst,» sade gubben helt fryntligt. »Jag såg honom mycket som barn, varit god vän med hans far.»

Siri kände sig förvirrad. Något tafatt och oredigt började hon be om ursäkt för att hon be-

svärade. Hon hade kommit för att söka sin man, ville tala vid honom om en viktig sak, men visste icke rätt hvart han farit, men trodde det var hit, emedan hon visste att han fått ett bref härifrån, som hon förmodade var från herr Sundström.

Han skakade på hufvudet, medan han forskande mätte henne ifrån hufvud till fot med sina små skarpa, grå ögon.

»Från mig! Nej, vi ha aldrig haft någon korrespondens oss emellan.»

»Inte! Skulle det vara ett misstag då! Har han heller inte varit här och besökt er?»

»Nej visst inte. Men jag träffade honom nere vid stationen för litet se'n, och vi språkades vid en stund. Han var till och med inne och såg på brädgården. Men se'n har jag inte hört af honom.»

»Han kom således inte hit för er skull?» frågade Siri med något sträf röst. Hon hade svårt att få fram orden.

»Nej, det kunde jag då inte ta mig äran af. Han gick uppåt skogen se'n och sa', att han skulle bort och se på något, om det var tomt att bygga på eller hvad det var.»

Hon försökte samla sina tankar. Men gubben Sundström, hvilkens nyfikenhet och deltagande blifvit väckta genom den egendomliga anledningen till hennes besök och det stela uttrycket i hennes ansigte, gjorde henne allehanda motfrågor. Det var nog en ledsam nyhet hon hade att meddela sin man, det var han karl till att svära på. Hon svä-

rade enstafvigt och mekaniskt, utan att riktigt tänka på hvad hon sade.

»Hvilken skog?» frågade hon slutligen, som om hon hastigt ryckt upp sig igen. »Hvart var det han gick?»

Pekande ut genom fönstret visade han henne skogsranden längst till venster. Derborta, den vägen, som ledde förbi den rödmålade lilla stugan, hade han tagit af. Men om han också vore här, var det väl icke mycket troligt, att hon skulle kunna träffa honom ute i skog och mark, der så många stigar korsade sig. Då vore det säkrare att vänta nere vid stationen, för dit skulle han väl i alla fall alltid. Ångbåtarna hade ännu icke börjat, så någon annan väg kunde han icke taga. Ville hon emellertid ändå gå dit uppåt, så erbjöd han sig att följa med.

Men då tackade hon afböjande. Hon skulle gå till stationen. Och likaledes afslående hans vänliga öfvertalningsförsök att få henne att sitta ned en stund och hvila, tog hon afsked och gick.

Först vände hon tillbaka, men vid nästa gathörn vek hon af och gick på måfå i riktningen mot skogen. Det var icke så långt dit. Hon kom förbi den lilla stugan och fortsatte en bit inåt bland furorna, der snön delvis ännu låg qvar. Men snart grenade sig vägen. Hon stannade.

Då det blef fråga om ett val, återkom hennes fulla reflexionsförmåga. Förut hade hon endast gått och gått, drifven af ett begär att få tag i honom och ställa honom till ansvar för något, hon

visste icke rätt hvad, men något som kränkte henne djupt, det förstod hon, det kände hon.

Skulle hon gå vidare in i skogen och hvar? Nej, det var nog bäst att som hon blifvit rädd gå tillbaka till stationen.

Hon såg på sitt ur. Innan hon begifvit sig upp i staden, hade hon underrättat sig om när nästa tåg skulle gå tillbaka till Stockholm, och hon märkte nu att tiden snart var inne. Med ens blef hon ängslig för, att han kunnat taga en annan väg och redan farit, innan hon kom ner.

Så fort hon kunde komma fram i den slipp-riga leran, begaf hon sig neråt och var på per-rongen, innan tåget ännu var i ordning. Ingen af de få passagerarne undsluppo henne. De stego in i vagnarne, ånghvisslan ljud och hon stod ensam kvar!

Trött, frusen och då och då kännande en gnagande hunger, gick hon sedan under flera långa timmar af och an på bräderna utanför stationshuset. Ibland satt hon också en stund i väntsalen. Tågen kommo och gingo, menniskor togos emot och följdes ner, men den hon spanade efter syntes ej till. Hon började föreställa sig, att han verkligen icke varit här i dag, kanske talat sanning. Det var ju mycket möjligt. Men i sin upphetsade sinnesstämning hade hon ej mera än ett begär, att träffa honom så snart som möjligt och helst här, ty det skulle nästan vara som på bar gerning. Och därför stannade hon.

Den tilltagande tröttheten och kölden öfverväldigade henne likväl så småningom. De förbigåendes blickar och undrande miner för hvilka hon hittills varit okänslig, började göra henne nervös. Vreden förbyttes till sorg och modlöshet. Der hon gick oupphörligt fram och tillbaka på de fuktiga tiljorna i den skymmande qvällen med den svidande, qväljande oron inom sig och omkring sig de främmande ansiktena, fruktande ensamheten och ännu mer ett tilltal, blef hon ångestfull som ett öfvergifvet barn. Hon ville hem och gråta vid Nils lilla vagn.

När nästa tåg gick, kunde hon icke uthärda längre, utan steg upp och följde med.

Det var redan halfmörkt, då hon kom hem. Nils sof. Emma satt i köket med en stickstrumpa. Hon blef glad, då hon fick se sin fru, hade varit riktigt orolig, för frun hade ingenting sagt, när hon gick, om att vara borta till middagen, och maten hade stått i spiseln till klockan fem. Nu hade väl frun ätit förstås.

Siri svarade nej, men försäkrade också att det var detsamma, att hon ingenting ville ha och gick in.

Hon stod länge i barnkammaren hos Nils. Hon skulle velat taga upp honom ur bädden och krama honom intill sig, kyssa honom, känna hans varma, mjuka lilla kropp emot sig. Han var ju hennes allt. Kärleken till honom var det enda sanna i hennes lif, det enda som aldrig skulle vackla, aldrig svikas. Denna lilla vareelse, som hvilade så lugnt på sina kuddar, som aldrig hade en aning

om hvad som rörde sig inom henne, som knappt kunde höja sin knubbiga lilla hand till en smekning för att gengälda all hennes kärlek, han var nu hennes enda glädje, hennes enda tröst . . .

Trodde hon verkligen allt detta, som hon sade till sig sjelf, der hon stod lutad öfver vagnen, och som dref upp hennes känslor till en sådan höjd, att hon brast ut i konvulsivisk gråt och var nära att ryeka upp sitt barn ur dess sömn för att hålla det intill sig som det enda hon hade kvar i världen?

Knappast. Det var ett om, en inbillad möjlighet, som hon ställt upp som verklighet, och i sin böjelse att alltid vilja föreställa sig det värsta som afgjort, ville hon tvinga sig att tro på sin egen fantasiskapelse.

Hvad visste hon, som så kunde göra slut på hennes lycka? Ingenting. Hvad trodde hon egentligen? Heller ingenting. Men hon ville tro det värsta för att åtminstone ej bedraga sig sjelf, för att verkligheten åtminstone ej skulle vara sämre än hon trodde. Hon ville ha säkerhet i olycka som i lycka.

Då en tår föll ned på Nils' lilla hand, och han oroligt vände på sig, reste hon sig ändtligen upp rädd att väcka honom och tog en stol. Der satt hon stilla med en domnande känsla i sina stela lemmar. Det var ändå godt att få hvila och känna värmen omkring sig.

Dörren gick upp, och Emma kom in med lampa och en bricka fullsatt med assietter och mat.

Hon hade i hast värmt upp en del af middagen och ville icke höra talas om att frun skulle sitta och svälta sig. Åtminstone måste hon försöka att äta en bit.

Siri lydde. Först för att göra den vänliga flickan till viljes, sedan därför att det verkligen smakade henne.

Då hon åter blef ensam, började hon på allvar eftersinna hvad hon skulle säga sin man.

Hon skulle tala om för honom hvad hon gjort, att hon nu visste att han dolde något för henne, som han icke vågade tala om, att han ljög, förde henne bakom ljuset, och att hon trodde hvad som helst om honom, Elnas historia, allt, så vida han icke kunde ge en tillfredsställande förklaring.

Men hvad skulle han svara?

Naturligtvis med en ny lögn, som hon lika litet skulle tro på som på de förra. Eller också skulle han bli ursinnig öfver hennes spioneri, icke svara någonting alls, gå ifrån henne, kanske resa bort. Ja, det var klart. Något sådant skulle det bli.

Det kom på henne en brinnande lust att taga Nils med sig och sjelf bege sig bort. Om han då saknade henne och kunde förklara sig, skulle han söka upp henne, och allt bli godt igen. Men hvart skulle hon taga vägen? Hon hade inga medel att resa för, hon. Dessutom skulle det bli skandal, skam, och hvem skulle för öfrigt vilja taga emot henne? Nej, det var en vansinnig idé. Men det var, som om den skrämte henne.

Hon blef plötsligt rädd för att han skulle komma, och det kunde han göra när som helst. Hon ville icke se och tala med honom. Icke i qväll fick det bli, icke i qväll! Hon skulle icke kunna bära något mera slag i qväll!

Något mera slag! — Och helt nyss hade hon sagt sig, att hon redan var så olycklig hon kunde bli. — Icke i qväll! Och ändå hade hon väntat i hunger och köld och trötthet nästan en hel dag för att fortast möjligt få träffa honom.

Hvad var det som vållade en sådan förändring? Jo, hon hade fått tid på sig. Eftertanken hade vaknat. Hon hade kastat en blick bortom det åtrådade afslöjandets stund, då han skulle stå som en dömd bedragare framför henne. Ett *sedan* för henne sjelf hade ställt upp sig, ett mörkt, oklart, tröstlöst »sedan». Nej, hon ville icke tänka, men hon ville heller icke handla — icke genast.

Hon gick in och klädde af sig orolig för hvarje buller, som hördes. Men hon hann att komma till sängs, utan att någon stört henne. Timmarna gingo. Hon tyckte, att hon icke sofvit en blund, men spratt likväl till vid att något rörde sig i rummet. Dörrens öppnande hade hon icke hört, men var tydligt medveten om, att en person sakta gick öfver golvet fram emot henne. En tänd men väl öfvertäckt lampa stod på bordet i det bortersta hörnet, och nu kände hon en andedrägt öfver sig, såg genom ögonfransen sin mans ansigte. Han böjde sig ned som för att kyssa henne eller se om hon riktigt sof.

Då vände hon sig häftigt ifrån honom och gömde sig i kuddarna. Hon hade velat slå honom med knytnäven.

»Är du vaken,» frågade han helt sakta.

Hon svarade icke.

Ännu en gång frågade han om hon var vaken, men då han icke heller nu fick svar, stoppade han varsamt det upprifna täcket omkring henne, gick bort lika tyst som han kommit, klädde ljudlöst af sig och släckte lampan, der den stod.

Snart var allt stilla i rummet, men hon kunde icke somna. Hon tänkte på detta »sedan», som kom efter det der »om det vore sant».

Då skulle hon förlora honom, aldrig få se honom mer, undvara hans sällskap, hans ömhet, hans kärlek!

Nåja — hon qväfde de frambrytande snyftningarna — den var ju redan borta, och hennes, den skulle nog snart gå öfver till en annan känsla.

Hon ville icke tänka på detta.

Men om hon kunde lefva sedan, hur skulle hon då lefva? Nils måste hon ha med sig.

Hon såg sig sjelf gående omkring på landsvägarna tiggande sitt bröd.

Ja, så måste det bli, ty att taga några pengar från honom efteråt för sig eller Nils, det skulle hon icke kunna lida. Och att be John om hjälp, det kunde hon icke. Han var förlofvad och behöfde allt hvad han sjelf kunde skaffa sig för att sätta bo. Sin far kunde hon icke vända sig till. Han skulle visa henne tillbaka till hennes man.

Nej, hellre dö! — Och till Elna? Nej, ännu mindre det. Hellre dö! Och sjelf kunde hon ingenting göra för att förtjena sitt och sitt barns uppehälle. Telegrafist hade hon varit, och det var det enda hon visste sig åter kunna bli, men det fick hon icke, ty staten ville icke veta af några gifta qvinnor med fritt, eget arbete. Nej, antingen skulle hon tigga, lefva på andras nåd, sin mans bekostnad — eller också dö.

Ja. Hon ville dö. Hon hade ju heller ingenting att lefva för. Om det endast ginge lätt och fort!

Hon bad till gud, det stora, okända väsendet, som hon så gerna ville tro på, bad att hon skulle få dö, nu genast, men hastigt, utan plågor. Det vore det bästa, det lyckligaste, som kunde hända henne.

Men under det hela hennes kropp darrade af undertryckt gråt vid denna bön, kom den hugsvalande tanken: det har ju ännu ingenting skett.

Hon öppnade ögonen och såg i den gryende dagern det välbekanta, behagliga rummet med alla dess många föremål, som blifvit henne kära och nu syntes henne dubbelt dyrbara mot förut. Detta hem var ju ännu hennes.

Sedan vågade hon en blick till sängen bredvid. Hade hon icke längre rättighet att smeka det mörka hufvudet på kudden, stryka bort håret och kyssa den breda, ådriga pannan? — Jo jo, det hade hon. Ännu hade ingenting skett, ingenting var sagt.

Och hvad skulle också sägas?

Han hade en hemlighet för henne. Näja, hvarför skulle han icke få ha det? Kanske var det något han ville öfverraska henne med, något han ville ha i fred så länge, och som hon skulle få veta sedan.

Denna idé blef omstörtande. Anledningarna till hennes misstankar krympte ihop. Det hela sjönk ned till en obetydlighet. Det föreföll henne rent af dumt att hon kunnat vara så förtviflad. Hur hade hon kunnat tro sådana förskräckliga saker om Gustaf, hennes lugna, hederliga, sansade Gustaf! När hon rätt begrundade hans karakter, var det ju omöjligt att han kunde begå en sådan falskhet mot henne. Det måste finnas en annan förklaring, en helt oskyldig och naturlig på denna historia, och om hon väntade skulle hon väl få den en gång förr eller senare.

Ja, hon skulle vänta. Det var det bästa i alla händelser, ty nu hade hon ju heller inga egentliga bevis mot honom, om hon ville komma fram med anklagelser.

Så småningom blef hon lugnare, och trött som hon var till både själ och kropp föll hon i sömn, men icke förr än vårmorgonens klara dager trängt igenom rullgardinen, så att rummet stod helt ljusst.

Edmark var redan uppe och klädd, då hon vaknade.

När hon sedan kom ut till kaffebordet, och han steg upp och gick emot henne med en skämtsam anmärkning om sjusofveri, kände hon likväl att det icke var så stor styrka som hon trott i

nattens senaste betraktelser. Hon hade svårt att svara honom i samma ton och var oakadt sina bemödanden så pass stel, att han frågade hur hon mätte, om hon vore ledsen, eller om något händt i går o. s. v.

Efter några undvikande svar började Siri fråga honom om hur han tillbragt sin gårdag. Redogörelsen lät icke vänta på sig. Han omtalade oförbehållsamt en mängd små detaljer, så att hon fick klart för sig att någon fortsatt väntan vid Sundbyberg åtminstone i går varit onödig. Emellertid var det en lättnad, då han tog afsked och gick ut.

De följande dagarna försökte hon vara sig lik. Ibland var hon till och med smeksam, bara för att han icke skulle pina henne med frågor och undran. Men så fick hon för sig, att hon hycklade och höll upp helt tvärt.

Resonnera hur hon ville läg i alla fall den der hemligheten emellan dem och kylde, så att hvarje hjertlighet, hvarje varm känsla, som ville stiga upp hos henne, frös bort.

Hon började gå ut mera än förr, bara för att slippa sitta inne och tänka. Om hon hjälpte till litet, skulle grubblet kanske nötas bort. De flesta andra män hade ju hemligheter för sina hustrur, och hvarför skulle hennes man vara något undantag? Hon fick väl finna sig. Finna sig! Men det var just det ordet, som gjorde henne upprorisk.

Nå, ville han ha sitt för sig, så skulle också hon gå sin egen väg och börja lefva sitt eget lif.

Antingen han kunde vara med eller ej, gick hon på alla nöjen, som bjödos henne, skaffade sig böcker, som hon studerade för sig sjelf, utan att sätta i fråga att de skulle läsas högt, gjorde närmanden till forna vänner, som hon försummat sedan sitt giftermål, och bad honom aldrig mer vara hemma för hennes skull.

En dag behöfde hon ett ark postpapper, och sedan hon förgäfvos genomletat sina gömmor, gick hon in i sin mans rum för att se, om han hade något framme.

I portföljen på bordet fans emellertid intet. Under läskapperet heller intet. Hon var i begrepp att gå med oförrättadt ärende, då hon märkte att han, så ordentlig han annars var, hade begått en slarfvighet. Nycklarna till skrifbordet sutto qvarglömda i öfversta lådan.

För att icke inleda Emma i frestelse, ifall hon skulle komma in, tog hon ur dem, men satte strax i dem igen. När de nu en gång kommit henne i händerna, kunde hon ju se efter om det icke fans något postpapper i bordet. Hon drog ut den öfversta lådan, och efter något letande öppnade hon en portfölj, som låg längst in.

Der fans endast qvitterade räkningar tillsammans med en massa gamla bref.

Men plötsligt framskyntade en bit blått sidenband under bläddringen. Förut hade hon icke haft en tanke på något annat än sitt papper.

Andras gömmor voro henne alltid heliga, och någon undersökning af skriffbordet hade aldrig fallit henne in för annat ändamål än det nuvarande oskyldiga, och om hon icke behöft det sökta så väl. Men det blå bandet stack i ögonen. Hon kunde icke låta bli att rycka i den framträttande stumpen för att se om det var löst.

En liten packe bref följde med. Bandet var viradt om tre små kuvert för att sammanhålla dem, och ändarne voro knutna i en stor, sirlig knut.

En blick på stilen, och hon hade känt igen den på Sundbybergsbrevet. Och poststämpeln. Också densamma. Hon vek undan det öfversta och betraktade de undre brefven. Samma stil, samma stämpel!

En hel brevexling under ljusblå band!

Ljusblå sidenband omsorgsfullt virade kring brefven från en gammal bekant till ens far, och så tråkiga att man gömmer dem, tills man skall sofva middag!

Ljusblå sidenband! — Och hennes fästmöbref, dem hade han visat henne. De lågo i en ask, ordnade efter datum, men lösa, utan något som helst sammanhållande litet band!

Här stod hon med hemligheten i sin hand, den hemlighet, som tagit bort hennes lugn och ro. Nu hade hon bevis. Nu skulle det bli slut på hyckleriet. Nu . . .

»Frun,» skrek en röst i dörren,

Det var Emma. Frun skulle vara snäll och komma ut. Det var någon som ville tala med frun.

»Ja, jag kommer.»

Emma lemnade dörren öppen. Det hördes röster utifrån.

Hon skjutsade in breffen, läste lådan och gick ut. Det var två vänner till henne, som kommo för att fråga om hon ville gå med dem på teatern på aftonen. De stannade endast några minuter, ty de skulle skynda sig ned att köpa biljetterna.

Sedan hon följt dem ut, gick hon åter in i Edmarks rum och tog fram breffen för andra gången.

Medan hon talat med sitt främmande, hade hon intagits af en stigande ångest. Det var med nöd hon kunde fatta och svara på hvad de sade. Emellanåt hade hon undrat hvad de skulle säga i morgon eller i öfvermorgon, då de skulle få veta allt. Det skulle nog bli något välkommet att springa med. En liten läcker och pikant skandal! — Anbudet hade hon naturligtvis nekat till. Det kunde ju ingen veta hvar hon skulle vara i qväll.

Och nu skulle hon lösa det blå bandet. Och se'n? — Se'n skulle allting ligga krossadt omkring henne.

Papperet brände hennes fingrar. Hon tyckte att hon förlorat väldet öfver sina lemmar, att hon icke kunde röra en led.

Sedan — ja, sedan måste hon dö. Hur skulle hon väl kunna lefva, öfverlefva sig sjelf! Och

ingen skulle sakna henne utom Nils. Han skulle sträcka ut sina små armar, ropa »mamma» . . . gråta efter henne . . .

Nej nej, hon kunde icke gå ifrån honom. Hon ville lefva för hans skull! Hon ville lefva!

Ännu stod hon och stirrade på brefbundten. Så gled den ur hennes händer, föll på golvet, och hon sjelf kastade sig på en stol.

Hon kunde icke, hon ville icke röra den. Och ändå måste hon.

Åh, att det var hon sjelf som skulle göra det! Att vara dömd med egna händer bryta sönder sin lycka, sin verld, sitt lif . . .

Men det kunde ju också hända, att de voro alldeles oskyldiga, dessa bref, att de i stället gäfvoro henne igen hennes till hälften förlorade lugn och ro.

Hon böjde sig ned och tog upp dem.

Detta var likväl så osannolikt. Ljusblå sidenband och en knut så omsorgsfull och sirlig!

Hon rörde vid den, lossade litet . . . Så höll hon upp.

Men det var ju ändå ett lömskt sätt att stjäla en annans hemlighet! Att gå i hans gömmor!

Det kom som en feber öfver henne.

Nej, så ville hon icke smutsa sig. Klarhet skulle hon skaffa sig, men icke på det sättet, icke så . . .

Hastigt sprang hon upp. Med brådiskande nervösa händer stoppade hon in brefbundten i portföljen, lade denna på sin plats, läste och tog ur nycklarna.

Hon hade varit ärlig, rättskaffens, men ändå kände hon ingen tillfredsställelse. Då hon åter satt vid sitt arbete, flögo hennes blickar oupphörligt till moderns porträtt, som hängde öfver soffan. På senaste tiden hade hon lefvat mycket i hennes tankar. Nu stod hon för henne så tydligt som hon var den der dagen, då hon fick veta åt hvem fadern skänkt broschen med de svarta perlorna. Så tyst hon blifvit, då det var sagt, frågade ingenting, ville ingenting veta. — Och hvad Siri föraktat henne!

Men hon sjelf! Också hon ville ingenting veta. Hon ville ge allt hvad hon egde för att ingenting veta, eller rättare för vissheten att det icke fans någonting att veta.

Med hufvudet i händerna lutade hon sig ned mot bordet. Hon kallade sig icke längre ärlig och rättskaffens, utan feg, eländig, läg . . . Och nycklarna klämde hon hårdt i handen, såg på dem ibland, men rörde sig icke ur stället.

Efter ett par timmar kom Edmark hem, och hon gaf honom sitt fynd med en varning för lättrogenhet och en påminnelse om att man kan vara omgifven af nyfikna menniskor.

Han såg otålig ut och började genast tala om annat. Det var icke utan att han var förargad på sig sjelf för sitt slarf, helst han brukade skryta med sin ordentlighet, och han ville därför icke höra talas om det. Allt misstroende till henne var honom fullkomligt främmande. Han kände tillräckligt hennes samvetsgrannhet i dylika fall.

Och nu låg den lilla nyckelknippan väl förvarad i hans ficka. Tillfället var förbi.

Men nu skulle hon velat stjäla den. Nu funderade hon på att smyga sig till den medan han sof, kanske i natt då han lagt sig...

När natten kom, låg hon emellertid stilla i sin säng.

hvarst lyckte, att hans instän blifvit förändrad. och det sade han henne också när en gång. Nog var det till exempel bestämdhet. att hon under ett par timmars tid kunde läsa honom sitta rasar i en söffa, då hon visste att han så sällan var ledig om förmiddagarna och snart måste ut. Hon gick till honom oöppförligt från det en småbestyr till det andra, lekte och pressade det somellan med Nils, utan att ens så åt sofla.

Men när hon till på köpet på hans inbjudning att komma till svaret att hon måste gå ut i köket och se om tvätten som Emma höll på att räkna, då hvar hon utsinning slängde på sig sin ytterplagg och gick.

Vid middagen satt han trögen och tyst, utan ett ord annat än det alla nödvändigaste. Sin sats behöf inanting. Då de slutat gick han in till sig och slog bort igen dörrer. Sedan låg han och väntade och väntade. Men det gjorde ingen verkan.

Edmark tyckte, att hans hustru blifvit förändrad, och det sade han henne också mer än en gång.

Nog var det till exempel besynnerligt, att hon under ett par timmars tid kunde låta honom sitta ensam i en soffa, då hon visste att han så sällan var ledig om förmiddagarna och snart måste ut. Hon gick förbi honom oupphörligt från det ena småbestyret till det andra, lekte och pysslade dessemellan med Nils, utan att ens se åt soffan.

Men när hon till på köpet på hans inbjudning att komma dit svarade att hon måste gå ut i köket och se om tvätten, som Emma höll på att räkna, då blef han ursinnig, slängde på sig sina ytterplagg och gick.

Vid middagen satt han trumpen och tvär, utan ett ord annat än det allra nödvändigaste. Siri sade heller ingenting. Då de slutat, gick han in till sig och slog hårdt igen dörren. Sedan låg han och väntade och väntade. Men det gjorde ingen verkan.

Hon kom icke. Och annars som hon brukade vara så angelägen att utplåna hvarje litet moln.

Utan att dricka kaffe, gick han sin väg och kom icke hem förr än tio på qvällen. Frun var borta. Hon hade strax efter herrn gått till grosshandlar Söderlinds och telefonerade för en stund sedan, att hon hade sällskap hem, så att ingen behöfde hemta henne, berättade Emma.

Dagen derpå talade de högst obetydligt med hvarann. Strax efter middagen, då Edmark borstade sin hatt, sade han till att man icke behöfde vänta med någon qvällsvard.

»Ja, då går jag väl till Elna,» sade Siri.

»Kors att du inte redan gått!»

»Hur så?»

»För att slippa ifrån mig så fort som möjligt.»

Den samlade grämelsen kunde icke längre återhållas. Så kom det, frågor och svar, anklagelser och motbeskyllningar. Siri visste sig icke ha någonting alls på sitt samvete. Han visste, att det borde vara tungt belastadt.

Till sist vände han sig häftigt om och stälde sig framför henne.

»Säg mig uppriktigt,» sade han, »hvad vill det här säga? Hvad menar du med ditt besynnerliga uppförande? Är det komedi, är du sjuk eller håller du inte längre af mig?»

»Du skall inte komma fram med fraser,» svarade Siri kallt.

»Fraser! För dig kanske, men inte för mig. Men det skall ju alltid så vara. Känsloerna

slappas naturligtvis så småningom. Antingen tröttnar den ena eller den andra.»

»Ja, det kan du ha rätt i. Det är nog så.»

Resande sig upp tog hon sitt arbete och gick in i ett annat rum med en min, som kunde uttrycka antingen att hon var utledsen vid käx eller fullkomlig likgiltig för hans förebräelser. Hvilket det nu var, stegrade det ytterligare hans förargelse och sårade hans stolthet. Ännu en gång gick han bort i vredesmod.

Emellertid hände det också, att hon var hjertlig emot honom. Ibland kunde hon sitta och se på honom, kämpa med sin längtan efter en smekning, röras af en blick ifrån honom. Och kastande bort allt grubbel, skrikande sitt minne döft med att det icke kunde, icke fick vara något emellan dem, föll hon plötsligt om hans hals.

De voro lyckliga en stund som förut, men sedan togo oron och slitningarna igen sitt välde.

En dag kom Edmark hem med ett paket. Hon tog emot det något ovilligt och gjorde sig icke brådtom med att veckla upp papperet. Då det slutligen låg öppet, visade sig en präktig, mörkröd sniljesjal, just en sådan hon länge önskat sig.

Hon klarnade upp i ett ögonblick.

»Kom du verkligen ihåg det — färgen och allt...» sade hon.

Det var icke långt borta att ögonen voro fuktiga. Hennes tacksamhet var varm och innerlig. De blefvo uppsluppet glada båda två. Edmark var

förtjust öfver sitt lyckade påhitt, och hon bar sin sjal hela dagen. Biljetter köptes till teatern, och icke ens der lade hon af sin omtyckta present, ehuru värmen var ganska tryckande.

Men nästa morgon var den inlagd, och då Edmark sedermera frågade henne hvarför hon icke längre begagnade den, hittade hon alltid på olika svar. Än passade den icke till klädningen för tillfället, än var det för varmt, än för kallt.

En annan gång var det hon som fick en idé. Man hade talat om bostäder och flyttning. Hon såg tankspridd ut.

»Gustaf,» sade hon, »vet du hvad jag tänkt. Kunde vi inte hyra en större våning i höst och ha inackorderingar?»

Edmark trodde knappt han hört rätt.

»Hvad är det för ett infall?» utbrast han.

»Jag vill göra någon nytta, jag med.»

»Men det gör du ju. Du sköter ju huset.»

»Det räknas inte,» sade hon kort. »Du försörjer ju mig i alla fall.»

»Nå än se'n! Är du inte min hustru? Och när det inte behöfs, kan jag inte inse...»

Hon såg på honom skarpt och snabbt. Han förstod henne icke.

»Det är inte för att förtjena,» sade hon, »fastän du tror mig vara snål och vinningslysten. Jag har nog märkt det många gånger. Det är bara därför att jag vill göra något som räknas.»

Han skrattade. Nu hade man ju kommit in på de rena barnsligheterna, och efter ytterligare

något resonnemang, å hans sida fört i den skämtsamma stilen, öfvergafs ämnet för den gången.

Då och då tog Siri likväl upp det försigtigt, men enträget. Slutligen hittade hon på något hvarpå hela hennes intresse koncentrerade sig. Hon skulle till en början försöka förmå honom att tillåta henne skriva till Göteborg för att fråga hennes tant, om hon ville inackordera sig hos dem i stället för hos släktingarna dernere. Det hade redan förut varit tal om saken. Siri hade ifrat för den, men den hade strandat mot Edmarks obenägenhet för att ha någon som helst i huset utom dem sjelfva.

Nu lyckades emellertid hennes sträfvanden bättre. Hon fick hans samtycke att framföra förslaget, gjorde det och fick snart svar. Tanten var genast hågad. Det hade varit hennes önskan att komma till dem alltsedan Siris giftermål.

Och nu skulle det hyras rum på landet åt henne med, ty hon skulle komma redan på sommaren.

Siri fick brådtom. Hon for och såg på sommarnöjen, arbetade med att öka sitt linneförråd, stälde om nya möbler, skulle ha allting fint och ordentligt till ytterlighet.

Under hela hennes äktenskap hade hittills knappast den tanken fallit henne in att sjelf göra något för sitt uppehälle. Det hade varit lika naturligt för henne att taga emot allting af sin man, som när hon som barn tog emot allting af föräldrarna. Men nu började det smyga sig in hos henne känslor likartade med dem hon erfor, då

hon efter några års frånvaro återvände till föräldrahemmet och trodde sig behandlad med minskadt intresse och kärlek från faderns sida.

Då hon rubbats i sin forna öfvertygelse om att hon var allt för sin man, då föreningsbandet af förtroende och öppenhet lösts, mattades också gemensamhetskänslan. Hon kände sig icke längre ett med honom, att hans var hennes och hennes hans. Hvarje gåfva blef en skuld, och ibland qväljde henne till och med maten. Hon kände den som en almosa.

Naturligtvis var det icke alltid så. Hon visste ju ingenting säkert om sin krossade lycka. Ibland kunde hon nästan tvinga sig att tro på att den ännu var i fullgodt skick, och då ramlade också alla hennes skrupler. Hon beskyldde sig sjelf för att vara inbillningssjuk. Hvarför kunde hon icke lefva lycklig och lugn, när hon ingenting visste, och det ändå såg ut som om han fortfarande höll af henne!

Ja hvarför? Om hon endast kunde låta bli att tänka. Och det försökte hon.

Sysselsättning skingrade ofta ganska bra, men att vara ute bland främmande människor ännu bättre. Edmark hörde henne aldrig mera vara riktigt munter och uppsluppen i hemmet. Men borta kunde hon skratta, och det blef ibland pinsamma uppträden på hemvägen från någon bjudning, då det föll honom in att jemföra och kritisera hennes olika sätt.

Professor Metterling fortfor med sina besök, som nästan blefvo tätare än förr, och Siri var numera ganska glad då han kom. Hon längtade efter sällskap och hade fått en mani att skaffa sig vänner, så många och så förtrogna som möjligt. Hon skulle ju visa, att hon kunde umbära sin man, om han kunde umbära henne.

Det hände också allt oftare att professorn kom på tider, då Edmark var borta, ty denne gick åter mera ut med kamrater än förr, oförhindrad som han var af några böner från Siri och allt emellanåt stött eller som han sjelf kallade det »ut-jagad» af hennes kallsinnighet.

De kunde sitta och prata i timal, Siri och hennes vän professorn, och det var en egen konversation de förde. Hon hade börjat antaga en slags jargon att häna alla möjliga känslöytringar, som visades eller kommo på tal, och öfver hufvud att uttala sin misstro till allting som andra trodde på. Det var en njutning för henne att slå omkring sig med sådana fraser. Att höra ljudet af dem var som en liten försmak af hvad hon skulle känt, om hon vågat utsäga deras innersta mening i andra, bestämda ord och för en bestämd person. Men när hon nu icke kom sig för dermed, var hvem som helst, men isynnerhet Metterling en lämplig bulvan för målskjutning. Han var en känslomänniska eller låtsades vara det, hvilketdera var svårt att säga. Det inverkade emellertid icke på Siris nöje af att reducera alla hans intryck till inbillningar eller egoistiska intressen.

Under en af hans visiter kommo de att tala om de eder en menniska tvingas att svära vid olika tillfällen, vid konfirmationen, äktenskaps ingående o. s. v.

Det var en skändlighet, påstod Siri. Det var ungefär som att lofva något för en annan menniskas räkning, hvilket denna sedermera hade skyldighet att hålla. Ty i den stund man lofvar, är man inte densamma som sedan under hela lifvet. Åsigter, tycken och känslor vexla genom erfarenheten och de olika riktningar ens lif tager. Man kan icke stå stilla, kan icke vara densamma, och en sådan ed kan därför icke vara bindande.

Det var som om hon visade sitt eget innersta med dessa ord. Hon tänkte på sitt äktenskap, hur kraftlös en sådan ed visat sig der — »om det vore sant». Hvarför skall man lofva för hela lifvet, när man har så svårt att hålla, och aldrig kan vara säker på sina egna känslor! Hon tänkte på sin man, men också på sig sjelf. Äfven hon hade ju en gång älskat och svalnat och sedan älskat på nytt. Hvarför skulle hon då döma honom så hårdt. Nej, det skulle hon icke göra, icke för de förändrade känslorna, men väl för hyckleriet att bibehålla skenet. Men det gjorde hon ju också. Hon ville icke bryta bandet emellan dem, fastän . . . Det var nästan hon som var den värsta hycklaren. — Jo, säkert skulle man lefva bättre utan sådana löften och eder, ty då skulle man åtminstone icke riskera att bygga sitt lif på en lögn.

Professorn höll ovanligt nog med henne. Han gillade heller icke några eder och band för lifvet. Men hvad sjelfva äktenskapets institution beträffade, så ansåg han den för en nödvändighet. Den måste vara till för det uppväxande släktet och civilisationens bestånd.

»Ja visst,» sade Siri, uttryckslöst blickande framför sig. Hennes tankar voro på annat håll.

Metterling hade stigit upp. Han var alltid orolig af sig, gick af och an och stannade då han talade, antingen vid ett bord, bakom en stol eller fingrande på någon småsak, som föll honom i händerna.

»Men,» fortsatte han, »det bör inte utgöra något tvång för individen. Kan man inte komma öfverens, så borde det lätt kunna upplösas.»

»Ja . . . Naturligtvis . . .»

»Eller också om det är mera förenligt med ens intressen, så kan det ju stå qvar för verdens räkning, medan hvar och en lefver sitt lif för sig.»

Hon smålog något öfverlägset.

»Tror ni verkligen, att man kan lefva sitt lif hvar och en för sig, då man är gift?»

»Ja visst tror jag det,» sade han läggande armarna öfver karmen till hennes stol, så att hon måste flytta sig nära kanten och vända sig halft om för att se honom i ansigtet. »Tänk bara på de franska äktenskapen! För ett par år sedan, då ännu ingen skilsmessa var möjlig, utan ett äktenskap ovilkorligen var bindande för lifvet, tror ni man var så förskräckligt olycklig för det? Nej,

man hade längesedan tagit sitt parti. Passade man inte för hvarann eller svalnade känslorna, så gjorde man sig fri, skakade af sig allt det gamla och behöll blott det yttre äktenskapsbandet qvar, men så löst knutet, att det hvarken generade eller hindrade, endast lyste som en dekoration i samhället, ett slags konventionellt ordensband. Man träffades vid måltiderna, gjorde upp sina gemensamma affärer, höll sina bjudningar. Men för öfrigt gick hvar och en åt sitt håll. Man började så att säga sitt lif på nytt. Hjertat, tanken, känslorna visste inte af några band eller hinder . . .»

Hans smala, välskötta fingrar plockade på stolsryggens damast. Siri tyckte, att han lutade sig närmare emot henne, och hon drog sig ovilkorligt längre bort. Ett visst obehag kom öfver henne. Hon visste icke, om det härrörde från hans person eller konversationen. Den sistnämnda smakade något af hennes egna tänkesätt, ehuru utvecklade i en riktning, som föreföll en smula tvetydig. Hon funderade på, om hon någon gång yttrat sig om dem för professorn, och det var verkligen ganska troligt, att hon det gjort.

»Och det kallar ni att lefva fri,» sade hon.

»Ja så godt som fri. Här i Sverige är det likväl endast mannen, som förstår sig på den friheten. Hustrun tiger, står qvar i selen och tar emot resterna af hans kärlek kanske delad på mer än ett håll. Men derborfa är man för stolt att mottaga almosor. Man söker sig hellre något eget att lefva på. Skall man lefva, vill man lefva rikt

och fullt. Der vet man att äktenskapet är till för samhället, men kärleken för individen. Och der vet man att lifvet är dödt utan kärlek...»

Hennes drägt var prydd med rosetter af smala, mörkröda band och på axeln satt en, hvars ena snibb hängde nedåt ryggen. Den hade han fått fatt i, rullade den öfver sitt finger, och hon satt och stirrade på det omvirade fingret, skulle velat rycka sig lös, men kom sig icke för. Hvad han sade, upptog henne för mycket.

»För stolt att lefva på resterna af en kärlek!» Han hade rätt. Det var någonting ytterst förnedrande i att göra det. Mera hörde hon knappast af hvad han yttrade. Hans röst sänktes också mot slutet.

»Det fins inte många här,» fortsatte han, »som jag tror skulle ha nog mod att lefva efter som de tänka och känna. Men ni... ni tror jag skulle våga det...»

»Jag!» Hon for till, och färgen vexlade i hennes ansigte. »Hvad vet ni om mig?»

»Jag vet... Ni måste förlåta mig, att jag förstått eller rättare känt... Nej, ni är inte lycklig! Ni är det inte... Säg? Är ni det?»

Innan hon kunnat hindra det, halflåg han öfver stolen, hade bemäktigat sig hennes hand och häftigt tryckt den mot sina läppar.

Hon sprang upp, men kunde icke få fram ett ord. I samma ögonblick var han framför henne.

Med fuktigt glänsande ögon och kort andedrägt, så att hvarje ansigtsfiber tycktes skälfva, med han-

den ännu utsträckt efter hennes, som ryckts bort, stod han något lutad som färdig att gripa tag i henne.

»Har ni inte mod? Är ni inte min?»

»Er,» skrek hon till. »Hur vågar ni förolämpa mig så! Gå er väg. Gå!»

Utan att draga sig tillbaka ett enda steg, stod han kvar och såg på henne.

»Jag går inte,» sade han. »Jag vill höra att ni älskar mig.»

Det låg visshet i tonen.

Äfven hon stod orörlig. Hon kände, att om hon rört sig, skulle hon slagit honom i ansigtet.

»Mitt äktenskap är inte franskt, herr professor,» sade hon slutligen med låg men tydlig röst. »Och hvad er beträffar är ni mig numera vidrig!»

Tonvigten kom tvär på det sista ordet. Med detsamma strök hon förbi honom och gick öfver golfvet, utan att akta på att han talade till henne, bad om något och skyndade framom henne för att ställa sig i vägen. Hon fick handen på låset förr än han och slapp ut.

Då hon kom in till sig, blef hon sittande i soffan med hufvudet i händerna; hur länge hade hon intet begrepp om.

Så slutade alltså hennes försök att lefva sitt lif för sig sjelf, gå sin egen väg med egna vänner och intressen!

Det var en grof skymf som tillfogats henne, hvilket stolthet det varit, att ingen människa kunde säga ett förklenande ord om hennes sätt

och uppförande. Hon var i allmänhet tillbaka-
dragen, och man kunde förr påstå henne vara stel
än kokett. Och ändå hade man vågat en föroläpning så djup, så kränkande... trots på till-
varon af känslor, som gjorde henne lika med...
med samhällets värsta afskum!

Han hade stått der så säker på sin sak. Det
var nog länge han gått och sett på henne med
samma blickar som i dag, uttydt hvarje litet vän-
ligt ord som ett bevis på bevågenhet! Och hon
hade varit blind!

Hon kramade ihop sina händer. Ännu en
gång hade hon velat genomlefva skymfen endast
för att få utsäga sitt gränslösa förakt. Det föreföll
henne, som om hvad hon sagt honom varit dumt
och betydelselöst. Ord och fraser, de ena mera
dräpande än de andra, kommo för henne. Dem
skulle hon slungat åt honom!

I början tänkte hon tala om det för sin man.
Han skulle hämnas henne. Men sedan öfvergaf
hon den tanken. Hvarför visste hon ej, men hon
fick en oöfvervinnelig motvilja att beröra detta
ämne för honom.

På en gång slog det henne: om hon ännu
trots på och älskat honom som förut, om de varit
lyckliga så att hvar och en kunnat se det, då hade
detta icke händt.

Föroläpningen kanske icke var så stor som
hon tyckt. Hvad skall man ha för aktning för en
hustru, som visar hvem som vill se det, att hon
icke längre är lycklig med sin man, men ändå

stannar kvar hos honom, äter hans bröd, låter honom försörja sig. Derifrån var väl icke steget så stort till att också bedraga honom. Blott en grad till i lågheten!

Hon våndades. Det var en falsk ställning hon kommit i både till sin man och världen, och hon visste icke hur hon skulle komma ur den, få mod att slita sig lös. Det var uselt att lefva som hon gjorde! Hvarför skaffade hon sig icke klarhet, så att hon kunde stå med öppen blick inför sig sjelf och andra?

Eftersom dagarne gingo, uttröttade hon likväl sig sjelf genom grubblerier och förföll ibland i en slags modlös resignation. Hon tänkte på sin mor och på så många andra hon kände, som resignerat. De lefde ett falskt lif, men stodo ut ändå. Hvarför skulle då icke hon kunna göra det, hon till, som ingenting visste. Det var nog för öfrigt det rättaste för Nils' skull . . .

Skymfen som Metterling tillfogat henne, kunde hon emellertid icke glömma. Hon tänkte på den dag och natt. Det var som om den satt en spegel framför henne och visat henne ett fult drag i hennes eget ansigte.

Förr om eftermiddagarna, då Edmark gick ut för att förströ sig, brukade hon merendels också bege sig bort på sitt håll, gå till Elna eller hemta någon bekant för att göra en tur genom gator och promenader. Men efter professorsnäs sista besök hade hon icke längre lust att träffa människor. Gick hon ut, var det ensam och icke längre på de

starkt trafikerade platserna. Butikfönstren, toaletterna och människorna sjelfva lockade henne icke mer. Det enda hon längtade efter var rörelse och luft. Inne i sina tysta rum med sin egen dysterhet omkring sig, ville hon qväfvas. Det arbetade en oro inom henne, som hon ville försöka stilla genom den kroppsliga ansträngningen. Hon ville bli trött för att sedan kunna somna ifrån alltsammans. Sofva, det var den njutning hon satte högst.

På en af dessa vandringar hade hon kommit till Esplanaden och ströfvade omkring i planteringarnas slingrande gångar, dit få människor förrrade sig.

De friska gräsmattorna stucko i ögonen, och buskarnas nyutslagna grönska kom henne att tänka på sommaren och landet. Det dröjde endast några få veckor till, så skulle de flytta ut. Hvad Nils skulle få roligt, ligga och leka och tumla i gräset!

Och snart skulle hennes tant vara här! Hennes andra mor! Till henne skulle hon trygga sig och få den ömhet hon längtade efter. Och när hon kom, skulle hon för öfrigt tvinga sig att vara riktigt vänlig och kärleksfull mot sin man, så att fostermodern icke skulle märka något. Kanske hon derigenom skulle öfvervinna sina grubblerier. Det skulle nog bli bra. Och var hon sorgsen någon gång, så kunde hon lägga sitt hufvud mot tantens bröst och gråta ut. Hon behöfde icke veta hvarför. Något skäl kunde alltid hittas på.

Då hon gick hemåt, mötte hon på Sturegatan en snyggt men tarfligt klädd gumma, som uppmärksamt såg på henne och tycktes vilja helsa.

Siri var nästan förbi, men vände litet på hufvudet och upptäckte då att det var gamla Kristin, eller rättare fru Hultgren. Det hade gått mer än ett år sedan hon senast såg henne och en ändå längre tid sedan de talats vid, hvarför hon stannade för att prata ett par ord.

»Hur kommer det sig att Kristin är hituppåt så sent på qvällen? Ha ni flyttat,» frågade hon.

»Nej, inte precis,» sade Kristin med en slags besynnerlig grimace. »Se, det är på det viset, att jag bor häruppe hos en bekant för tillfället. Hultgren är kvar dernere vid bo'n, han. Han har blifvit så svår att supå så!»

»Åh, det är väl alldeles omöjligt! Det gjorde han ju aldrig förr.»

»Nej då. Men efter nervfebern för två år sedan, började han på. Han har aldrig varit riktig efter den sjukdomen. Jag får ingen bugt på honom. Och nu är det för galet. När det går så, att han ligger der som ett djur och slöar till och inte bryr sig om bo'n och hvad man säger det allra bittersta, då blir jag topp rasande och lagar mig undan på en tid, för ser frun, jag trifs inte med det der svineriet. Jag står på strykinrättningen häruppe och gnor, och det går lika bra som hemma.»

»Hvad säger han om det då?»

»Hva' ska' han säga! När han fått ligga der och tänka sig för några dar, så stultar han upp till mig och lofvar bot och bättring och 'aldrig göra så mer', förstås. Och så kommer jag hem igen och så går det så länge det går, tills han

ligger der igen. Det ä' ett elände och värst med affär'n förstås!»

»Men om han inte kom igen till Kristin, utan lät det vara som det var. Hvad skulle Kristin säga då,» frågade Siri.

»Åh prat! Han kommer lika säkert som amen i kyrkan. Inte kan han reda sig utan mej, inte! Och om han också det kunde, så nog tar jag mig fram honom förutan.»

Det var ett morskt tal det der! Under hela hemvägen gick Siri och tänkte på Kristin. Hon visste hvad hon ville hon, och gjorde det till på köpet. Feghet och obezlutsamhet kände hon åtminstone icke till. Men så var hon ej heller värnlös och beroende. Hon kunde reda sig sjelf ute i verlden.

En besynnerlig, dunkel men allt mer klarnande tanke steg upp inom henne.

Var det då därför, som hon, Siri, var feg, därför att hon en gång utom sitt hem icke hade mat och kläder, icke husrum och skydd, och icke heller kunde skaffa sig det?

Nej, så lumpen var hon icke, att hon lät sig påverkas af ett så torftigt motiv, som den materiella utkomsten. — Förnedra sig för mat och kläder! — Nej, hon fruktade att förlora honom. Det var allt. Derför var hon feg.

Men om hon nu vore som Kristin och visste sig kunna försörja sig sjelf och Nils med, skulle hon då kunna uthärda längre med sitt sjelfförakt och märka hur hvarje dag slet en refva i hennes kärlek, hur den dödades småningom, men säkert —

ty det gjorde den. Skulle hon icke hellre modigt utmana det värsta, be honom om en förklaring eller sjelf forska efter lösningen, och om det fruktade vore sant, bege sig bort till ett nytt lif.

Ett nytt lif! Nej, då ville hon hellre dö.

Men en lösning, och sedan antingen den förra lyckan eller också dö?

Nej. Hon ville lefva! Hon kunde icke dö! Hon hade icke mod.

Det fick gå som det ville. Hon kunde icke förlora honom.

Den sista frasen upprepade hon gång på gång för sig sjelf. Det var som om hon dermed ville trycka ned en annan tanke.

Likvisst tänkte hon fortfarande på Kristin, och ibland hägrade framför henne framtidsbilder af henne sjelf. Hon såg sig som hon gjort en gång förut såsom tiggerska på landsvägen med Nils på armen eller som sömmerska i en vindskupa eller arbeterska i en fabrik. Och dessa syner voro så ömkliga, att hon ofta brast ut i tårar och snyftningar, helst när hon hade Nils i famnen. Hon tog hans lilla hand och lade den mot sin kind för att han skulle klappa henne, kysste den och bad honom säga hvad hon skulle göra.

Men Nils bara såg på henne med sina förvånade ögon. Han hade intet råd att ge.

En middag, då Edmark kom hem, fann hon honom olik sig och besynnerlig.

Han betraktade henne så underligt, icke buttert och mistroget, som han brukade, utan snarare

med något af den gamla ömheten. Medan han satt i karmstolen och läste sin tidning följde han henne med ögonen, der hon gick och ordnade bordet, lade fram rena serveter och skar bröd till korgen.

»Hur är det med dig Siri,» sade han till sist med ett bekymradt uttryck, »du ser trött ut.»

»Men det är jag visst inte,» svarade hon. »Och inte har jag heller gjort något så jag kunnat bli det.»

»I alla fall måste det vara någonting åt dig. Jag tycker du är blek. Du är bestämdt klen nu för tiden. Tag fram en butelj portvin. Du får lof att ha någonting stärkande.»

Hon gjorde protester, men det hjälpte icke. Vinet måste fram, och ett stort, fullt glas måste hon tvinga ned. Så skulle hon också äta mycket — för hans skull, ty han ville icke ha henne sjuk och klen.

Sjelf åt han emellertid endast obetydligt, såg tankspridd ut och sade icke många ord. När han tackade för mat, kysste han henne. Det var första gången på flera dar, ty det hade nyligen varit en kris igen.

Likaledes gick han ifrån sin sist antagna vana att omedelbart efter middagen stänga in sig i sitt rum. Nu stannade han.

Det tycktes likvisst, som om han icke fann sig riktigt väl. Emma fick order att skynda på med bordets afdukning. Och när Nils blef bråkig, började draga med sin lilla skottkärra kring golfvet, hojtande och ramlande omkull, blef han orolig och

flyttade sig från den ena platsen till den andra. Slutligen bad han Emma att också taga gossen med sig ut.

Siri samlade ihop hans leksaker och tog honom vid handen för att föra in honom i barnkammaren, men då blef hon ombedd att stanna.

»Jag ville att Emma skulle taga honom för att få tala i fred med dig om en sak,» sade han.

Då de blefvo ensamma, ropade han henne till sig. Hon skulle sitta bredvid honom i soffan.

»Hvad ville du,» frågade hon, då han likväl ingenting sade.

»När fick du senast bref från Göteborg?»

»I går åtta dagar sedan.»

En obestämd ängslan intog henne genast. Det var något ledsamt han hade att berätta. Hon betraktade honom oafvändt.

»Skref hon om, att hon inte var rask,» fortsatte han.

»Nej visst inte. Hvad är det? Har det händt något?»

Då han dröjde med svaret, tog hon tag i honom.

»Du vet någonting. Har du fått bref?»

»Nej.»

»Hvad är det då?»

»Jag har fått ett telegram.»

»Är hon sjuk?»

»Ja . . .»

Siri såg skarpt på honom ett ögonblick.

»Död?»

»Ja.»
Som alltid då någon olycka träffade henne, blef hon först som bedöfvad. Hon hörde honom förklara dödsorsaken. Det var slag, inträffadt morgonen förut, hvarefter hon legat sanslös ett halft dygn. Det var allt hvad telegrammet innehöll.

Hans arm omslöt henne, och hon kände sig dragen till hans bröst. Der låg hon och grät. Men midt under sin sorg erfor hon som en skön känsla af frid och hvila. Sorgen hade tagit bort allt annat grubbel. Hon visste icke annat än att det var godt och tröstande att ligga i hans armar med hans smekande händer öfver pannan och hans röst hviskande ömma, lugnande, kärleksfulla ord.

Men så småningom tog smärtan större väld. Fostermodern, hennes enda vän var borta! Henne som hon hoppats så mycket af, som skulle göra allt godt igen! Tanken på hennes ankomst, som gladt henne så högt och hållit henne uppe i sorgsna stunder! Förbi! Aldrig skulle hon få se henne mer! Det föreföll henne som skulle hoppet om hennes kommande lycka också jordas med fostermodern i den öppnade grafven.

Efter en stund frågade Edmark om hon ville resa ditned till begrafningen.

Hon betänkte sig något och svarade derpå ja.

Det blef stök i huset för sorgklädernas skull, och tre dagar senare förde Edmark henne ned till stationen. Längre hade han icke tid att följa med.

Bå en vecka gått om, fick Edmark ett temligen kort bref med underrättelse att han kunde vänta sin hustru följande dag. Hon reste med nattåget.

På morgonen gick han ned till stationen och stod längst fram på perrongen, då tåget kom. Vagn efter vagn passerade förbi med fönstren fulla af ansigten, men intet var hennes. Tåget stannade, och folket strömmade ur, men Siri syntes icke till.

Han började tro att hon icke var med, då han plötsligt fick sigte på henne inne i en kupé, der hon stod stilla med sin nattsäck i handen lugnt väntande tills de framträngande hunnit stiga ur. Icke en gång ett försök att ge sig tillkänna genom fönstret! Och ändå hade hon sett honom, ty när han fick syn på henne, möttes deras blickar.

Hennes helsning var hastig, och han tyckte att hon såg allvarsammare och mera sorgsen ut nu, än när hon for.

Under hemfärden berättade hon om begrafningen, hvilka slägtingar som varit med, om kran-

sarna och talet och så vidare. Det tycktes ändå icke smärta henne att beröra ämnet.

Men om hennes helsning varit stel mot honom, var den icke så mot Nils. Emma hade honom vid handen, då hon öppnade, och Siri såg redan genom rutan den lilla figuren i sitt hvita, nystrukna förkläde. Utan att gifva sig tid att lägga bort hvad hon hade i handen, tog hon upp honom i sina armar, bar honom in och satte sig med honom i knäet glömsk af allting annat. Hon jollrade och pratade med honom, frågade om han kände igen sin mamma och bad om klappar.

Edmark gick omkring och såg på henne, trummade ibland på rutan, satte sig så ned, ryckte till sig en tidning, men kastade den snart. Hvad han än tog sig till, gaf hon icke akt på honom.

»Skall du inte taga af dig,» frågade han slutligen.

»Jo.»

Hon satte ned Nils och reste sig, men böjde sig åter ned för att smeka honom och rätta på hans kläder.

»Man skulle kunna tro, att du inte sett pojken på ett helt år,» sade han retligt.

Hon svarade ingenting.

»Och att du såg mig i går,» fortsatte han.

»Är du kanske svartsjuk,» frågade hon och såg upp med ett sarkastiskt smäleende. »Jag trodde inte, att du kunde vara svartsjuk på mig.»

»Hvem skulle jag annars vara svartsjuk på?»

Han såg ut som om han gerna velat börja ett meningsutbyte om det der ämnet. Det var ändå ett godt tecken, att hon skämtade, om det också lät litet förargligt. Men nu teg hon igen.

»Säg, hvem skulle jag väl annars vara svart-sjuk på,» upprepade han och tog henne om lifvet.

»Det vet du väl bäst sjelf.»

Skämtet var slut. Hennes ton lät hård och bestämd. Hon gick in och tog af sig, packade upp och ordnade sina saker. Han satte sig för sig sjelf i sitt rum och försökte läsa.

Längre fram på dagen talade de åter om göteborgsresan. Siri beskref allting omständligt och berättade i synnerhet hur vänliga hennes tants slägfingar varit emot henne. De hade också varit så fästade vid den afidna.

»Ja,» sade Edmark, »de skulle ju ha kommit så bra öfver ens.» Efter en stund tillade han: »Nå, de få väl ärfva bra nog efter henne.»

»Åhja.»

»Hur mycket kunde det vara ungefär?»

»Omkring en sex tusen.»

»Hade inte gumman mer,» utbrast Edmark.
»Hon fick ju nyligen pengar efter sin syster.»

»Ja, hon hade lika mycket till.»

»Hvart gick det då?»

»Till mig.»

»Till dig!» Edmark betraktade henne förvånad. Meningen med hans frågor hade visserligen varit att höra sig för om hon fått något, men en så pass stor summa hade han aldrig väntat

skulle tillfalla henne, som knappast kunde räkna någon släktskap till den bortgångna. »Och det skref du inte om?»

»Hvad var det att skriva om.»

»Det är väl inte så betydelselöst heller. Sex tusen kronor! Är du inte sjelf ganska glad åt det? Neka inte!»

»Jo det är jag,» sade hon, men såg tillika på honom med en blick, som kom honom att tystna och undra öfver hvad hon egentligen menade. Han fick icke riktigt klart för sig om hon var ond eller ej öfver hans intresse för pengarna, som kommit så nyss ur den kära dödas hand. Det kunde ju förefalla henne som om han lyckönskade sig till fostermoderns död. Men det låg en fiendtlighet i hennes uttryck, som var nästan för stark för en sådan förebräelse. Han började tro att hon möjligen var rädd för att han skulle taga af henne pengarna och förstöra dem efter eget behag. Den der misstron kände han allt för väl till. Och ursinnig vid blotta föreställningen om en sådan tankes tillvaro, steg han upp och gick ut med den försäkran, att han nog märkte, att hon var rädd om sina pengar, att hon knappt en gång velat låta honom veta att hon fått dem, men att hon kunde vara lugn. Han skulle icke röra ett öre af dem.

Siri satt stilla och hörde på, utan att försvara sig. Det tycktes icke bekymra henne hvad han tänkte om henne.

Då han kom igen, var hon lugn som förut, pratade om hvarjehanda, som om ingenting tilldragit sig emellan dem, och låtsade icke se att han var förargad.

Men hon hade ändå blifvit förändrad efter resan. Förut var hon ojemn till lynnet, vresig ibland, kall och liknöjd ibland, någon gång häftigt smeksam och öm. Nu var hon icke så stel, talade mera, men tycktes likväl ännu oåtkomligare. Det hade blifvit en viss säkerhet i hennes sätt och ett forskande uttryck i blicken, som oupphörligt förde honom på den tanken att hon ville säga eller fråga om något. Men då han sade henne att det såg så ut, svarade hon bara att det var ingenting.

Man hade ännu icke hyrt något sommarnöje. Då dödsfallet inträffade, var ännu ingenting bestämdt, och frågan blef för tillfället tillbakaträngd. När den åter kom på tal, var den lägenhet man spekulerat på uthyrd åt annan person, och man måste se sig om på nytt.

Siri satt en morgon lutad öfver en tidning och läste annonser om sommarställen. Hon stannade vid en, hvori ställets namn frapperade henne. Det utbjöds en lägenhet på tre rum och kök i närheten af Sundbyberg.

Edmark satt bredvid henne vid bordet och drack sitt kaffe. För att få se hvad min han skulle göra, tänkte hon fråga honom, om de icke borde fara dit i sällskap och se på våningen. Men hon hejdade sig med detsamma.

Under de senaste dagarna hade hon umgåtts med en plan att åter göra en tur till Sundbyberg för att få veta något mer än förra gången, höra sig för i trakten om man kände till hennes mans namn eller igenkände honom på beskrifning. Hon visste icke riktigt hur hon skulle göra sina efterforskningar, men uppfylldes af ett växande begär att företaga något, hvad som helst, hellre än att fortsätta med sin overksamhet. Sedan hon kom från Göteborg, hade förhållandet blifvit henne olidligt. Genom sin bortovaro hade hon för en liten tid kommit ur sin falska ställning, och det blef henne dubbelt svårt, då hon måste återtaga den. En annan förändring hade också inträdt. Då hon nu rufvade öfver sina misstankar, gick hon sällan i sina föreställningar längre än till den fruktade katastrofen. Något »sedan» oroade henne knappast, och det var kanske mest därför hon så plötsligt blifvit feberaktigt ifrig att få lösning och klarhet, ty det var just med tanken på detta, som hon alltid envist hållit sig kvar vid sin ovetenhet. Resan tycktes ha gifvit henne kraft, mod och beslutsamhet.

Här hade hon nu ett utmärkt tillfälle att maskera sin undersökning, om hon ville göra någon. Skulle hon möta en bekant derute, så gick hon ju och såg på sommarställen. Och samma förevändning hade hon, i fall hon efteråt ville berätta sin man om utflykten för att dermed kanske skrämma honom att förråda sig.

»Om jag skulle fara och se på sommarställen i dag,» sade hon. »Här finnas rätt många i närheten att se på.» Hon läste upp åtskilliga annonser, men icke den om Sundbyberg. »Följer du med?»

»Nej, det kan jag inte,» sade han. »Jag har åtskilligt att uträtta.»

»Du har ovanligt brådtom nu om dagarna!» Icke heller i går eller dagen förut hade han haft tid. »Utflyttningen blir så sen genom detta oupphörliga uppskof.»

»Ja, jag kan omöjligen hjälpa det,» utbrast han något otåligt. »Far sjelf och hyr på eget bevåg. Det är detsamma hvad, bara det blir något.»

Han var nervös och orolig. Så fort han slutat sin frukost, steg han upp och gick ut.

Siri betänkte sig ännu en stund, men gjorde sig sedan i ordning och begaf sig af.

På gatan stannade hon.

Om hon ändå hellre skulle företaga en allvarlig sommarnöjesexpedition, fara till Ryssviken eller Stafsjö. Sundbybergsfärden föreföll henne i sjelfva verket som ett dumt påhitt. Hur skulle hon egentligen ställa sina efterforskningar? Ja, det visste hon icke. Hon höll på att vackla i sitt beslut. Men det var någonting som hindrade henne att ge vika. Hon måste lyda den inre driften.

Efter en stund var hon oaktadt sin tvekan framme vid centralstationen, köpte biljett till Sundbyberg och steg på tåget.

Det dröjde ännu några minuter innan det skulle afgå, och hon satt i fönstret och såg ut på folket, som strömmade om hvarann. Tre gamla fruar med väldiga dimensioner och inbegripna i ett ytterst intressant och lifligt samtal uppfylde ena utgången nästan hermetiskt och hindrade all trafik. En herre började slutligen skjuta dem åt sidan med ovanlig energi. Han måste varit mycket otålig. De vände sig om, betraktade honom med förvåning och ovilja, men han fick äntligen slippa fram.

Siri höll sig krampaktigt i fönsterposten. Hon hade känt igen sin man i den framträngande.

Han tog en öfverblick af tåget för att finna en lämplig kupé, och hon drog sig ovilkorligt tillbaka ur fönstret. Då hon åter vågade se ut, var han vid slutet af vagnarna och öppnade dörren till en af dem.

Färden tycktes henne oändligt lång. Hon var i en spänning, som kom blodet att rusa i ådrorna. Hjertat klappade så hårdt som om det ville tränga sig ut ur kroppen, och hon satt hela tiden och stirrade ut genom fönstret på det vexlande landskapet, utan att veta om det var äng eller skog hon for igenom. Det enda hon visste var, att hon befann sig vid slutet af någonting, och att det måste bli en vändpunkt i hennes lif.

När tåget stannade, dröjde hon, tills hon fick se Edmark stiga ur och lät honom lemna perrongen, innan hon sjelf gick ner.

Han tog vägen uppåt staden, och hon följde efter. Det var nu som om hon blifvit fullkomligt känslolös. Hon hade bara en enda tanke, den att icke låta honom undslippa. Han gick mycket fort, utan se sig om, och hon ansträngde alla sina krafter för att afståndet icke skulle ökas emellan dem.

Uppkommen i staden tog han af några gator, men icke dem hon gått förut, och då de slutligen kommo ut på landet igen, var det icke genom någon skog de skulle gå, utan öfver en äng. Den lilla röda stugan hon vandrat omkring förra gången låg långt bort till höger i skogsbrynet.

Men ängen tog slut, och de kommo till en gärdesgård. Edmark öppnade den rankiga grinden, och hon blef rädd att han skulle vända sig om, då han stängde den. Men han slängde igen den bakom sig och gick på. De voro nu i en hage, något backig och bevuxen med högt, oslaget gräs, busksnår och här och der en ek. Längre bort tycktes den förlora sig i skogen. En liten smal, otydlig stig slingrade sig till en början utmed gärdesgården, men vek sedan inåt snåren och uppför backen.

Edmark försvann snart ur synhåll. Hon måste stanna, ty andedrägten svek henne. Men då hon sjelf kom uppför kullen, såg hon honom igen. Han styrde sina steg mot ett litet nätt boningshus, som låg strax nedanför sluttningen på gränsen till en ny äng och omgifvet af

några blommande fruktträd med mellanliggande små potatis- och blomstertäppor.

Siri steg hastigt in bland buskarna för att icke bli sedd.

Då Edmark endast var några steg från huset, öppnades förstugudörren, och en qvinna kom ut hållande dörren halföppen. Hon var liten, men såg fyllig och välväxt ut, oaktadt den lösa kattunkoftan, omknuten med ett förkläde, icke var något fördelaktigt plagg. Vacker var hon icke, men det runda ansigtet med sin ljusa hy och ram af blondt hår, gjorde intryck af någonting rent och friskt. För öfrigt höll hon handen öfver ögonen för att skydda dem mot solen, så att dragen till en del skymdes bort.

Hon utbytte ett par ord med Edmark, då han kommit upp på förstugutrappan, och tog utan vidare ifrån honom ett litet paket, som han bar i handen. Bortvänd yttrade hon ännu någonting till honom, hvarpå han lade sin arm om hennes skuldror och sköt henne in klappande henne på axeln. Sjelf följde han omedelbart efter, och så slöts dörren.

En stund stod Siri kvar bland buskarna. Hon ville se någon komma ut eller röra sig innanför fönstret. Det var ett oredigt begär hos henne att veta ännu mer. Till slut steg hon fram ur snåret.

Om hon skulle gå bort och slå upp den der dörren!

Men var det icke nog hvad hon redan fått veta? På en gång kände hon sig utom sig af raseri och vämjelse. Hon tyckte att hon sjunkit

ned i orenlighet, att hon redan besudlat sig, som kunde stå stilla och se på detta hus, som inneslöt dem båda, hennes man och den qvinna, som stulit honom.

Utän att längre betänka sig, vände hon om och gick tillbaka fort, nästan fortare än hon gått dit. Någon gång stannade hon och höll händerna om hufvudet.

Det var således sant!

Men var hon icke vansinnig eller skulle hon bli det? Hon kände sina tankar förvirras. Hon försökte jaga bort dem från den enda sak de ville kretsa omkring. Vansinnig ville hon icke bli!

Vid stationen fick hon vänta mer än en timme. Det föll henne icke in, att hon kunde gå med ångbåten.

* * *

Hon visste knappast hur hon kommit hem, men nu gick hon der i rummen och kastade af sig kläderna, hatten i salen, kappan i sängkammaren och handskarna hos Nils.

Ett slags lugn intog henne likväl så småningom. Då Emma pratade om hvarjehanda hvardagliga bestyr, svarade hon henne, visserligen utan att just tänka på hvad hon sade, men också utan otålighet. Derpå tillsade hon henne att tvätta Nils och göra honom i ordning tills om en timme. Hon behöfde icke duka för mer än herrn. Fruen och gossen skulle bort.

Sedan Siri också bestämdt och lagt fram hvad drägt Nils skulle ha, och tagit med sig på armen andra af hans små plagg, gick hon in i sängkammaren och reglade dörren.

De nipper, som hon icke fått af sin man, packade hon in i ett litet skrin. De skulle betäcka de första utgifterna, tills hon kom åt sitt arf. Alla kläder, småsaker och lyxartiklar hon fått af honom, skilde hon ifrån, och resten af sina tillhörigheter lade hon ned i sin byrå för att sedermera hentas, eller i en liten nattsäck, som hon nu skulle ha med sig.

Allting gick raskt och fort. Hon skälfde på händerna, men det hindrade icke. Till sist gjorde hon en brasa i kakelugnen. Först lade hon dit alla sina bref hon fått af honom, så brudbuketten och alla andra gamla blomsterminnen, torra och skrumpna, men tills nu så troget gömda för de kära, enfaldiga historiers skull, som hängde vid de bruna bladen. Det brann gladt och lustigt som en riktig treflig vinterbrasa, och så var det slut på den dårskapen.

Nu var allt i ordning utom en sak.

Ett bref måste skrivas.

Det blef endast några rader. Öfverst på papperet stod ingenting, och innehållet bestod blott af följande:

»Vi åkte i morse på samma tåg till Sundbyberg. Jag följde tätt efter dig under hela din promenad, såg den som väntade dig, vet således

hvad jag gissat förut. Du behöfver icke två hustrur. Derfor farväl!

Jag skall hemta mina saker i morgon.»

Hon kuverterade och förseglade det, men skref ingen utanskrift.

Inne i barnkammaren hörde hon Emma prata med Nils. Han var förtjust att få på sig sina bästa kläder, och då Siri öppnade dörren, sprang han strålande emot henne för att visa sig. Hon tog upp honom på armen, ropade åt Emma, som var på väg ut, och bad henne taga på sig för att gå efter en droska.

Emma var litet ovillig. Hon knotade öfver att behöfva gå ifrån midt i middagen och göra toalett till, men blef tillsagd för andra gången i en ton, som genast tystade henne, och kom henne att ge sig af utan vidare resonnemang, men väl med åtskilliga funderingar i hufvudet. Hon tyckte frun var så olik sig.

Siri satte ned Nils för att gå och lägga brevet på Edmarks skrifbord. Hon såg på det oskrifna kuvertet undrande hvad han skulle känna, då han bröt det. Kanske skulle han bli glad! Men det trodde hon likväl icke. Han hade ännu vissa känslor kvar för henne, det hade hon nog märkt. Hans kärlek var icke riktigt slut, ehuru den var delad. Hon smålog för sig sjelf. Hon önskade, att hon kunde se den verkan brevet skulle göra.

Åh, om det ändå kunde förbittra hans lif riktigt djupt; detta lilla hvita papper!

Skymfen och bedrägeriet gjorde henne stark och beslutsam, i det de uppväckte hennes själfkänsla och begär att hämnas. De satte hennes nerver i spänning och gjorde henne oemottaglig för vekare känslor. När hon gick igenom rummen, tänkte hon icke på att hon aldrig mer skulle återse sitt hem. Det var ingenting, som hviskade till henne om hur kärt det varit henne, hur lycklig hon lefvat der och hur bittert hon skulle komma att sakna det. Ingen tår hade hon fallt. Ännu höll den konstlade styrkan henne uppe, och hon öppnade dörren till Edmarks rum raskt och utan att betänka sig.

Men inkommen tvärstannade hon. Rummet var icke tomt. I sin skrifstol satt Edmark med armbågarna stödda mot bordet och hufvudet i händerna. Han rörde sig icke.

Hon visste icke om hon skulle stiga fram till honom eller gå ut igen. Det var så underligt med hans tystnad och orörlighet. Nog borde han ha hört, när hon kom. Och hur kunde han sitta här, utan att någon märkt honom gå in. Han hade visserligen sin egen tamburnyckel, men hon brukade alltid höra, när han läste upp, och dessutom underlät han aldrig att helsa på henne, innan han stängde in sig i sitt rum.

Emellertid kunde hon icke stå här längre. Ett samtal skulle bli allt för pinsamt. Hon fick lägga brevet på någon annan plats. Stoppande det i fickan beredde hon sig att gå ut. Men då hon höll handen på låset, vände Edmark sig om.

»Hvad vill du,» frågade han.

»Ingenting nu.»

»Ville du kanske sitta här och skrifva?»

»Nej tack!»

Han intog åter sin förra ställning, utan att fråga vidare eller märka något ovanligt i hennes sätt och utseende. Det tycktes som om han vore allt för mycket upptagen af sig sjelf för att göra iakttagelser öfver andra. Nu kunde Siri obehindradt gått sin väg, men hon stannade kvar. Hon ville ännu en gång se hans ansigte, veta hvad det var åt honom. Så kunde hon icke lemna honom.

»Jag trodde inte du var hemma. Var det längesedan du kom,» frågade hon.

»Åhnej, bara en fem minuter sedan.»

»Du blef ledig ovanligt tidigt. Har du inte varit åt landet i dag?»

»Jo.»

»Till Nacka?»

»Nej.»

»Hvarifrån kommer du då?»

Han satt fortfarande med hufvudet mellan händerna och såg icke de lysande ögon, som betraktade honom. Siri stod endast och väntade på en osanning för att få stärkta krafter att öppna dörren och för sista gången stänga den emellan dem.

»Hvarifrån jag kommer,» sade han och såg upp. »Vill du veta det?»

Han reste sig ur stolen.

»Siri,» sade han vekt, som om han velat börja en bön till henne. Men derefter vände han sig

åter bort, likväl endast för att gå ett par slag kring golfvet och slutligen stanna bredvid henne.

»Du frågar mig, hvarifrån jag kommer.» Ännu en gång höll han upp. »Jag kommer från mitt barns dödsbädd.»

En rysning for igenom henne. Hennes första tanke gälde Nils. Men hon hörde ju hans jollrande röst derute. Förvirrad betraktade hon sin man. Hon förstod ingenting. Under de ögonblick de stodo der tysta, arbetade hennes hjerna i ett kaos af tankar. Så kom minnet af Elnas historia. Det var vidunderligt! Och något sådant vågade han bekänna!

»Siri,» återtog han med sin ojemna röst, »kan du förlåta mig nu, när hon är död... mitt lilla oskyldiga barn...»

Men som om han ångrat sig, drog han sig ifrån henne.

»Nej, ingen förlåtelse på bekostnad af hennes död! Förlåta mig nu! Jag vet inte hvad jag säger! Hon hade äldre anspråk på mig än du. Hon var till, innan jag någonsin visste att du fans. Förlåta mig därför att hon nu är död! Liksom jag bara gått och väntat på det... Mitt lilla älskade barn...!»

Det glimmade till i hans ögon. Två tårar runno ned för kinderna, som det tycktes utan att han märkte det.

Siri hade aldrig förr sett honom gråta. Det var en underlig, pinsam känsla hon erfor vid att bevittna denna sorg öfver något förlorat, som varit till för honom, men icke för henne, som

under hela den tid de älskat hvarann i hemlighet legat nära hans hjerta, omhuldats varmt och ömt bredvid henne, utan att hon haft en aning derom, dragit till sig en del af honom, utan att hon märkt det. Aldrig ens då de varit som lyckligast, hade hon egt honom helt. Hon kände en smärta, som grep henne djupare än ursinnet nyss förut. Hon var bittert svartsjuk på alla dessa år, för egen del och för Nils! Vissheten om hans verkliga kärlek till en annan gaf ett sår, plågsammare än sjelfva skymfen.

Edmark hade satt sig i soffan halflutad mot kuddarna och blickade rätt framför sig, som om han såg en inre syn.

»Jag kunde inte hjälpa det,» sade han matt. »Jag höll af henne, fastän hon inte var ditt barn, Siri... Man måste tycka, att hon var söt... en liten tattarunge med ostyrigt hår och mörka ögon. Hon kunde skratta, så man blef glad om man ville eller ej. Först brydde jag mig inte så mycket om henne. Så välkommen var hon inte, förstås! Men hon var ju min, och jag måste se henne ibland. Se'n längtade jag efter henne. Hon kallade mig 'farbror, sin snälla farbror'. Något annat kunde hon ju inte få säga. Hon hade lärt sig skriva i vinter och skref bref till mig. Inte utanskriften förstås, det kunde hon för litet till ännu. Du skall få se dem. Jag har dem allesammans. Hon var så förtjust när hon lärt sig något nytt. I förra månaden, då hon fylde sex år, fick hon en sago-bok af mig. Den låg bredvid henne, när hon dog.

Jag måste öppna den ibland och visa henne bilderna, inte i dag, men i går och förut... Rosslingarna hade börjat, när jag kom i morse. Hon höll i min hand... Så kvädes hon. — Hon var inte ditt barn Siri, men jag höll af henne ändå...»

Han satt tyst en stund.

»Nu, när hon är borta,» fortsatte han, »kan jag åtminstone få tala om henne. Du skall ju inte vara ond på henne, Siri! Hon kunde ju inte hjälpa att hon fans till. Och mig skall du också förlåta, att jag inte sagt dig det, eller hur?»

Men Siri stod stel på sin plats. Alltsammans var henne för ofattligt och upprörande. Hans sorg gick förbi henne, som någonting otillbörligt och kränkande för henne. Att komma till henne med den! Till henne!

»Ja hvarför har du inte sagt mig det förut,» sade hon skarpt.

»Om jag sagt dig det, när jag bad dig bli min hustru, hade du då sagt nej.»

»Det vet jag inte. Men det var din pligt att göra det.»

»Man säger inte sådana saker rent ut till den man älskar, till en ung flicka som du. Och för öfrigt kände jag tillräckligt dina tänkesätt för att förstå, att du inte skulle försmått mig af den orsaken. Det hade du inte Siri.»

»Men se'n då, se'n,» sade hon. Hon ville endast komma till sjelfva saken. »Du sade det inte sedan heller! Under de år vi varit gifta, har du gått och doldt den der hemligheten för mig.

Du kunde se mig i ansigtet och begära mitt oinskränkta förtroende. Och så bakom min rygg...»

»Om du visste hur många gånger jag varit färdig att säga dig det. Men jag kunde inte. Hennes mor ville inte släppa henne ifrån sig. Jag ville inackordera henne. Kanske jag till och med bedt dig om ett stort offer — att få taga henne till oss. Men jag fick inte. Hon var inte ensamt min. Om jag talat om det för dig, hade jag inte fått se henne mer. Jag skulle ju inte kunna säga dig, att jag besökte hennes mor.»

»Nej, det hade varit väl mycket vågadt!»

»Siri!»

De sågo hvarann i ögonen, men Siris blick, som först var hård och utmanande, blef snart orolig och vände sig bort.

»Tviflar du på mig,» frågade han.

»Tviflar! Ja, hvarför skulle jag inte tvifla på dig,» utbrast hon med uppflammande ansigte och på en gång brytande den hyckleriets långa tystnad, hvori hon lefvat. Nu var hon trött på den och väjde ingenting för att få allt klart emellan dem, det måtte bära eller brista. Hon ville andas ut. »Hvarför skulle jag inte göra det! Du gick från henne till mig. Hvarför skulle du inte kunna gå från mig till henne! Hon hade ju dessutom bättre rätt än jag, samma rätt som ditt döda barn, den äldre bekantskapens.»

»Tig,» skrek han, och reste sig, »tig!» Hånet skar för djupt i honom. Men efter ett par ögonblick lugnade han sig igen.

»Nåja,» sade han, »jag kanske förtjenar det. »Du tviflar på mig nu, men hvarför gjorde du det inte lika mycket strax vi voro gifta? Du visste att mitt lif inte varit fullkomligt rent. Jag hade sagt dig det, antydt det till och med innan vi gifte oss, och du älskade mig ändå. Du begärde inte att få veta några närmare omständigheter från mitt föregående lif, och jag säger dig, som jag sagt förut, att jag många gånger velat berätta dig hvad jag talat om i dag, så vida jag kunnat det. Men min pligt ansåg jag det inte vara. Det var ju blott hvad du redan visste utom mina fortfarande besök, som du skulle ha misstydtt. Hvarför jag talar om det nu, är därför att jag nu kan det, därför att det är sluf, och därför att jag längtade få säga dig det.»

Han lutade sig tillbaka mot soffkarmen, och hufvudet föll matt mot kudden. Men strax derpå ryckte han upp sig igen, som fattad af en ny tanke.

»Och just nu tviflar du på mig,» återtog han, »derför att jag kommer till dig med min sorg. Om det varit något annat än mitt barn jag sökt derborta, hvarför teg jag inte och fortsatte? Om jag bedragit dig, hvarför teg jag inte, rädd att ge dig anledning till misstankar? Det var ju ingenting som tvingade mig att tala. Säg mig, hvarför gjorde jag inte så? Säg!»

»Jag vet inte,» svarade hon slutligen.

Hon hade satt sig på en stol och såg ned på en af mattans brokiga fasoner, en röd stjärna med

gula och blå strimmor, som hon tyckte förstorades. Ett efter ett upprepade hon för sig sjelf de *hvarför*, han ställt till henne. Hon kunde icke besvara dem. Det fans intet svar, hur mycket hon än bemödade sig att utleta ett, att gissa sig till något doldt motiv. Men inom henne klarnade det, som om andra frågor blifvit besvarade. Grunden refs ned till månadslånga grubblerier, till misstankar, som bitit sig fast och pinat henne nästan till vanvett. De sväfvade ännu öfver henne, men hon tyckte, att hon kunnat fläkta bort dem om hon velat. Och *hvarför* skulle hon icke vilja? Ja, hon var ännu icke riktigt säker på att icke något kunde fästa dem igen. Upplösningen var så enkel på all hennes inbillnings verksamhet, att hon kände sig förvirrad. Brevet, de voro från hans döda barn. Och scenen på förstugubron der borta? — Det stack likväl i henne, då hon tänkte på den. — Hon behöfde ju tröst, den stackars flickan, då hennes barn höll på att dö . . .

Det var om henne han talade nu, medan Siri fortfarande satt och stirrade på den brokiga stjernan och i början endast lyssnade med half uppmärksamhet. Han berättade deras historia. Hon hade skött hushållet för honom och hans far, då denne ännu lefde. Då han dött, och Edmark blef ensam, skulle hon flytta. Men hon kunde icke få någon plats så snart. Våningen måste dessutom bibehållas ännu någon tid, och så stannade hon. Han sörjde fadern och hade ingen lust att söka sig tröst utom hus. Mest satt han inne vid sitt

arbete. Ibland kunde hon komma in till honom i något ärende och stanna i rummet längre än hon behöfde. Alltid hade hon något att prata om. Han var så ensam och tyckte icke illa om det. De voro unga begge två, han endast tjugotre, hon ungefär lika gammal. Och varmt blod hade båda. Ett halft år sedan hon flyttat ifrån honom föddes barnet.

»Tänkte du aldrig på att gifta dig med henne,» frågade Siri lågt och liksom motvilligt. Hon skulle velat öfverlemnna sig åt en känsla af lättnad, ge hjertat plats att svälla ut i bröstet, men minnet af hvad denna qvinna varit stod i vägen för henne. Det var som ett blekt spöke af någon hon trampat på, utan att veta det. Hon fylles på en gång af medlidande och afsky för denna stackars varelse.

»Nej,» sade han, »det var vårt blod, icke våra hjertan, som sökte hvarann. Vi syndade begge lika mycket. Ja, kanske jag mest på sätt och vis, ty jag borde tänkt på, att hon skulle lida mest. Men man tänker inte, när blodet är hett. Jag gjorde för henne sedan hvad som stod i min förmåga. Men lefva mitt lif tillsammans med henne, det kunde jag inte. Hon hade inte blifvit lyckligare än jag i så fall, det är jag säker på. Nyligen fick jag veta, att hon är förlofvad med en bra karl, som hon håller mera af än hon någonsin älskade mig. De tänka gifta sig i höst. Och då hade jag nog tagit till mig min lilla flicka, om inte ...»

Han tystnade, och de sutto der stilla hvar och en på sin plats. Hon hade velat närma sig honom, taga igen sin älskade, som hon trott förlorad, sluta sig till honom i vild glädje. Men hon hölls tillbaka af en obestämd motvilja, en föreställning om, att han ändå icke var riktigt densamma som förut. Det var någonting främmande omkring honom.

En knackning ljud på dörren, och Emmas röda ansigte visade sig. Hon började en jeremiad öfver sina utståndna mödor och besvär, som fört henne ända till Norrmalmstorg för att uträtta ärendet, men Siri steg genast upp, sköt henne utom dörren och åhörde der slutet på historien om hennes öden. Vagnen var emellertid nu här.

Siri tog upp sin portmonnä och gaf den förvånade flickan pengar att bära ned till kusken. På samma gång skulle hon säga återbud om åkningen. De brydde sig icke om att fara bort till middagen.

Då Emma gått, fick Siri sigte på Nils. Han hade använt sin lediga tid till att klifva upp på en stol och med en sax klippa ut allehanda figurer i bladen på en präktig fikus. Hon tog verktyget ifrån honom och bannades. Men det lät mera som en smekning, då hon sade: »du stygga pojke, du stygga, stygga pojke!» Plötsligt tog hon upp honom och kysste honom häftigt.

Sedan skyndade hon in i sängkammaren, drog ut lådorna, läste upp nattsäcken och stälde hastigt alltsammans i sin förra ordning.

Men de brända brefven kunde hon icke lägga tillbaka. Hon öppnade kakelugnsdörrarna och såg på den svarta, flaniga askan. En enda liten lapp med brunbrända kanter fans qvar. Hon tog ut den och stafvade ihop de få ord som stodo der, tryckte den mot sina läppar och lade in den i en ask.

Det var mer än blotta brefven hon förstört så obehöfligt. Hon tänkte på de sista långa månaderna, så onödigt förbittrade för både honom och henne. Om hon endast haft en smula mod, en smula stolthet och kraft . . .

Efter en stund gick hon åter in till honom. Han satt qvar i soffan, såg blek och trött ut.

»Vill du inte sitta hos mig,» frågade han, då hon gick öfver golfvet bortåt fönstret. Hon lydde.

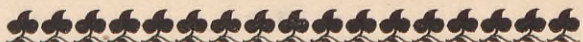
»Siri,» fortsatte han, »vill du försöka förlåta mig? Jag inser, att jag ändå bort säga dig det. Du skulle nog hållit af henne både för min och hennes egen skull.»

Hon tyckte, att han begärde bra mycket af henne. Utan att taga hänsyn till hennes känslor, ville han med männens vanliga egoism påtruga henne sina eller åtminstone en viss sympati för dem. Trodde han verkligen, att hon kunde vara till den grad fördomsfri? Nej, det var ett obehörigt område han ville föra henne in på. Hon

kunde hvarken svara, trösta eller smeka honom.
Den döda kastade sin kylande skugga emellan dem.

Men hon satt likväl kvar bredvid honom.
Medan han lefde i ett förflutet, som hon ej hade
någon del i, tänkte hon på framtiden. Den var
hennes.

Bet var precis som förr i tiden. De hade återigen haft en liten tvist med försoning.

Man hade äntligen flyttat ut. Sommar-
nöjet låg i en vacker trakt utåt skärgården.
Midsommarstök med främmande var öfver, och nu kunde man riktigt njuta af landtlifvet.

En vacker qväll efter tidigt intagen aftonvard hade herrn och frun gått ned till bryggan för att förfriska sig i svalkan från vattnet och se solen gå ned bortom den smala skogsranden till höger öfver sjön.

Först hade man talat om naturen, sedan om dagens bestyr, så kallpratad om grannarna och litet af hvarje. Men slutligen började Edmark orda om affärer.

Han tänkte på ingenting mindre än att köpa sig ett hus. Ja, det skulle naturligtvis gå till genom höga in-teckningar och amorteringslån. Hvad som erfordrades nu genast var endast en mindre summa kontant, hvilken han också trodde sig kunna anskaffa med det snaraste. Det skulle bli en

brillant affär. Om några år, då man fått rusta upp huset, kunde det säkert säljas med stor förtjenst. Han rosade det väl en kvarts timma utan uppehåll, och till sist frågade han Şiri, om hon icke ville sätta in sina pengar i det.

Då kom det. Hon svarade ett kort nej, och han tog genast illa vid sig. Hon föreföll honom småsinnad med sin ständiga försigtighet. Det var en feghet, som uppretade honom, isynnerhet då den stod i vägen för hans egna planer, och afslaget harmade honom så mycket mer som han en gång föresatt sig att aldrig röra ett öre af hennes lilla förmögenhet. Men förhållandet dem emellan hade förändrats så betydligt på senare tiden. Hon var åter så kärleksfull, öm och jemn till lynnet, att han nästan glömt bort de förra misshälligheterna, och det var i öfvertygelsen om, att hon i sin återvända tillit och kärlek icke kunde neka honom något, som han framstälde sin fråga. Han trodde nämligen, att det spända förhållandet förut berott på den olycksaliga borgensförbindelsens katastrof, och att det bättre nu berodde på den visshet hon fått om hans stegrade arbetsförmåga och hans lyckade sträfvanden att göra sig qvitt sin skuld. Det smärtade honom att tro henne om att låta sina känslor påverkas af sådana orsaker, men han glädde sig likväl åt sjelfva resultatet.

Som sagdt blef han emellertid obehagligt sviken i sina förväntningar, och under förargelsen sade han ut åtskilligt af hvad han tänkte om hennes småaktiga fruntimmerskaraktär.

Hon svarade icke mycket, men hvad hon sade lät kallt. Slutligen märkte han, att han sårat henne djupare än han velat och tog då tillbaka en del af hvad han sagt, medgaf att det nog var rätt att vara försigtig, att det till och med kunde vara bäst som hon ville ha det. De skulle nu inte tala om det mera.

Och för att få i gång ett nytt samtalsämne, bad han henne betrakta de egendomliga molnbildningarne åt vester. Den nedgående solen hade färgat dem på det mest praktfulla och omvexlande sätt. Längs horisonten voro de bjertröda med guldglänsande kanter. De öfre, tunga molnbäddarna hade antagit en blygrå färgton öfvergående i violett, och de små, lätta ströflockarna skimrade i alla nyanser af rödt och skärt.

Siri såg dit, men tröttnade snart och roade sig i stället med att skrapa ned små stenar i sjön med tåspetsen, så att det sade »plums» högre eller saktare allt efter stenens tyngd.

»Om du visste...» sade hon sakt.

Han såg på henne. Hon hade makat sig ända ut till kanten af sätet och följde med blicken de vidgande ringarna, som stenarna lemnade efter sig i vattnet.

»Om jag visste! Hvad?»

»Hvad de der pengarna äro för mig. Du anser mig futtigt snål och småaktig och feg, som inte vill riskera dem i dina företag. Och ändå är det bara för att jag inte vill vara allt det der, som jag inte kan släppa dem ifrån mig.»

»Jag förstår dig inte,» sade han.

»Nej, jag tror nog att du inte gör det. Men det är så i alla fall. Ser du, de der pengarna ha redan en gång räddat mig från sjelfförakt.»

»Om jag kunde begripa hvad du säger,» utbrast han. »Räddat dig...! Du har ju ännu inte fått ut dem.»

»Nej, men ändå...»

Hon böjde sig ned öfver vattnet, så att han icke kunde se hennes ansigte. Ju mer han reflekterade öfver hennes besynnerliga ord, ju allvarsammare blef han.

»Har det händt något, som du icke velat säga mig?»

»Du skall få veta det nu,» sade hon. »Jag har tänkt säga dig det flera gånger förut, men inte vågat. Jag skämdes att visa dig riktigt hur jag ser ut invärtes. Men det är nog rättast att göra det. Det är så oroligt att bli trodd om att vara bättre än man är.»

Hon reste sig och gick uppåt land.

»Går du din väg?»

»Jag kommer strax igen.»

Hon gick sandgången uppför bort mot byggingen och försvann. Ett par minuter derefter såg han åter hennes ljusa bomullsklädning mellan träden, som skymde bort gården. Fort gick hon icke. Då hon åter satt bredvid honom på bänken, tog hon upp ett hvitt, oskrifvet kuvert och räckte honom.

Han bröt det och tog ut papperet.

Då han läst det, betraktade han henne bestört.

»Du misstänkte mig...» sade han.

»Ja, länge.»

»Länge!»

»Allt sedan den der historien om din fars goda vän.»

Hon talade om för honom om sina första misstankar, den första Sundbybergsresan och om brefven med de blå sidenbanden hon upptäckt i hans låda.

»Och du var färdig att gå ifrån mig just den dagen... att gå ifrån mig,» upprepade han förbryllad och oförmögen att riktigt fatta sammanhanget.

»Ja. Du ser det.»

Hon pekade på brevet och log en smula bittert. Men ögonen strålade.

»Dumheter!» Med ett tag ref han itu papperet, lade så bitarna dubbla på hvarann och ref dem itu igen, så fyrdubbla och så åttadubbla. Till slut kastade han pappershögen i sjön. »Och du kunde gå på det sättet hela långa tiden förut och inte säga någonting!»

»Ja, och inte heller göra någonting.»

»Tro något sådant och gå och tiga! Och det kunde du stå ut med!»

»Du förstår, jag försökte att *inte* tro det. Jag ville ingenting veta. Hvad jag redan visste bjöd jag till att förklara bort, och något mer ville jag inte taga reda på.»

Edmark satt hukad och såg ned i marken framför sig. För hans rättframma karakter var hennes beteende ofattligt. Ett sådant ljugande för sig sjelf föreföll honom naturvidrigt och omöjligt.

»Jag inbillade mig, att jag inte kunde förlora dig, och att det var därför jag var feg,» fortsatte hon, »ty att jag var feg, det insåg jag ändå.»

»Nå,» sade han något kärft, »hvarför skulle du annars varit det då?»

»Ja, det var nog därför också, men inte helt och hållet. Den känslan hade nog besegrats af min stolthet, om jag än var öfvertygad om, att jag aldrig mer skulle bli lycklig utan dig. Det var något annat, som hårdare höll mig tillbaka, fastän jag inte ville erkänna det för mig sjelf. Men så fick jag mitt arf, och då blef jag också modfull och beslutsam.»

Hon såg på honom en stund, men han satt som förut med armbågarna på knäen, teg och stirrade ned i marken. Det var omöjligt att veta om han förstätt,

»Ser du Gustaf,» sade hon sakta, »du har inte haft en aning om en sådan låg själ jag är! Vet du hvarför jag stannade qvar hos dig och ingenting ville veta? Jo för matens skull! Derför att jag inte hade någon utsigt att försörja mig sjelf, derför att jag stod värnlös och utom ditt hus måste lefva af andras nåd, derför att jag hade att välja emellan förödmjukelsen inför andra och förödmjukelsen inför mig sjelf. Jag valde den inför mig sjelf, i det jag försökte göra mig blind. Ty

jag kunde inte välja den andra. Förr ville jag döda mig, och det hade jag inte mod till. Åh, jag vill inte försvara mig! Jag vet, att om jag inte varit så småsinnad som jag är, skulle jag inte tänkt på någonting alls, som kunde komma efteråt, utan bara handlat efter som jag kände. Men jag kan inte hjälpa att jag beräknar allting så der. Tankarna flyga, utan att jag rår för det. Det är uselt, men jag kan inte rå på mig sjelf. Ja, så kom arvet, och det räddade mig till en viss grad från mitt sjelfförakt. Jag märkte, att om jag endast fick ett handtag till hjälp, så hade jag kraft att slita mig lös, hjälpa mig sjelf och vara hederlig.»

Några ögonblick höll hon upp som för att lugna sig.

»Och därför Gustaf kan jag inte släppa ifrån mig mina pengar. Jag behöfver dem för att inte känna mig hjälplös och bli svag och feg och småsinnad och lumpen och . . . Och jag vill inte vara det! Det äcklar mig så!»

»Är du rädd för att komma i samma predikament igen,» frågade han.

»Att misstänka dig! Néj! Men det fins andra förhållanden, som också kunna drifva en till lågheter. Jag kan inte vara säker på mig sjelf och vara som jag ville vara, om jag är alldeles beroende och inte kan taga hand om mig sjelf. Det kände jag också sista tiden jag var hemma hos pappa och mamma. Och när jag fick mitt arbete blef jag fri och lycklig. Jag måste veta, att jag när som helst kan börja ett lif för mig sjelf.

Du kunde ju till och med komma i olycka och behöfva min hjälp.»

Han lyfte plötsligt upp hufvudet och såg rasande ut. Hennes förklaringar hade gjort honom olustig, utan att han bestämdt visste hvad det var i dem, som misshagade honom. Men nu hade hon ändtligen sagt något, som han kunde taga fasta på.

»Så,» sade han, »der ha vi det! Du tror fortfarande, att jag skall draga dig i elände! Du vill sauvera dig! Ja, det var ju inte långt borta, att jag för en tid sedan stälde oss på bar backe! Och jag, mitt dumma nöt, som gick och arbetade och trälade som en slaf i den barnsliga inbillningen, att en gång kunna återge dig det förlorade förtroendet. Jag frodde att det redan börjat komma, och så . . .»

»Gustaf . . .!»

Men han gick på i samma anda, ur stånd att hejda sin förbittring. Slutligen hade han talat sig trött och satt och slog vildt omkring sig med käppen.

»Du har rätt Gustaf,» sade hon lugnt, »jag har inte något förtroende till dig. Jag tror inte på dig som på någon försyn, om det är det du vill. Jag tror inte, att du alltid kan se tvärs igenom en människa, om han tänker lura dig eller ej. Och om han gör det, och du står der blott och bar, tror jag inte, att du kan gå till sjön och ösa upp lika mycket pengar, som han lurat af dig. Jag tror inte, att du är ett snille därför att jag älskar dig, och jag är ingen liten förtröstansfull, hängifven

varelse, som hänger mig om halsen på dig och tror, att du skall hjälpa mig i land, om vi också låge midt i oceanen utan en planka att hålla oss i.»

Han hade nästan vändt ryggen åt henne.

»Nåja, så är det ju bra att du har dina sex-tusen att rädda dig på.»

»Ja, det är alltid en båt för att komma till land, fastän jag vet någonting ändå säkrare.»

»Säkrare än penningarna!»

Han smålog litet hänfullt, men hon brydde sig icke om det.

»Ja. Jag skulle vilja kunna något arbete. Jag skulle vilja lära mig någonting för de der pennin-garna eller skaffa mig någon verksamhet för dem, ty de äro ändå ingenting att lefva på och kunde lätt ta slut, om vi behöfde använda dem. Ser du, jag skulle rent af vilja försörja mig sjelf. Skratta inte Gustaf! Vet du hvad jag tänkt? Jag har tänkt att köpa Hultgrens urmakarbutik och lära mig urmakeri. Sedan kunde man utvidga affären till en urhandel. Det vore ju ett bra arbete för ett fruntimmer. Eller också kunde jag väl hitta på något annat,» tillade hon hastigt och såg ned litet rädd för effekten.

Han skrattade icke, men spärrade i stället upp ögonen.

»Nej . . . ! Nej, Siri, nu tror jag du är kom-plett tokig! Är du inte en gång nöjd med att sitta med dina räntor och ha kapitalet i reserv?»

»Jo,» sade hon, »om du inte gillar min plan. Men det vore någonting så skönt att kunna riktigt

lita på sig sjelf. Hvarför skall du försörja mig, om jag kan göra det sjelf? Och jag tycker, att jag skulle bli så stark och sjelfständig, om jag gjorde det. Då först kunde man vara riktigt trygg och säker. Jag har en sådan längtan att stå för mig sjelf! Kommer du inte ihåg hur förargad du varit, då jag lagt mig i dina affärer, Gustaf? Jag kunde inte låta bli det. Dina intressen voro ju mina, och jag måste vara med om dem. Jag tänkte ut sådana lumpna saker bara för att komma åt att få ett finger med. Men om jag fick mitt öde helt och hållet i min egen hand, då skulle du nog få vara i fred! Åh, du skulle få se! Jag skulle bli en helt annan menniska!»

Hon var så entusiastisk, att han icke kunde låta bli att draga på munnen, så orimliga och dumma han än ansåg hennes idéer.

»Nå, än hus och hem då,» sade han.

»Om jag försörjer mig sjelf, kan jag ha råd att lega någon, som stoppar dina strumpor, lagar skjortorna och reder soppor. För resten tänker jag inte vara så sysselsatt, att jag inte hinner se efter att allt är i ordning.»

»Och Nils?»

»Han kan vara hos mig under mitt arbete.»

»Jo det skulle bli skönt,» sade han. Och nu skrattade han med full hals. »Herrn på sitt håll, frun på sitt, och jungfrun i bästa soffan! Herrn äta middag klockan tre, frun fem. Inte tid att titta på hvarann! Affärerna framför allt! Snäsor i brådskan! Jo, det blef allt ett ljuft och fridfullt hem!»

»Det beror på hur man ställer det.»

»Tackar så mycket för den ställningen! - Och hur skulle det gå med oss stackars karlar, om fruntimmerna nu kommo och togo bort arbetet för oss? Vi fingo väl ta tienst som huspigor, vi!»

»Ja,» sade Siri, »det vore kanske inte så dunt, så blefve det arbetet nog litet bättre uppskattadt och aflönadt, ty herrarna veta alltid att ta betalt. Vänta bara tills vi få lust på det allihop, så ska vi komma som kineserna till Amerika. Vi ha mindre behof än ni, därför att vi inte äro vana vid ett sådant lyxlif, och därför kunna vi vara billigare. Vi ska sätta ned priserna på ert monopoliserade arbete och höja dem på vårt påtrugade. Och se'n ska vi dela lika. Vi vilja inte längre bli försörjda! Vi vilja bara få komma fram och försörja oss sjelfva! Se'n du, ska det bli likställighet. Det är detsamma med lagar och ändrade sedlighetsbegrepp och sådant! Få vi bara fritt plats vid arbetet, så stå vi snart på samma punkt som ni. Och då ska vi nog växa i kapp er, om inte till kroppen så till själen. Man behöfver fast grund för att kunna växa ut.»

»Jaså, och du tror att jag skall ge min nådiga tillåtelse till allt det der, förråda hela mitt kön!»

»Ja visst, rättvisan framför allt!»

»Men hör du, Siri du,» sade han och tittade åt henne på sned öfver axeln, »tror du, att det är aldeles rätt att så der vända upp och ned på världen?»

»Naturligtvis, om den står på hufvudet förut så!»

»Ja, det är nu det, det är fråga om.»

Han satt och småskrattade, medan han blåste ut den ena vackra, ringlande rökhvirveln efter den andra från sin nytända cigarr. Siri hade åter börjat maka ned sand i sjön, men hela massor i taget.

»Nej,» sade hon, »säg nu allvarsamt, vill du inte låta mig försöka?»

Han bara skrattade.

»Jag lofvar dig,» fortsatte hon, »att du inte ska behöfva gräla öfver maten eller skjortknapparna, och om jag också kommer att taga mig litet mera frihet, när jag förtjenar pengar sjelf, skall jag aldrig vara ute och dricka punsch längre än till tio om qvällarna. Jag skall inte röka ner gardinerna i ditt rum, och jag skall inte äta middag ute mer än två gånger i veckan. Och hvad vi skulle ha treffligt, Gustaf! Tänk, när jag kommer och ger dig en brillantkråsnål och bjuder dig på teatern eller på supé på Hasselbacken! Säg, vore det inte gaskigt?»

Han skrattade hela tiden, och när hon smekande lutade sig framåt och lade armen på ryggstödet, tog han den nedhängande handen och kysste den flera gånger.

»Du är söt i dag, Siri!»

»Nå men svara då!»

»Isynnerhet när du ser så der skälmaktig ut.»

»Men säg nu Gustaf, får jag det?»

Han höll ännu hennes hand, som han lekte med och kysste.

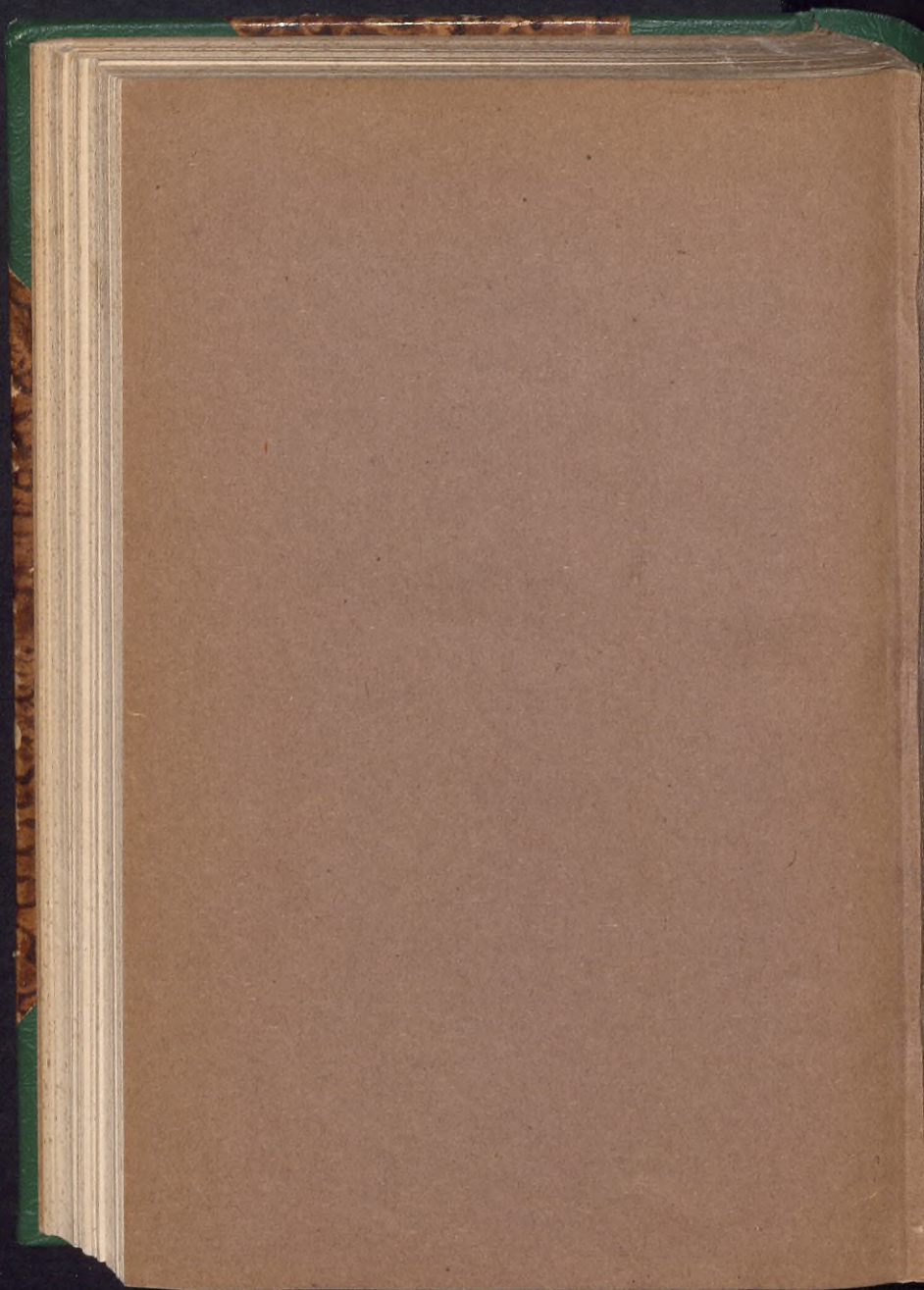
»Ja ja, vi ska tänka på det . . .»

Men han såg ut, som om han icke just brydde sig om hvad han svarade.

»Ja tänk du,» sade hon. Och vändande sig om satte hon sig att betrakta den lugna sjön, som skiftade efter molnens olika färger och här och der bar ett litet segel på sin speglande yta.

»Jag har redan tänkt,» tillade hon, men saktare, som om hon visste, att det icke var lönt att säga mer.

6000091559

Göteborgs universitetsbibliotek

